

Přílohy k diplomové práci Užití krizové intervence školními psychology

Obsah

1	Přepis rozhovorů.....	2
1.1	Pilotní rozhovor: R0SOŠ	2
1.2	Respondentka 1: R1ZŠ	18
1.3	Respondentka 2 – R2ZŠ	35
1.4	Respondentka 3 – R3ZŠ	58
1.5	Respondentka 4 – R4ZŠ	71
1.6	Respondentka 5– R5ZŠ	87
1.7	Respondentka 6 – R6GY	103
1.8	Respondent 7 – R7SOU.....	122
1.9	Respondentka 8 – R8GY	133
1.10	Respondentka 9 – R9SOŠ.....	146
1.11	Respondentka 10 – R10GY	159
2	Přehled přiřazených kódů k výroků respondentů	174
3	Kódy a kategorie.....	339

1 Přepis rozhovorů

1.1 Pilotní rozhovor: R0SOŠ

Praxe psychologa: 1,5 roku

Školní psycholog: 1,5 roku

Úvazek ve škole: 0,5

- dva dny v týdnu + dostupnost na telefonu, emailu, Teamsech
- Děti se objednávají, konzultační hodiny, ale domluva přes MS Teams a email
- Akutní na krizovku mohou přijít osobně, když je v práci a domluví se. Nemívá ale volný čas, aby je mohla vzít hned
- Akutně přijde někdo v průměru jednou týdně (během těch dvou dní)

Typ školy: soukromá Pražská SOŠ humanitního směru

Velikost školy: 300

Vzdělávání:

- Krizová intervence – nedodělaná (2. stupeň hotový, tedy asi 120 hodin – teď bude dokončovat)
- Dokončuje roční výcvik v krátkodobé KBT
- 48 hodinový kurz Adlerovského poradenství ve školním prostředí
- Feurstein – toho ale nepoužívá
- emailová KI (24 hodin)
- úvod do ACT (3. vlna KBT)

Žáci se Ti ozývají po mailu? Využiješ emailovou KI?

Mám to primárně kvůli druhé práci, ale jo. Žáci se mi ozývají a hlavně rodiče, protože ti píšou občas maily, které jsou poradenského rázu. Třeba vědí, že ke mně to dítě chodí nebo si nejsou něčím jistí, tak já totiž nemám pracovní telefon, takže jsem s nimi domluvená, že mě mají kontaktovat mailem. Někdy mi píšou a jsou to i dost takový dlouhý maily, kde třeba

popisují, co se přesně děje, co už mají za sebou s tím dítětem a je to vyloženě poradenskej mail, chtějí vědět, co by se s tím dalo dělat. Tak tam to využiju. Plus třeba se mi občas stává, že občas píšou děti přes Teamsy, to je i mimo moji pracovní dobu, o víkendech už to nedělám, ale někdy se to prostě stává a je to něco akutního. Já se je vždycky snažím nasměrovat na nějaký chat nebo linku, ale velmi často se setkávám s tím „no, ale Vás já znám“, no tak.... Vyřešila jsem to ale docela tím, že jsem si na ty Teamsy dala automatickou odpověď, kde mám kontakty na ty linky.

Říkala jsi, že píšou rodiče, kdo všechno se Ti ozývá a v jakém tak asi poměru?

Od všeho něco, rozhodně tak 90% jsou žáci. Většinou je to buď jednorázová konzultace, nebo dlouhodobá, nebo se vidíme dvakrát, třikrát, ale většinou jsou to ti žáci. Pak jsou to občas ti rodiče. To je tak asi 8% a to bývá buď telefonicky nejčastěji (do školy) nebo přes ten mail. Jenom dvakrát jsem si zatím pozvala rodiče do školy. Jinak nebyla potřeba. A když se děje vyloženě velké průšvih, tak to svoláváme schůzku, kde je i výchovná poradkyně. Učitelé jsou tak ty 2%, ale většinou mě nevyhledávají sami, chtějí zkonzultovat třídu, chtějí se sejít před nějakým programem ve třídě, nebo jde o žáka, který má třeba IVP. Ale není to, že by něco svého řešili.

Přijde ti poloviční úvazek dostatečný?

Ne, rozhodně ne, bojuji už rok za to, aby tam byl ještě někdo na druhý půl úvazek, protože ta poptávka... já nevím, jestli je to izolovaně naší školou, ale zas podle toho, s čím se setkávám ve druhé práci, to vypadá, že to není jen u nás. Myslím si spíš, že máme poměrně hezky nastavený vztahy s žákama a oni se nebojí o tom mluvit. Takže když se jim pak něco děje, tak se nebojí se fakt ozvat. A nestačí to, rozhodně ne... (...) velmi často se má stávat, že mám třeba osm, devět konzultací denně a jsou to takové věci, co fakt jako nepočkaj. (...) To, co jsem si k tomu vydobyla teď, tak je externí lektorka, která bude pode mnou a bude dělat programy se třídama. Bude se mnou spolupracovat na tom plánu co potřebujeme a případně, kdyby bylo potřeba tam jít ve dvou, tak půjdu i já. Protože já kvůli náporu těch individuálních konzultací nemám vůbec šanci se věnovat těm třídám.

Jaká je tvoje běžná náplň práce?

Já spíš jdu po té preventivní stránce. Minulý rok se mi to dařilo líp, tenhle rok je to trochu komplikovanější, protože se dělalo hodně změn ve výuce a přechází se k nějakým inovacím ve výuce, k nějaké kombinované výuce (...) Takže to do toho dost leze, protože často nejsou v té škole. Minulý rok se mi dařilo během toho půl roku být v každé třídě a jen tak otevřít prostor, jestli něco potřebují, jak jim tam je, hodně takové jako techniky na sdílení. Plus mám plán (...) tam je to stanovené s ohledem na potřeby a s ohledem na to, čím prochází v tom vzdělávání. Takže třeba: první ročníky tam mají určitě něco kolem adaptáku, pak tam mají test stylu učení a povídáme si o tom, jak mohou styly učení využít, jaké jsou k tomu typy. Řešíme hodně přechod ze ZŠ na SŠ, jak to oni vnímají, jaké to pro ně je. Na konci potom děláme reflexi prvního roku na SŠ. Na adaptácích si třeba píšou dopis, který si otevrou až před maturitou... Takže jsou to jako spíš takový opravdu preventivní „blbosti“, když to tak řeknu. U maturantů máme program, který se věnuje přípravě na maturitu (...).

A potom, když se něco objeví. Nějaká potřeba třídy. Třeba minulý rok prváky hodně zajímaly relaxační techniky, tak jsme prostě na to dělali program. Velmi často řešíme vztahové problémy v těch třídách. Ne úplně šikanu, do té to nedochází, ale jsou tam takový tahanice. Myslím, že velkou roli hraje, že z takových devadesáti procent prostě jsou tam holky. Takže někdy jsou i čistě dívčí kolektivy, a to tu dynamiku skupiny dělá úplně jinou. Takže je to spíš o tom, že se skupinkují, pomlouvají... takže si pak vždycky společně sedneme, popovídáme si o tom, co je trápí, hledáme nějaký řešení. Někdy je to na jedno sezení, někdy na víc. A když nastane něco vážnějšího, co už zavání nějakou šikanou, tak jednak by to měla řešit naše metodička, která bohužel v tomhle úplně nefunguje, protože teprve si dodělává kurz a začíná, takže se v tom teprve učí chodit. Tak jsme.. vím, že minulý rok jsme do jedné třídy objednávali externí organizaci.

To znamená, že každá ta třída tě vidí kolikrát za rok?

Stoprocentně jednou, ale minulý rok se to podařilo dvakrát. Já doufám, že se to podaří ještě teď.

A když budete mít tu externí lektorku, tak to znamená, že už tě takhle neuvidí?

Jo, mě už teda letos určitě neuvidí podruhé. (...) Děláme to kvůli tomu, že ta poptávka po individuálních konzultacích, je fakt velká, takže je na ten úkor škrtám... A nějak vnímám, že v rámci toho, co se teď děje s duševním zdravím dětí a dospívajících, tak furt všichni jako hasíme a mně se strašně jakoby těžce přistupuje na to, že opomím tu prevenci a prostě hasim, protože je to potřeba...

Já se snažím cílit na to, kde k tomu ti studenti přijdou, že za tebou můžou přijít? A jestli se tam nebojíš toho, že když přestaneš dělat ty programy, tak vlastně...

Nebojím. Protože já se ukazuju na takových těch společnejch akcích. A na začátku každého školního roku nebo když se něco děje, já obejdu všechny ty třídy, znova jim to připomenu, že tady jsem a na každých třídních schůzkách tam jsem a zase připomínám i rodičům, že tu jsem a ta možnost tady je. Stejně tak vedení to často připomíná a komunikuje se to dost otevřeně, že tady ta možnost je. A funguje to docela pěkně tohle to. Já si myslím, že máme velký štěstí v tom, že to vedení to velmi otevřeně přijímá tu potřebu školního psychologa, protože asi je si jako vědomý toho, že zvláště tady u nás na tý škole je to potřeba. A jsou tomu nakloněný i ty učitelé, což si myslím, že není úplně pravidlem no. Samozřejmě není to ideální. Jsou tam taky třecí plochy, kdy třeba je pro ně velmi těžko pochopitelný, že pokud během přestávky ke mně přijde dítě a nebo dospívající a je mu prostě blbě, děláme KI, tak krom toho, že mě ...(nesrozumitelný záznam)... Volat jeho třídní, že je u mě, protože zrovna třeba rozdýcháváme, že se dusí při panice, tak ale že to nebudu hlásit všem učitelům. Že to můžu říct maximálně tomu třídnímu, protože prostě máme nějakou jako důvěrnost a tohleto prostě jako oni nechápou. Pořád mě prostě berou víc jako učitele, že si to spolu řekneme v kabinetu, co se děje, ale já to prostě nebudu říkat. A nebudu vůbec nikomu říkat, že ke mně chodí.

A máš svoji kancelář?

Jo, mám.

Jak řešíš souhlas s péčí?

Máme generální souhlas, který je tak jako bych řekla ošetření toho, aby mohli přijít, když se něco děje a abych mohla preventivně chodit do těch tříd. A v tom generálním souhlasu je sice napsaný, že souhlasí i v případě potřeby s dlouhodobou spoluprací individuální s psychologem, ale já stejně, pokud usoudím, že to je potřeba, tak po těch dětech posílám souhlas pro ty rodiče individuálně, že jako se mnou budou spolupracovat, kde jsou nějaký podmínky GDPR a etický kodex a to, že můžu předávat si informace s dalšíma organizacema, jako třeba PPP, aby třeba se to to... a když mají potřebu, tak ti rodiče se můžou ozvat, můžeme to všechno probrat, já jim to ještě jako dovysvětlím. Případně se klidně jako můžeme sejít. Ale moje zkušenost je, že to pošlu přes ty děti, rodiče to podepíšou, maximálně ještě napíšu nějaký mail, že děkuji.

Když se vrátím k těm tvým činnostem, co z nich je pro tebe jako nejvíc těžký? Nebo stresující, zatěžující?

Stresující, zatěžující... No tak jednoznačně jsou to situace, kdy se řeší věci, který jsou takový, že nemají to ideální řešení. Jako... když vyhodnotím, že dítě, které je na ohlašovací povinnost rodičům. Nejčastěji to teď bývají myšlenky na sebevraždu, nebo plány. Tak je to takový, že ta komunikace potom oslovovat ty rodiče, oznamovat jim to, před tím komunikovat s tím dítětem, že tohle je prostě něco, co si nemůžu nechat pro sebe, i když to říkám na začátku každý konzultace, že jakoby je to důvěrný prostředí, ale má to nějaký svoje hranice, tak někdy prostě stejně to řeknou a je jim to nepříjemný, nechtějí, aby se to dozvěděli rodiče... Tak tohle prostě jsou pro mě nejtěžší situace. A ještě o to těžší jsou.. a to se mi stalo už několikrát. Když se to dozvím jako od třetí strany. Jako „spolužačka mi píše, že se chce zabít“. Tak to jsou jako nejnáročnější ... a naučila jsem se to dělat tak, že na to nejsem sama a volám si hned výchovnou a řešíme to spolu a se ředitelkou a vyhodnocujeme to spolu. Jak jsme všechny součástí poradenského pracoviště, tak se prostě svoláme, sednem si a hned prostě řešíme, jaký je ten postup. Jestli třeba v tomhle případě,

jestli ony znají to dítě, jestli vědí, že by bylo lepší si nejdřív zavolat to dítě, nebo rovnou kontaktovat rodiče, nebo co vlastně.

A můžeš přiblížit nějaký konkrétní případ?

Jo, určitě. Mám dva, které mám teď v paměti. První se stal hned na začátku školního roku, byl to klučík, který k nám nastoupil a už jsme věděli, že byl hospitalizovanéj minulej rok, že kvůli tomu vlastně i odešel ze školy a teď nastupuje znova do prváku. Má za sebou pokus o sebevraždu, je depresivní. Má prostě spoustu psychických problémů, ale vlastně rodiče i on to velmi otevřeně řekli už u přijímacího pohovoru s tím, že prostě tohle to má a že to jako říkají. Ve škole to přijali úplně v pohodě, s tím, že je tady nějaká možnost mě, s tím, že klučík chodí normálně na psychiatrii a na terapii. No a tam za mnou přišly dvě holky z jeho třídy, že o něj mají strach, že velmi často otevřeně mluví o sebevraždě a že už to začíná bejt takový nepříjemný, protože kdykoliv na to přijde nějaká řeč, nebo možnost to zmínit, tak on to zmiňuje i před tou třídou. A že to jako vždycky hodí do srandy, ale tyhle ty dvě jsou jeho bližší kamarádky a vědí, že když jsou s nim sami, tak o tom mluví velmi vážně a svěřil se i, že má už přesně naplánovaný, kdy to udělá. Stanovil si to na svoje osmnáctý narozeniny, a i jak to udělá. Což pro mě byl jako jasnej signál, že to musím okamžitě hlásit rodičům. Přemýšlím tady pořád nad tím, jestli jsem nezvolila moc zbrklej postup vzhledem k tomu, že mě to prostě vystresovalo, protože to byla úplně první situace takhle jako naléhavá, co jsem řešila v rámci tý školy. A já jsem teda nepozvala si nejdřív jeho, ale rovnou vlastně jsme s ředitelkou pozvali přímo ten den i jeho rodiče, přijel tatínek a tomu jsme to řekli. Myslím, že jsme to takhle udělaly i na to konto, že s tím tatínkem už probíhala komunikace ohledně toho, že on ví, že ten syn má nějaký potíže. Já jsem tam za tím měla nějakou obavu, že když si ho zavolám a takhle to na něj jako vybafnu, že to nebude úplně příjemný a abych ještě nepodnítila to, že to udělá vlastně dřív. Ale možná, že to byla jenom moje obava opravdu, jo. Tak to se potom řešilo tak, že tatínek vůbec netušil, poděkoval, probral to s ním, kontaktovali svoji psychiatricku a ten klučík za mnou přišel jenom mi říct, že už to řeší. (...) Tak tohle jsem si ještě hodně dlouho nosila v sobě a měla jsem nějaký pochybnosti, že jsem třeba mohla něco udělat líp.

A staly se klienty i ty holky, co ti to přišly říct?

Já jsem jim to nabídla, že můžou kdykoliv za mnou, ony necejtily potřebu to se mnou víc řešit.

A potom teď vlastně, to je čerstvý hodně, tak to mi v neděli psala jedna slečna přes Teamsy a psala mi takovou velmi jako „out of nowhere“ zprávu, že se omlouvá, že mě ruší v neděli, ale že jí spolužačka často píše, že se chce zabít a že bych to asi měla vědět, že mi to říká, ale byla by ráda, kdyby se to ta spolužačka nedozvěděla. (...) Tak jsem jako chvíli panikařila, pak jsem si řekla „tak co, takhle na dálku stejně nic neudělám“, tak jsem si s ní hned na pondělí ráno domluvila, že jsme se sešly, probrala jsem to, nějak jsem s ní zmapovala tu situaci. Byla to slečna, která údajně má už dlouho problémy, že je to pro ni velmi náročný vztah. Říkala mi, že o Vánocích s ní mluvila do čtyř do rána a rozmlouvala jí, aby prostě si nevzala život. Pak se viděly po Vánocích, kdy měla ta holčina, co jí to psala, narozeniny. Trošku se opily a ona o tom zase mluvila, že to prostě udělá, že už má vymyšlený jak. A ona je velmi odmítavá k jakékoliv psychologické pomoci, protože ona ji i posílala několikrát za mnou, dávala jí kontakt na linku bezpečí... Ona odmítala, říkala, že to je zbytečný. Ještě je to komplikovaný nějaký doma. To jsem pak zjistila, že maminka je psychologka, ale ten vztah byl jako komplikovanej, takže pak tam byly jako nějaký můj předpoklad, že jestli má takovou zkušenost z domova, tak možná si představuje, že psychologové fungují podobně. No, tak já jsem jí poděkovala, řekla jsem jí, že to je informace, se kterou budu muset nějak naložit... Už po té předchozí mojí zkušenosti jsem si řekla, že prostě svolám to poradenský pracoviště, že na to prostě nechci bejt sama. Řekla jsem jí otevřeně varianty, že tohle udělám, že se domluvíme, že pravděpodobně budeme slečnu kontaktovat, nebo že budeme kontaktovat její maminku, ale že to budeme řešit. A ona, že děkuje, že vlastně proto to chtěla udělat, že má o ní strach. A ještě mi řekla, že se ale kvůli tomu v pátek nějak hrozně pohádaly, že to vypadá, že už se spolu vůbec nebudou kamarádit, ale že už jí je vlastně jedno, že ten vztah pro ni byl tak náročnej, že prostě jenom tohle to mi chce říct. Takže jsme se sešly a řešily jsme to a ta výchovná poradkyně, která je vedoucí poradenského pracoviště, rozhodla, že se zavolá mamince a pozve se do školy. Že jí to přijde jako urgentní. Tak já jsem jako říkala jo, tak ona jako dělá výchovnou

poradkyni už jako hodně let, tak jsem říkala asi má nějaký zkušenosti, tak ok. No a asi to byla trochu chyba. Protože maminka šla okamžitě do obranné pozice a my jí nemůžeme jako sdělit úplně do telefonu, co se děje, ale odmítla přijet a potom nám poslala velmi pasivně agresivní mail, ve kterém nám vyhrožovala právníkama a o tom, jak nám to tady jako funguje tady na škole. Pak bylo ticho a napsala druhý mail, kdy předpokládám, že asi konfrontovala s tím tu svou dceru jako co se děje, ta jí asi tu situaci přiblížila a napsala nám, že jedinej, kdo by potřeboval přijet do školy, jsou rodiče té holčiny, která mi to řekla, protože je to lež a dělá to jen kvůli tomu, že se pohádaly a chce ji pošpinit. Já nevím, kde je pravda. Výchovná poradkyně jako chtěla svolat výchovnou komisi kvůli tomuhle. Ono jako se to jmenuje výchovná komise, ale je to jen kvůli tomu, že máme o tu holku prostě strach. Snažily jsme se jí to tímhle způsobem předat. Maminka to moc nechápala, prostě do té školy odmítla přijet, ale my jsme řekly, že prostě potřebujeme, aby nám podepsala, že prostě jako byla seznámena s těma informacema. Tak to se nějak bude řešit. (...) Už mě to jakoby dostalo do takový nepříjemný situace, kdy jsem si říkala... tak já primárně těm dětem věřím. Já prostě, když mi přijde klient, tak já mu prostě věřím. (...) Ale říkala jsem si, že kdyby se taková situace stala znova, tak bych si víc stála za tím, že chci mluvit i stou druhou holkou nejdřív. (...)

A to poradenské pracoviště... ty o něm tak mluvíš, tak mám pocit, že to je něco.. je fungující a je to něco, o co se můžeš opřít?

Jo, určitě. Jedinej méně funkční prvek je tam bohužel ta naše metodička, která začíná. (...) Každý týden máme schůzky.

A když se ještě přesunu víc ke krizovým situacím, setkáváš se s krizovými situacema a co ty vlastně vnímáš jako krizové situace? Co je pro tebe krizovka?

Jako pro mě je krizovka třeba tohle. Tyhle ty situace, protože tam fakt jako nevím, co mám dělat. Nebo jako takhle, metodicky vim, co musím udělat, ale nikdy nevím, jak se mám přesně chovat, aby prostě to byla ta nejlepší cesta. A jinak to, co je považovaný ve škole za krizový situace, tak to je prostě.. dítě má panickéj záchvat, nebo se sebepoškodí, nebo pláče

a nejde to zastavit... To je jako vnímaný jako krize, protože to přijde akutně, já to řeším, ale pro mě to vnímaný vnitřně jako krize.. že by to pro mě bylo náročný, to jako není. Tohle je pro mě v pohodě. Ale jakmile se to týká situací, kde musím vyhodnocovat to nahlašování, tak to je prostě těžký.

Takže jestli tomu dobře rozumím, tak tam, kde uděláš nějakou intervenci a ten stav se vyřeší nebo zlepší, tak to nevnímáš jako tak těžký. Ale když je tam něco, u čeho nevíš, nebo se musíš rozhodovat, tak to je to těžký.

Jo. Hodně těžký jsou pro mě situace, kdy se dozvídám nějaký věci u těch mladších, který mi neprijdou jako v pohodě, že se třeba dějou v rodině. Potřebovala bych to ale nějak víc zmapovat, protože si nejsem jistá, jestli je to něco, co by bylo třeba i na nahlášení ospodu, protože prostě jsou tam nějaký věci... Ale zároveň vnímám, že když do toho začnu š'ourat, tak vlastně ublížím tomu dítěti. Protože vlastně se to začne řešit a ta rodina se sesype na něj. Tak to jsou pro mě třeba takový hodně těžký situace, kdy jsem prostě párkrát stalo, že něco, co bych teoreticky nahlásit měla.. a vím třeba od externích kolegyň, že třeba už to je vedené na ospodu a měla bych to nahlásit, ale vim prostě, že by to pro to dítě rozjelo tak nepříjemný situace, že to neudělám.

Takže primárně jde o to ochránit to dítě.

Já jsem takhle jednou volala na linku pro rodinu a školu...

A pomohli?

Hele, jo i ne. Já jsem tam jakoby volala kvůli tomu prvnímu případu, kvůli tomu klučíkovi, co měl naplánovanou tu sebevraždu. A přišlo mi, že vlastně já jsem jakoby tam volala s tím, že vím, co je ten správný postup a že se potřebuju ujistit a zjistit, jestli něco nezanedbávám. A ona mě ta pani vlastně ještě víc vystresovala, protože mi neustále opakovala, ať si uvědomim, že tady jde o život a že to se musí hned hlásit a že nemůžu čekat... A on ještě nebyl ve škole ten den, proto jsem si ho vlastně nepozvala, teď mi to

došlo. No a tak to bylo takový jako, že jsem si potom stála v tom kabinetu a říkala jsem si, tak možná budu brečet já. Tak jsem šla za ředitelkou a prostě jsme volaly rodičům.

Máte nějaký supervize?

Ne, ne.

Takže není vůbec prostor, kam ty s tímhle můžeš přijít?

Ne, ale já chodím jako externě na skupinové supervize. Ty jsou jednou za dva měsíce, což je strašně málo. Ty jsou pro školní psychology.

A je to něco, co pomáhá?

Jo, určitě.. jako velmi. Jednak je to inspirace a zároveň je to posílení toho, že stejný takovýhle věci jako řešíme všichni a je jedno, jestli je ten člověk jako rok v praxi, nebo už třeba sedmej rok a stejně jsou to velmi často otázky, který asi nemají jednoznačný řešení...

Já když se posunu k těm situacím, který jsou krizový z pohledu těch dětí, kdy ty řešíš nějakou jejich jako akutní krizi, můžeš dát nějaký příklad, co jsi řešila?

Jo, tak třeba nedávno jsme našly s výchovnou poradkyni na chodbě holčinu. Seděla na zemi, brečela, tak jakoby si objímala kolena, tak jsme se jí zeptaly, co se děje, vzaly jsme si ji s sebou. Výchovná pak jako odešla, nechala mě tam s ní. Slečna měla panickej záchvat, tak jsme nejdřív to jako rozdýchaly, stabilizovaly, pak jsem se jí ptala vlastně jako na to, jestli tohle se jí stalo poprvé a ona, že se to vlastně děje dýl. Tak jsme to nějak jako mapovaly a došly jsme k tomu, že maminka to ví, že už někde i byla, ale teď se to zase zhoršilo. Tak jsem ji motivovala, ať to mamce znova řekne, ať zase třeba zavolá té psychiatřičce a řeknou jí, že se to zhoršilo. Tak třeba tohle byla taková krizová situace.

Nejčastěji jsou to asi ty panický záchvaty. Buď je vyloženě přivede učitel, že vlastně neví, co s tím má dělat. Někdy je to vtipný, protože vlastně já mám kabinet v patře, kam se

musí jít ještě trošičku jako za roh a učebny jsou jinde. A velmi často se stane, že než dojdou ke mně, tak ho ten panickéj záchvat přejde, že jo.

A ještě něco kromě panických stavů?

Obecně jsou to nejvíc úzkosti. Protože když jsou to třeba děti, které mají depresivní nálady, tak to není tak viditelný. Takže si toho jako nevšimnou ti učitelé, nebo je to nějak nelimituje, že by je to paralyzovalo.

No a minulej rok takový krizový situace. Ale to byla taková jako dohoda se slečnou, která byla hospitalizovaná, sebepoškozovala se. Tak jsme měly dohodu, že když by ta potřeba přišla ve škole, tak přijde za mnou, když tam budu. Tak to bylo spíš o tom, že jsme odváděly tu pozornost, hledaly jsme, co by mohla dělat jiného v tu chvíli a hodně jsem oceňovala, že vůbec přišla.

Ještě když se vrátím k tomu, jak se k tobě dostanou, tak to je přivede učitel, nebo přijdou sami, nebo je někde jako najdeš po škole.. a je ještě nějaká forma?

Někdy mi napíší rodiče mail, domluví si ten termín jako za ně a pak přijde to dítě a už se domlouvám s ním.

Občas jdou ve dvou, ale já vlastně jako nevím, jestli jeden tam toho druhýho dotáh, nebo tam jde s ním, aby tam jako nebyl na to sám, ale chtěl primárně jít ten s tím problémem. To jsem nezkoumala.

A jak častý jsou nějaký krizovky?

No já jak jsem říkala na začátku, tak jako jednou do týdne něco takového řeším, ale reálně, co mám zmapovaný od učitelů a co se jako dozvídám, že se nějaký ty třeba panický záchvaty dějou, tak to je opravdu velmi často, Troufám si říct, že nějaká jako úzkost se opravdu aspoň jednou denně objeví. Je to dost. Já pořád jako přemýšlím nad tím, co se to děje tady u nás na tý škole. Jestli je to opravdu tou velkou otevřeností. Zároveň zase jako na

druhou stranu to, co se teď děje s dětským duševním zdravím, tak ten počet to vlastně tak jako kopíruje... Možná je to taky tím oborem, možná tím, že tam máme holky hlavně.

A co ti pomáhá to řešit. Ty jsi říkala, že máš další vzdělávání, co z toho ti dává nějaký know how nebo ti pomáhá řešit ty situace?

Hele, i když je to jako velmi nepříjemný, tak v podstatě až když jako si to natvrdo zažiju a musím jí nějak řešit, tak mě to někam jako posune. Může si to zreflektovat třeba na tý supervizi, nebo s kolegama odněkud jinde, nebo se poptám, jak to kdo řeší... ale vlastně mi přijde, že teprve až když si to člověk osahá, fakt jako reálně zažije, tak mi přijde, že až to ho někam posune. Takže mi přijde, že vlastně jako když to řeknu velmi obecně, tak každý ten den mě trochu někam posouvá. Ale jinak nejvíc jsem čerpala zatím z té krizovky. A teď hodně z toho KBTčka, tom i hodně dává techniky a já jsem si cíleně vybrala to krátkodobý, protože mi přijde velmi vhodný pro to školní prostředí. (...) Tam jde o to, že ty vlastně ty techniky klientovi předáváš, aby je pak mohl používat sám. Takže je to spíš na nějaký jako akutní potíže, nejde se do hlubokých témat (...) A to je skvělý třeba na ty úzkosti, na panický ataky, na fobie... z toho hodně čerpám, to mi hodně dává.

A ještě z něčeho?

Teď to bude znít jako možná úplně debilně, ale tím, že já jsem vlastně jako menší chodila na stacionář na Karlák pro adolescenty, s panickou poruchou, tak já jsem byla přesně v tom věku, kdy se mi tyhle věci ve škole děly. A pamatuju si, co jsem jako nedostávala a kdybych to v té škole dostávala, tak bych to vlastně třeba zvládla. A i tahle zkušenost mám pocit, že mi pomáhá. Protože mě to do toho nevrací, mám pocit, že to mám dost zpracovaný, neděje se mi to už. Ale spíš si jako víc dokážu představit, co by oni potřebovali a co tam pro ně může být těžký v tu chvíli. A mám pocit, že mám takový ochranný pud vůči některým učitelům, protože si pamatuju, jak to bylo pro mě těžký, když mi nikdo nevěřil...

A je to jako zkušenost i s těma technikama, co s tebou dělali na stacionáři?

To asi úplně ne, bez zaškolení ty techniky bych nedělala, to bych si netroufla.

A je něco, co ti třeba chybí? Nějaký vzdělání, co si říkáš, že by ti pomohlo, kdyby s měla?

Tak já si dokážu představit, že kdyby existovalo nějaký... nebo ono vlastně na ped'áku existuje v celoživotním vzdělávání... že by tam byla víc jako nějaká legislativní struktura, tak to určitě by mi pomohlo. Zároveň já vim, že neplánuju se školní psychologii věnovat celý život. (...)

A asi nějak víc se vzdělávat v individuálních technikách. Plus by mi určitě pomohlo nějak víc technik, způsobů, jak pracovat se skupinou v tý třídě. Ale to už teď vlastně nebudu dělat, takže.... A asi by pomohlo, ale to není úplně vzdělávání. Ale vlastně mi přijde, že, nevím, jak je to teda na jiných školách, ale ty když někam nastoupíš, tak je vždycky období, kdy jako tě zaučujou, můžeš se doptávat (...) A tady jako tu podporu vůbec nevnímám. Tady vnímám velký hození do vody, protože ty jsi ten psycholog, ty jsi ten odborník a udělej si to tak, jak chceš, ty už budeš vědět. Ale po škole to fakt jako nevíš.

Před tebou už tam ale psycholožka byla, jak moc zavedená pozice to u vás je?

Já jsem pochopila, že se tam střídaly opravdu po půl roce. Takže to úplně zavedený jako nebylo a nefungovalo to asi úplně. A já jsem s nikým o tom nemluvila. Vůbec nikdo mi nic nepředal.

Ty jsi říkala, co ti pomáhá ke krizovým situacím. Co ti pomáhá v těch situacích, které jsou krizové pro tebe? Kromě těch supervizí....

Mně asi hodně ty supervize, protože já mám velký pochyby sama o sobě, abych něco nepokazila. A tam je to prostředí, kde to můžu opečovat. Pomáhá mi se radit s kolegama, sdílet to, jak to řešili oni. (...) Jinak v tu chvíli mi pomáhají nějaký kotvící techniky, abych byla tady a teď. (...) Nejvíc se mi teď osvědčilo, že mi pomáhá nebýt na to sama. Fakt se nebát to konzultovat s někým z toho poradenského pracoviště. Pro mě byla hodně těžká i ta

představa, že bych řešila ty děti s někým vůbec jiným, že to je jako nějaký porušení mlčenlivosti. Ale pak jsem si uvědomila, že jsou to pořád členové poradenského pracoviště, kteří jsou vázáni úplně tou stejnou mlčenlivostí. (...)

A když se vrátím k dětem, kterým poskytněš nějakou krizovku, co se děje potom?

To je různý. Někdy je to jednorázový, kdy oni prostě odejdou a pak už o nich třeba nikdy nevim. I když se vždycky snažím trochu potom zmapovat tu situaci, před kontakty, případně povzbudit v tom, aby vyhledali pomoc, ideálně to řekli rodičům a skrze to vyhledali pomoc. Pokud jde o něco, v rámci čeho se prostě bouchnou nějaký jako velký témata, tak už s nima opravdu nějak komunikuju, jak to těm rodičům říct. Ale vždycky se snažím je vést k tomu, aby to řekli oni, případně nějak já s nima až v poslední řadě, že to hlásím já. (...) No a někdy, když mají třeba tu paniku a je to třeba už podruhé, tak jim nabídnu, aby za mnou párkrát přišli a nějak se to spolu učíme zvládat. A to oni většinou souhlasí.

A děláš si z toho nějaký zápisy?

Jo, z každého sezení. Já si furt zapisuju, i jim to říkám.

A když je krize a uděláš KI, tak se vrací do vyučování?

Většinou během přestávky se znova napojí dál do toho vyučování. Asi třikrát se mi stalo, že po tom panickým záchvatu fakt byly ty slečny tak hotový. Ale to byly případy, kdy měly i nějakou psychiatrickou diagnózu. Tak tam jsem volala rodičům, že bude lepší, když pojedou domů a odpočinou si.

Zažila jsi i nějaký nepovedený intervence KI? Něco, co se nepodařilo?

Já si myslím, že určitě. Spoustakrát si říkám, že jako to mohlo bejt lepší, že jsem něco mohla udělat jinak. Nebo zpětně si uvědomuju, že jsem to mohla udělat líp. Ale vyloženě nepovedenou... Jednou, což byla sice jako domluvená konzultace předem, ale v podstatě se

z toho KI stala hned na tom prvním sezení. To byla slečna, která strašně plakala. Opravdu hodně. Ale nedokázala mi ani říct, co se děje. A já jsem byla hodně tlačena časem, protože jsem věděla, že na ni mám čtyřicet minut. Posunula jsem to asi o půl hodiny, potom museli všichni další čekat. Já jsem ji prostě nedokázala utišit. Ničím. Já jsem se to téma už pak nesnažila otevírat, fakt jsem se snažila jenom stabilizovat. No a skončilo to... Bylo to možná překročení mých hranic, protože to já úplně nedělám, ale ona si o to řekla. Skončilo to tím, že jsem ji pět minut objímala a pak se uklidnila trochu. Ale to neberu jako povedenou intervenci, protože to vlastně vůbec k ničemu nevedlo a já doteď nevím, o čem to bylo. A viděla jsem se s ní pak ještě jednou, kdy neplakala tolik, ale shodly jsme se spolu, že by bylo fajn, najít si terapii. Protože jsme se dostaly k tomu, že se to děje už dlouho a často, ale bylo tam velké téma maminka, která odmítá jakoukoliv takovou péči a když si o ni řekla, tak jí bylo řečeno, ať jde radši k čarodějce. Tak tam to bylo takový komplikovaný. A já jsem nechtěla zacházet do detailů, abych jako neotevřela další lavinu. Ale cítila jsem, že jako jsem úplně neodvedla dobrou práci.

Jinak si teď nedovedu vzpomenout na konkrétní další případ, ale spoustakrát jsem si říkala, že jsem mohla postupovat jinak. Velmi často to je, když mě tlačí čas. Což mě tlačí velmi často. U nás je taková poptávka, že já si nemůžu dovolit dát jim víc, než těch padesát minut.

Máš pocit, že je ještě něco, co by mělo zaznít?

Já si jako obecně myslím, že se setkávám s tím, že pozice školního psychologa je neukotvená. Na jednu stranu s tím trochu souhlasím, na druhou úplně ne. Já si nemyslím, že je neukotvená, já si myslím, že je nesjednocená. Že jsou fakt jako velký rozdíly mezi těma školama a je to o tom, že si to každý ten psycholog udělá podle sebe. A možná, kdyby se nějak víc dopodrobna daly nějaký kritéria, jak by to mělo v rámci toho ŠPP fungovat...

**A stává se ti i, že ty býváš první, kdo těm dětem řekne, že potřebují nějakou další péči?
Že jsi pro ně fakt nějaký první kontakt?**

Jo, stává. Dost často. Protože mi přijde, že v některých těch situacích, kdy už jsou jako navázáni na nějakou péči, tak za mnou jako nepřijdou. Maximálně, když je to nějaká krize, kdy se jim fakt jako hodně udělá špatně.

1.2 Respondentka 1: R1ZŠ

Na mateřské dovolené od začátku května (rozhovor realizován v květnu)

Psycholog ve škole: 2 roky

Zkušenost s psych. Pozicemi: žádná mimo školní psychologii

Výše úvazku: 1,0

Velikost školy: asi 500 žáků

Kraj: Jihočeský

Typ školy: ZŠ a MŠ

Vzdělání:

- Kompletní krizová intervence
- Terapie pískovištěm (3 dny)
- Kratší kurzy: Práce s rodiči, práce s dětmi, komunikace,...

Byla jsi v té škole první psycholog?

Ano

Využívali tě i z MŠ?

No, spíš výjimečně, ale jo, trochu jo. Tam chtějí občas něco učitelky konzultovat, nebo rodiče.

A supervize jsi měla?

Jo, supervize jsem měla pravidelně. Minimálně jednu za měsíc, někdy i dvě.

A to bylo od školy?

Ne, od školy vůbec. Byla tam supervize školních psychologů, co máme tady na jihu. A potom to byla supervize online, která byla zdarma a dalo se tam přihlásit.

Jak probíhá práce školního psychologa z tvé zkušenosti? Můžeš mi zkusit seřadit tvoje činnosti od nějaké nejčastější až po výjimečné?

No já musím říct, že náplň práce se strašně liší. Každý školní psycholog to má úplně jinak. Takže seřadím, ale zároveň vypovídající hodnota nula, protože každé to má fakt jinak. Já jsem to měla tak, že nejvíc jsem měla asi práce v individuálu, práce s dětma, kde jsem si brala pravidelné konzultace, potom to byla práce se třídou, nějaký programy pro ně, pak další akce pro učitele, konzultace s učitelama, konzultace s rodičema a tak. Toho už bylo míň, ale tvořilo to nějak zbytek tý práce.

A je to teda něco, co sis sama nastavovala ty činnosti takhle?

Jo, přesně tak, sama no. Vedení v tomhle bylo hodně otevřený, řeklo, že prostě něco potřebuje ode mě, ale ať si to udělám podle sebe. Tak jsem si to nastavila takhle.

A říkám si, že to je široké věkové rozpětí takhle od šesti do patnácti. Chodily tam děti od první třídy, nebo až starší?

Jo, to co mi vychází z mých statistik, tak jsem měla první a druhý stupeň zastoupený opravdu stejně měrou.

A jaké z těch činností pro tebe byly nejnáročnější? Nejvíc třeba stresující... Můžeš říct úplně konkrétní případ klidně.

Nejvíc stresující pro mě byla asi práce v individuálu s dětma, které měly nějaké náročné chování, problémové chování a podobně. Protože jsem k tomu právě ještě neměla žádné vzdělání, žádný kurzy a nevěděla jsem, jak to jako vést a co přesně s nima třeba dělat, nebo tak. Takže to bylo asi takový nejtěžší, no.

A to znamená, že to byly zakázky těch dětí, nebo ti je tam někdo poslal kvůli tomu chování?

To bylo právě, že byly poslaný, že oni nechtěli ani moc, ale museli prostě v uvozovkách, protože to chování nebylo prostě dobrý no.

A ty kurzy si teda vybíráš jako podle toho, co nějak cítíš, že potřebuješ zlepšit? Průběžně?

Podle toho, co potřebuju zlepšit a podle toho, jaká možnost se zrovna naskytla no. Nikdy jsem asi nešla na kurz, u kterého bych si řekla, že bych ho nevyužila. To ne. Vždycky jsem šla na nějaký, který se hodil prostě do mé práce. Ale hrálo tam roli samozřejmě i to, co se zrovna kde nabízelo, kolik to stálo a tak.

A je nějaké vzdělávání, které máš pocit, že ti chybí? Které by sis pro tuhle práci chtěla dodělat?

Jsou to asi nějaký jako intervenční programy, jak vést intervenci s dětma. Protože to je úplně něco jiného, než vést preventivní program. Ta intervence je něco, co vím, že ještě nemám nastudovaný a necítím se v tom nějak jako kompetentně.

Ty jsi teda říkala, že pracuješ s dětmi individuálně, tak si říkám, odkud tě ty děti znají? Kde tě potkávají, nebo jak často mají třeba možnost tě potkat?

Já jsem se úplně při nástupu chodila představovat do tříd. Takže jsem obešla opravdu všechny třídy, řekla jsem jim, kdo jsem. Řekla jsem jim, co je moje náplň, proč za mnou můžou chodit a tak. Takže všichni mě jako znali hned první den. A občas prostě zajdu do nějaký třídy, něco si tam jako společně vyzkoušíme a tak.

A to je pravidelné, nebo podle potřeby?

Spíš tak různě...

A tím pádem ty jsi šla do těch tříd na začátku každého roku se jim představit?

Jo, vždycky jenom těm novým. Takže prvňáčkům třeba jsem řekla kdo jsem.

A jak se k tobě ty děti dostanou? Pokud je to individuál, je to jejich zakázka... Tak je to tím, že tě takhle znají a přijdou samy, nebo jak?

No, tam to jde třema cestama. Prostě větší děti přijdou samy, řeknou, že by ode mě něco potřebovali, že je něco trápí a tak. U mladší dětí je to většinou přes učitele nebo přes rodiče.. ale není to pravidlo. Taky si umí říct jako samy. Takže tyhle tři cesty jsou hlavní. Buď přijdou samy, nebo se ozvou rodiče, nebo učitelé.

A ti učitelé nebo i to vedení, mluví nějak o tobě? Připomínají dětem, že tam jsi pro ně? Nebo jak tě vůbec vlastně jako berou?

No jak kdo. Ale určitě si myslím, že zrovna já jsem měla ve škole dost učitelů, který když viděli u dítěte něco, co by se jako dalo se mnou řešit, tak ho buď právě za mnou poslali, nebo doporučili nebo tak.

Jo, takže spíš jako když vidí, že se něco děje?

Jo.

A zároveň ty máš Instagram, že jo. Sledují tě tam žáci ze školy?

Ano.

Takže je to taky nějaká forma, kterou je udržuješ v obraze, že tam jsi a jsi dostupná?

Jo. Bylo to takovou mojí vizí, mít nějaký školní Instagram. Zároveň jsem zjistila, že to zabírá fakt jako strašně času. Až fakt víc, než jsem čekala. Pokud teda chce člověk dělat ty příspěvky nějak jako kvalitně. (...) Takže tam jsem to sice rozjela, ale vím, že ke konci už jsem na to neměla kapacitu. Ale ten Instagram je pro ně jako blízkej a vím, že se mi stalo několikrát, že se mi tam někdo ozval, jestli ve škole může přijít, nebo tak.

Takže to takhle je pro ty děti možné využít?

Jo...

A jak jsme mluvily o tom vedení, jak tě bralo?

Vedení toužilo po psychologovi a hledalo ho. Takže jsem byla jako od začátku velmi vítaný člen.

A ti učitelé?

Učitelé jak kteří. To je taky všude takový podobný v tomhle. Prostě záleží na lidech. Byli tam takoví, co mě přijali hned, byli takoví, co si potřebovali zvyknout a byli i takoví, kteří tomu prostě moc nevěří, ale...

A máš trochu přehled, jak tě brali rodiče? Nebo jak vnímali tvou roli?

No to vlastně úplně nevím, Protože já mám zpětnou vazbu jenom od těch, se kterými jsem spolupracovala. Od nich je ta zpětná vazba jako moc hezká a vím, že si mě váží a že by mě tam jako pořád chtěli a tak... ale od ostatních rodičů zpětnou vazbu nemám. Mám takovej omezenej vzorek v tom.

A jak časté to bylo, kdy tě vyhledali rodiče? Kdybys zkusila rozdělit poměr, kdy tě vyhledá dítě, kdy učitel a kdy ten rodič, dá se to nějak říct?

No já vždycky, když jsem pracovala s dítětem, tak ta spolupráce s rodičem je tam tak nějak jako automatická. Takže jsem u každého toho dítěte viděla i rodiče. Ale jenom na začátku a na konci většinou. To nejde rozdělit, prostě nejvíc dětí....

A dalo by se aspoň říct, jestli tě víc kontaktují rodiče nebo učitelé s něčím?

To asi víc rodiče možná. Kvůli těm dětem, ne kvůli sobě.

A je to tak, že tě vždycky kontaktuje napřed ten rodič? Nebo přijde i to dítě samo a ty řešíš, že je potřeba kontaktovat rodiče?

Někdy přijde dítě samo a domlouváme se, jak to řekneme rodiči... tam o tom prostě musí vědět ten rodič (...). U těch mladších se většinou ozývá první ten rodič a potom až vidím dítě.

A to teda znamená, že u těch mladších je to potom cí zakázka? Dítěte, nebo rodiče?

Hm... Zakázku se vždycky snažím brát od toho dítěte. Kdyby to měla být zakázka rodiče, tak tam bych pracovala spíš jenom s rodičema. (...)

A ty jsi říkala, že u rodičů jsou to fakt zakázky o dětech. U učitelů jsou to taky zakázky o dětech, nebo se stává, že přijdou i s něčím jako svým, at' už soukromým, nebo pracovním jako „jak mám pracovat se třídou, když....“?

Většinou je to o dětech. Výjimečně se mi stalo, že někdo přišel kvůli nějakému svému tématu osobnímu, nebo kvůli tomu, že chtěl poradit, jak s tou třídou má pracovat. Tak to se mi jako stalo, ale párkrát.

A ty jsi na té škole jediný psycholog, stačíš to v jednom člověku? Je to dostatečný?

No, já si myslím, že kdybychom tam byli dva, tak určitě jako práci máme. Že bych nemusela nikoho jako odmítat a směřovat někam dál. A zároveň vím, i že jsem třeba nějakou práci jako chtěla dělat, ale nedělala jsem ji, právě proto, že jsem tu kapacitu neměla.

A jak to s tou kapacitou teda vypadá? Ty děti objednáš třeba jako do týdne? Nebo můžou přijít s nějakou akutní situací teď hned za tebou?

Hm... většinou jsem to měla tak, že týden dopředu jsem měla fakt jako narvanej, takže to většinou jako nešlo. Takže poprvé jsme se většinou viděli až za čtrnáct dní. Zároveň jsem vždycky měla v tom svém plánu nechaný nějaký jako okýnka právě pro krizovky, nebo kdyby se něco fakt jako dělo.. Takže ta možnost, když někdo přišel fakt akutně, tak tam vždycky byla. Že jsem ho nejpozději následující den vždycky vzala.

A stávalo se to teda? Setkávala ses s krizovýma situacema?

Jojo

A jak často?

No, já to mám teď zkraslený tím koncem, protože když člověk někde končí a lidi zjistí, že už tam dlouho jako nebude, tak mám pocti, že toho fakt jako využívají najednou strašně moc a všichni mají krizovky a tak. Takže teď jsem to měla opravdu na denním pořádku skoro. Ale ten první rok a kus to bylo tak třeba jednou za dva týdny.

A vnímáš, že to nějak třeba narůstalo, když ses s těma dětma víc seznámila, když jsi tam byla třeba delší dobu?

Já jsem to měla tak jako průběžně stejný... S tím, že nevím, jestli je to tím, že jsem dost malinká vzrůstem, nebo čím to jako je. Ale ty děti si ke mně našli cestu strašně jako rychle. Já jsem nemusela vlastně vůbec nic moc jako pro to dělat. Viděly mě samozřejmě pořád jako na chodbě, že tam chodím a tak... Tak nevím, ale nezaznamenala jsem, že by v tom byl jako

rozdíl. První měsíc, dva jsem se jako rozkoukávala a potom, když začli chodit, tak už to jako jelo samo no.

No a když se vrátím k těm křížovkám, tak s jakým krizovým situacema ses setkávala? Dá se nějak říct jaké jako typy, nebo jaké druhy akutních problémů?

Krizovky byly většinou kvůli jako něčemu v rodině. Že se prostě stala nějaká hádka, něco jako takovýho... rodinný témata většinou.

A můžeš uvést nějaký příklad konkrétní situace, která se stala a nějak ti třeba zůstala v hlavě?

No tak třeba jedna holčina za mnou přišla s krizovkou.. nebo jako přišla si pro krizovou intervenci, kvůli tomu, že se doma jako hodně pohádali. Zrovna den předem, takže to byla čerstvá věc. Bylo to kvůli tomu, že se doma nějak jako hodně pohádali. Byla to slečna z druhého stupně, takže už tam byla jako puberta a šlo tam o nějaký jako dodržování pravidel, porušení pravidel a tak.

A řešily jste to teda na tom jednom sezení? Nebo se to ještě nějak jako protahovalo?

Tohle jsme řešili na tom jednom krizovkovým a pak si myslím, jestli se nepletu, tak jsem potom kontaktovala s ní rodiče a nějak jsme ještě spolupracovali, viděli jsme se ještě dvakrát, třikrát, kdy jsme to jako dořešili. Ale už ne jako krizovku, ale spíš jsme si o tom ještě dál jako povídali.

A jak tě teda kontaktují ty děti, které potřebují pomoc akutně?

Přijdou o přestávce, zaklepu a přijdou.

A i ty mladší? Nebo tam pak sehraje nějakou roli učitel?

Čtvrtá, pátá třída klidně může přijít učitel. U mladších ty krizovky jako nejsou. Ale u mladších od čtvrté třídy, ti přijdou klidně i samy. A nebo do schránky, to je taky pravda. Že mám schránku důvěry a že se mi tam občas objevil nějaký jako vzkaz, nebo lísteček, kterej pro mě zněl akutně, takže jsem se prostě zastavila za tím dítětem o přestávce a využilo toho a šlo si se mnou popovídat.

A oni se teda podepisují na ty lístečky?

Jo, oni když chtějí se mnou mluvit, tak se podepíší, když nechtějí, tak se nepodepíší. Takže...

Takže je to i třeba nějaká zpráva, že třeba chtějí, aby sis je vyhledala...

Jo,jo...

A jsou ty krize jako vyloženě tyhle rodinný a na řešení „běžných životních problémů“, nebo se setkáváš i s patologiemi?

Já mám spíš běžný problémy. Asi tím, že jsem na základce... Ale celkově děti, které mají nějakou diagnózu, tak je úplně jako minimum... teď, když beru nějaké jako úzkosti, deprese a tak, to u nás není.

A přichází s krizovkou jenom děti, nebo tě třeba kontaktuje i rodič, že je dítě v krizi?

Že je dítě v krizi mě kontaktoval rodič za ty dva roky myslím si jednou. To se jako nestává, většinou děti.

A spolupracuješ s někým dál mimo školu? Organizace, neziskovky, něco, co můžeš pak doporučovat?

Hm.. já mám svůj jako seznam nějakých psychologů a organizací, které ráda doporučuju... některé z nich jako znám.. ale s nikým z nich nespolupracuju nijak víc, protože jsme tak jako mimo. Škola je tak jako mezi vesničkama, takže...

Takže spíš není s kým..

Jo.

A stává se, že ty děti potřebují nějakou další pomoc? Něco, u čeho si řekneš, že to už jako není pro školního psychologa?

Jo, stává. Buď si řeknu, že to není pro školního psychologa a chci je někam odeslat, nebo se stává, že to je nějaká věc, se kterou já právě si moc nevím rady, nebo nechci to dělat, protože se na to jako necítím kompetentní nebo tak... Tak to jsou takový věci, který jako bych posílala ráda dál mnohem častěji, než to dělám, protože vim, tady toho moc jako úplně není.

A tím pádem si je necháš v péči dýl i když normálně bys je už jako odeslala? Nebo co děláš v těch případech?

Já je spíš doporučuju většinou dál, ať jako hledají sami, nebo ať jako zkusí. A snažím se vymyslet nějakou cestu, kde já bych jim ještě jako mohla pomoc. Takže třeba nabídnu, že tohle téma s nima jako pořeším, ale tohle už ne. A na nějakou jako nezbytně nutnou dobu, kterou potřebujou.

A jsou i nějaký situace, který vnímáš krizový ze své role? Že je to jako vlastně krize pro tebe?

Krize pro mě... Určitě to jsou situace, který jsem řešila jenom jako párkrát.. a pak určitě situace, kdy je rodič jako nespokojenej a chce po mně třeba jako informace o někom jiným

a já je nemůžu poskytnout a ten rodič je opravdu jako naléhající... Pak jsou tam rodiče, který jsou opravdu jako manipulativní, až jako agresivní. Tak to jsou pro mě krizový situace.

A je něco, co ti v tomhle pomáhá? Třeba ze vzdělání, který máš.

Ze vzdělání asi ne, ale vím, že mám podporu jako ve vedení. Takže vím, že jednou jsem si opravdu došla pro pani ředitelku a že u toho jako byla. Že to je opravdu něco, na co nemusím být jako nutně sama, pokud nechce. Tohle bylo třeba pak opravdu u toho agresivního tatínka, který byl hodně naštvaný a z něj šel opravdu strach. Pro ty, kteří jsou manipulativní, tak tam jde spíš o to, že na mě nějak jako slovně útočí, takže je to nějak jako nepříjemný, ale vím, že to nějak jako zvládnou. Víím, že jsou pro mě jako krizovkový, potom jsem unavená a potřebuju prostě klid a nějaký prostor větší pro sebe a nějak to jako zpracovat, ale pořád to jsou věci, který jsem schopná nějak zvládnout no. Ty agresivní tam si netroufám.

A když se vrátím k tomu tatínkovi, jak sis šla pro paní ředitelku, můžeš říct proč byl tak agresivní?

No úplně jako v nějakým náznaku... Šlo prostě o to, že jeho dcera se mnou řešila nějaký jako téma, poměrně vážný téma.. takže jsem jako už měla schůzku i s ním. A protože se to její téma nějakého jako sebepoškozování dotýkalo i nějakého dalšího žáka naší školy, tak ten tatínek chtěl jméno toho žáka, chtěl číslo na rodiče, že si to jako vyřídí sám a tak. A chtěla po mně jako informace, který nemůžu jen tak předávat, jak se mi zachce no. Takže kvůli tomu se jako naštvál a byl agresivní, no.

A ty máš teda oporu v tom vedení.. je to jenom vedení, nebo jak funguje třeba vaše poradenský pracoviště?

Jo, je to vedení i školní poradenské pracoviště, to funguje jako skvěle. Speciálního pedagoga jsme neměli, ale co se týče metodika, výchovného poradce, tak tam jako fungovali všichni krásně a vždycky jsme si nějak jako pomohli.

A když se vrátím ještě k těm krizím... mohla bys zkusit říct, co to teda vlastně jako je krizová situace u vás? Já vím, že jsi to už trochu říkala, ale kdyby se to dalo tak nějak jako definovat.

Jo definovat.. pro mě krizová situace je opravdu takový, kdy.. no a teď vlastně, jestli to беру jako ze svého pohledu nebo z dětského pohledu...

Můžeš dát oba.

Oba... Tak pro děti je krizová situace, když je toho prostě na ně moc podle mě a úplně nějak laicky řečeno, když je jim zrovna nepříjemně z toho, co se zrovna děje. Dějí se jim nějaký fakt jako náročný životní situace pro ně... Oni je tak vnímají.

Pro mě to je situace hlavně o tom, že se děje něco, v čem se necítím vlastně komfortně a kompetentně. Že neumím s tímhle pracovat.

Takže jsou to úplně jiné situace pro tebe a pro děti.

Hm, hm, jo.

A co ti přijde z pozice školního psychologa důležité na té škole dělat? Kdybys třeba měla začínat na nové škole, co bys jako určitě zavedla, aby to fungovalo.

No, já si myslím, že vždycky školní psycholog nějakým způsobem s těma dětma individuálně pracuje. To je asi společný nám všem. Potom, co by měl dělat jako ostatní věci, to si úplně fakt netroufám říct. Protože třeba vím, že plno mých kolegů dělá třeba kariérní poradenství, prostě pracují s úzkostma, dělají nějaký skupinky... A to jsou třeba věci, na který já si netroufnu. Buď prostě to nemám dostatečně nastudovaný a tak... Takže zase vybírám jako jiný věci. Já mám praxi v programech primární prevence, takže umím jako hodně dobře dělat programy preventivní ve třídách. Proto s těma třídama pracuju, proto dělám třídnický hodiny a tak, protože to je věc, ve který se cítím dobře. A zároveň jako vim, že tohle je věc, kterou plno mých kolegů a kolegyně jako nedělá, protože zase se v tom necítí oni dobře. Takže co by měl školní psycholog dělat... jako konzultace to jsou určitě. Nějak být jako přístupný nejenom žákům, rodičům, učitelům a jako i ostatním nějakým jako

zaměstnancům školy. To si myslím, že je nějak jako důležitý. Být určitě součástí nějak toho všeho, účastnit se různých schůzek a být jako na očích. Ale pak vlastně ta náplň je taková jako kdo se na co cítí, kdo si co jako přeje dělat.. je to takový hodně variabilní zatím.

Aha, takže bys vybírala podle toho, v čem se jako cítíš dobře a víš, že to nějak jako umíš...

Jo, rozhodně.

A když tu otázku podobně vztáhnu i na ty krizové situace, co je podle tebe jako důležité, když máš klienta v krizi?

Hm,... No tam už já jedu jako fakt podle nějakého toho schématu, který jsem se jako naučila. Takže opečovávám prostě emoce nejdřív. Potom teprve nějak mapuju, co se jako stalo, co všechno s tím souvisí a tak. A zároveň se snažím to jako ošetřit tak, aby byl ten člověk schopnej... nebo.. no, schopnej jako jít a nějak to třeba víc jako řešit, nebo... aby držel pohromadě no. Občas se mi tam fakt jako rozsypou, takže mám pocit, že můj hlavní úkol fakt není to jako vyřešit, ale zklidnit ho natolik, aby byl schopnej do konce jako vyučování v té škole jako být a nějak to jako dát.

A k tomu mě ještě napadá, můžou přijít i místo nějaký hodiny třeba, nebo můžou to tam jako protáhnout do hodiny, pokud je to potřeba?

Jo, u nás jo.

A co ti pomáhá ty situace řešit? Já vnímám, že jsou dva typy těch krizovek. Ty, se kterými chodí děti a pak to, co je krizové pro tebe... Tak obě ty situace: co je to, co ti pomáhá s nima nějak naložit?

Hm... Asi v krizových situacích u dětí je to hlavně ten výcvik, který mám a nějaký ty jako znalosti a tak... Tam totiž jak je to o nich, tak je to o tom, jak jsem říkala. O nějakém jako

schématu. Ale u mě krizovka, tak tam je to jiný. Já vlastně nevím, jestli tomu říkat opravdu jako krizový nějaký situace. Na jednu stranu jako jo, ale zároveň jsem tam hlavně kvůli dětem, takže... (...)

A třeba supervize? Máš pocit, že ti v těchhle situacích nějak pomůže, nebo tam řešíš jako úplně jiné věci?

No, většinou na supervizi řeším já třeba věci, se kterýma si vůbec jako nevím rady. To se jako mění, a ne vždycky jsou to jako krizovky. Jsou to prostě věci, které řeším... jak třeba s někým pracovat, co dělat, když a tak. Takže ta možnost tam je, to je jenom na mně. Ale já třeba tím, že ta krizovka vlastně jako nepočká za čtrnáct dní, tak se mi ještě ani nestalo, že by zrovna byla supervize a zrovna bych to tam jako mohla řešit. Tak využívám toho, že mám prostě kolegy psychology, kterým můžu zavolat a se kterýma můžu něco probrat i jako na dálku no.

Jo. A to využíváš jako pro ty metodické věci, nebo i pro situace, které jsou pro tebe nějak náročné a potřebuješ je posdílet... nebo se jenom nějak poradit jako co bys mohla třeba dělat jinak?

No vlastně pro oboje. Ze začátku jsem spíš jako chtěla poradit, protože jsem byla nová a byla jsem hned po škole, takže jsem to ještě neměla tolik zjetý, takže dřív byly hodně ty věci metodický. Ale čím dýl jsem v té škole asi jako byla, tak tím víc můžu říct, že ty hovory byly vypouštění nějaký páry a tak.

A ty jsi říkala, že u těch krizovek dětí ti pomáhá ten výcvik v krizové intervenci... A z těch dalších technik, které máš, jako to pískoviště a další kurzy, využíváš i něco z toho?

V krizových situacích ne, tam k tomu nemám prostor. Takže tam si ho fakt jenom беру jako k sobě na gauč, nabízím mu vodu, kapesníky, deku...

A když se to pak překloupí do nějaké následné práce, tak tam už je to jiný...

Jo, pak už jo.

A je častější, že je to fakt jednorázová situace v případě té krize, nebo se to přelévá spíš jako do nějaké dlouhodobější práce?

Asi se mi častěji stalo, že je to jenom jednorázový. Zároveň mám pocit, že ty děti, které už přišly kvůli krizovce jednou, tak že pak přišly třeba za měsíc a půl znova... A že si chodí říct o tu pomoc nějak jako opakovaně, ale v nějakých jako delších intervalech.

A jsou to jenom ty děti, co už tam byly, nebo to můžeš vyzorovat i třeba ke kamarádům? Jako že přijde někdo, ty mu pomůžeš a pak třeba chodí víc lidí z té třídy.

No, to se mi stalo spíš jako ne u krizovek. Ale když za mnou přijde někdo třeba z páté třídy, tak prostě tím, že to jsou malé děti a jsou strašně zvědavý, co tam ten člověk dělá a tak, tak rychle se snaží taky něco najít, s čím by za mnou mohly přijít... a přijdou.

Byla i nějaká situace, která se ti nepovedla? Něco, co bys řekla, že ti fakt jako nevyšlo?

No, to byly asi hlavně nějaký... nějakých pár individuálů, kdy jsem opravdu jako nevěděla, jak s tím dítětem pracovat. Buď jak ho motivovat, když tam bylo ne úplně ze svý vůle a prostě jsem měla pocit, že to jako k ničemu moc nevede a to dítě prostě nechce na tom pracovat a já se to tam snažím nějak utáhnout. Tak to je jeden takovej typ. A pak vim, že se mi stalo i u těch mladších, že když se mnou spolupracoval i rodič, tak mi říkal třeba něco úplně jinýho, než to dítě. A to jsem považovala za takovou jako zkaženou práci, protože to bylo jako zbytečný ve výsledku.

Takže to bylo zbytečný i pro to dítě?

Nic se nezměnilo prostě. Dítě ke mně sice chodilo a říkalo, že jako úkoly plní a tak, ale vlastně jsem tomu jako pořád věřila a dávala jsem tomu naději, ale zbytečně no...

A když se ještě vrátím k těm křížovkám, co se děje po té krizovce? Je to teda tak, že se vrací do těch hodin, nebo je tam i nějaká jiná možnost?

Nikdy se mi nestalo, že by vlastně jiná možnost byla nějak potřeba. Vždycky se vrátili zpátky do hodiny. Sice jako ten časovej rozdíl tam je v těch křížovkách. Že někoho jsem měla třeba dýl, potřeboval delší čas na to uklidnění a na to jako vymyšlení co teda bude dělat nebo tak. Ale vždycky vlastně ty děti odešly a vrátily se nějak jako do vyučování do hodiny. Protože moc není jako jiná možnost. Já si je moc dlouho držet nemůžu, protože tam mám ty další jako děti a další povinnosti.

A že by se třeba volalo rodičům, že mu je špatně. Jako když je mu špatně fyzicky? Že by byl třeba ve stavu, kdy by se nemohl vrátit do té třídy, to se stalo?

Ne, to se mi nestalo.

Ty jsi říkala, že jak jste mimo Prahu a ještě mezi vesničkama, tak ten kontakt s odborníkama většinou moc není. Je to teda tak, že jsi většinou jejich jediný odborník, kterého vůbec třeba kontaktovali? Nebo se stává i že mají nějakou péči, nebo mají zkušenost s nějakou péčí?

No, stává se to, ale není to zas tak jako častý. Stává se, že už někoho vyhledali, nebo že rovnou říkají, že by chtěli někoho vyhledat, ale že na tu chvíli jako mě využijou. Ale spíš jako je jich málo. A nejenom asi z toho důvodu, že jsme co se týče dostupnosti trochu mimo, ale říkám si, že je to asi i tím jako nastavením. Že ty lidi mimo nějaký větší město k tomu ani třeba moc nepřijdou. Hledají k tomu nějakou cestu.

Jo, že to pro ně často asi není ani jako možnost...

Tak, jojo.

A stává se ti i že by ses setkávala se situací, kde je evidentně nějaká krize, ale není definovaná tím člověkem, kterému se děje? Jako že třeba by někdo přišel, že jeho spolužák se sebepoškozuj nebo tak...?

Hm... No... jednou se mi stalo, že takhle někdo přišel kvůli někomu jinému. A potom ještě s nějakýma jako všeobecně krizovýma situacema jako když bylo s válkou spojený nebo tak. To jsou jediný dvě, co mě napadají.

Máš nějakou zkušenost s nějakým jako extra případem, který se úplně vymyká všem těm ostatním a zároveň by byl spíš jako krizový?

To ti úplně nevim, co by bylo jako... Nebo co tím... Kde by se to úplně jako vymykalo. Fakt ne, jako nic mě nenapadá. Samý věci, který jsou nějak jako normální pro krizovku.

Takže spíš ty rodinný problémy...

Jo, rodinný, osobní.

1.3 Respondentka 2 – R2ZŠ

Psycholog ve škole: 7 let

Zkušenost s psych. Pozicemi: 2 roky v hospici

Výše úvazku: 1,0, z počátku 0,5

Velikost školy: asi 750 žáků

Kraj: Jihomoravský

Typ školy: ZŠ a MŠ

Myslí si, že ten jeen celý úvazek je dost?

Klidně si dokážu představit, že by tu třeba byl ještě někdo třeba na půl. Že bychom si to třeba nějak rozdělili. Mohlo by se dělat mnohem víc věcí, i v té preventivní oblasti třeba. Ale tak je to zase oproti jiným školám takový luxus, nebo... je to fajn, když je člověk na celý úvazek na psychologické pozici ve škole.

A jste teda celou dobu na téhle škole?

Ano, jsem na jedné škole. Ale ještě máme pod sebou dvě mateřské školky, ale tam jsem tak jako okrajově. Tak nárazově... Většinou trošičku spolupracuju víc na začátku školního roku s adaptací, jsem tam nabídnu nějakou besedu pro rodiče, potom kolem Vánoc dělám screening školní zralosti, případně nějaké takové jednorázové konzultace. Ale v zásadě devadesát devět procent času jsem na té jedné škole základní.

A je to teda tak, že děti z těch školek pak pokračují na tu vaši základní školu?

Některé ano, nebo možná i většina se dá říct, že ano. To je jako super, že je jako už známe třeba dřív.

A ještě k Vašemu vzdělání, máte jednooborovou psychologii, je to tak? A nějaké další kurzy, výcviky?

Já mám spíš spousta takových menších kurzů, podle toho, jak jsem vnímala, co potřebuju. Výcvik nemám dodělaný. Ten jsem přerušila prostě, takže ho nemám. Mám spousta kurzů ve smyslu různé práce s různýma oblastma. Třeba práce s pískovištěm, nebo práce s kolektivem z různých úhlů. Spíš si vybírám takhle věci, který mám pocit, že potřebuju nějak posunout. A nemám krizovou intervenci! (smích) Psala jste, že to nevadí. Ale chci si to nějak ukotvit určitě. Ale prostě i když jsem už byla někde přihlášená, tak to zas jako nedopadlo, takže nemám ten kurz. Spíš jako jedu nějak podle sebe, plus jako literatura, intervizní setkání metodického vedení... ale přímo kurz krizové intervence nemám.

A když říkáte literatura, tak to máte na mysli literaturu přímo ke krizovce, nebo i jako celkově?

Spíš tak jako celkově. Čtu průběžně různé věci, který se mi můžou hodit. Ale určitě jsem i něco přímo ke krizovce před nějakou dobou četla. Když to bylo víc aktuální, tak jsem si to nějak v hlavě srovnávala. (...)

Říkala jste, že máte řadu menších kurzů. Je něco, z čeho vážně čerpáte, že si ty věci pamatujete... Někaké jako významné kurzy?

Mě hodně obohatilo všechno, co jsem byla od Mansio, společnost Mansio v Brně. Oni jsou vlastně jakoby individuální psychoterapie, takový ten Adlerovský směr. Jsou to lidi, kteří jsou fakt taková zkušená a i mají zkušenost svojí letitou ze školní psychologie před tím, než se dali na vedení těch kurzů. A připadá mi, že mají takovej přístup, kterej mi vyhovuje. Takže jsem byla jako opakovaně na různých jejich kurzech.

Takže to je přímo pro práci školního psychologa?

No, oni dělají kurzy pro různé skupiny včetně školních psychologů. Třeba jako vedení třídy, nebo komunikace s teenagery, nebo různé takové.

A ten výcvik jste říkala, že jste začala. Jak daleko jste došla, než jste to přerušila?

No, já jsem čtyři roky dělala Rogersovský výcvik. Začínala jsem ještě za studia, potom jsem kvůli finanční stránce a rodině, kdy se mi postupně narodily tři děti, to nebyla schopná dokončit.

A je to něco z čeho čerpáte? Nebo jak to vnímáte?

Tak v tom začátku mi to určitě bylo plus... On ten Rogers je takovej prostě o nedirektivním přístupu a prostě vedení rozhovoru. Tak určitě z toho čerpám. Ale ono jako realita je taková, že jako státní plat tabulkovej ve škole mi nedovoluje si tohle jakoby... dovolit. Prostě je to drahý.

A nějaké supervize máte? Vy jste říkala, že intervizní setkání...

Když je nějaká možnost, tak se ráda připojím. Jednak máme metodické vedení, které organizuje přes projekt PPP tady blízko. Pak máme jednou za měsíc setkání školních psychologů. Tam se taky kromě vzdělávání řeší i různý jakoby kazuistiky... A potom se tu sem tam vynoří nějaká možnost intervize. Například teď jsem se přihlásila a účastním se kazuistických seminářů tady u nás od poradenského centra. A někdy si i domluví s někým... Ono po těch letech je spíš člověk v roli toho, že ho někdo oslovuje k nějaké intervizi, jo, takže... Ale spíš to směřuju k tomu, že mám pár lidí, kterým důvěřuju a jsou v tom taky už delší dobu, tak si prostě domluvíme intervizní setkání. Ať už ve víc lidech, online, nebo s někým tady naživo se domluvíme probrat něco. Takže je to spíš takové na úrovni, že si člověk nějak sám spíš hledá. Ná žádnou placenou supervizi nechodím, protože si to škola nemůže dovolit.

A vyhledáváte to teda v situacích, kdy potřebujete něco svého řešit.

Jo, když třeba člověk potřeboval náhled někoho dalšího, kdo je vně. Třeba slyšet, že všechno co jsem udělala... že už ho nenapadá nic dalšího, co bych mohla udělat. Nebo sem tam oslovím na takovou konzultaci nějaké specifické oblasti, do které se třeba dostanu poprvé.

A ten metodický tým, ten je taky jenom pro školní psychology?

Jojojo, to je vyloženě takový projekt, který je pro psychology na školách. Je to asi úplně původně myšleno pro ty začínající, kteří z toho těží samozřejmě nejvíc. Ale je to pro člověka zajímavý i v tom, že ten vedoucí toho projektu si může dovolit zaplatit ty lidi, kteří přijdou třeba představit nějakou oblast. Takže je to pro mě zajímavý i po těch sedmi letech, se toho účastnit. Protože si předáváme zkušenosti a různé kontakty a odkazy a tak.

Ted' se přesunu k práci školního psychologa. Jestli byste mohla říct z vašeho pohledu, jak ta práce probíhá. Kdybyste mohla třeba seřadit Vaše činnosti od nějakých nejčastějších po nejméně časté, vyjímecné... Jak to máte?

Takové jako oblasti, jo? Že bych to nějak tak...

Jojo, činnosti, oblasti činností, abych si to nějak představila.

Ono to vychází taky z dynamiky školního roku. Není to pořád stejné. Jo, jako že na začátku to je víc o adaptaci, potom je to víc třeba o profesní orientaci devátáků, ke konci roku to je vždycky víc o úzkostech a strachu z uzavírání známek,... Jo, nedá se říct, že je to pořád jako stejný. Takže to je první bod, co bych k tomu řekla, že ten školní rok má nějakou dynamiku. A to těžiště se postupně přesouá různě. Ale tak ta práce vlastně je tvořená prací s kolektivem a prací s dětma individuálně. To jsou tkaový dva základy, které si každý vyvažuje jinak. Výhodou školního psychologa je, že fakt má velký pole působnosti, nebo možnost si to udělat podle sebe. To je prostě pole neorané, práce spoustu a záleží na tom, co je i jako blízký a v čem spatřuju smysl. Třeba kolegyně, která tady byla přede mnou, dělala jenom individuály. Já si myslím, že individuální péči může člověk vyhledat i jinde pro děti. A dělám to ráda, jo, mě to vlastně baví, ale myslím si, že je i ta práce s kolektivem důležitá a taková

ještě jako nezastupitelnější. A můžu tím ovlivnit věci, které v individuálu neovlivním. Takže dělám i s kolektivama. A pak jsou ty další věci, jako že konzultuje člověk s pedagogy a s rodiči. Ale kdybych to měla nějak procentuálně, to bych asi stříhla úplně třeba od boku.

Zkuste...

Tak od boku třeba čtyřicet procent těch individuálních, pak třeba dvacet procent té práce s kolektivem a pak třeba po dvaceti rodiče a pedagogové. Ale to fakt teď kon ... jenom jsem to střelila.

Takže ty individuály tam pořád hrají nějakou největší roli.

Jo, jo. V tom jsou ale individuály různého charakteru. Jsou to jednorázová setkání ve smyslu krizové intervence nebo takového jednorázového probrání nějakého tématu, přes třeba série setkání, které určitým dětem nabízím, až po některé děti, které chodí celý rok do individuálu z nějakého důvodu. Takže toho je jakoby dost. Ale jsou třeba školní psychologové, kterým to naplňuje vlastně celý úvazek. Mají třeba poloviční úvazek a mají na celé dopoledne nastřádané ty individuální konzultace.

A co Vám z těch činností přijde takový jako nejdůležitější dělat? Jestli se to dá říct.

To se tak asi nedá, to fakt nevím. Jako z jakého pohledu. Přijde mi, že když je hezká, povedená práce se třídou, tak je to hodně super. Ale zase z pohledu jednotlivého dítěte možnost za někým, komu věřím a kde se cítím bezpečně chodit a pracovat na něčem, to může jeho osud taky jako hodně změnit. Takže záleží, jak se na to dívám. Kdybych se na to dívala očima té školy jako toho celku, tak asi dobrá, povedená intervence s kolektivem, má velkej význam. Ale stejně tak velkej význam má třeba, když mám nějaký vstup na poradě pro kolegy a můžu ovlivnit jejich nějaký jako přístup ke konkrétnímu dítěti. Myslím si, že nejvíc efektivní je být tady přítomná plně jako každý den a budovat ty vztahy s lidma. Ať už s dětma nebo s kolegama. A přes ně, pracovat. Ať už individuálně, nebo skupinově, nebo nabízet besedy... takové nějaké plynutí s tou školou.

Ještě mě zaujalo, vy jste říkala, že byla kolegyně před Vámi a Vy jste tam sedm let. To znamená, že někdo před Vámi byl?

Jo jo, naše škola je úplně od začátku všech těch projektů na psychology... se do toho zapojovala. Takže přede mnou bylo několik kolegyň. Já teď nevím, kdy to přesně začalo, ale myslím si, že už je to třeba jako přes dvacet let. Což určitě má vliv na to, jak to tady funguje. Tady je to prostě běžná součást školy a všichni vědí, co to znamená... Jo, už je to prošlapaný hodně. Já třeba už když jsem sem šla jako na začátku, tak jsem si říkala, jak budou vnímat moji pozici, jestli to nebude nějaký další člověk, co jim jde nějak jako radit... Ale vůbec jo, tady je to tak jako zavedený.. I práce toho poradenského pracoviště. Pravidelné schůzky, člověk je toho součástí. Učitelé vědí jak a s čím se obracet.

A vy jste říkala to školní poradenské pracoviště, koho všeho tam máte?

Vlastně takovou tou oficiální vedoucí je výchovná poradkyně, pak jsem tam já a metodik prevence a dva speciální pedagogové. Jeden pro první a jeden pro druhý stupeň. S tím, že ale to nejsou osoby vyčleněné jenom na speciální pedagogiku, jsou to učitelé v našem případě. Mají nějaké další hodiny na tu specku. To není ideální a klidně bychom jako uživili speciálního pedagoga jako dalšího člověka.

A vy jste říkala, že pedagogové i vedení to mají zajaté a berou Vás. Jak Vás vnímají rodiče?

Těch rodičů je spousta, jo. Takže nemám úplně informaci o všech. Nějak vždycky na začátku roku, když přichází prvňáčci a mají ten první den s rodiči, tak se tam představuju, vysvětluju práci poradenského pracoviště, rozdělení těch kompetencí, na koho se s čím obracet a představuju sama sebe. Mám s dětmi adaptační den, i rodičům říkám, co budeme dělat, s jakými typy věcí se na mě můžou obracet... Takže z té první třídy asi všichni mají nějaké povědomí. A potom vlastně já jak tady jsem aktivní a mám dost času, jak mám celý ten úvazek, tak relativně se zapojuju do hodně věcí. Takže mě průběžně potkávají na různých akcích, současně i jsem koordinátor žákovského parlamentu, takže jako parlament třeba

organizujeme akce pro školu. Tím pádem já je píšu na web, dělám nějaký to promo těm akcím, oslovuju nějaký ty rodiče... (...) Nabízím sem tam nějakou besedu třeba, takže kdo chce, přitáhne ho téma, přijde z rodičů. Takže oni se se mnou tak nějak setkávají. Já vlastně organizuju adapt'ák pro šesté třídy. Takže myslím si, že o mě vědí, i když třeba mě nepotřebujou, což je dobře, když mě nepotřebujou. Ale i se snažím, když mám nějaký preventivní program ve třídě na základě fakt jako preventivně nebo třeba na základě dohody s učitelem nějaké téma... (...) Tak jim potom rodičům napíšu krátkou zprávu z toho. Osvědčuje se mi to jako efektivní, že do toho vtáhnu i rodiče. A napíšu jim prostě „Dneska jsem byla za děckama, tady tohle jsme dělali, o tom jsme se bavili, některé věci vyplynuly, co jsou zajímavé, zeptejte se dětí, o čem jsme si povídali.“ A tak je jako vtáhnu do toho. Takže oni o mě takhle jako vědí. (...) Jsem s nima pořád nějak takhle v kontaktu. Není to tak, že bych byla nějaká taková osoba, o které někteří ani nevědí, že existuje. Tak já jsem fakt taková i jako aktivní v tom dění té školy. Tak já nevím.. pořádáme dílničky, tak já tam dělám kavárnu... Nebo prostě se s nima jako setkávám přirozeně.

A co se týče práce s kolektivy, máte to nějak nastavené pravidelně, že Vás každá třída vidí jednou nebo dvakrát za rok?

Jo, je to můj cíl, přesně, jak říkáte, aby mě každá třída viděla jednou za pololetí. To by se mi jako líbilo a přišlo by mi to dobrý. V mnoha třídách se to povede v některých to nestihnu, nebo fakt vnímáme, že to ani není potřeba. Ale taková je ta.. ten ideální stav. (...)

A vy si se žáky vykáte, nebo tykáte?

Ono to je i atmosférou té školy, nebo tak nějak jak je to zaběhlé. Přemýšlela jsem o tom, ze začátku, ale pojala jsem to tak, jak to mají učitelé. Takže děti mně vykájí a já jim tykám. (...)

Je ještě něco, kde by Vás ti žáci potkávali?

No do těch tříd se průběžně ze začátku roku chodím ukázat, potom přes ten parlament. Potom každý rok to bylo jako jiný, někdy jsem třeba vnímala, že je potřeba něco nabídnout, tak jsem třeba zkoušela ranní relaxační klub. Tak třeba některé děti mě znají z toho. Jiný rok jsem vedla pro holky třetí, čtvrtá třída takový klub sociálních dovedností. Ale ono to nejde všechno najednou. (...)

A když se ještě vrátím k těm činnostem, které jste říkala, že děláte, jaké z nich jsou pro Vás nejméně náročné, zatěžující, stresující...?

Tak náročné jsou třeba.. to je ještě taková další oblast. Takové ty schůzky s rodiči a ne ty poradenské moje, s těma si poradím dobře.. Nebo mám pocit, že po těch letech už mě nic nepřekvapí. Ale jak mě zvou učitelé nebo vedení na takové ty oficiální schůzky s rodiči, výchovná komise nebo prostě takové schůzky. Tak postupně se v tom člověk učí orientovat a vlastně si to nějak v hlavě srovnává. Někde jsem zvlášť ze začátku řešila, že když jsem součástí výchovné komise, což je vlastně způsob jednání s žákem a rodiči, tak mi to pak komplikuje případnou další spolupráci s tím dítětem. Protože tam jsem vnímaná na straně té školy, ale já chci spíš být vnímaná na straně těch dětí. (...) Takže tohle je náročný v tom si tam to svoje místo vydefinovat a i dokázat třeba říct „ne“. Tak tohle je pro mě těžký. A někdy samozřejmě ty práce se třídama, kde... s těma teenagerama, s těma druhostupňovými se to učím. Jako i si tu kázeň nějak jako zvládnout a nenechat si to rozjet. Nejsem úplně extrovert, takže... U těch mladších řekneme všechny prvostupňové třídy si dokážu naplánovat pěkný program, kterej běží tak, jak chci více méně. I jak mám děti v takovém věku, tak mám pocit, že mám pro to cit. Ale u těch druhostupňových člověk nikdy neví, co přijde, s čím oni tam přijdou, s jakou náladou, s jakým postojem... Takže to je takovej víc adrenalin. Ale já nejsem úplně adrenalinovej člověk. Mám radši, když mám nad věcmi kontrolu, ztrácím hodně času nad přípravou kvalitního programu, ale nemám ráda takový to, jak se všechno jako zhatí a chce to takovou tu flexibilní reakci na emoci těch dětí, nebo se to nějak zasekne, nějak negativisticky.. Tak tohle je pro mě taky takovej oříšek.

Ted' se přesunu k těm krizovým situacím, setkáváte se s krizovými situacema?

No, určitě.

A s jakýma?

A teď myslíte jenom děti, nebo i dospělý?

Kohokoli. Cokoliv, co byste řekla, že jsou nějaký jako krizový zakázky.

Hm.. Tak to je fakt široká škála. Buď přijdou ty děti samy, nebo se něco děje v té škole a zavolají mi kolegové. My tady máme takovej jako krizovej plán školní, kde je definovaný, jak postupovat, když se něco děje, například dítě je v afektu. Takže já jsem tam všude na prvním místě uvedená, takže všichni mají na mě telefon. Něco se děje, dítě má nějaký prostě projev, tak mi volají. Tak to je taková druhá oblast, že jdu za někým někam. Nebo učitel mě upozorní na někoho, kdo nevypadá v pohodě... To je široká škála různých jako situací. Teď co je takový jako nejčastější... Tento školní rok je hodně situací spojených se sebepoškozováním. Ať už přijde dítě.. nebo spíš dospívající s tím, že to chce řešit, nebo to chce někomu říct. Nebo se sebepoškozují ve škole, nebo se to ve škole zjistí při tělocviku... Tak to je jedna taková oblast, jako oblast vyrovnávání se se stresem. To řeším hodně často. Potom různé podoby úzkostí. Buďto to souvisí s tím, co se děje doma, nebo s tím, co se děje ve škole. Ať už po stránce známek, nebo stránce vztahové. Tak takové jako krizové úzkostné reakce, plačtivé, sem tam do panické ataky. Takže takováhle oblast. Potom takové ty situace, kdy dítě je nějak v úzkých co se týče těch známek a toho učiva. Tak to je spíš jako plánování té vzdělávací části, ale to dítě je z toho zhroucený v tu chvíli. Jo... kolem známek, nebo něco takovýho. Že se končí pololetí, nestihnu si to opravit, nepovedlo se mě to. Nějaké ty vztahové věci, se kterými děcka chodí. Sem tam se stane, to našťestí není tak často, ale třeba letos to zrovna bylo, že třem našim dětem, jako jsou to sourozenci a všichni jsou na naší škole, tak jim umřela maminka. Tak to byla taková pár excelance situace. My jsme se to dozvěděli večer před tím, než ty děti jsme jako nevěděli, jestli přijdou do školy, nepřijdou do školy... Tak to byla taková větší akce krizová jako, kde jsem musela zapojit všechny ty vyučující těch dětí a nějak jsme plánovali, jak se k tomu postavíme. Takové nějaké krizové věci jako úmrtí, třeba nemoc někoho vážná v rodině. Jo a někdy chodí taky s těma kyber věcmi. Jako

že je někdo obtěžuje, někdo jim píše... Ať už někdo cizí, nebo je třeba vyhodili ze skupinky... děcka, spolužáci jim píšou něco. Takový ty věci jako sítě, skupiny.. a ty děti to vnímají hodně jako čím jsou starší, tím víc jako úporně to vnímají. Tak to taky bývá v podstatě taková jako krizová intervence. Teď jsem možná úplně něco vynechala. Ale tak říkám, co mě napadá.

A možná, kdybych šla k téhle poslední situaci, to je pak krize pro to jedno dítě, nebo to řešíte i s tou třídou. Když je to něco, co se děje ve třídě a dopadlo to na to jedno dítě?

To jak kdy. To záleží na té situaci. My máme specifický to, že jsme se před několika lety rozhodli v naší škole mobily úplně zakázat, což má vliv na to, že tyhle věci se jako reálně nedějou ve škole u nás, protože ty děti ho tady prostě mít nesmějí. Mají ho vypnutej ve skřínce... No, takže to trochu redukuje množství toho, co my jako řešíme. Oni tam dřív hodně dělali, že prostě nahrávaly, fotily se, dávaly to na sítě a prostě jsme nedělali nic jiného, než to řešili. (...) Ale teď je to v tom času jako venku, po škole. Takže spíš je to o tom, že to řešíme jako s tím jednotlivcem.

A liší se ty krizové situace pro první a pro druhý stupeň?

Jo, to určitě. A teď myslíte tematicky, nebo těmi metodami, postupy, jak to probíhá..

Možná klidně oboje.

Čím začít... ještě možná zkonkretizovat tu otázku.

Tak možná začněte tematicky, jestli se to liší druhem těch potíží.

To je taková těžká otázka. Přemýšlím, jak to shrnout. Vstupuje do toho hodně věcí, jo. I to dítě třeba prvostupňové se ke mně dostane jinak, než to druhostupňové. Prvnostupňové jako nepřijde... někdy přijde, ale mnohem méně přijde nějak samo, jako že by zaťukalo a řeklo, že jde něco řešit. Tak tam obvykle předchází to, že mě kontaktuje rodič s nějakou zakázkou,

nebo učitel. A ty děti mají i trošku jiný jako spektrum toho, co řeší. U těch prvostupňových je to takové jako.... Že to možná jako zachytneme dřív, jo. Protože ty starší, dospívající děti to strašně dlouho drží v sobě, řeš to nějak po své linii, je pro ně strašně důležitý, co si o tom kdo myslí a jak je ostatní vnímají.... Mají jako víc těch zvládacích mechanismů včetně těch jako nezdravých. A už fakt jako přijdou v takové situaci, že už fakt nevědí jako.. A nebo už je to nějaký průšvih a nebo je to fakt hodně zúskostňuje. A u těch mladších dětí je to v takovém jako dřívějším stádiu, kdy prostě jako mají z někoho strach nebo nějak se jim nelíbí v té třídě, škaredě se k nim chovají, nebo doma se hádají a oni nevědí, co mají dělat. A je to takové jako jinačí, ale teď přemýšlím, jak to jako nazvat, popsat... Potřebují taky něco jinýho ty mladší, než ty starší, jo. Ty mladší potřebují hodně takovýho toho ocenění, že zvládne o tom jako povídat, pomoci ty emoce pojmenovat, nějakým způsobem to strukturovat, protože to prvostupňový dítě, ta schopnost abstrakce je taková omezená, jo. Ono vám začne povídat nějaký jako úplně parciální jako příběh a člověk se potřebuje v tom víc jakoby zorientovat a zestruturovat jako v čem ten problém vlastně vězí. To to starší dítě ví, už to má v hlavě jako zpracovaný. A u těch starších dětí je to mnohem, mnohem víc o tom si získat tu jejich důvěru a vytvořit ten pocit bezpečí. Ty mladší děti za mnou prostě.. Mně připadne, že stojí ve dveřích a už tu důvěru jako mají. Oni mě znají, že jsem taková ta usměvavá paní, co tady chodí a dělá pro ně ty zábavný akce a tak a co dokáže dětem jako pomáhat a takhle oni to jako mají. A nic dalšího neřeší, kam se ta informace jako dostane a co nastane a že budu možná pak chtít mluvit s rodičema, nebo přijít do třídy... Jim to jako kdyby nedochází ty konsekvence, který někdy já jim musím říct třeba a ten druhostupňovej už jako se trochu jako bojí... že třeba budu chtít volat rodičovi kvůli tomu, že mi svěří, že se poškozuje, nebo že se to nějakým způsobem obrátí proti němu v tom kolektivu a jestli to někomu nějak nevyzradím. Takže tam je to strašně moc o tom, že jako teprve navazujeme a třeba i několikrát ten vztah a definuju ty podmínky toho, jaký to jako je. Teď potřebuju ten souhlas od rodičů, jo, to je další jako téma k tomu. Oni nechtějí často, tak si to nějak jako spolu nastavujeme. Takže je to jako v jiném duchu. U těch malých dětí mám pocit, že jako docela brzy si to jako zmapuju a nějak si natavím nějaký kroky. U těch dospívajících se mi stane, že si čtyři setkání povídáme o vztazích s kamarádama ve třídě a na pátým mně ukáže pořezaný břicho. Jako že vlastně nepříjde mi s tím, že se sebepoškozuje, ale že si nejdřív omapuje ten terén jako jak já vlastně funguju a jestli mně to vůbec může říct a co já s tou

informací budu asi dělat. Tak takhle, ale to už je o nějaké jako dlouhodobější práci. Ale kdybych se vrátila k té krizové intervenci, která je hlavně jako jednorázová asi myšlená, tak to starší dítě přijde úplně v takové té bezradnosti jako „nevím kudy kam a už jsem zkoušel jako hodně věcí“ a to malý dítě přijde s tím jako „já se strašně bojím tady toho a teď kvůli tomu hrozně brečím“. Je to jako jiná ta pozice. Prostě u těch mladších je potřeba víc to opravdu jako strukturovat ve smyslu mapování, ale i nějakých dalších kroků.

A vnímáte, že když třeba přijde jedno dítě ze třídy, tak jich pak chodí víc z té třídy? Jako že Vás to pro ty ostatní děti zase nějak víc zpřístupní?

Jo, jako sem tam se to stane, že si to myslím, že to tak je. Na prvním stupni je to tak stoprocentně, jo. Tam je obvyklé, že si pro to dítě přijdu do třídy, teď ti ostatní chtějí jít taky... protože dítě... většinou se mu u mě jakoby líbí, jo, protože já pracuju s různými kartama, s terapeutickým pískovištěm, snažím se ty děti podpořit. Takže oni jdou asi uvolnění a spokojení ode mě většinou. A ti ostatní s tím se setkávám, že říkají, jestli taky můžou přijít. U těch druhostupňových je to komplikovaný tím, že oni často nechtějí, aby ostatní věděli, že za mnou jdou. Takže ne zřídka vymýšlíme, jak to udělat, aby to dítě přišlo a ostatní o tom nevěděli. (...) Ale setkávám se s tím i u těch větších, že zjistí, že to může mít nějaký efekt u mě tu konzultaci mít, takže si to řeknou a přijde někdo další s něčím jiným, nebo s něčím podobným a nebo přijdou třeba kvůli tomu stejnému se jako poradit o tom, co s tím spolužákem jako jo... Asi dvakrát jsem zažila u holčín s anorexií, že přišly jako spolužačky, protože měly starost, co mají dělat a už jim to přišlo, že je samotný to zúzkostňuje. Vlastně to byla krizová intervence i pro ně vlastně v první fázi, protože se toho bály, že se té spolužačce něco stane. A já je nějak směřuju k tomu, jak oni ze své pozice můžou postupovat a co je jejich a co není jejich zodpovědnost. A pak třeba je nějak motivujeme, řešíme, jak přesvědčit tu danou holčinu, aby třeba taky přišla, nebo to řešila s rodičema. Takže když se to naválí na ten jeden problém a přijde víc lidí kvůli tomu... Nebo přijdou obě strany konfliktu, každá zvlášť. Jako má to různý podoby... Ale určitě vnímám to, že když děti, spolužáci vnímají, že pro někoho to bylo užitečný, plus učitel nějakým způsobem v tomto duchu s těma dětma mluví i, tak že to má vliv na to, že víc dětí postupně získává důvěru. A i je to tak, že když jsem tady byla nová, tak jsem si je musela získávat a

ted' už je to takový, že fakt ty děti chodějí jako samy. Pozice školního psychologa a jeho vnímání se buduje tím, jak je tam člověk delší dobu a ty děti ho znají z různých těch situací. A i ti rodiče. Oni spolu prostě ti rodiče taky komunikují, že jo. Takže jedna maminka řekne druhé mamince „jsme řešili tohle, šli jsme za tou školní psycholožkou, ona nám pomohla“. Takže i takhle se to jako rozšiřuje. A já se jich třeba ptám, když mě někdo osloví, tak jak ho to jako napadlo. A to se mi stalo víckrát, že třeba někdo řekl „jo, tady pani Vimáčková říkala, že jste jim pomohla“.

Učitelé s Vámi tedy spolupracují?

Jo, spolupracují. S tím, že jsem si ze začátku taky hledala hranici etičnosti, protože normálně by to všechno mělo být pod tím zámek důvěrnosti... ale ve škole to nejde úplně udělat, aby třídní učitel nevěděl, že za mnou dítě chodí. Nebo dá se to udělat, ale dělám to výjimečně, není to tak úplně možný. A myslím, že je i docela funkční, když to ten třídní učitel ví. Někdy se s tím dítětem domluví, jestli můžu nějakou informaci dát dál. A někdy, když třeba předám tu informaci v nějaké jako promyšlené podobě, tak třeba pomůžu řešení toho problému. (...)

Když se ještě vrátím na začátek ke krizovým situacím, mohla byste anonymizovaně popsat jednu konkrétní?

Hm, Hm... Tak počkat... Nějakou takovou vážnější, nebo klidně spíš běžnější?

Klidně můžete vážnější.

Tak třeba... To bylo i jako v covidu hodně, po tom covidu. A nebo z poslední doby... Tak třeba co mám ted' úplně v hlavě... i se tu ta konkrétní holka dneska stavovala, protože jsme domluvený, že se sem tam zastaví mi říct, jak se má. Je to holčička z šesté třídy, která vlastně funguje ve škole dobře. Je bez výukových problémů, ale je taková jako senzitivní. Už na prvním stupni jsem s ní sem tam jako ne krizovou intervenci, ale všimla jsem si jí. Sem tam si se mnou povídala. Něčem takovým jakoby vztahovým... taková jako citlivá holčina, která

ale jako má kamarádky, ale začala mít takový teďkom... Přivedla mi ji vlastně asistentka, která je ve třídě pro jiného žáka. Přivedla ji akutně s hyperventilací. Vypadalo to jako panická ataka, plakala, zrychleně dýchala, nemohla vysvětlit, co se děje... Stalo se to v rámci vcelku běžné hodiny, nebyla to ani reakce třeba na nějaký test nebo prezentaci nebo tak. Tak jsem si ji přebrala a tak jsem ji zklidňovala, uzemňovala, pracovaly jsme s tím dechem. A část setkání byla jen o tom ji takhle zklidnit. Potom jsme si teprve zkoušely zmapovat, proč se to stalo a vyplynulo z toho, že je tam taková negativní krizová situace doma, kdy rodiče dlouho před ní nějak zkrývaly to, že tam je vztahový konflikt, ale poslední dobou už to jako neskrývají, hádají se, ona to slyší... ale ti rodiče s ní o tom jako vůbec nemluví. Takže ona slyší, jak n sebe křičí, jak maminka říká, že se odstěhuje. Teď ta holčina neví, jestli s ní, bez ní, kam co.. .a vlastně říkala, že mívá teď takový akutní, říkala tomu záchvaty, že jí prostě buší srdce, třese se.. To jsem ještě neřekla, že jak ji přivedla asistentka, tak se extrémně jako klepala. Tak že se jí to stává a tohle vyústila, že to bylo takový největší za poslední dobu. Takže se dostala takhle za mnou, protože už nemohla zůstat sedět v té třídě. A takhle to vlastně vychází z toho jakoby stresu doma. Tak to byla fakt taková třeba takhle v posledním týdnu.

A to je teda něco, co jste řešila v tu chvíli a dál za Vámi občas přijde, abyste měla přehled.

Jo, my jsme se viděly potom myslím každéj den, protože jednak jsem ji chtěla monitorovat a jednak toho bylo hodně, co ona chtěla jako vypovědět. A ona byla přesně to dítě, který to nechce za žádnou cenu jako sdělit rodičům. Já ji chápu, protože to je jako součást toho problému, jo. Na drhou stranu jedna poloha je, že já jí můžu takhle jako pomoc ji zklidnit v té škole... ale dál se nedostanu, pokud o tom nepromluví s téma rodičema. Protože oni to jako netušej, že ona má tyhle stavy. Takže jsem s ní pracovala na tom.... Jednak jakoby dát jí nějaké způsoby zvládnání, když to na ni takhle jako přijde, ale i náhled na to, že bychom o tom měli začít mluvit s maminkou, nebo s rodičema. To se mi jako nedařilo, protože ona za žádnou cenu nechtěla a ještě ji to zúzkostňovalo. Ale protože se ten stav ještě zopakoval, tak postupně jsem si s ní domluvila, že vyčká na moment, kdy to aspoň trošku půjde a zkusí to mamce říct ona sama. (...) A i jsme si s holčinou připravovaly, co té mamce jako říct, jo.

Já si myslím, že je to o tom, že ta holčička potřebuje, aby s ní o tom taky mluvily na její úrovni, co se u nich doma děje, protože je toho součástí. (...)

Na to navážu obecně, co se děje po krizových intervencích? To dítě jde zpět do třídy, nebo jak to pokračuje?

Záleží na tom, do jaké míry se podaří to dítě uklidnit. Často se podaří to, že se může do další hodiny vrátit. Oni jako ještě řeší, že brečely, že je to na nich vidět a tak. Takže je potřeba jim nějaký čas poskytnout. Takže jim řeknu jako klidně si tady do konce hodiny u mě zstaň, ještě si tady odpočiň.. A často jsou schopni se vrátit zpátky. A ve chvíli, kdy nejsou a taky se to staává, tak řešíme, co dál. Obvykle je to o tom, že volám rodiči, jak když je dítě nemocný, že se necítí dobře, ať si ho přijdou vyzvednout. A pak o tom komunikujeme třeba nějak dál

Pak je ještě varianta, že dítě se cítí hodně špatně, ale rodič není schopen sednout do auta a hned přijet, tak tady máme takovou jako „marodku“. Tu jsme použili párkrát, ale teď zrovna nedávno. Když já už třeba nemůžu, že je to třeba deset dopoledne a to dítě má být ve škole do půl druhé, tak já ho tady nemůžu mít celou dobu. Tak se sežene asistent, který se dá zrovna vypůjčit a může počkat s asistentem v té místnosti. Jinak samozřejmě dát dítě do nějaké takové samoty není pro mě úplně komfortní, je to taková jakoby krajní možnost. (...)

A pak s nimi navazujete nějakou spolupráci dál?

Jo, oni většinou jako chtějí. Dost často se rodiče vystraší... Prostě je to problém, který jakoby vybublá, tím pádem já vlastně to dítě předávám s nějakým doporučením. Buď, že se potkáme spolu, nebo doporučení na nějaké krizové centrum, nebo na vyhledání nějaké další péče.

To znamená, že spolupracujete i s nějakými dalšími institucemi mimo školu?

Určitě, no... I spolupracuju, i doporučuju. Školní psycholog je do velké míry takový jako rozcestník. Půda školy školy není ani místo, kde by měla probíhat psychoterapie jako taková,

jo. Takže jsou to nějaká podpůrná setkání, krizová intervence, konzultace... Ale pokud vnímám, že to dítě potřebuje nějakou další péči, tak se snažím doporučit rodičům, nebo dítěti nějaké další možnosti. Ať už klinický psycholog, psychoterapie, pedopsychiatr, nějaké třeba skupinové práce nebo Anabel nebo Spondeo. To jak je zahlcenen ten systém, to je jako další téma, ale to asi tady spolu nevyřešíme. Ale jsem takovej rozcestník prostě no.

A když se podíváme na ty krize, jak často tak asi za Vámi ty děti chodí třeba týdně v průměru?

Jo, krizová intervence... Třeba třikrát do týdne? Jsou období, kdy toho je víc a kdy toho je míň. Když je období nějakého většího tlaku, tak toho je víc, no. Což často jako v našem kontextu je, když je nějaké čtvrtletí nebo pololetí, tak tam je fakt vidět, že na ně tlačí učitelé, tlačí rodiče, i ty děti některé jsou hodně ctižádostivé... Takže v těchhle obdobích třeba i víc. A pak jsou taková klidnější období, kdy tento typ práce za týden třeba vůbec nemám. Ale kdybych to tak jako zprůměrovala, tak je to třeba třikrát za týden. Hodně to bylo poté, co se druhostupňové děti měly vrátit do školy po covidu. Tam bylo spoustu takových těch sociálních úzkostí a hlavně u těch introvertů, kde prostě pro ně to byl takový krok zpátky. Takže tam toho bylo hodně, pak se to jako vyklidnilo. Takže záleží to i na fázi školního roku.

A klienty krizových situací jsou jen děti? Nebo to může být i rodič nebo učitel?

Jo... Děti jsou to ve významné většině. A sem tam se stane, že je krizová intervence pro někoho tady z pedagogů z různých důvodů. Někdy... Nebo jestli chcete příklady?

Můžete...

Třeba když proběhne nějaký náročnější afekt nebo náročnější konfliktní situace mezi žáky, tak je někdy prostě zahlcený člověk dospělý téma svým emocema, úzkostí. Jo, třeba dítě s autismem má nějaký svůj afekt... Nebo třeba i někdy... Já jsem letos zavedla pro asistenty pedagoga takový jako intervizní setkání tady ve škole pravidelný a tam mi přijde, že to jako předchází tady těm... že se to tak jako nevyhrocuje, že se o věcech bavíme průběžně. Ale i

pedagog někdy prostě přijde se svými emocemi si nechat poradit, který souvisí s tou prací. A nebo párkrát se mi stalo, že přišel někdo se svými osobními věcmi. Oni vědí, že tady prostě pro to úplně nejsem, ale někdy je potřeba si najít prostor a vědí, že můžou přijít a i na konci roku dělávám takový jako dotazníček svůj a posílám pedagogům, na kolik třeba spolupráce se mnou jim vyhovuje, co by víc uvítali... Tak mi tam i píšou, že třeba rádi přijdou si jen tak povídat o svých věcech. Takže vím, že ta poptávka taky částečně je. Nebo ještě třetí typ, když je třeba nějaký náročnější hovor třeba u pedagoga s ředitelem školy, tak se mi několikrát stalo, že někdo rovnou odkráčel ke mně. A to je prostě opakující se v tomto období květnovém, dělají se úvazky na další školní rok a ne každému se smlouva prodlouží, ne každý dopadne tak, jak by chtěl. Dávají se různé zpětné vazby a myslím si, že máme skvělé vedení, ale přece jenom jako lidský emoce jsou tam. Takže teď to bylo v poslední době vlastně kolegyně, která měla smlouvu na dobu určitou a nebylo jí to prodlouženo, tak to byla v podstatě jako krizová intervence, kdy jsem ji zklidňovala jak ty děti prostě z pláče a bušení srdce. Tak to se sem tam stane.

A někdy se stane, že i jako rodič... to by se mohlo i po telefonu počítat, ne? Někdy se mně teda stane, že rodič na něco přijde doma odpoledne. Často právě na nějaké buďto sebepoškozování, nebo přečte nějaký deníček dítěti, který tam píše, že se chce zabít, nebo něco takového... Nebo e prostě něco stane a volá mi třeba odpoledne. Teď to bylo vlastně v pondělí odpoledne, to je ještě taková situace... Holčína, která je psychiatricky léčená dlouhodobě jsem s ní v kontaktu a ona je zvyklá, že za mnou chodí, když se ve škole necítí dobře a řešíme to spolu. Ona slyší hlasy, jo... je to fakt taková jako těžší situace. A v to pondělí já jsem měla... já jsem tady pořád prostě, ale vzala jsem si jeden den volna a zrovna jí jako bylo hodně špatně. Tak mě nenašla a tak se dohodla s třídním učitelem, že půjde domů. My to tak máme domluvené, že maminka napíše písemně, že s tím souhlasí a šla domů. Ale doma.... Ne proto, že by si chtěla ublížit, ale protože si chtěla pomoci od těch příznaků, kdy ona vidí postavy, slyší hlasy, že si vzala víc léků, než měla. Ona si může v této situaci vzít jeden, vzala si jich víc a maminka ji potom doma našla úplně jako mimo, bez sebe byla v posteli, tak volala rychlou... a v tu chvíli mi vlastně maminka volala odpoledne ve tři, že takhle našla holčínu a vlastně to potřebovala někomu říct a člověk v našem systému to vlastně nemá komu jako říct, když je to ještě matka sama. Takže to byla taky krizová

intervence pro rodiče toho dítěte, ale je to výjimečná situace. Zrovna se to stalo tento týden, kdy spolu mluvíme, ale je to spíš výjimečnější situace.

Nebo se stane... Jo, to bylo třeba tři týdny zpět. Maminka mi posílala fotky ruk holčičky, šestáčky. Holčička mi tvrdí, že šly spolu nakupovat oblečení a tak se holčina vysvlékla a maminka si všimla toho, že má levou ruku pořezanou úplně takovýma vodorovnými řezama a holčička jí tvrdí, že prošla keřem, jo. Takže co si o tom myslím... a taky byla hodně úzkostná maminka.

A nebo zvláště na začátku školního roku, to jsou zase ti rodiče, kteří řeší, že děti nechtějí za žádnou cenu do školy z nějakého důvodu a je tam taková nějaká fobie ze školy, nebo úzkostné stavy.. Tak taky někdy rodič volá, je za deset osm a stojí s ním před školou, dítě brečí, nebo zvrací, nebo něco prostě a teď co mají jako dělat. Tak to bývá v takových přechodových obdobích jako po prázdninách nejčastěji.

Mohla byste zkusit nějak jednoduše definovat, z Vašeho pohledu, co je to vlastně krizová situace?

Je to situace, kterou ten daný člověk, bavme se asi o dítěti, kterou dítě vnímá jako že ho nějak ohrožuje a že si s ní neví rady a vzbuzuje to v něm emoce, které běžným způsobem seberegulace není schopné zvládnout. Přesahuje jako jeho běžné zvládací strategie. Takže ho to zúskostní, má pocit, že ho to ohrožuje, neví si s tím rady. Je to subjektivně vnímané a ta situace podle mě nejde definovat jako objektivně. Je to na základě tady toho subjektivního. Protože třeba jako kupodivu myslím si, že nejvážněji z toho, co jsem říkala, působilo, jak umřela maminka dětem druhá, čtvrtá a šestá třída a ony vlastně žádnou krizovou intervenci nepotřebovaly. Vlastně jejich zvládací mechanismy to nějak jako ustály. S pomocí sociální opory, možná výchovy... A tím chci doložit, že si myslím, že je to subjektivní. Pak se tady hroutí dítě, a teď to fakt nezlehčuju, z toho, že má třeba dvojku. Dítě, který je nějak strukturovaný emočně. A je to v podstatě krizová intervence, protože hází věcmi, křičí, rozšlapalo si brýle.

A s těmi dětmi jste teda vůbec nepracovala po úmrtí té maminky?

Se všema jtřeba jsem mluvila v ten den, kdy přišly do školy. Oni hned druhej den do školy ráno přišly, poté, co se to odpoledne u nich v domácnosti stalo. Ale bylo to očekávaný, oni na to byli připravovaní. A se všema jsem mluvila, ale spíš to bylo o takové opoře ve smyslu „jsme tady pro tebe, víme, co se stalo“. To je takový o tý práci s informacema, protože ty děti vlastně neví... Takže jako „tvoje třídní ví, co se stalo, i některé děti to pravděpodobně vědí. Domluvíte se s paní učitelkou třídní, jestli to nějak uchopíte, řeknete dětem. Rozumím tomu, že to teď může být pro tebe těžký...“ Dál co se všechno může za emoce objevit, „všichni rozumíme tomu, že třeba nemusíš teď ve škole fungovat, úplně se soustředit. Když bys něco potřeboval, můžeš za mnou, za paní učitelkou kdykoliv přijít. I odpočinout si třeba během hodiny, nebo když nebudeš mít úkoly...“ Spíš takhle jsem popisovala ty situace, co můžou nastat a ty děti fakt byly tak nějak dobře jako zazdrojovaný. Jsou v jiném věku, takže každý jinak ,ale všichni v podstatě říkaly „jo jako dobrý, díky, já chci být úplně normálně mezi ostatníma, dělat normální věci a nechci, aby se o tom mluvilo“. Tak jsem říkala „ale někdy ty emoce se můžou objevit později, že třeba může člověk začít o věcech přemýšlet postupně, tak můžeš kdykoliv přijít“. Tak spíš to byla taková jakoby nabídka a opečování. (...)

Takže jsme spíš pak řešili prakticky... ony si o tom povídaly děti v šatně a tak, jo. Maminka byla ještě známá, takže tím pádem se pohřeb a tyhle věci řešily veřejně, jo. Takže vlastně spousta lidí to jako vědělo a teď ty děti si myslely, že to nikdo neví. Ale ti spolužáci s tím jako přicházeli a teď se jich na to ptali, nebo si o tom povídali mezi sebou. Takže tohle jsme potřebovali ošetřit, aby to bylo co nejvíc citlivý vůči těm dětem. A v podstatě to byla víc krizová intervence pro ty paní učitelky, který se to dozvědely ráno s tím, že jim za půl hodiny přijdou děti, kterým umřela mamka. Tak tam jsem viděla velkou reakci u těch třídních, pochopitelnou, lidskou, kdy jsme jako rychle teda ráno řešili, jak to uděláme. (...) Já jsem to i konzultovala s Cestou domů ten den, kdy jsem se na to chystala. Měla jsem připravený různý scénáře a nakonec to prostě proběhlo jinak, než jsem čekala.

Co je to, co Vám krizové situace pomáhá řešit? Kdybyste se mohla zamyslet konkrétně i nad vzděláním, i nad třeba organizacema, které můžete kontaktovat.. Co Vás v tomhle podpoří, nebo Vám to dalo nějaké metody, techniky?

Hm... Tak určitě ten Adlerovský přístup, který můžu nasávat průběžně na těch školeních tady. Možná i přes osobnost těch lektorek, zvlášť té jedné. Nějak mám pocit, že ona je na mě vlně a když jsem se průběžně s ní bavila o různých věcech, tak mě to hodně posunulo. Všímám si u sebe že i jako když o něčem přemýšlím, tak vzadu v hlavě si říkám „jak by se k tomu asi ona postavila“. Prostě to je taková zkušená terapeutka, kterou jako já nějak беру. A kdybych já chtěla něco řešit sama, tak jdu za ní. Taková nějaká prostě jako osobnost. Potmo právě různý tyhle intervizní setkání, kde se člověk setkává s různýma situacema a pak už je na to připravený ve chvíli, kdy se s tím setká sám. Určitě jako nějaký můj osobnostní vývoj. To, že mám sama zkušenost s psychoterapií v dospívání, tak z toho hodně čerpám. Ne vědomostně, ale jakoby prožitkově. Já si to prostě často vybavuju a někdy o tom mluvím i těm dětem, dospívajícím, jak to člověku může pomoci, když mám ten prostor a najdu někoho, kdo mi toho průvodce dělá po nějakou dobu. Takže tohle je pro mě jednoznačně zdroj, že mám tu zkušenost z toho věku, třeba jako čtrnáct plus, tak co mně jako pomohlo. Tak to... A ještě jedna kolegyně tady na jedné škole, se kterou jako řešíme věci, že si voláme ve chvíli, kdy jsme nějak v koncích nebo na nějaké křižovatce. A já jsem takovej jako člověk, co si věci průběžně studuje, tak i různý jako zdroje. Různý metodiky, náhled z různých směrů... I jako když se setkám s něčím poprvé, tak se do toho ponořím a snažím se to nastudovat a sama pro sebe jako strukturovat. A asi pro mě je důležitý i tady jako vedení. Máme ředitele, za kterým klidně můžu jít a jdu tam, když si ne... Není to odborné psychologické, ale... někdy se jdu poradit, co si o tom myslí třeba. Ono to je trochu specifický, jak školní psycholog je sám voják v poli. To si myslím, že je největší riziko toho povolání. Ale vlastně jsem tady byla schopná najít minimálně třeba dva tři lidi, se kterými né konzultovat ten případ jako jmenovitě třeba, ale nějak si jako promluvit. Taková nějaká jako opora přímo tady.

A třeba z toho vzdělávání? Je nějaký takový kurz?

Takové ty jednorázové věci, toho bylo jako spoustu. Třeba od pana Brauna jsem měla jakoby vedení třídy, nebo práce s klimatem třídy, tak to je funkční hodně. V těch individuálních hodně dělám to pískoviště s dětma, protože je to baví a mám pocit, že to jako dobře funguje.

A je něco, co vnímáte, že Vám chybí a pomohlo by Vám to?

Tak kdybych měla možnost pravidelné supervize, to by bylo super. Moc by se mi líbilo, a to je taky podle mě nereálný, být jako dva psychologové na jedné škole, kteří by si seděli osobnostně a mohla by to být spolupráce. (...)

Určitě by mi ještě pomohl kurz krizové intervence, to plánuju dlouho. Si to jako nějak ještě porovnat, i nějaký ty metody a abych v tom měla jako úplnou jistotu. Hodně jedu jako intuitivně a myslím si, že to většinou jako funguje, ale... A jako dlouhodobě asi i výcvik už bych si vybrala jinej. Určitě bych byla pro nějakou sebezkušenost i a jako posouvání se dál. A taky institucionalizace školních psychologů, aby ta pozice měla místo v systému. (...) Protože je to nedůstojné pro ty školní psychology. Je tam velká fluktuace. Teď nás navíc vyškrtli z tabulek, takže budou jiné tabulky pro pedagogy a jiné pedagogické pracovníky, což člověku nepomůže k pocitu důstojnosti. Plus teda máme smlouvy na doby určité z projektů a tak... (...) Takže mně by pomohlo cítit se víc podporovaně ze strany systému. Mít možnost třeba si nakupovat pomůcky, udělat si výcvik nebo mít pravidelnou supervizi. (...)

Je nějaká nepovedená intervence, na kterou byste si vzpomněla a mohla byste ji popsat?

Určitě jsou takové, kdy člověk z toho má rozporuplný pocit. Má to různý podoby, i to může být subjektivní hodnocení z mé strany.

Hodně jsme řešili na podzim jednu holčičku z osmé třídy, která z psychologických důvodů... Tam to vypadalo jako epileptický záchvat, tam jsme samozřejmě volali i záchranku. Poprvé, když jsem byla k tomu přivolaná, tak to bylo jako panická ataka, s tím, že se jí ale zvedaly i oči, mělo to takové neurologické příznaky, křeče, do toho jako kdyby se jí chtělo zvracet. Já jsem se prostě s takovým stavem setkala poprvé, tak jsem se cítila v panice taky vlastně. Tak to byla moje jako nejzoufalejší situace z poslední doby. Postupně jsem si na to jako víc zvykla, i jsem komunikovala o tom s ošetřující psychiatrickou a udělala jsem si v tom jasno. Ale mě to prostě vyděsilo, volala jsem rychlou, pak ještě několikrát a bylo to adekvátní tu rychlou zavolat. Ale prostě mě to vyděsilo, že jsem pak byla „na panáka“ v uvozovkách,

protože jsem si nebyla v tu chvíli jistá, jestli to dělám dobře. Tak to. To je taková možná trochu extrémní situace. A jinak... To je otázka, co budu považovat jako za nepovedenou no. Třeba mě mrzí, když se mi nepodaří domluvit s dítětem partnersky, že oslovím rodiče z nějakého závažného důvodu. Tak tohle je pro mě v těch krizových intervencích taková jako bažina. Chtěla bych ideálně, aby to bylo tak, že ta krizová intervence proběhne, teď to nějak jako zmapujeme, zstrukturujeme a já navrhnu nějaký kroky nebo domluvíme se, že já nebo spolu nebo nějak oslovíme ty rodiče, protože považuju to jako za důležitý i za svoji povinnost. I já bych chtěla, aby... kdyby se něco takového dělo mému dítěti ve škole, to vědět jako rodič. Ale chci, abychom se na tom jako domluvili. A teď to... jako mrzí mě, když se to nepodaří a dítě odchází s psíma očima jako „prosím ne“ a já teď řeším, jestli fakt ne, nebo udělat to navzdory tomu jako nesvolení... a nebo mě to dítě jako umluví a já zas překračuju nějakou svoji jako hranici. Ono jako každá etika má svoje jako bych řekla i výjimky. Někdy jako si myslím, že to fakt na místě bylo a stojím si za tím, že jsem se rozhodla i na svoji zodpovědnost něco třeba... s něčím vyčkat. Ale tohle je někdy tokový, že když to dítě odchází s tím, že to jako nějak nedopadlo tak, jak potřeboval... No tak já nevím, jestli je to nepovedená krizová intervence.

Mě to zajímalo subjektivně z Vašeho pohledu, takže může být... A jsou i nějaké situace, které jsou jako krizové pro Vás?

Jako že bych to nesla nějak emočně vypjatě, nebo to nějak těžko ustávala?

Jojo... Nebo že byste měla pocit, že fakt nevíte co s tím a nějak se Vás to dotýkalo.

Jo, no, to je výjimečně. Myslím si, že čím jsem starší, tím je to míň možná. Protože tam je víc té kompetence, té zkušenosti a člověk si je v tom svém jistější.

Ale hodně se mě dotýká, když j to o nějakém týrání nebo zneužívání nebo vydírání těch dětí v tom rodinném prostředí. Když se otevře takové téma a já se cítím jako bezmocně, že mě to jako... vlastně možná i tím, že to vidím jako mám někde vzadu, člověku se to do toho promítá. Tak se mi těžko dívá na tyhle témata, který jsou tak jako vážný a já mám omezený možnosti. To se mi třeba vybavuje za poslední dobu jako jedna dívčina, která vlastně její

otec, ke kterému musí chodit, protože je to soudně domluvený, probíhá tam násilí, vyhrožování a ona se ale bojí kvůli jeho povaze abych já dělala nějaký další kroky, protože ona se bojí, že se jí to ještě zhorší. Spolupracujeme ještě s OSPOD, ale cítím se, že toho dělám málo a je mi to hrozně líto prostě. To dítě znám dlouhodobě. Tak tohle, jo. Když je to prostě nějaký hodně vážný téma, který ve mně vzbudí lítost nad tím dítětem.

Jak často se Vám stává, že jste nějaký jejich jako první odborník, první člověk, co v tomhle poli působí?

N to je většinou, bych řekla. Protože ten rodič když zrovna něco řeší, nebo to dítě, tak já jsem tak jako nejbliž na ráně, jo. Nemám žádné kdo ví jaké objednáci lhůty, nic je to nestojí, ty děti mě znají, takže mi důvěřují... Ve většině případů jsem ten první člověk. Kromě těch dětem, které jsou vedené nějak v poradně kvůli podpůrným opatřením. Ale jinak bych řekla, že ve většině případů jsem ten první, kdo jim pomůže to nějak posunout a ono to stačí, nebo doporučuju nějakou další péči někde jinde.

Je ještě něco, co Vám přijde důležité říct k tomu tématu? Myslíte, že by mělo ještě něco zaznít?

Nic mě nenapadá teď. To byl takový průřez tou mojí prací s ohledem na ty krizovější situace.

1.4 Respondentka 3 – R3ZŠ

Školní psycholog: 5 let

Zkušenost s psych. pozicemi: Žádná mimo školní psychologii

Dříve:

- Původně učitelka Aj druhý stupeň na jiné škole, praxe 1 rok, následně práce v businessu a dálkové studium psychologie
- Asistentka pedagoga na této škole, postupně přešla na psychologickou pozici

Výše úvazku ŠP: 1,0

Velikost školy: 300 žáků

Kraj: Praha

Typ školy: ZŠ a MŠ

Vzdělání:

- Úvodní školení pro školní psychology
- Základní kurz KI
- Výcvik - Rogers
- Vzdělávání o autismu
- Diagnostika Braun
- Práce s poruchou pozornosti
- Neurolingvistické programování
- další krátká školení a kurzy

Specifika: Dvě psycholožky na škole

Vy jste tady ve škole dvě?

Ano, je tu ještě kolegyně na částečný úvazek. Takže v podstatě já jsem tu celý týden a kolegyně je tu ještě dva dny do toho.

Takže máte velké personální zajištění...

Právě, že jo. Takže díky tomu můžeme pokrýt víc. Spíše to, co pokrýváme v rámci pravidelných schůzek s dětma, tak to jsou děti, které si o to řekly, dělá jim to dobře, víme, že nikam jinam nepůjdou a víme, že z toho profitují. A pak tady máme děti třeba, které přijdou, ale my víme, že tohle dítě potřebuje terapii. A to tady, kde zvoní zvonek, kde někdo zaklepe... Je to úplně jiné prostředí. Už se mi stalo, že tady mám dítě v relaxaci a někdo přijde prostě, zaklepe a otevře dveře. (...) Takže máme takhle děti, které buď mají nějaký handicap nebo mají doma nějakou náročnou situaci a ti rodiče by to jinak neřešili, ale ty děti chtějí chodit. A pak se tady promele prostě pár dětí, které potřebují přijít jednou, dvakrát, třikrát a stačí jim to.

A když u tohohle zůstanu, mohla byste zkusit nějak seřadit činnosti od nejčastějších, po nejméně časté, výjimečné? Abych si to dokázala představit...

Proměňuje se to během roku. A taky se to proměňuje... Byl čas letos, kdy v podstatě jsem měla každý den tak dvě, tři sezení, což pro mě není standard. Jako nebyvalo to před tím a najednou jako se to hrozně nahromadilo. A to, co třeba teď konkrétně, teď se věnuju sociomapování ve třídách a rozbíhám pozitivní podporu chování ve třídách na příští rok. Takže v podstatě sociomapování, šla jsem do všech tříd a teď mám schůzky s učiteli a bavíme se o tom. A teď třeba mi to zabere hodně času. Teď se budu věnovat vlastně rozhovorům s asistenty pro příští rok. Do toho vlastně kolegyně pravidelně chodí do přípravy dělat program. Pak schůzky s dětmi... řešili jsme děti v prvních třídách, kde vidíme, že je nějaký problém (...) Přemýšlím, jak to procentuálně vyjádřit, protože ono se to hrozně mění. A já vím, že mám prostě za týden ty a ty dny tolik individuálních sezení, ale mezi tím se ten program velmi mění. Že třeba přijdou děti... včera přišly, dneska zase... s akutním problémem. Ale to je takový jako hodně proměnlivý. Takže já bych řekla, že já když sem ráno přijdu a nemám sezení ani domluvenou konzultaci s učitelem, tak jsem tady, věnuji se buď ŠPP, které koordinuju a do toho třeba někdo přijde, zastaví se nějaké dítě nebo učitel. (...) Řešili jsme v první třídě náročného kluka a teď hledáme pro něj školu. Takže je to čas strávený kolem toho kluka (...). Takže mám děti, které chodí pravidelně na sezení.

Nějaké krizovky třeba, to není až tak častý, to nemůžu říct, že by to bylo na dennodenním pořádku. To se stává občas.

A když je to občas, dalo by se říct, kolikrát tak třeba zhruba do měsíce?

Krizovka jako krizovka, tak to je... Záleží, jak si definujeme krizovku.

Tak jestli byste zkusila říct, co je to podle Vás.

Pro mě krizová intervence je úmrtí nebo opravdu panika... Když to dítě je opravdu tak psychicky postiženo, že potřebuje opravdu pomoc v ten daný moment. To se spíše stává párkrát do roka, ne do měsíce. A pak jsou takové, že dneska se něco stalo, třeba psali test. A to jsou takové... ale i tohle, to je třeba jednou za měsíc. Není to častý. My tady máme teda ještě velmi dobrého metodika prevence, on se pohybuje mezi dětma a spousta dětí se zastaví u něj. Takže třeba to dítě něco řeší, tak si s ním povídají a spousta věcí k nám ani nedoputuje. A pak jsou situace spíše že... co třeba řešíme v poslední době, tak spíš je problémové chování dětí. Máme dítě na druhém stupni, kde to jeho problémové chování je výrazné. Má problémy s autoritama, lže, kouří, nevím co ještě...A v této třídě vznikají situace. Takže přišly děti nebo přišel on nebo učitel. A to jsou za mě nějaké náročnější situace nebo situace, které vyžadují to řešení, ale za mě to není krizovka.

Odkud Vás ty děti znají. Chodíte pravidelně do tříd nebo kde všude Vás můžou potkat?

Minulý rok jsme prošly všechny třídy s programem „den duševního zdraví“. Tento rok jsme byly jen ve třídách, pokud tam byla nějaká poptávka nebo pokud jsem se třeba šla podívat na nějaké dítě, protože učitel třeba chtěl nebo někdo z rodičů něco chtěl. A teď jsem prošla ty třídy jenom v rámci sociomapování. Takže ví, že jsme tady, ví o nás, ví, že můžou přijít. Tím, že už to je zavedený, tak si nemyslím, že je tady někdo, kdo neví kdo jsme nebo co děláme.

A třeba do prvních tříd se nějak ... objevujete ze začátku, aby o vás děti věděly?

Spíše se objevujeme ještě v přípravce a pak se v prvních třídách ještě objevíme. To jo, že vlastně ví, kdo jsme. Ale spíše dáváme podporu těm pedagogům. Protože tam já vnímám... celkově mi přijde, že v těch počátcích je důležité, ab ty děti fungovaly s tím učitelem. To je pro ně stěžejní bod. A tam spíš se třeba objeví dítě, kde vidíme, že se něco děje. Třeba z minulého roku máme dvě děti ze sociálně slabého prostředí, takže pak kolegyně řešila obě ty děti, řešila to s maminkou... teď řešíme, že uděláme případovou konferenci pro tuto rodinu. Ale vstupujeme tam spíše na požádání učitele.

My když jsme procházeli tím programem duševního zdraví, tak tam mi to dávalo smysl až tak od třetí třídy. Tam už se to trochu láme. Už ten vztah k tý paní učitelce není tak odevzdaný. Ale v těch prvních třídách je to opravdu spíše podpora toho učitele nebo podpora dítěte, které tam má nějaký problém.

A když tak hezky mluvíte o těch učitelích, jak vás tu učitelé vnímají? Jak to máte nastavený?

Tak to nevím, to byste se musela zeptat jich. Ale myslím si, že nás vnímají jako podporu. Že vlastně na předposlední pedagogické radě jsem si uvědomila, že na tom prvním stupni jsme jsme zataženy do řešení situací v každé třídě. V každé té třídě je něco, co právě je aktivní nebo není akutní, jo, zlepšilo se to, zhoršilo se to. Takže tam mám pocit, že se ty lidi obrací. Že spíše teď, jak jsem si vzala ten projekt pozitivní podpory chování a sociomappingu, tak mám méně prostoru chodit po škole. To, co se osvědčuje je chodit po škole. Prostě jít za nima. Protože když mě vidí, tak jo, přijdou, že řeší tohle nebo tohle. Protože jinak než mě vyhledají, v tom svém šrumci, tak k tomu třeba ani nedojde. Ale když se pohybuju mezi nima, tak je prostor. Jinak se k nám dostanou jenom ty věci, kde je to fakt prostě pálí. Takže co mi přijde přínosné je, mluvit s těmi učiteli přímo v tom terénu o tom, co právě teď řeší. A tam si myslím, že se spoustu věcí dá podchytit (...).

A druhý stupeň je to jiný. Tam vnímám, že učitelé, kteří řeší nějaký problém a nemají pocit, že si na všechno vystačí sami, tak se obrátí. A pak tam máme učitele, kteří mají pocit, že všechno vyřeší sami. Takže tam... To je v pořádku, prostě takhle to je. (...)

A je možné, aby za Vámi děti přišly i místo hodiny, pokud se děje něco závažného?

Pokud se děje něco závažného, tak ano. A pak mám děti, které třeba chodí během dopoledne, protože já jsem tu během dopoledne a odpoledne jenom částečně. Takže tam se domluvíme s tím učitelem, že prostě ok, tahle hodina může chybět. (...) Pokud se děje něco závažného, tak ano. Ale jinak to takhle neřešíme. Je to spíše výjimečné.

A jak vás tady vnímá vedení? Vzhledem k tomu, že jste tu dvě, tak si říkám, že to samo o sobě už něco vypovídá... Ale je to tak opravdu?

Jo, jo, myslím si, že je. Vnímám tam obrovskou důvěru a vnímám, že se nás vedení ptá na věci. Jo, nebo že vlastně vím o nových věcech. Jak se přemýšlí nad příštím rokem, kdo bude učit, kdo bude asistovat kde... A je to spíše takové, že je to sdílené s tím, že já k tomu můžu říct svůj pohled. A oni to i tak ví. Vnímám, že za ta léta se tam vybudovala opravdu jako důvěra. Že i já sama jdu do té ředitelny a řeknu, že tohle vnímám tak... A je to s cílem konstruktivně řešit nějakou situaci. (...)

Ještě když se vrátím k těm činnostem, které děláte... Co z nich je pro Vás nějak jako nejnáročnější nebo stresující?

Pro mě osobně, já vnímám, že nemám praxi toho dětského terapeuta a když tady mám nějaké fakt malé dítě, tak se musím opravdu jako uvolnit a říct si ok, tak dám mu to, čeho jsem schopná. Víím, že mu neublížím, ale nakolik jsem schopná mu pomoci, to si nejsem úplně jistá. Nejsem si jistá, že jsem ten člověk, který to opravdu umí s těma malýma dětma. Mám prostě klasický Rogersovský výcvik, praxi s dětma nemám... Hodně jsem se toho tu už naučila, ale tohle já třeba vnímám jako stresující. Pro mě vlastně ty větší děti nebo práce s dospělými je pro mě mnohem přirozenější. Takže když tu mám malé dítě, tak jsem s ním, udělám s ním něco, ale víím, že ho potřebuji poslat dál. Tam třeba vnímám svoji kolegyni, že té to nedělá problém.

Aha, takže to není typem činnosti, ale spíš věkovou kategorií.

Ano, spíš věkovou kategorií.

A Vy jste říkala, že máte Rogersovský výcvik, tak když se ještě vrátíme ke vzdělání, máte ještě něco dalšího? Někaké kurzy nebo výcviky?

Tohle jsem vlastně měla jako takový základ. Pak jsem si udělala spoustu věcí ohledně autismu. A když jsem přišla do školy, tak to jsem si dělala úvodní školení pro školní psychology. Pak jsem absolvovala Braunovu diagnostiku, pak školení ohledně práce s poruchou pozornosti a prostě už pak takové konkrétní... jak pracovat se vztahovou poruchou. To, co dělám do teď je neurolingvistické programování, ale to je spíš koučovací zaměření. Dá se to za mě moc hezky využívat i s dětma, ale spíš vnímám, že to využívám v komunikaci s dospělými. S dětma využívám jako ty otázky. Takže tohle... Spoustu toho bylo kolem inkluze. Chvilku jsem měla supervizi, tu teď poslední dobou vlastně nemám, ale říkala jsem si, že si musím najít nějakého dobrého supervizora, protože zase jsem docházela za paní supervizorkou jako jednou z těch hlavních a přišlo mi, že to bylo vlastně k ničemu. Na začátku mi to pomohlo ukotvit, ale jak potřebuju, aby to i mě posouvalo dál, tak tady jsem neměla ten pocit. Ale uvědomuju si, že to je něco, co by mi prospělo. Ale potřebuju to řešit s vedením, jestli nám to bude nějak financovat. Také jsem si dělala kurz krizové intervence, ten základní. A teď si nevzpomenu co dalšího.

Jak spolupracujete s kolegyní? Jak moc sdílíte nebo jak máte rozdělené činnosti?

Já jsem tu celý týden a ona je tu dva dny. Takže někdy prostě máme čas a někdy nemáme čas sdílet. Ale tím že jsme tu dvě, tak máme ten prostor a tu možnost ptát se, „jak to vidíš ty?“ Tak to je pro mě možná i takový suplování toho, že nejdu pak někam externě. Takže tohle děláme, sdílíme kdo co právě řeší. (...) Když odhlédnu od takových těch dlouhodobých věcí, kde ty děti potřebují někoho mít na škole, třeba asperger, dysfázie, to jsou takové jako děti, které se potřebují někdy vypovídat, zrelaxovat... Tak tohle úplně nepotřebujeme sdílet, ale to co se teď akutně děje, nebo máme dítě, které je prostě teď akutně v nějaké úzkostné fázi, tak tohle sdílíme. Sdílíme informace, které jsou důležité, abychom vzájemně věděli, když tu třeba jedna není (...). A já jsem dělala socio mapování, kolegyně teď dělá program

ve třídě a dělá ho sama, takže každá máme svou agendu, každá děláme něco se svými dětmi, o které pečujeme. Protože děti u nás mají na výběr, můžou si vybrat za kým přijdou, což mi přijde úplně geniální. (...) Zároveň si rozdělíme to, co komu jde líp. (...) Pak máme věci, které děláme společně během roku, pokud si něco takového naplánujeme.

A když zůstanu u nějaké individuální práce s dětmi, jak se k Vám ty děti dostanou?

Buď tak, že samy přijdou. Nebo tak, že na ně upozorní učitel. Nebo se ozve rodič. To jsou tři možnosti.

A stává se i takové to, že na sebe upozorní vzájemně děti?

Letos se nestalo nic takového, že bych se dozvěděla něco, co už bychom nevěděli z jiných zdrojů. V minulosti se to stalo.

Když se podíváme přímo na tu krizovou intervenci, Vy jste říkala, že tyto situace jsou spíše výjimečné. Mohla byste i tak zkusit říct, s jakými krizovými situacemi se setkáváte, když už se to stane?

Ano. Minulý rok jsme měli dvě úmrtí tátů. Jedno se týkalo tří dětí a druhé jednoho dítěte. V jedné třídě se to objevilo dvakrát. A to bylo v rámci minulého školního roku. Pak jsme tu minulý rok měli holku, která měla panické ataky. Ale to nebyla ani tak krizovka jako spíš panika, která právě naběhla. Pak jsem řešila holčičku, která se vylekala, když jsme nacvičovali poplach. Ale to se ke mně dostalo až další den. Pak se stalo, že někdo se rozešel s přítelkyní... ale to se stalo odpoledne a řešil to můj kolega. Holka se rozsypala, protože se s ní rozešel kluk. Ale když to. Vezmu, tak to, co třeba já vnímám jako krizové, tak je rozvod rodičů a prostě vidíme, že ty děti nejsou v pořádku. Tak to jsme řešili teď nedávno.

Mohla byste nějakou konkrétní situaci podrobněji popsat, jak probíhala a co se dělo po ní?

Tak já se vrátím k těm prvním, protože v podstatě ty holky dochází do teď. Takže ony samy přijdou, když mají pocit, že to potřebují. Když bylo to úmrtí, tak to jsme se dozvěděli od rodičů... druhé se stalo tak, že táta měl jít do školy a už nepřišel, protože měl po cestě nehodu a zemřel. Takže přijela tchýně toho tatínka a takže s ní jsem chvíli mluvila. Jenom jsem jí říkala, jak s tou holčičkou vlastně jako pracovat, ona to ještě nevěděla. Takže to bylo s babičkou. Holčičku jsem tehdy neviděla už ten den. A pak jsem kontaktovala maminku s tím, jak se mají, jak to probíhá, jak to ta holčička zvládá a vlastně s tím, co uděláme ve škole, co je potřeba udělat. My jsme řešili, že je potřeba to ve třídě sdělit, jestli u toho chce být... takže mluvit s rodičem, ošetřit toho rodiče, jestli on má všechno, co potřebuje. Odkazovali jsme je na Vigvam. Pak jsme udělali tu komunikaci ve třídě, pak jsem mluvila s tou holčičkou, a to jsme měly pár sezení po sobě. To bylo minulý školní rok. A tento rok, jak jsme se potkaly, tak jsem se zeptala, jak se má a ona, že by chtěla někdy přijít. Tak to jsou dvě holky z těch dvou rodin a ty občas obě chodí. Pak jedna z těch holek má dva bratry a tam jsem taky udělala tu komunikaci s nima, taky jsem s nima párkrát mluvila, ale oni už nějak pak nejevili známky, že by chtěli ještě přijít.

Jsou nějaké organizace, se kterými spolupracujete, nebo na které děti odkazujete?

Pokaždé hledáme to, co se zrovna hodí. (...) A instruujeme ty rodiče, podle čeho si tu službu vybrat. Ale je to velmi individuální. A možná je to i tím, jak to není na denní bázi. A pak třeba slyšíme, že tu máme děti, které dochází na psychoterapii, ale to my ani třeba nevíme o nich. A to je úplně v pořádku, že to nevíme. (...) Teď hledáme třeba máme malou holčičku, teď jde do první třídy. Prošla si náročným dětstvím, rodič tam není stabilní, a tak hledáme, jak zachytit to dítě. Ale zjišťujeme, že tam na to nemáme páky. My jsme schopni to dítě podpořit. Já prostě tu roli školního psychologa vnímám v podpoře, ve vztahu, ale ne v terapii. Kor u malých dětí, kde vnímám, že to není o jen o něm, ale i o té rodině.

Jak vnímáte ten kontakt s Vámi jako s odborníkem, jak často býváte první kontakt pro to dítě?

Minimálně dvě děti už jsem zachytila takhle, že někam to dítě už dochází. Ale první kontakt jsme často. Ikdyž záleží na tom, jaký typ problémů to je. Jestli jde o vývojové problémy, jinakosti – vývojová dysfázie, nebo ADHD, ale pro mě je ADHD porucha pozornosti a hyperaktivita, ale chování k tomu přidružené není ADHD, to je to, že to dítě bylo v prostředí, kde to takhle jako bylo umožněno nebo... Nesoudím je, jen to chci rozlišit, že tam to chování může být také o něčem jiném. A tyhle rodiče, pokud problémové chování tam je už delší dobu, tak pokud je to dítě u nás i ve školce, tak jsme často první kontakt, ale pokud to je jinak, tak už ty rodiče se s někým setkali. Ale pak jsou děti, kde rodiče nic neřešily, ale v nějaké druhé třídě už vnímáme problém... Takže si myslím, že často jsme první kontakt, který je.

A když se ještě vrátíme k těm krizovým situacím, kdo tam bývá klient?

Já si myslím, že školní psycholog má těch klientů prostě hodně. Důležitý je ten učitel, i ten rodič. Takže klient je pořád jakoby to dítě, ale to vlastně koho člověk potřebuje podpořit, nebo jak to dát dohromady, tak je ten tým. A opravdu do těch dvanácti let to dítě neudělá samo vůbec nic. Bez rodiče to nejde. (...) V konečném důsledku je to to dítě, ale to kdo vlastně škodí tomu dítěti může být ten rodič. Takže potřebujeme zasanovat toho rodiče. Nebo pak je to učitel a pak je to o tom... Teď když třeba vezmu to jedno dítě z druhého stupně... tak tady ještě nejsme tak daleko, abychom si uvědomovali svoje vlastní pohnutky, jo jako naši vlastní komunikaci, my dospělí. A teď máme učitele, kteří nedokážou komunikovat jinak, jenom tak, že to dítě shodí. Ale oni to sami neumí jinak. S nimi nikdy nikdo jinak nemluvil a v dospělosti už se s tím nezabývají. A to dítě přijde do třídy a dělá takový bordel... A teď jak ty učitele přivést k tomu, že s tím dítětem je potřeba mluvit jinak. A já mu to sice můžu říct, můžu mu pomoci na to nahlédnout. Ale víte, co se mi tím povede? Vůbec nic. Takže proto se teď věnuji tady pozitivní podpoře chování, protože tohle se musíme my dospělí učit. A to je pomalá změna. Ale za mě tohle dává ve škole smysl. Protože to, co já vnímám, že je školství teď, tak školství jede jako podporu, aby se učitelé rozvíjeli v tom didaktickém, ale že by učitel vystoupil ze svých naučených přesvědčení, že dokáže slyšet zpětnou vazbu, to je velmi náročné. Takže tohle za mě dává smysl. A to jsem moc ráda, že je nás tu jedna a půl a že to můžeme dělat. Že pokryjeme ty děti a můžeme se věnovat

i těmhle věcem. Protože to vnímám jako osobnostní vývoj nás dospělých. Protože děti se mají tak dobře, nakolik se mají dobře učitelé.

A když zůstaneme u učitelů, stává se Vám, že by i učitel přišel s nějakou svojí krizovou situací.

Jo, jo, stane se to.

A je to také výjimečné?

Ano, spíš je to výjimečné. A spíš je to jako i tak, že o to člověk jen tak jako zavadí. Že třeba potkám toho člověka a on mi řekne „hele, teď je to jako... strašně moc toho je“. Tak mu řeknu, že může přijít. Nebo vidím prostě, že se něco děje, ale není to jako tak, že.... To se také stává, že přijdou sami, ale je to výjimečné. A když přijdou, tak s řešením něčeho ve škole. Osobní to už musí být něco fakt jako festovního, nebo se k tomu dostaneme, protože je právě potkám a oni o tom začnou mluvit.

Když máte dítě, které je v nějaké krizové situaci, jak se k Vám dostane?

Je to přes nějakého dospělého. (...) Někdo to dítě zachytí, ředitel, asistentka, učitel. Jiný dospělý, který s ním je v kontaktu a když to vyhodnotí, že je potřeba nějaká naše intervence, tak ho pošlou k nám.

Takže to, že by to dítě přišlo samo, se neděje?

V této situaci ne. Ale to se bavíme opravdu o těch situacích krizových. (...) A i když byla ta situace, že se ta holka rozešla s klukem, tak to ji našel někdo na schodech.

Co Vám pomáhá tyhle krizové situace řešit?

Když umřel první tatínek, a to byla sebevražda, tak to jsem byla s Vigvarem na telefonu. Když mám čas, tak si musím zjistit, co v té situaci dělat. Protože já to nedělám na denním

pořádku a nechci tam něco podcenit. Nebo už něco rozeběhnu a jenom hodím na skupinu Školní psychologů na facebooku, jestli k tomu něco někoho napadá. To mi přijde moc fajn tohle sdílení. A pak prostě dělat to v týmu no. (...) Já prostě potřebuju dojít do bodu, že prostě ok, pracujeme s tímhle dítětem, všichni víme, co máme dělat, to dítě má informace, rodič má informace, že jako kdyby ošetřit všechny ty složky. Tak když se něco stane, tak je potřeba jednat hned teď a pak si zmapovat, co všechno je potřeba udělat. A pak se věnovat všem těm věcem a zapojit všechny ty lidi, kteří jsou potřeba.

Z toho vzdělávání, které máte, je něco, co byste začínajícímu psychologovi doporučila, aby se mu tyhle situace řešily lépe?

To, co si myslím, že by se hodilo, je, mít nějakou praxi v tom. Praxi v krizové intervenci. Pohybovat se alespoň chvíli někde, kde to dělají. A tohle si myslím, že... Když přišla kolegyně, která je čerstvě po škole, tak ona i říká, že kdybych tady nebyla já, tak ona by prostě utekla pryč, protože to je fakt náročné prostředí, to je hrozně moc klientů. (...) Takže myslím si za mě, co je fakt důležité, tak mít praxi. A co by mi přišlo moc fajn, tak to už není krizová intervence, ale to, co mi tu chybí, tak je diagnostika. Umět zacházet s nástroji, které jsou vhodné pro školu. (...)

O nás tady ve škole se nikdo nestará, o náš rozvoj. Jediný, kdo mě tady směřuje, jsem já sama. Takže taky jsem potkala školní psychology, kteří si někde udělali jedno školení a z toho žijou. Takže když člověk přijde do školy, tak by měl mít už něco za sebou. A mít tu praxi s těma dětma, to člověku hrozně pomůže. (...)

Vzpomněla byste si i na nějakou intervenci, která se z Vašeho pohledu nějak nepovedla? A mohla byste ji popsat?

Myslím si, že se mi nepovedlo pracovat s tou úzkostnou holkou, která měla paniku. Byť jsem dělala, co jsem uměla, tak se mi nepovedlo, aby se uklidnila. Neměla jsem pocit, že odsud odchází v lepším stavu než v jakém přišla. Nejsem si jistá, že ta jsem byla nějakým způsobem účinná. A pak se mi nepovedla intervence letos. Přišel chlapec s tím, že chodí na

plavání a má prostě hrůzu a mně se to prostě tak moc nepovedlo... tak hrozně moc jsem to chtěla řešit, že jsem nějak opomněla jenom být s tím chlapcem. A to jsou moje osobní limity, že někdy mám pocit jako „tak tyjo, co mám teď dělat s tím člověkem?“. Tak tam někdy zpanikařím a když zpanikařím já, tak pak nejsem schopná pomoci tomu člověku. (...) Teď se učím s těma dětma hlavně být. Ta lidskost mi tam přijde důležitá. To je ale moje téma, že tam cítím, že na to musím dávat pozor.

Ode mě to byla poslední otázka. Napadá Vás k tomu ještě něco?

Napadá mě, že třeba co nevím, ale může se to stát a chtěla jsem se účastnit školení, ale nakonec jsem na něj nešla, tak to je vůbec jako ošetření úmrtí kohokoliv ve škole, protože to je zase úplně jiná situace. A pak si jen tak uvědomuju, že tím, jak toho řeším málo, tak pokaždé, když něco takového vyskočí, tak se v tom necítím vůbec jistá. Chybí mi tam ta praxe, jak s tím člověk nedělá každý den.

1.5 Respondentka 4 – R4ZŠ

Školní psycholog: 6 let

Zkušenost s psych. pozicemi: Školní psycholog

Dříve:

0,5 úvazku jako Speciální pedagog

Výše úvazku ŠP: 1,0

+ 0,25 Asistent pedagoga

Velikost školy: 280 žáků

Kraj: Praha

Typ školy: ZŠ a MŠ

Vzdělávání:

- Aktuálně kurz krizové intervence pro školní psychology, takový zkrácený
- Projektivní kresebné techniky
- Dříve Feursteinovo instrumentální obohacování – propadlé
- Specializační studium metodika prevence

Když jsem nastupovala, tak to bylo na 0,4, pak se to zvýšilo asi na 0,65 a další rok už jsem byla na plný úvazek.

Mohla byste zkusit seřadit činnosti, kterým se věnujete, od nejčastějších po nejméně časté až výjimečné?

Jednoznačně nejčastější jsou individuály, nebo individuální poradenství, nesmíme říkat „terapie“ ale přijde mi, že to je hodně na hraně, co to vlastně je. To je třeba devadesát procent času. Pak to už je všechno tak podobný. Tenhle rok oproti tomu, když jsem tady byla před mateřskou, tak nepracuju nějak systematicky s nějakou třídou a ani jako na to nepřišla zakázka, ale před tím jsem měla takový třídnický hodiny. Tak to teď nemám, spíš tak jako

někde něco nebo se jdu s nějakou třídou seznámit, která mě ještě nezná. Na hospitace chodím do tříd, koukat se, jak děti fungují. Samozřejmě konzultace s vyučujícíma, to je taky hodně četný. To bych řekla, že je tak na druhém místě, konzultace s vyučujícíma nebo s vedením. Já vždycky říkám, že se bojím o přestávkách vycházet z kabinetu (smích). Plus mám se zástupkyní a nám se teď bude měnit ředitel, tak s tím, co bude novým ředitelem, tak si dáváme třeba hodinu týdně vždycky nějakých jako předávání informací. A plus třeba jednou za měsíc sem chodí z pedagogicko-psychologické poradny a jsou tady celý dopoledne. A samozřejmě zápisy, dohledávání různých informací a organizace toho, jak si budu brát děti, protože jich mám fakt hodně. (...)

A individuály jsou jako dlouhodobá práce?

Jo, většinou jo. Proto je to takový na pomezí, jestli je to poradenství. Já nemám žádný výcvik a jako nemám žádnou naučenou metodiku nebo tak, ale většinou řešíme nějaký jejich stejně vlastně jako rodinný záležitosti. Školy se to týká minimálně, takže stejně řešíme jakoby ty psychologický věci pod povrchem. (...)

Potom taky třeba konzultace s rodičema, telefonáty, emaily. Ale opravdu hodně převažuje konzultace s klientama. O dost dál je konzultace s vyučujícíma, s poradenskýma pracovníkama a tak a pak už je to všechno zhruba na stejno. V nepřímé práci jsou pak zápisky, dohledávání, organizace... Dneska jdu třeba něco řešit na obec. Kdysi jsem hodně chodila na OSPOD, tak tam občas jdu. Nebo teďkon mi sem přijdou z neziskovky se dohodnout na nějaký případný spolupráci. (...)

A jaký z těch činností jsou pro Vás nejnáročnější nebo nejvíce zatěžující?

No, když mám těch konzultací opravdu víc, než bych měla mít. Já si myslím, že tak zdravý je mít tak ty čtyři denně, to jde utáhnout. Ale mnohdy se mi stane, že jich mám šest, sedm a to pak už cítím, že jako už nemůžu. A třeba jsou týdny náročný, že jako třeba mám fakt týden, kdy mám vždycky pět, šest denně a to je fakt jako moc. Ale když je to v běžných mezích, tak si myslím, že mě to nějak zvlášť nestresuje. A ráda chodím třeba na hospitace.

A co teda naopak mě stresuje, to jsou ty práce s kolektivem. To je pro mě mnohem náročnější než individuál. Nejsem si tam jistá v kramflecích.

Odkud Vás ty děti znají, kde Vás můžou potkat? Jak ví, že jste tady?

Hmm... Teď jsem měla výhodu, že jsem sice tento rok jakoby nová, ale navazovala jsem po mateřský. Ale já jsem prostě ze začátku, když jsem nastoupila, udělala to, že jsem šla do každé třídy, udělala jsem si tam takový jako seznamovací kolečko, aby všichni věděli kdo jsem, kde sídlím, co tu dělám, abych já tu třídu nějak poznala. A pak nějak ony v největší míře přijdou samy ty děti. Vždycky bylo hodně znát, když jsem byla takhle v nějaké třídě, tak potom dvě, tři děti do týdne nebo dvou přišly. A pak jsem dělala to každý rok, že jsem to dělala jenom s příprávkou a s první třídou. Někdy jsem to dělala i někde, kdy mě chtěli, ale spíš už mě znali. Takže pak už o mně vědí a jak jsme malá škola, tak jako já trávím normálně čas na chodbách, takže se setkáváme. Někdy asi třeba neví, že jsem psychologka, myslí si, že jsem učitelka, ale znají mě. Nebo když probíhají na škole nějaký preventivní programy, tak se pak říká, že tu mají na škole školní psychologku, kdyby potřebovali, můžou za mnou přijít. A tenhle rok jsem nebyla, ale jezdila jsem občas i na nějaký kurz jako na adaptáček nebo na lyžák. Na adventních výletech jsem byla nebo na škole v přírodě. Tenhle rok to jako nějak nevyšlo, jsem byla nemocná, ale tak to byla další příležitost. A pak samozřejmě děti, které ke mně chodí, tak to říkají dalším. Takže třeba když někdo má nějaký problémy, tak mu někdo další řekne „hele tak běž tady za paní psychologkou“. Takže jako znají mě. Spíš ty starší, ten druhý stupeň, protože tady v tom patře je druhý stupeň. Ale zas i ty malý dětičky, ty se chodí tak jako „pomazlit“. A jak jsme malá škola, tak vědí no.

A od učitelů jde taky nějaká zpráva o Vás k těm dětem?

Určitě, určitě.

Jak je tady ta pozice psychologa vnímaná? Učitelama, vedením.

Já jsem měla výhodu, že když jsem sem nastupovala, tak už minimálně osm let tady byla praxe školního psychologa i když ne na plný úvazek. Takže už se mě nebály. To prostředí bylo od začátku hodně otevřený a přívětivý. Myslím si, že tenhle rok je to trochu jako náročnější po tom návratu, že prostě mám trochu jako neshody s vedením a tak, co se týče toho, kdy si jak můžu brát děti. Ale to je teda jakoby komplexnější problém. Takže teď je to fakt náročnější. Ještě tím, jak jsem se vrátila a mezi tím byl ten Covid, tak to je jako musím říct docela velký skok do té patologie. Před tím byly takový jako normální ty problémy a neměla jsem toho tolik. Takže určitě jsem to vnímala při nástupu jako že jsem respektovaná a že ti učitelé vlastně nemají problém s tím my ty děti dávat z hodin s tím, že jsem si je vždycky brala z nějakých jako výchov. A byly vždycky ochotní ti učitelé se mnou probrat co je zapotřebí, co s tím dítětem. Jsou nějaký věci, který jim neříkám, ale jsou nějaký věci, který třeba jim říkám a který by měly brát v potaz. (...) Takže kolegové to vnímají jako s respektem a kolikrát se se mnou jdou jako i poradit nebo mi říkají o nějakém žákovi, který by třeba něco potřeboval. A co se týče vedení, tak tam bych řekla, že to vždycky bylo dost jako podobný, jenom tenhle rok to úplně jako nefunguje, protože mívám nárazově zákaz si brát děti, což je trochu problematický. (...) Protože to vedení má prostě pocit, že ty děti vlastně nemají tak velký problémy, že se prostě sem chodí ulejšvat. (...) A letos to vedení jak o tom mluví i na těch poradách, že někteří žáci ke mně chodit během vyučování nebudou, tak i ti učitelé pojalí pocit, že mohou rozhodovat o tom, kdy za mnou to dítě může přijít. A pak se stane, že mi učitel řekne, že tohle dítě ke mně tenhle týden nepůjde vůbec, protože zlobí. A tenhle rok, až jako v té druhé půlce, opravdu je to hodně aktuální, tak je to vnímaný, jako by za mnou ty děti měly chodit za odměnu. (...) Zároveň se jim tím někdy taky hrozí, že když budou otravovat v hodině, tak si půjdou sednout k paní psycholožce a spousta těch dětí řekne „ok, tak já jdu“. Je to takové ode zdi ke zdi a ta moje role teď nemá jasný hranice. A ty děti to mají jako v hlavě jasný, co by potřebovaly a od čeho tady jsem, ale vlastně formálně to pak jako nejde. Ale to je fakt až teď ve druhé půlce roku. (...)

A zároveň jste říkala, že ti učitelé s Vámi často konzultují. Tak co je to za situace, s čím za Vámi chodí?

Třeba jdou popsat to dítě co a jak. Jak se chová. Jestli třeba to, co dělají, dělají správně. Nebo jestli bych jim já poradila co s ním. Nebo třeba i právě už jedna taková aktivní paní učitelka když se jí něco nezdá, tak si to hned řeší sama a s rodiče a pak říká třeba „hele, my jsme se s tou mámo bavily třeba o tom, že by mohlo tohle dítě začít k tobě chodit, co ty na to?“. Tak třeba takhle. Nebo já se jich ptám, jak konkrétní dítě funguje v některých předmět, když je to třeba různý jak funguje.

Setkáváte se i s krizovými situacema?

Jako vlastně asi jo. Vlastně asi docela určitě. No, je o zase jakoby hodně těžký odlišit, když to je třeba moje stálá klientela, ale mají navíc ještě krizi ty děti. A zažila jsem i dítě, který ke mně nechodilo a přivedli ho. Ale to je spíš minimálně. Ale náročnější případy, který mám, ty nejnáročnější v rámci té klientely, tak asi docela často vlastně je to nějaká jako alá krizovka, ale s tím, že jsou to třeba dlouhodobí klienti.

A co je to teda za situace, jaké krize? Můžete nějakou popsat detailněji?

Nějaký nával úzkosti asi nejčastěji.

A jak to vypadá, co s tím děláte?

Většinou je tady nechám tak nějak jako odpočinout. A buď si chtějí povídat, nebo ani ne. Většinou asi chtěly, ale ne vždycky toho byly schopný. Jendou jsem tady měla klienta, který toho má hrozně moc. To je nejsložitější případ, co jsem kdy viděla. Ale nemá to ještě diagnostikované, protože je mladý. Ale má všechno na co si vzpomenete v rámci nějakých psychopatologických projevů. Je skvělý mimochodem, já ho mám moc ráda. Ale má zřejmě nějakou jako disociativní poruchu identity, teď nevím, jestli to říkám dobře, bývalá mnohočetná porucha. Prostě jako přeblikává do jiných osobností, což musím říct, že jsem poprvé v životě viděla na živo. A to bylo přesně, že ho přivedli a on věděla, že to jako na něj jde, že ta jedna se snaží dostat, jak on říká „ven“. A snažili jsme se nějakých deset, patnáct minut ji tam udržet, ale nepovedlo se to, vylezla, takže pak jsem tady měla hodinu tu jinou

osobnost, která vůbec nevěděla, kde je a neznala mě. Tak to bylo takový... ale přišlo mi blbý, ho posílat do hodiny. Tak jsme si tak jako povídali. Ale pak teda šel do hodiny a pak se zas jako přepnul, on nikdy není moc dlouho v nějaký tý jedný. Tak to třeba byla taková docela jako vtipná krizovka.

A nebo tady máme takovou jako hodně citlivou slečnu na druhém stupni, plačtivou. Tak tu mi taky jednou přivedla paní učitelka, že ona byla v tom jako záchvatu pláče, tak aby si tady jako odpočinula.

Pak ne tenhle rok, ale někdy v minulosti jsem zažila, že se někdo s někým porval a byl v nějaký jako zuřivým.... Že se potřebovala nějak jako uklidnit. Vždycky je to o tom, že se ten člověk potřebuje vlastně jako uklidnit. No, pak jsem tady občas měla někoho s nějakýma vlastně docela akutníma sebevražednýma myšlenkama nebo spíš jako už nevím jestli plánováním, bylo to takový jako na hraně, že jsem se o něj bála. Tak to jsem taky vždycky nějak řešila. Nebo jsem vlastně měla, to byl jako schizofrenik paranoidní. On byl teda mladej, neměl to diagnostikovaný, ale byl celkem jasnej. Nikdo tomu moc nevěnoval pozornost a zejména to odmítala připustit jeho matka, kterou mimochodem... on tady pak právě mluvil o tom, že by jí chtěl vlastně jako ublížit. A to je teda už vlastně jako několik let zpátky. A to byla chyba tenkrát, co jsem udělala. Dneska už bych to udělala jinak, ale odvezla jsem ho s jeho vědomím teda do Bohnic. A byla to chyba, protože to bylo bez souhlasu té matky. On vlastně jako nechtěl být doma. On sem chodil každý den, že nechce být doma, že ta matka ho jakoby tyranizuje a to gradovalo, byl tady každou přestávku. A já jsem byla ve spojení s OSPODem, pořád jsem jim volala, ať něco udělají a oni se na to prostě vykašlali a dopadlo to tak, že já už jsem opravdu měla strach, tak jsme se dohodli, že teda pojedeme na příjem do Bohnic a té mámě jsme to ale schválně nějak neřekli, protože by to nedovolila a byl to průser v tom, že to jako... tam nešlo ani tak o to, že to bylo bez vědomí rodičů, ale o to, že jsem ho tam vezla já. Ona si tam pak pro něj přijela a on jí řekl, že skutečně s ní nepůjde. Ale měla jsem zavolat sanitku. Já vlastně nemůžu tam toho člověka jakoby dovézt a vzít si to na zodpovědnost.

No a pak jsem tady měla ty sebevražedný, tak buď se volali rodiče, nebo jsem taky volala sanitku. To asi záleželo na té situaci. Jedna slečna si třeba řekla, že nechce, abych volala rodičům, že chce radši sanitku. Takže takový různý krizovky.

A jak je to tak asi často, dá se to říct?

Jde o to, co přesně nazvu tou krizovkou. To, že je někdo v nějaký úzkosti a potřebuje se vydýchat, nebo to cítím, že je to jako blbý, že třeba i přijde ten jeden můj těžký případ a tam vlastně docela často je to blbý, tak tam je to právě takový hodně jako běžný. Ale vlastně on je jako... No, když sem přišel, tak to bylo, že se vrátil z hospitalizace a vydržel tři měsíce a byl tam znova. A teď je tu zpět měsíc a už je to zase blbý. Takže to je opravdu jako skoro pokaždé krizovka. On má některý dny, kdy je vidět, že je klidný, ale dost často je v nějaký jako úzkosti a je to pro něj jako náročný a tak. Takže záleží, co se považuje za krizovku.

Tak možná to zkuste říct, co Vy považujete za krizovku. A to není jako zkoušení, je to nějaký Váš pohled.

Tak já třeba tohle vlastně za krizovku jako nepovažuji, protože to považuju jako za jeho normu, tohohle chlapce. Takže za krizovku fakt spíš považuju to přesně, že je někdo jinej v nějaký akutní úzkosti nebo přesně pláče, nebo v nějakém záchvatu, nebo nějaké sebevražedné myšlenky nebo něco takového. A tak já nevím, tak jednou za měsíc, bych si to tak pro sebe kategorizovala. Třeba vím, že psychologka, co tady byla přede mnou, když jsem byla na mateřské, tak když jsem to od ní zpátky přebírala, tak mi přišlo i z počtu zápisů o dětech, že vlastně neměla moc jako stálou klientelu, že měla jedno, dvě děti a přitom určitě jakoby konzultovala. Ona říkala, že tak jako od jedenácti do tří to měla jakoby nejnapraskanější, ale že to měla tak, že měla otevřené dveře, to já nikdy nemám a že vlastně jakoby ty děti se tu mohly tak nějak kdykoliv zastavit a popovídat si. Ona to popisovala, že to byla taková jako permanentní krizovka, že ty děti přišly vždycky když něco. Kdežto já to takhle jakoby nemám. To už musí být, abych vzala někoho takhle jako narychlo. Jinak mají svoje termíny a spíš to vnímám jako dlouhodobou péči. Takže přesně, ona by řekla, že to skoro všechno je krizovka a já jak je mám v péči, tak to jako krizovku nevnímám, spíš jednou za čas něco přeteče.

Takže není moc možné, aby to dítě přišlo fakt akutně teď hned?

Když bude krize, tak jo. Ale když to je, že si chce pokecat, tak to ne. Takové to jak to měla jakoby ona. Ona se do toho podle mě prostě nechtěla jako pouštět, že měla fakt jako zajetý, že nedělá terapii. A že některý ty holky, který k ní chodily a teď chodí ke mně, tak říkaly, že opravdu s ní jako neřešily nějaký svý jako rodinný něco, neplakaly tady nebo tak, to mně tady pořád někdo brečí. Takže že to je jakoby jiný. Fakt jsme to měly asi postavený každá dost jinak a opravdu třeba říkaly ty holky... Ona jim totiž vždycky nabídla čaj a sušenky. Tak říkaly, že někdy se jim prostě nechtělo na hodinu, tak si šly radši jakoby sem. Tak já jako říkám, že ke mně se nechodí úplně jako na pokec, ale že to je práce. Že to tady nemůže být takový, že přijdou jako na sušenky a na čaj.

Tak jako rozlišuju, když přijde někdo novejš, jestli je to akutní, ale když není, tak dřív jak za týden se za mnou na termín nedostane, což si myslím, že je furt jako hodně dobrý. Ale když to bylo něco jako hodně akutního, tak jsem i udělala o, že jsem poslala pryč někoho, kdo tady byl na svém domluveném čase. Takže když je krize, tak ano, reaguju jako na krizi.

A kdo všechno je teda váš klient?

No pro nějakou dlouhodobou práci jsou to jenom děti. U učitelů jako jo, občas mi někdo něco řekne, ale to je spíš na takový jako kamarádský úrovni. Protože jak je znám i jako kolegy kamarády, tak je to takovej jako zvláštní konflikt, že to úplně jako nejde, abych jim poskytovala nějakou jako dlouhodobou péči. Ale jako zažila jsem, že se mi s něčím stresovali nebo se chtěli poradit. To jo a můžou a říkám jim to. A nebo si sem přijdou tak jako odfrknout. A nebo se i jako vyplakat, se mi stalo. A co se týče rodičů, tak já bych si určitě nevzala, a někdo to zase jakoby dělá, ale já bych si určitě nevzala rodiče do péče. Zvlášť ve chvíli, kdy pracuju s jeho dítětem. Navíc je to úplně jiná práce s tím dospělým. A já bych s dospělými nechtěla pracovat (...). Ale měla jsem třeba maminku, chodil ke mně její chlapeček s tím, že maminka pije. Ale já si nemyslím, že byla jako alkoholička. Ale problém byl v tom, že vstávala hodně brzo, protože dělala nějaký cateringový služby, takže chodila spát hodně brzo. No ale večer si chtěla dát skleničku, no takže si ji dala v šest. Takže ty děti to jako viděly. Takže to jsem zažila, že vlastně jsem tady tenkrát řešila i takovou krizi s tou maminkou, že ty její děti měly být na víkend u ní a řekly, že chtějí k tátovi. Tak sem ten táta jakoby přijel a řešili jsme to a já jsem té mamince pak ještě dávala jakoby podporu.

Takže té jsem jako nějak pomáhala třeba. Ale jinak jako ne. Spíš vždycky konzultace ohledně dítěte.

Jak se k Vám děti dostanou?

Nejčastěji přijdou samy ty děti. Že vědí, že tu jsem, řeknou si to nebo po nějakých třídnických hodinách nebo si to řeknou vzájemně a samy si přijdou. Občas je to skrz nějakého učitele, že to doporučí on a pak se to třeba řeší s rodičema. A občas teda jako se na mě obrátí rodič, ale ve valné většině případů přijdou ty děti samy. I jako prvostupňový teda.

A stávají se Vám někdy takové ty krize, které jsou iniciované způsobem „kamarádka mi řekla, že si chce něco udělat...“ že nepřijde přímo to dítě, ale zároveň je to něco, co Vy musíte řešit.

Není to určitě běžné. Občas něco takového se stalo, ale ne úplně, že by se ta spolužačka chtěla zabít, ale spíš, že je na tom blbě, nebo si nějak ubližuje, sebepoškozuje se, to jako jo. Ale stalo se že jedna moje klientka mluvila o svy spolužačce o který přesně já vím, která to je, která by určitě potřebovala pomoc. Bylo jí to nabízeno jak mnou, tak učitelkou ve kterou má důvěru, tak touhle její spolužačkou, rodiče by klidně jako chěly a ona prosě nechce o ničem jakoby mluvit. Tak se uzavřela do sebe a poškozuj se a takhle. A tahle moje klientka o ni má starost a jednu konzultaci jsme tomu i věnoval, že o tom chtěla mluvit, že má o ni starost a plakala. (...) Ale já se teda snažím... zaprvé jsem se v tomhle konkrétním případě snažila vysvětlit, že ta pomoc nabídnuta je, ale že to už je pak jakoby na ní, jestli ji využije, nikdo ji nedonutí. A především, co teda říkám těm typicky holkám, co se nechají zatáhnout do něčeho, ať si jakoby drží tu svoji hranici, co je a není jejich zodpovědnost. Že prostě ony nemůžou za to, že někdo ji říká tohle, nebo že je třeba i vydírá. Tak že prostě jako chápu, že jsou z toho jako rozhozený nebo něco, ale že tohle není jejich zodpovědnost.

Spolupracujete s nějakýma dalšíma organizacema nebo institucema, kam můžete to dítě poslat, když vyhodnotíte, že už to jako není pro Vás?

Snažím se, ale je žalostný, jak jsou všichni jako přetížený. Měla jsem před mateřskou jednu jako klinickou psycholožku, ke který jsem občas poslala někoho na diagnostiku, protože byla přes moji školu. A pak jsem šla na tu mateřskou. A teď mám jako velmi dobrý zkušenosti s INEPem. Jedna moje předchůdkyně tam pracuje. Takže tam mám jako dobrý zkušenosti a tam odesílám. Spíš teda na nějakou diagnostiku. Když je potřeba. Třeba teď mám nějaký žáky a žákyně v deváté třídě, u kterých jsem přesvědčená, že mají hraniční vývoj osobnosti a vím, že odsud vypadnou a nikam nechodí k žádnému odborníkovi, tak jsem třeba teď jedné mamince doporučila INEP, ať dceru jakoby zdiagnostikují, ať vědí. Protože zrovna tohle je dobré zjistit co nejdřív, aby se s tím začala pracovat co nejdřív. Protože se ten vývoj může ještě ohnout. (...) Tak tam třeba odesílám na diagnostiku. Jinak já jsem taková, že asi málo deleguju svoji práci a vlastně ani moc totiž nevím kam. Kdybych věděla, že někde berou, tak proč ne, ale vlastně nemám žádný takový jako zařízení. Takže ty děti přijdou s nějakým problémem, který je pro ně nějak jako bolavý, takže já jim nabídnou, že bychom se mohli jako vídat. Většinou jednou týdně. A pak se jako často zjistí, že to je vlastně docela průšvih a že by teda jako měly někam přejít. Zároveň já jsem v tom taková jako, že už jsme si na sebe navykli a oni moc nechtěj někam jinam, takže to je takový hlavně moje. Já je už pak začnu mít tak jako ráda a mám pak o ně starost. (...) Já si držím nějaký odstup, ale je to jako těžký. Ta škola je taková rodinná, každý den se tady vidíme.

Ještě jsem věděla o ESETU a Psychologie Anděl, kam říkám, že to můžou zkusit. Pak spíš v minulosti OSPOD, pedagogicko-psychologická poradna naše, to je takový odpichový můstek pomalu ať se děje cokoliv. A pak tady mám složku kontaktů, takže když je potřeba, tak tam něco vystrakám... Nebo taky neziskovky, nízkoprahový kluby. Čistě jako na terapii ale vlastně jako nemám kam je posílat a nebo s tím, že si počkaj. A to je prostě pitomý. A psychiatry ještě docela často mám pocit, že bych potřebovala. Máme tady docela medikovaný děti. Byť si myslím, že o není řešení všeho, ale když nemůže spát jaký má úzkosti, nebo má sebevražedný myšlenky nebo něco, tak si myslím, že by bylo docela dobrý, aby to dítě dostalo něco na uklidnění, ale taky je to složitý, s těma psychiatrama vůbec nevím, kam je posílat.

A když se vrátíme ještě ke krizím, co je podle Vás takový jako důležitý, když máte klienta v krizi?

Asi nejvíc to vnímám jako aby se ten člověk uklidnil z nejhorsího. Já je většinou fakt jako nechám, ať si tady udělají pohodlí. Když chtějí mluvit, mluví, když nechťejí, nemluví. Nabídnu jim vodu třeba, otevřu okno nebo nějaký takový ty jako fyziologický záležitosti. Ale taková jako asi psychická stabilizace. To bych řekla, že je to, pro co si sem jako přijdou.

A co se děje po tom co se ten člověk uklidní?

Většinou si myslím, že jsem je nevracela do hodiny, že jsme počkali až do přestávky, třeba jsme si o něčem povídali. A teď zase, pokud to byl někdo, kdo už byl můj klient nebo klientka, tak jsme se dohodli, že se uvidíme zase za týden třeba. Pokud nebyl, tak záleželo na tom co to bylo, že třeba mi zítra třeba přijde říct, jak se cítí a že si třeba má promyslet, že bychom spolu navázali spolupráci, aby to dítě nemělo pocit, že je na to samo. Ale pro mě je hrozně těžký rozlišovat, co je to vlastně ta krize. Protože třeba jak si dělám ten kurz krizový intervence, tak spousta těch situací, který jako řešíme i v rámci nácviků a který jako můžou být nazvaný krizovkou a krizovou situací, tak já vlastně řeším celkem běžně v rámci těch jako pravidelných sezení, takže tam je to spíš jako postavený, že přijde člověk, se kterým jako ten psycholog v tu chvíli nepracuje a přijde s tím, že teď potřebuje poradit jako. Ale tím jak já jim nabídnu i nějakou spolupráci, tak se tím i tak jako uklidněj. Nevím, jestli jsem někdy mělo někoho, kdo by byl jen krizovka, která nikam nepokračovala. A myslím si, že vlastně mají strašnou výhodu, že to takhle jako můžou mít, protože když jdou na krizovou intervenci někam, tak ten intervent se nikdy nestane jako terapeutem. Takže ta škola je v tomhle strašně specifický prostředí.

A co Vám pomáhá tyhle situace řešit? Z nějakých zkušeností, metod, kurzů, které máte?

No, já jak nemám žádný výcvik, tak jsem to vždycky dělala dost jako intuitivně podle toho, co jako vnímám i na tom konkrétním člověku co teda potřebuje. Takže asi na základě toho asi volím i nějaký slova. Přesně si pamatuju holčičku, která byla ještě na prvním stupni a tu

jsem klidně i objala. Na druhém stupni už bych si to jako netroufla a na kluky už vůbec ne. Ikdyž jsem měla i jednoho klienta, kterej byl vyloženě mazel ještě i na druhém stupni. Hodně se snažím jako naladit. Já si o sobě myslím, že jsem jako hodně empatická a že mi tohle jako jde, že je to moje jedna z hlavních jako devíz. Takže fakt v tenhle okamžik jako spozorním na sto procent a snažím se jako naladit na to, co by on nebo ona potřebovali. Co by mě třeba nenapadlo a o čem třeba mluvili teď jak si dělám ten kurz, o těch jako potřebách fyziologických typu třeba dát tomu dítěti, když už dlouho nejedlo, něco k jídlu. To by mě vůbec nikdy jako nenapadlo. Tak to jsou pro mě takový jako novinky. Dám jim vodu nebo otevřít okno, to jsem dělala, ale třeba přesně jídlo nebo nějaká deka třeba. To mám tendenci jít spíš po těch psychických potřebách než po těch fyziologických i když jsou jako důležitý. Tak to mě jako třeba před tím nenapadalo. A určitě jako se snažím těm klientům říct, že tady jako můžou všechno. Že tady je ten bezpečný prostor, kde můžou plakat, vyzuřit se, odpočívat, mluvit o čem chtějí. Teď mám chlapce desetiletého, podle mě má ADHD i když nikdy nebyl diagnostikovaný, má takové přísné rodiče a je hodně takovej jako vzteklej, má v sobě hodně agrese. Občas se někde popere a tak. Ale pořád se jako hlídá, ne úplně mu to teda jde. A tady jsme objeviliovej rozměr terapie nebo poradenství, že on se tady jako vyventiluje a bylo to přesně jako že on mi šeptá „můžu tady bejt sprostěj?“ tak jsem říkala, že tady může úplně všechno a on křičel nadávky. Takhle si párkrát zanádal. Nebo kreslil, jak by vraždil prostě nějaký... A fakt si nemyslím, že to je jako patologie, je to prostě malej kluk a je to vztek na spolužáka, takže nakreslí deset způsobů, jak by ho mohl zabít, jo, nebo.. on si je vždycky takhle očísluje. Teď se zajímá o porno a o sexuální otázky a doma by s ním o tom nikdo nemluvil, takže jsme dělali i nějaký jako v rámci „Umíme to“, to je takový server na procvičování učiva a je tam přesně i jako biologie pro devátou třídu a jeho hrozně bavilo se dozvídat o těch věcech a tak. A ten vyloženě potřebuje tu ventilaci. A je to hrozně hodnej kluk, ale má to v sobě a neví si s tím rady a vlastně jako nikde nemůže ventilovat. Takže tady jo. (...)

Je něco, co Vám chybí ze znalostí dovedností, technik a zároveň si myslíte, že by Vám pomohlo to zná nebo umět?

Tenhle rok jsem byla několikrát v rámci poradny na supervizi. A vlastně mi tam bylo hrozně jakoby příjemně. Ale zjistila jsem jednu věc, která je pro mě vlastně dost typická i jako celkově, že já nemám problém s tím, že bych si s těma věcma neuměla poradit. Já tam nejdu s případem s tím, že bych ho vyložila a chtěla bych ty názory těch ostatních. Já vlastně jako nemám pocit, že si s tím neporadím. Ale občas potřebuju ujištění. Takže přesně to mi supervize dává. Že třeba když já navrhuju, jak bych něco řešila, tak je to nějak přijatý a to je pro mě znamení, že ok, tu práci dělám dobře. Protože je fakt, že psycholog ve škole má mnohý výhody, ale taky mnohý nevýhody a hlavně to, že jsme na to sami. Zvlášť po tý škole jsme do toho byli hozený a vlastně jsme nevěděli ani co máme jako dělat. (...) Tak teď ten šestej rok už jako víc vim. A já se jako ráda vzdělávám. I mám pocit, že teoretický základy co se týče psychopatologie mám teda jako ze školy vlastně dost malý. Ještě tím, jak jsme byli dvouobor. (...) A tím jak jsou dneska ty děti čím dá víc patologický, tak bych to potřebovala k tomu. Takže si to různě dohledávám, ale to mi tam chybí. (...)

Měla jste i nějakou nepovedenou intervenci, se kterou jste nebyla spokojená?

Do určitý míry to byla ta situace, jak jsem vezla toho žáka na ten příjem. To vlastně mohl být docela průšvih. (...) Tak to, přestože ten můj odhad, že by měl být hospitalizovaný, byl správný, tak to provedení správný nebylo.

Mně se to prostě blbě dělá, jak se mi špatně rozlišuje ta krizovka jo. A co je to nepovedená intervence, to je další věc. Pod nepovedenou intervencí si představím, že bych tomu člověku přitížila. Nebo nevím, jestli by stačilo, že bych nepomohla. To skoro nevím, jestli jde, aby člověk odcházel s tím, že mu je úplně stejně. Asi by to mohlo být. Ale že bych někomu vyloženě přitížila, tak o tom asi nevím. Nebo takhle, kolikrát se stane, že člověku to jako přitíží, když tady řeší nějaký svý těžký věci, ale to zas není ta intervence, to je dlouhodobá práce a tam to k tomu patří. (...)

Měla jsem tenhle rok pocit, že jsem něco neodhadla. Přišla za mnou dívka, sedmačka, která na téhle škole je druhý rok a z dřívějšíka jsme se neznaly. Ona sem začal chodit, když se rodiče přestěhovali. Přišla za mnou, jestli by se mnou mohl něco probrat a přišla nejdřív s tím, že ji hodně zajímá takový ten funklub chlupatých zvířat, kde si kupují nebo šijou

obleky a chodí na různý jakoby srazy. A to jí hrozně jako baví, ale rodiče tomu úplně nefandí a co s tím vlastně. A druhá věc potom co z ní vypadla a co s tím vlastně trochu souvisela byla, že by se strašně chtěla vrátit na tu předchozí školu a že vlastně nepochopila, proč tam nemohla zůstat, protože se sice přestěhovali, ale první rok po tom tam pořád dojížděla a není to úplně daleko. A že vlastně jí to ty rodiče nějak nejsou schopni vysvětlit. Takže jsme hledali možnosti, co se s tím dá teď udělat. Nějak si snimi jako promluvit a hledat možnosti. A pak přišla ještě jednou, že si jdeme říct, jestli to nějak zabralo. Ona totiž na té předchozí škole měla nejlepší kamarádku, která taky má tenhle zájem. A vlastně jako ona byla taková bezradná. Že to vlastně zkoušela, ale že jí rodiče nedokázali odpovědět, pak se to přešlo. (...) A já jsem jí teda navrhla, že bychom s třídním si ty rodiče jako pozvali a zkusili to s nima nějak jako vyřešit, když na téhle škole nechce být. Nakonec jsme se s tím učitelem dotkli i těch kostýmů. A bylo to vlastně hrozně jako fajn. Rodiče byli velice emocionální. Ona má ještě sourozence, dvojčata ve školce. S tím, že si pochvalovala, že je dobře, že na ni teď rodiče nemají tolik času. A tak jsme tu měli ty rodiče a nějak jsme to jako řešili a oni, že tu školu řeší a že nevědí, že nějak balancují nad tím, jak moc jí vlastně vyhovět a nakolik nenaskočit na její manýry. Vysvětlovali nám teda nějak jako ty důvody. (...) A tak jsme to řešili. Působili velmi jednotně, velmi emocionálně a tak, že mají o to dítě velký zájem a spíš se bojí, aby neudělali něco špatně. A byli hrozně vděčný a vyloženě se ptali, jestli jí mají vyhovět nebo jak. A já jsem pak jako ty holce říkala, že z toho mám dobrý pocit a že pravděpodobně s ní o tom budou brzo mluvit, protože tak jsme se s nima dohodli. A týden na to jsem se jí ptala, jestli už spolu mluvili a ona říkala, že ne. A vzala jsem si ji sem na chvíli a říkala jsem jí, že vlastně jsme si s panem učitelem říkali, jak jsou ty rodiče vlastně jako skvělí a jak spousta těch rodičů na ty děti kašle a oni se prostě jakoby zajímali a mají ji rádi a že aby i ona zkoušela s nima mluvit. A dohodly jsme se, že až bude mít nějaký nový informace, že dá vědět. A už nepřišla. A já nevím, jak dlouho na to v rámci nějaký prevence, která tady byla ohledně domácího násilí ve třídách, tak pak děti mohly napsat jakoby vzkaz nebo něco, co je trápí s tím, že když se nepodepíšou, tak to zůstane anonymní a když se podepíšou, tak se to může řešit, že to můžou říct mně. A byť ona se nepodepsala, tak oni to nějak jako věděli, že to psala ona, ty lidi. A říkali, že tam napsala, že se vlastně už čtyři roky cítí být jako kluk. A dřív by mě to nenapadlo a vůbec jsem takový děti neměla. Ale teď co mám ty postcovidový děti, tak to je prostě stejnej balíček. Všechny tyhle moje nejvíc

patologický děti, tak bych řekla, že to jsou budoucí hraničáři a teď mají stejný jako sebepoškození, nejedí, nenávidí se a typicky, ne všechny, ale typicky jsou nebinární nebo druhé pohlaví. Řekla bych, že to teď jde jako ruku v ruce ještě s hledáním té identity, s pubertou a takhle. A ještě já jsem měla kamaráda, který se nechal předělat na holku, přestože byl vždycky úplně normální kluk, já si myslím, že to byl hraničář jako prase, pak se nechal předělat na holku v Thajsku, protože tady je hraniční porucha jako kontraindikace. A to už ani jsme spolu nějak nebyli ve styku, ale tak jsem říkala, že buď ze sebe ještě nechá udělat černocho nebo už rovnou spáchá sebevraždu. A on spáchal sebevraždu. Prostě to neřeší ten problém. A já jsem konzervativní a vadí mi to prostě jak je dneska já nevím kolik, sedmdesát dva pohlaví a všichni to respektujte a všichni se z nás zblázněte. Jako ať si to každý dělá, jak chce, ale tohle je moc podle mě, jak to je teď. Ale mám to spojený s tím, že vždycky to bylo něco jako problematického. Mám tady jednoho kluka, první stupeň, od malička se rád převléká do holčičích šatů, kamarádí se s holkama, je zženštlý a neví, jestli se cítí být jako holka nebo kluk. Tak tam něco opravdu vývojově je. Ale takový ty, co si ve čtrnácti najednou řeknou... Takže už mám na to docela čidla. A teď když jsem se to dozvěděla od těch lidí z prevence, tak jsem si říkala, jestli já nejsem úplně blbá, že jsem to přehlédla, že ona vlastně mi přišla něco říkat asi velmi opatrně a že já jsem to možná úplně zazdila tím, že jsem jí řekla, jak jsou ty rodiče skvělí. Protože dost často zrovna ty hraničáři nemají skvělé rodiče, že jo. Takže možná jsem jí postavila ještě víc tam, kde má stát. (...) Tak nakonec jsem to vymyslela tak, že jsem si ji sem vzala. Ona byla hrozně překvapená, co jako chci. A ještě si pamatuju, že když jsem říkala, jak ty rodiče jsou jako fajn a jak jim na ní záleží, tak ona měla slzy v očích, jo. Ale to mohlo být i že ji to dojalo. Ale vzala jsem si ji sem s tím, že jsem jí řekla, že vlastně mám tenhle pocit. Já jsem jí nejdřív ani neříkala o tom, že vím, že to psala. Řekla jsem jí, že mi to od té doby vrtá hlavou, jestli jsem něco neudělala blbě nebo jsem to neodhadla, že ona vlastně s něčím přišla a jestli vlastně mi nechtěla říct něco jiného a jestli vlastně to s těma rodičema opravdu je takový, že jsou tak úžasný a ona úplně byla taková jako že ne, že šlo vážně jenom o tomhle a že je je v pohodě. Pak jsem se jí zeptala, jak je to teda s tím kluk/holka. Ona teda řekla, že se čtyři roky cítí jako kluk, ale že to nějak zatím jako nehrotí a měla na to takovej docela zdravěj názor a odstup svým způsobem. A já jsem jí teda řekla, že kdyby chtěla cokoliv probrat nebo tak, tak ať klidně přijde. A už nepřišla. Ale vlastně doteď nevím, jestli jsem to jako nepokazila.

Ve většině případů nemám pocit, že bych to nějak vyloženě nezvládla, spíš naopak. Ale tady to si vlastně jako nejsem jistá. Protože to byla trochu vlastně krizovka, chtěla přijít docela narychlo. (...)

1.6 Respondentka 5– R5ZŠ

Školní psycholog: 7 let

+ Dříve jeden den v týdnu v jiné škole – 4 roky

Zkušenost s psych. pozicemi:

- Psycholog ve zdravotnictví v PN Bohnice – geronto psychiatrie, dětské oddělení, akutní příjem ženy, krizové centrum
- Školní psycholog v MŠ a na ZŠ
- Psycholog v PPP

Výše úvazku ŠP: 0,8

+ 0,2 v PPP

Velikost školy: 500 žáků + 180 dětí v MŠ

Kraj: Středočeský kraj

Typ školy: ZŠ a MŠ

Vzdělávání:

- Jednooborová psychologie
- Rigorózní zkouška
- PCA terapie – pětiletý výcvik (Rogers)
- PCA terapie hrou – 1 rok
- Kid skills – systemicky zaměřená práce s dětmi
- Školení k vedení skupin a práci s náročným chováním
- Aktuálně výcvik video tréninku interakcí VTI
- Diagnostika: TAT, ROR, WISC

Ve škole jsem začínala na jeden den v týdnu, vůbec tu ještě neexistovala poradenské pracoviště. Postupně jsme se z malé školy přerodili na školu, která má přes pět set žáků a její součástí je i školka, která má asi sto osmdesát dětí. Vystřídala jsem dva typy škol.

Využívá vás i ta mateřská školka?

Využívá. Hodně. To jsem tady nastavovala já od začátku, abychom využili té provázanosti a možnosti si ty děti vést už takhle od útlého věku. Takže minimálně formou náslechů, pozorování, případně doporučení při vývojových obtížích. Dělán tam screening školní zralosti každý rok a konzultace s paní učitelkami a vedení paní asistentek.

A s rodiči školkových dětí taky spolupracujete?

Ano, když už je tam nějaké indikované dítě, tak vždycky probíhá schůzka se mnou a s paní učitelkami. (...)

A ta PPP ve které pracujete je spádová pro Vaši školu?

Ne, to je poradna úplně jinde. A držím si to, že tady ve škole opravdu nedělám diagnostiku. Jako formou testu nebo metod nebo ne nějak cíleně jako intelekt, poruchy učení, to vždycky prostě odesílám do spádové poradny.

Je podle Vás úvazek 0,8 pro školu dostatečný?

Ne. Užil by se celý. (...)

Máte řadu vzdělávání, co výcvik v krizové intervenci?

Ten právě nemám. Kdybych nad něčím ještě uvažovala, tak by to byl výcvik v krizové intervenci, abych ho měla aspoň formálně. Paradoxně jsem ji už dělal na krizovém centru jeden rok. To bylo při práci v Bohnicích, sloužili jsme tam příslužby.

A máte pocit, že by Vám to vzdělání stačilo formálně nebo by Vám pomohlo i nějak si to pro sebe ucelit?

Já myslím, že bych si to ráda jako ucelila a zarámovala. Nebo minimálně pojmenovala, že to co dělám, tak to může být a případně si to o něco jako rozšířila.

A nějaké supervize, intervize?

Chodím pravidelně na supervize každý měsíc. Intervizní setkávání jsme měli v rámci v ŠPP. Když jsme nastavovali fungování ŠPP, tak jsme měli dvě supervize. Teď se jako tým ŠPP každý týden scházíme na poradách. A přemýšlím teď, přišla nabídka od vedení, že bychom opět mohli mít nějaká supervizní setkání v rámci péče o tým, tak bychom to asi zase po čase zkusili. Ze začátku nám to hodně pomohlo v nastavování toho procesu. I směrem k vedení.

A to znamená, jak teď funguje to ŠPP?

Jsem s tím teď spokojená. Myslím si, že tím, že se pravidelně setkáváme, že jsme otevření a hodně sdílíme a to je i charakteristika naší školy, hodně o věcech pořád mluvíme, nemáme kabinety, pořád jsme spolu. Akorát já mám pracovnu a ŠPP má pracovnu. Takže jsme hodně pospolu a pořád sdílíme. Takže se hodně na věcech domlouváme společně. (...) Jsem s tím spokojená. Bohužel příští školní rok nám bude odcházet do důchodu výchovná poradkyně pro první stupeň, která je skvělá a má velký přesah i za to výchovné poradenství. Tak tam jsem já zvědavá a v očekávání, co to přinese. Tam lehké obavy mám, protože ta její odbornost byla značná.

(...) jsme klasická škola, máme nároky na děti, ale snažíme se pracovat s motivací a s růstem těch dětí a snažíme se pořád jako držet tu individuální péči.

K Vaší práci psychologa, abych si to mohla trochu představit, mohla byste mi seřadit činnosti, které děláte od nějakých jako nejčastějších, po méně časté až výjimečné?

Nejčastěji vedu individuální pohovory s dětmi, druhá nejčastější je práce ve třídách, kam chodíme společně s metodičkou prevence. Třetí jsou individuální konzultace s pedagogy. Čtvrtá, tam by se to asi dělilo, třetí, čtvrté místo je vedení, komunikace s vedením. Asi nejméně frekventované jsou semináře pro učitele. Ještě mám péči o paní asistentky, tak tam

proběhly nějaký jako workshopy, tak tam ještě pečuju, to by byla ta pátá a pak až nějaký vzdělávání pro paní učitelky a pro rodiče. A to mám pocit, že pro ty rodiče to je před těma učitelama. Měli jsme dva kurzy pro rodiče předškoláčků.

Když se vrátíme k těm individuálním konzultacím s dětmi, co to znamená? Je to dlouhodobá práce?

To se liší. Tam bychom to ještě rozdělili. Něco jsou jednorázové konzultace. To mě buď vyhledá dítě samo nebo vzkáže po paní učitelce nebo mě osloví i rodič. Ale nejčastěji takhle jednorázově to bývá, že mě osloví dítě a sejdeme se jednou, maximálně dvakrát. Potom je střednědobá péče, kdy se domluvíme na nějakém počtu setkání. A zase, ať už přichází od paní učitelky, od rodiče nebo že přichází samo. Potom mám děti a těch je postupně jako většina, ty ke mně nějak jako chodí třeba jednou týdně nebo jednou za čtrnáct dnů, to je nejčastější, když se mi to daří držet. A takhle chodí nějaké období, potom je pauza a pak se třeba zase jako vrátí. Samy si řeknou, že je potřeba něco jako zkonzultovat a zase navážeme nějakou spolupráci. A někdy přichází i rodiče, že chtějí jakoby něco.

A rodiče chtějí něco u sebe nebo u dítěte?

U dětí i u sebe.

Jaké z těch činností, které děláte, jsou pro Vás nejnáročnější nebo nejvíc stresující? Jestli teda nějaké...

Tak úplně jednoznačně by to bylo to vzdělávání učitelů. A specificky učitelů, ne paní asistentek. Jednak by mi to dalo značný čas na přípravu, protože aby to mělo smysl, nějakou hloubku, tak kolik takových témat můžu jako obsáhnout. Je to pro mě značně náročné na přípravu a pak ten seminář využiju jednou. Tak si říkám, že když to udělá někdo, kdo se tomu tématu věnuje, má to propracovaný, tak to vlastně udělá líp a efektivněji. Takže teď třeba se na příští školní rok domlouváme... paní učitelkám se těžko pracuje s dětmi s poruchami učení. Takže my s výchovnou poradkyní pro druhý stupeň uděláme takový pidi

seminář na to, co to jsou poruchy učení. I zážitkově, jak se mám jako vcítit do dětí s poruchou učení. Tak tohle jakoby mi dává smysl. Je to taková ochutnávka, co to znamená mít poruchy učení. Ale jinak si takhle semináře nechystám. (...) Pro příští rok, kdyby byla kapacita, tak si říkám, že by mohlo být hezké nabídnout učitelům Bálintovské skupiny.

Je pro Vás něco náročné při práci s dětmi?

Vždycky mám velký respekt z práce se třídami a jsem ráda, že jsme tam dvě. Protože nemám psychodynamicky orientovaný výcvik a přijde mi, že tam s metodičkou každá dáme nějakou kvalitu a ono se to potom potká. V rámci individuálů moje téma, se kterým vím, že se mi hůř pracuje, tak když dítě nechodí do školy, protože má úzkostnou poruchu nebo vyhubavou poruchu, tak nenaskočit na ten tlak. Zůstat v té roli „jsem tady pro tebe a pečuju o tebe“. Abych nebyla dalším, kdo na to dítě tlačí.

Říkáte, že těch individuálů máte nejvíc. Tak odkud Vás ty děti znají? Určitě z práce ve třídách a kde ještě Vás můžou potkat?

My vždycky v rámci prvních tříd se chodíme v listopadu, v prosinci, až se děti rozkoukají a zažijou si paní učitelku třídní, tak se chodíme představit do těch tříd s metodičkou prevence s nějakým krátkým programem. A potom si některé třídy ještě v rámci jednoho, dvou setkání vedeme. Protože se chodíme do těch tříd dívat. Potom jsme zvaný paní učitelkama třídníma i na náslechy do tříd, tak se chodíme dívat. Když máme pocit, že by ta třída potřebovala, tak tam chodíme dál. (...) Plus někteří mě znají ze školky, plus tady mám děti ve škole, takže někteří mě znají i takhle. Ale nejvíc asi z práce s třídami. A nebo, že už u mě jednou byly, protože je poslala paní učitelka nebo maminka a ony se potom vrací. A to je teda velkej balík dětí.

A ta práce se třídami je nějak natavená pravidelně ve všech třídách?

To by bylo ideální, ale nedáváme to časově. Ale snažíme se o každé třídě mít povědomí. Takže aspoň když tam nejsem já, aby tam byl třeba metodik prevence na náslechu, nebo

výchovná poradkyně, nebo specped. Aby někdo z ŠPP se v té třídě za rok otočil v jakékoliv roli.

A jak se k Vám děti můžou dostat?

Buď přijdou do pracovny. Což někdy obdivuju děti z prvního stupně, že přiběhnou až sem, protože jsem na druhém stupně úplně v rohu, takže to chce velké odhodlání. Takže buď přijdou samy a zatukají na dveře, nebo mě potkají na chodbě, nebo je přivede kamarád nebo kamarádka, nebo mi můžou poslat vzkaz přes teamsy, to téměř nevyužívají. Nebo máme schránku důvěry, to využívají občas, nebo i ty mladší vzkážou přes paní učitelku. Tak takhle.

A že by paní učitelka přišla, že si všimla, že nějaké dítě něco potřebuje?

Taky se to děje.

A s rodičema jste taky vlastně říkala, že někdy potřebují něco řešit.

Ano, rodiče mě znají buď jakoby ze screeningů školní zralosti. Pak mě znají, když máme představení pro rodiče prvňáčků. A dřív jsme dělaly, že jsme s metodičkou prevenci šly do všech prvních tříd na třídní schůzky a tam jsme se znova představovaly. A to už neděláme.

Tykáte nebo vykáte si s dětmi?

Já to nechávám na nich. Když se mě ptají, jak chci, aby nás oslovovali, tak říkám křestní jméno a vykání. A ono to pak často sklouze v tykání a já to nechávám být.

Jak Vás vnímá škola a učitelé?

Na začátku to bylo hodně nedůvěry. Od výchovné poradkyně až jako obava, co to vlastně znamená pro ni. Jestli jsem konkurence, jak to ovlivní její práci. Hodně velkou podporu jsem dostala od vedení a myslím si, že to je klíčové pro školního psychologa, aby byl v souladu s vedením, s panem ředitelem. A tam jsem dostávala velkou podporu dlouhodobě. Celé naše

pracoviště mělo podporu. A jak to tlačilo vedení, jak sdílelo, k čemu má ta služba sloužit, proč tady jsme a doufám, že taky díky tomu jak pracujeme, tak postupně se ta služba prostě zaběhla. Doufám, přála bych si... Že ve mě učitelé mají důvěru, že ty informace, které mi dávají jsou u mě v bezpečí, že s nimi zacházím tak, jak je předem informuji, že s nimi budu zacházet a že je využívám ve prospěch dětí. Doufám, že jsme pro ně pomoc a odlehčení, že některými situacemi nemusí procházet sami. Jsme třeba i hodně s učiteli na schůzkách potom s rodiči, to je teda služba, která je hodně využívaná, že si nás učitel přizve na schůzku s rodiči. A i se domlouváme, co by bylo potřeba. Často jsou to i děti, který jsou v naší péči ŠPP, takže potom tam říká třídní učitel svůj díl a my tam říkáme náš díl a mnohdy tam říkáme věci co třeba by nechtěl říkat pan učitel, nebo z jeho odbornosti by to tak nevyznělo. Takže se to takhle potká. To je hodně využívané a je to funkční teda, to mám ráda.

Vy jste mluvila o sdílení vedení, to znamená, že vedení to sdílelo učitelům, k čemu tam jste? Nebo i dětem?

Učitelům. Vedení k dětem vůbec, to jsme si obstarávali my. Ale směrem k učitelům. Protože pak přicházelo hodně nových učitelů, takže vždycky, když bylo v přípravném týdnu nějaké setkání, tak říkali, že je tady ŠPP a že to je hrozně super, že ho tady máme a co to je a k čemu nám to může být a čeho se nemáme bát a jak nás můžou jako využívat a ať to fakt jako dělají. A vlastně to nastavení, že ŠPP není někdo, kdo nás kontroluje, není to někdo, kdo na nás donáší. Je to opravdu služba, kterou můžu jako učitel využít. Tak postupně to učitelé nasáli a i ti, u kterých vidím, že opravdu neví, co s náma, nebo když to vztáhnu konkrétně k mé roli, tak neví, co se mou, tak postupně se to snad vždycky do určité míry podařilo nastavit ta spolupráce. Vím, že někdo je té službě ze své povahy víc otevřený, někdo méně, ale troufnu si říct, že snad tady není ve škole učitel, kde by to vyloženě dřelo, že by fakt nechtěl. Někdy to trvá. A to si pak říkám, že je moje zodpovědnost, navázat ten vztah, dávat ty nabídky tak, aby ten učitel je mohl přijímat.

A když se přesuneme k těm krizovým situacím, setkáváte se s krizovými situacemi?

Ano.

S jakými?

No... plačící dítě s úzkostnou panikou, nebo agresivní dítě v afektivním raptu.

Aha a to je krizová situace pro koho? Pro něj, pro děti, pro učitele?

Pro všechny zúčastněný. Myslím, že pro obě strany. Úzkosti a paniky pro dítě a agresivní raptu pro obě strany.

A mohla byste uvést nějaký konkrétní jeden případ, kdy jste řešila krizovou intervenci?

Mám žáčka na prvním stupni. Byl tady už v přípravné třídě. Má těžké ADHD až do poruch chování a má značné afektivní výbuchy, projevy hostility, agresivní, takže jde pak do věcí, do dospělých. Naštěstí ne do dětí. Takže jsme řešili situaci, kdy byl v raptu a bouchal do paní učitelky, křičel, vulgarity a vlastně jsme ho jakoby zklidňovali. Když to popíšu, tak jsem ho prostě držela mezi stehnama a objímala rukama a říkala tím tónem hlasu, kterým se to říkat má a těmi slovy co se říkat má, aby to odeznělo a mohl se vrátit do třídy. Paní asistentka tam už sama byla v emocích a nešlo to.

To znamená, že vás paní učitelka zavolala?

Já jsem šla zrovna kolem. To byla taková shoda okolností. Ono se to dělo poměrně často, ale tady jsem zrovna byla.

A tím pádem jste tu situaci řešila v té třídě?

Na chodbě, oni už. Byli na chodbě a probíhalo to tam jako špatně. On se vracel do třídy, takže ještě vybíhala paní učitelka, bylo nás tam víc. Tak jsme zavřeli dveře do třídy, že tam jako ne, já jsem ho chytla mezi dveřma, sedli jsme si na chodbě, já jsem ho tam držela a říkala jsem mu, že vím, že teďka je jako naštvanej a rozrušenej, že mu je nepříjemný, že ho

držím, že to vím, že hned jak to půjde až to odezní, tak ho pustím... ale zároveň když to neodezní, že se nemůže do té třídy vrátit. On chtěl pořád pustit a já jsem říkala, že ho pustím, ale že myslím, že ještě to k tomu není, ale že to bude dobrý, že to přejde, ale že kdyby to nešlo, to už jsme i hrozili, protože on si pak už i chodil sedat do ředitelny, tak že bysme znova museli si jít sednout k paní zástupkyni, ale že věřím, že o zvládneme, že tam nebudeme muset jít. Pak jsem se ptala, jestli myslí, že už to jde... a takhle jsme prostě to přestáli.

Ale kolegyně na něm pak i jako lehávali, u toho já už jsem nebyla.

A v tomhle případě to přešlo?

Přešlo.

A to jste se naučila kde pracovat s takovou situací?

Asi v Bohnicích.

Takže z praxe.

Ano.

Mohla byste popsat ještě nějakou z těch úzkostných nebo panických, jak to vypadá, když takovou situaci řešíte?

To většinou mi přivádí... ale já mám většinou ty agresivní, těch mám nějak víc. Ale když, tak to je spíš ojedinele, že přišlo dítě fakt v tom záchvatu paniky a přiváděli mi ho do pracovny, takže jsme seděli v křesílku, já jsem říkala kde jsme, že teďka jsem tu jako pro něj, uzemňovali jsme se, pracovali jsme s dechem, se zklidněním, říkali jsme si, co se teď děje, racionalizovali jsme si to, že to odezní a pracovali jsme s dechem.

A dá se říct jak často se s tím setkáte, že musíte dělat nějakou krizovou intervenci?

U nás na škole já mám pocit, že moc často ne. Za tenhle rok ty případy by byly tři, to ještě když se nám dívka zamkla na záchodě, nechtěla odejít a plakala tam. Tak to byly třeba čtyři situace včetně školky za celý rok.

A klienty těchto situací jsou jenom děti? Nebo jste dávala krizovou intervenci už i učitelům nebo rodičům?

Co zahrnout do krizové intervence... Co tam zahrnujete? Učiteli ano. Vyhořelého učitele v pokročilém stádiu vyhoření jsem měla. Když se ve výuce dostal až fakt do paniky se vším všudy. Tak tam ano. To jsme se zklidňovali v pracovně, pak jsme šli i ven. A rodiči... To asi ne. Nebo co pod to zahrneme.

To je moje další otázka, jak byste Vy definovala krizi?

Právě... Protože kdybych to zahrnula širěji, že tam nejsou úplně jenom tyhle jakoby extrémní... tady a teď, tak v podstatě já práci školního psychologa vnímám jako krizovou intervenci. I tu preventivní práci. Protože často v rámci sebepoškozování i tady těch úzkostných atak je školní psycholog prostě první kdo je na ráně. Takže řešili jsme, že dítě si propálilo ruku zapalovačem, vypálilo si díru do ruky, tak to jsme tady řešili. On už to teda měl ošetřený, nějak si to doma jako zalepil ale když s tím přišel do školy a objevili jsme to, tak se to tu řešilo. To dítě už ke mně docházelo, tak se to tam snadněji sdílelo. Ale vlastně těch situací by bylo jako hodně a je to o tom, co tam jako zahrneme. A já si myslím, že školní psycholog je takový krizový intervent. Že by tu službu měl poskytovat včas, nejlépe v tu chvíli kdy to je potřeba, neměly by tam být dlouhé čekací doby a měl by být k dispozici tady a teď. A i tím, že má možnost intervenovat z mnoha stran a ovlivnit ten systém z hodně stran, což je úplně pro mě luxusní, to je pro mě na té práci asi nejhezčí, že já pro to dítě můžu pracovat s ním individuálně, můžu pracovat do určité míry s jeho rodičem. Můžu pracovat s učitelem, můžu pracovat s třídním učitelem... Já do toho systému můžu šňouchat z hrozně míst. A zároveň to dítě, protože ho znám z hodně situací a známe hodlouho, tak do určité míry známe ten jeho životní příběh a nahlížíme trochu víc pod pokličku a za ty obtíže. (...) Mně to tady přijde hrozně efektivní ta pomoc a cílený a hodně preventivní. Některý věci se

prostě nemusí rozvinout, když se s nimi začne pracovat včas. Obzvláště u těch dětí. A to byl vlastně důvod, proč jsem šla pracovat do školství z kliniky, protože tam jsem měla pocit, že něco nastavíme, odpracujeme, ale potom to už někdy nepokračuje.

Může dítě přijít i v hodině?

Nemůže přijít samo, musím si ho vyzvednout já, ale je možné mu tu péči poskytnout místo hodiny.

A dá se říct, jestli krizové situace přichází z prvního i druhého stupně?

Ano. Jestli považujeme za krizovou situaci, že procházím nějakou životní krizí, když to vezmeme takhle širěji, tak ano. Typicky rozvody rodičů, hádky rodičů, abúzus psychoaktivních látek od rodičů. Jestli vezmeme krizovou situaci jako nějakou životní krizi, tak ano. (...)

A můžete zkusit nějak definovat krizovou situaci?

Za mě je to cokoliv, co je nad aktuální zvládací kapacitu toho člověka. A co ho nějak ohrožuje na integritě jeho osobnosti, na pocitu jeho pohody a spokojenosti... Ve škole schopnosti se učit, nějak adekvátně fungovat.

Spolupracujete s někým mimo školu? S někým, s kým byste konzultovala nebo tam děti přeposílala...?

Přeposílám děti určitě do PPP, do krizovýho centra Nákel, kde vím, že když potřebují nějakou jako akutní péči externě nebo medikaci nebo aby je prostě viděl psychiatr, tak je posílám tam a mám dobrou zkušenost. Nebo pak tady v našem kraji k pedopsychologům klinickým nebo k pedopsychiatrům. Ta péče je teda málo dostupná, ale nakonec se to vždycky nějak podaří. Bohužel co se mi stává, že se ty děti často potom vrátí zase sem. To je v pořádku, ale uměla bych si představit, že by ta externí spolupráce trvala dýl, že by se to

dítě navázalo jinde. A to se ne vždycky daří. Ale pro mě to ten účel splní jako pro školního psychologa, že vím, že ho viděl psychiatr a že jsou nějak ošetřené ty oblasti, kam moje možnosti už nesahají.

Dá se říct, co je podle Vás důležité udělat, když máte klienta v krizi?

S klientem konkrétně?

Klidně celkově, jestli máte na mysli i něco mimo dítě..

Určitě pracovat i s rodiči. Nějak zalarmovat systém, využít všechny možné cesty ve prospěch dítěte. A to může být i včetně toho, že navážeme někam dál, navrhneme mu volnočasové aktivity, které pro něj budou adekvátní, zazdrojujeme ho, najdeme mu zdroje podpory, ať je to kdekoliv. Tak to je strašně důležitý. A tím líp, když se to najde mimo moji pracovnu v běžném životě. A já ho pak kousek cesty vedu. A to co ho sytí je pak někde jinde. To je fajn, to když se podaří, tak za mě je to dobrý.

Setkáváte se i s případy, kde je nějaká evidentní krize, ale nepřijde s tím to dítě, ale někdo jiný?

Ano. Teď se to zrovna řešilo, no vidíte, to je další situace, to bylo sebevražedné dítě. Pak tady byla zneužívaná slečna, no ono by se to našlo, zapomínám. Stalo se nedávno, že přišel pan učitel, že ví, že se chlapec sebepoškozuje a pravděpodobně má sebevražedné myšlenky. Takže s tím klukem mluvil on, protože on ten kluk v mojí péči nebyl a promluvili jsme si s jeho maminkou spolu panem učitelem. Pan učitel mě na něj upozornil, já jsem si ho našla ve třídě o přestávce. Vzala jsem si ho k sobě a řekla jsem mu, že jsem se dozvěděla, že má teď nějaký těžký životní období, že se něco děje, o sebepoškozování jsem nemluvila. Pak vznikla spolupráce. Říkala jsem mu, že teď jsme se viděli spolu, ale jak už mu říkal pan učitel, budeme muset o tom informovat maminku a že na schůzce, kterou zorganizoval pan učitel budu i já. Tak jsme se dohodli s tím chlapcem, že bychom se ještě viděli. A tak vznikla spolupráce. A protože byl sebevražedný, tak jsem rovnou říkala mamince, aby si našli

někoho venku, že já ho povedu, ale jen do doby, než si najdou externí péči a že je nezbytně nutné, aby navštívil psychiatra.

A to dítě projevilo zájem se s Vámi dál vídat?

Ano, projevilo. A kdyby neprojevilo, což se mi ještě nikdy nestalo, ale může se to stát, tak bych řekla „hele já tomu jako rozumím, ale kdybys souhlasil, tak bychom se domluvili, že bych si tě občas aspoň na pět minut vzala, zeptala se jak se máš a jestli něco nepotřebuješ, protože mám obavu. Protože než se najde péče někde jinde, kde to třeba tobě bude vyhovovat víc, tak bych jenom chtěla vědět, že je všechno v pořádku.“ Asi bych to dávala jako nabídky a snažila bych se ho navést tak, že se na tom jako domluvíme, ale nějak bych na tom jako trvala. Pět minut stačí, chápu, že nechce víc a nemusí víc.

Co Vám pomáhá řešit tyhle krizové situace? Kdybyste měla začínajícímu školnímu psychologovi říct, čím se má vybavit, aby tyhle situace zvládal.

Výcvik v krizové intervenci, dlouhodobý výcvik... Průběžně a neustále se vzdělávat. Stáže na dalších pracovištích, podívat se do více škol, seznámit se s těmi pracovišti tam. Určitě tím ŠPP. Na koho já konkrétně se můžu obrátit, když něco řeším, metodik prevence, výchovný poradce, to je strašně důležité, aby v tom nebyl sám. Vlastně potom ta návaznost na vedení, protože v některých postupech je potřeba a potřebuju jako školní psycholog zaštitění a zastání taky. Tak asi tohle. Když pak nebudu sahat k tomu, že mám nějaký vztahy mimo práci a tak. A supervize samozřejmě, jednoznačně.

A kromě krizové intervence a dlouhodobého výcviku je ještě něco z těch kurzů, které máte Vy a doporučila byste je?

Mně strašně dala ta práce v Bohnicích, já z toho těžím doteď. Ale z kurzů, které mám, tak VTI (videotréning interakcí), to využívám jako hodně. I když nepracuju s kamerou, tak ten systém přemýšlení nad věcmi, systém kladení otázek a vedení toho rozhovoru je fakt pro školství hrozně fajn. Ať už pracuju opravdu jako videotrenér, že pracuju s tím učitelem na vzájemné interakci učitel-žák, tak i když nemám kameru a jenom ho vedu jako rozhovorem, tak to mi fakt hodně jako pomohlo tenhle kurz. A pak určitě herní terapie, nebo sandtray. Já

ho nemám, ale dovedu si představit, že by se to dalo hezky využít. A aspoň trošku se orientovat v diagnostických metodách. To je taky důležitý, protože když mi přijde ta zpráva z poradny, tak vím co mi tam jako píšou.

A v herní terapii máte nějaký výcvik na to?

Ano, výcvik.

A je ještě něco, co Vám naopak chybí a máte pocit, že by Vám to pomohlo?

Jo, mám. A to je hezké v rámci třeba dlouhodobého výcviku, tak se dělají přímo kurzy pro školní psychology v práci se třídními kolektivy. Kdybych v tomhle byla vyškolená, myslím si, že by mi to některé kroky usnadnilo. Minimálně bych v tom měla jistotu. (...)

Ještě se vrátím k těm intervencím. Když poskytnete nějakou krizovou intervenci, tak co se děje po tom?

Když něco řešíme, ať už v rámci KI nebo vznikne nějaké téma, které je náročné a to dítě třeba pláče a pak se má vrátit do hodiny, tak si hlídám čas, vždycky říkám dopředu, kolik na sebe máme času a když vidím, že se ten čas blíží ke konci, tak říkám „vidím, že bysmě si o tom mohli povídat ještě víc, ale máme tolik a tolik hodin a do konce našeho setkání zbývá tolik a tolik“ prostě to jakoby rámuju, abychom se vrátili do toho kontextu kde jsme. A dál říkám, že určitě bude příležitost, kdy se k tomu vrátíme. A pak říkám, že bychom to uzavřeli a jestli potřebuje něco jakoby ještě říct nebo na něco jsem se neptala a přijde mu to důležitý, tak aby to mohl ještě říct. A pak říkám „tak a teď bude začínat přestávka, ty se potom vrátíš do vyučování, co tam máš za hodinu, co tě čeká? Aha, aha... a co v té hodině máte dělat?“ A vracím ho zpátky do toho kontextu. A když je toho jakoby moc, tak se ptám, jestli bych pro něj mohla ještě něco udělat, aby se mu líp vracelo do třídy a tak dál. A říkám třeba co bude dál, jaké budou moje další kroky, třeba u toho zneužívání, co se bude dít, aby věděl a že ho zase budu informovat.

A v případě takových situací zase navazujete ty děti na nějakou další práci?

Ano, jednoznačně. To jsem ráda, že jsou tady pak i ty externí organizace, kam tu práci můžu směřovat. Protože tam dítě dostane skvělou, přesně cílenou péči. Takže pak už dělám jenom toho styčeného důstojníka a říkám, aby šli tam a tam. Pak tam jako volám, říkám, že tam posílám dítě. Nebo říkám rodičům, ať mi dají vědět, na kdy mají objednaný termín.

A stává se vám často, že jste nějaký první kontakt dítěte s takovouhle odbornou službou?

Ano, když už to jde takhle daleko, tak ano.

Vzpomněla byste si i na nějakou nepovedenou intervenci, kde máte pocit, že jste mohla jednat jinak nebo že to nějak úplně nevyšlo?

Ono to nakonec jako dopadlo, ale třeba ta cesta mohla být jako jednodušší nebo... Mám, mám chlapečka a tam to ani nedopadlo. Měla jsem chlapečka s disharmonickým vývojem osobnosti, těžko se vyvíjel, patologické rodinné prostředí, rodiče rozvedení, těžce se rozváděli, tatínek měl taky nějakou osobnostní nástavbu, maminka taky. Ten chlapec byl masivně úzkostný, až jako obsedantní a nechtěl se jinde prostě... Nikde nenavázal péči a nenavázal péči ani jako u mě. Přesně vím ten moment, kdy jsem ho ztratila. A vlastně i potom, když jsem měli schůzku s maminkou a s tatínkem, já a ředitel, já, zase já a ředitel, tak se vlastně už nepodařilo ani navázat spolupráci ani s tím otcem. S maminkou jo, ta spolupracovala stále. Ale s tatínkem ne a ten kluk už potom ani nedocházel. Takže tam se to nepovedlo. Ale mám to, že jsme aspoň potom uzpůsobovali výuku nebo nějak jsme se mu to snažili ulehčit nebo mu vyjít vstříc nějak jinak.

Jaká je u Vás čekací doba?

Já bych řekla, že na prvokontakt dobrá. Některé děti hned a nejpozději do čtrnácti dnů. Kdybychom se ptali dětí, tak řeknou „noo, ona Jana vždycky řekne, že přijde a pak přijde o týden pozdějc a nechodí tak často jak bysme chtěli...“ Takže asi by se lišila realita jak to

vidím já a jak to pak vidí děti. Ale snažím se. Ty prvokontakty podle urgentnosti, ale ne dýl než do čtrnácti dnů. A když je to akutní krize, tak okamžitě. I v rámci tříd, když se něco děje, tak okamžitě.

Za mě je to všechno, je ještě něco, co si myslíte, že by k tomu mělo zaznít?

Já myslím, že jsme to zmapovaly jako celé.

1.7 Respondentka 6 – R6GY

Školní psycholog: 25 let

+ Učitelka: 30 let

+ výchovný poradce

Zkušenost s psych. pozicemi: žádné mimo školu

Výše úvazku ŠP: aktuálně 0,25 – proměňuje se to podle aktuálního projektu

Velikost školy: 600 žáků

Kraj: Karlovarský

Typ školy: Gymnázium – osmileté, čtyřleté, šestileté

Vzdělávání:

- komplexní krizová intervence
- krátké kurzy, např. kurzy od Fokusu zaměřené na dílčí diagnózy

Mám původně dvouoborovou psychologii. (...) Potom co jsem nastoupila na školu, tak jsem si dodělávala jednooborovou.

A dvouoborová teda znamenalo, že s pedagogikou?

Ano, měla jsem hudebku a psychologii.

Kdo je s tebou ve školním poradenském pracovišti?

Máme tam speciální pedagožku, která je zároveň výchovná poradkyně a pak máme ještě vlastně dvě výchovné poradkyně, takže jsme tam čtyři výchovné poradkyně, přičemž jedna se zabývá jenom profesním směřováním a tři se zabýváme normálně běžným výchovným poradenstvím.

A máš teda nějakou svou kancelář, ve které můžeš dělat pohovory?

Jo, mám jednak normálně kabinet jako učitel, který jsem do loňska sdílela s kolegyní, ale teď máme každá sama. A pak mám ještě kabinet školního psychologa a tam jsem sama. Ale teď čerstvě tam na minimální úvazek je jedna dětská psycholožka ukrajinská pro ukrajinské děti (...).

Kolik hodin týdně tak věnuješ psychologické práci?

Vykazuju kolem čtyřiceti hodin za měsíc podle toho kolik je dní v měsíci. Nemám to úplně pravidelně, jsem tam pořád a podle potřeby za mnou učitelé chodí, děti přijdou, domluvíme si schůzky, rodiče a tak dále, ale nemám to od do, protože zároveň jak učím, tak tam každý den jsem ve škole.

Co učíš?

Hudební výchovu a psychologii. Psychologii v rámci seminářů psychologie a potom mám psychologii v rámci základů společenských věd v prvním ročníku. Ale nejsem typický občankář, učím jenom tu psychologii.

Dá se říct, že jsou to předměty, kde nejsou nějak striktně známkování?

Jsou, známkuje se v tom všem, z psychologie třeba pak maturují. (...)

Jaké máš další vzdělávání? Nějaké kurzy, výcviky?

Jako kompletní výcvik mám krizovou intervenci, psychoterapeutický výcvik nemám. Mám spousty různých takových kurzů, třeba od Fokusu, to bylo zaměřené na dílčí diagnózy (...). Poměrně dost různých kurzů.

A když máš menší kurzy, vybíráš si je podle toho co tě zaujme nebo si je hledáš podle toho co bys zrovna potřebovala?

Různě. Co mě zaujme, ale většinou to nějak souvisí i s praxí.

Supervize máš?

Nemám.

A kontakty s poradnou, kde by bylo třeba vedení školních psychologů nebo nějaká forma sdílení?

S poradnou fungujeme už léta, stejně tak se střediskem výchovné péče nebo se speciálně pedagogickými centry. Ale jestli myslíš jako ve formě supervize, to ne. Ale je pravda, že takový jako neformální sdílení, jako debriefing občas děláme u komplikovanějších případů.
(...)

Můžeš seřadit činnosti, které v roli školního psychologa děláš od těch nejčastějších po méně časté až výjimečné?

Hodně častý jsou individuální konzultace, to znamená, když dítě má nějakou starost buď ve škole, třeba se mu nedaří v kolektivu nebo ve výuce, nebo má osobní problémy, problémy s kamarádem, s holkou, s klukem. Potom, to je nárazový podle situace, ale je tam poměrně dost takových jako intervencí do tříd, když je problém v kolektivu, problémová třída, problémová skupina uvnitř třídy a tak dále. To většinou spolupracujeme s tou kolegyní výchovnou poradkyní, která je zároveň zástupkyně. A tam hodně využíváme kunitní kruhy a pracujeme s tím ve dvou.

Ještě něco dalšího?

Pak samozřejmě konzultace s rodičema. Buď se na mě obrací oni sami nebo já je kontaktuju. Pak samozřejmě jak se to mísí s tím výchovným poradenstvím, tak dělám všechno kolem spolupráce s těma pedagogicko psychologickým poradnami, centrama a tak dále. Komunikuju s vyučujícími a tak. Čas od času udělám nějakou sociometrii. Co děláme tak

jsou taky adaptační kurzy. Mají různou podobu od přespávaček vícedenních, po nějakých par hodin v průběhu dne nebo dvou. Snažíme se jim pomoci se zorientovat ve škole, v tom jak ta škola funguje. Potom jsou nějaké adaptace kolektivní, hry, společné aktivity. Čas od času nějaké screeningové věci, ale to moc často nedělám. Ať už vyhledávání nadaných dětí, nebo naopak dětí, které nejsou diagnostikovány, ale jsou tam nějaké indicie třeba k poruchám učení.

A nějaká práce s učitelama je tam taky? Ty jsi říkala, že se na tebe taky obrací, ale nevím proč, jestli kvůli sobě nebo kvůli dětem..

Různě. Kvůli sobě, když mají nějaký potíže ať už osobní nebo se něco nedaří na profesní úrovni nebo je nějaký problematický kontakt s třídou nebo s těma dětma.

A jak jsi mluvila o těch intervencích do tříd, to je vždycky až když si to někdo objedná, když je nějaký problém, nebo i preventivně?

Ty preventivní vypadají tak, že třeba u těch nově nastoupivších tříd, když se to stíhá, tak my v rámci prvního pololetí se snažíme do té třídy zajít preventivně. Zjišťujeme, jak se jim líbí na škole, jak se zadaptovali, co jim dělá problémy, jestli je něco, co je zaskočilo, něco, co by potřebovali a tak dále. Někdy se nic moc nedozvíme, ale občas narazíme na něco, co potom dál řešíme.

No a pak intervence jsou v okamžiku, kdy něco někde drhne. Buď to zjistíme přes nějakou individuální konzultaci s tím dítětem, které se tam třeba necítí dobře a nebo máme nějaké indicie od učitelů, kteří říkají, že se jim tam třeba špatně učí, špatně se udržuje kázeň v té třídě...

Když vezmeme všechny ty činnosti, které jsi říkala, co z toho je pro tebe nějak jako nejvíc náročné, stresující, jestli vůbec něco...

No, čas od času, není to pravidelně, se objeví nějaká třída, se kterou je dost těžký hnout, jo. Kde se ty děti prostě tak sejdou a opakovaně s nima pracuješ a chodíš tam a zleva doprava a

tak dále a hodně to drhne. Ono většinou se to pak časem zlepší, ale nevidíš tam žádný progres. A ještě navíc v té třídě a ono to jde ruku v ruce, tak když jsou míň spolupracující, nesnadní rodiče, kteří hledají ty viníky, kritizují a takoví ti umetači cestiček, omlouvají ty děti. A to když se stane, když se sejde pár takových dětí s takovýma rodičema, tak to je docela pekličko. To je náročný. Třeba já chodím i na třídní schůzky, tak se tam chodím na ty úvodní třídní schůzky představovat těm rodičům, aby věděli, že tam ten školní psycholog je, jak vypadám, kde mě najdou, jak mě můžou kontaktovat. A pak někdy chodím na třídní schůzky, když to vypadá, že se tam bude něco řešit, že bude nějaký problém. (...) A to jsou kolikrát náročný jednání.

A mohla bys popsat konkrétní případ něčeho, co ti zůstalo v hlavě, že to bylo náročný?

Třeba jsme tam měli na nižším gymplu kluka, který měl ADHD, zároveň extrémně nadaný žák, zároveň měl spoustu zdravotních problémů a zároveň poruchy chování už od mateřské školy. A tam byl velký problém se dohodnout už s těmi rodiči. Navíc se stalo, že třídní učitel, tělocvikář, takovej ne moc citlivej, tak měl osobní antipatie k němu a jak tak ne citlivě do toho zasahoval, tak se mu podařilo nastavit ty děti proti tomu klukovi. A on trochu usiloval o to, aby ten kluk z té třídy vypadl. A tam to došlo až tak daleko, že tam byl třídní schůzka, kdy on byl zrovna na nějaké sportovní akci a já jsem byla zástupce třídního a protože jsme tušili, že to bude těžký, jsem si vzala ještě kolegyni výchovnou poradkyni a to byl třídní schůzka, která trvala snad dvě hodiny, než se nám podařilo těm rodičům vysvětlit, že ten kluk ano, je problémovej, ale... Maminka tam teda naštěstí nebyla, ale ti ostatní rodiče byli tak nastavení, že proti tomu klukovi chtěli psát petice. (...) Podařilo se nám to ustát, vysvětlit, dobře to dopadlo. Další rok se změnil třídní učitel a zmizel problém. Je teda pravda, že on už byl v péči psychologa, psychiatra a my jsme ho poslali ještě do střediska výchovný péče a tam si myslím, že se podařilo dost pěkně s nimi pracovat. A teď bez problémů. (...)

A co je na těchhle situacích to co je pro tebe náročný?

No tak náročný je to protože jsi pod velkým tlakem v tu chvíli. Protože máš před sebou třídu nahněvaných rodičů, kteří chtějí okamžité řešení a to oni vidí velmi jednoduše, vyhodit toho kluka někam. Což ani nejde n atom nižším gymplu. A je hrozně těžký... ty si musíš všechny vyslechnout, oni že jo odreagovávají ty emoce a jenom psychicky to jako ustát a nějak argumentovat a všechno by to mělo být v takovém klidu. A zároveň musíš udržovat diskrétnost, abys nic neprozradila, takže nemůžeš použít třeba některý lepší argumenty. Víš, že si člověk připadá trochu bezmocně. (...)

Ti žáci, kteří za tebou přijdou na nějakou konzultaci, odkud tě znají?

Spoustu z nich i učím. A potkávají mě denně na chodbách na škole. Navíc ví, kde mám kabinet, protože v rámci adaptace prochází školu a jdou se podívat i na kabinet psychologa, aby věděli, kde je. A jinak samozřejmě i kdyby nevěděli kdo jsem, zapomněli by jak se jmenuju, tak přes třídní učitele, nebo přes jiný učitele, kteří jsou se mnou v kontaktu, tak za mnou třeba přijdou a řeknou „mám tuhle holku na angličtinu, má podrápaný ruce, vypadá to jako kdyby se řezala“. A nebo se stane, že nepřijde samo to dítě, ale přijde třeba spolužačka. A nebo napíšu často email, jo, informaci, že se bojí o kamarádku, že nechce, aby to věděla, ale...

A co s tím potom? S kým z nich to řešíš?

To podle toho jak je to zapotřebí. Když to není anonymní, což se taky může stát, protože používáme takovou tu platformu Nenech to být a to je zcela anonymní. A když napíšu tam, tak jenom vím, že nějaká holka z druhý bé se řeže... A nebo tam uvedou i jméno, ale nevím, kdo to uvedl. Takže pak se snažím nějakým způsobem prostě kontaktovat to dítě. Když vím kdo mi to píše, tak záleží. Někdy potřebuju zjistit víc informací, takže se třeba obrátím na to dítě, ještě ho požádám. Někdy informace nebo se zeptám, co všechno můžu nebo nemůžu říct za informace. A nebo se i domluvíme, že prostě někdy musí člověk holt vymyslet nějakou historku. Takže třeba se domluvíme s tělocvikářkou, řeknu, ať si při tělocviku všimá tady týchle holky a všiměj si třeba rukou a pak řeknu holce, že paní profesorka si všimla, že

měla nějaký zranění na ruce třeba. Takže někdy vymyslím nějakou legendu, přes kterou se k tomu dítěti dostanu.

A to je v případech, kdy to dítě, které ti přineslo nějakou informaci nechce, abys řekla, že to máš od něj?

Jo, jo.

A děje se to často, že tě ty děti kontaktují takhle kvůli někomu jinému?

No děje se to. Nevím, jak moc je to často, děje se to.

A to zní jako že to jsou docela krizové situace...

No, většinou jo, protože ty děcka zažívají dost takových situací, kde někdo je nahoře, někdo je dole a poznají to i sami na sobě, ale tohle většinou už je eokamžitý, že třeba se bojí o toho člověka a nebo jsou prostě vychovaní tak, že prostě vědí, že tohle by se mělo nějakým způsobem jako řešit no.

A ty jsi říkala, že občas ti je přivedou učitelé, nebo že se s nima můžeš domluvit na tom, že to takhle „zahrajete“...

Někdy se mi ozvou i rodiče. Někdy prostě volají rodiče a řeknou mi, že prostě, já nevím, když je pubertální dítě, že vůbec si s ním jako neví rady. Nebo se dítě strašně zhoršilo ve škole, nechce s nima mluvit a tak dále. Takže více méně žádají o to, jestli bych třeba já s nima navázala kontakt, nebo jestli bych ten kontakt třeba nezprostředkovala.

Jo, takže třeba ani to neví to dítě, že ty rodiče píšou?

Jo

Takže to jsou takový čtyři způsoby jak se k tobě to dítě dostane: přes rodiče, přes kamaráda, přijde samo nebo přes učitele...

Ještě mě napadá, teď jsem si vzpomněla na jeden případ, který byl... no... nevím, jak by to řešila třeba supervize nějaká. Situace, kdy mě na jednu holčinu upozornila učitelka, že plakala, když dostala dvojku z nějakého předmětu a že strašně špatně snáší nějaký jakoby selhání a pro ni už dvojka byla selhání. Je perfekcionistická, úzkostná holčička a byla na nižším gymnasiu. Takže já jsem se poptala ještě třídní učitelky a tak a zjistila jsem, že víc z nich má takovouhle zkušenost, přestože ta holka je vlastně jedničkářka výborná, spolehlivá, všechno. Takže jsem se s ní sešla já sama a zjistily jsme, že problém je ve vztahu ona a maminka a když jsem jí nabízela, že bych promluvila s maminkou, tak ona byla taková jako vystrašená, že to by asi úplně neklaplo, že maminka by se na ni zlobila, že se někomu svěřila. Takže ve finále já jsem prostě musela dělat takovou fintu. S holkou jsem se domluvila, že já sama oslovím maminku s tím, že mi učitelé řekli, že holka je smutná a pláče a je úzkostlivá a pozvu si ji do školy. S tím, že neřeknu na přání té holky, že jsme spolu komunikovaly. A já jsem pak zjistila, že maminka je zaprvé extrémně taková perfekcionistka, za další a to mi vlastně naznačila i ta holka, že je to v podstatě skoro mentální anorektička ta matka. A ona byla taková i nespokojená s vizáží té holčičky, přitom to byla taková úplně normální, víš... Takže jsem to pak musela dost šikovně sehrát a požádala jsem jí, jestli by jí nevadilo, že bych s tou holkou mluvila. To teda ona mi povolila a ve finále potom jsem spolupracovala jak s tou holčičkou, tak s ní. A zlepšilo se to ta situace.

Takže jsi vlastně ten souhlas rodiče získala takhle..

Takhle trochu pofidérně, ano. Bylo by to asi trochu na hraně.

Tam někdy člověk vyvažuje, co je dobré pro to dítě a co je nutnost, že jo.

No právě, ona byla prostě vyděšená z toho... Že jo, tak já jsem začala úplně obyčejným dotazem, co se to děje a ona mi tam plakala, nemohla se nadechnout... Prostě bylo jasné, že potřebuju s ní nějakou dobu pracovat a potřebuju jí pomoci, aby se znormalizoval ten vztah matka dcera.

Já se vrátím ještě k učitelům, jak tě vnímá škola, vedení, učitelé, v pozici školního psychologa?

Tak vzhledem k tomu, jak tam já dělám dlouho, tak o mně všichni učitelé samozřejmě ví a když jako cokoli potřebují, tak samozřejmě přijdou... s tím, že je učitel a učitel. Vím přesně, který kolegové jsou takoví, že i sami za mnou přijdou, že s tím dítětem něco je nebo že by potřebovalo pomoc a oslovují mě velmi vlastně aktivně. A pak vím, že jsou určití učitelé, kteří by za mnou nikdy nepřišli, protože i z toho důvodu, že jako nezajímá je to moc... že vlastně neřeší, že ty děti snad by mohly mít nějaký problémy, jo. Pak jsou taky samozřejmě učitelé, kteří zase třeba když jsou třídní, tak si tak hlídají tu svoji kompetenci, že chtějí třeba nejdřív to řešit jako třídní. Ne že by nechtěli, abych se do toho vyloženě pletla, ale... a já jim jako tady v tom vycházím vstříc, protože když to chtějí zkusit řešit, tak já jim jako tu kompetenci neberu. I když vím, že jsou lidi, kteří to zvládnou moc pěkně a jsou lidi, kteří jsou spíš jako sloni v porcelánu, ale nemůžu jim říct, aby to nedělali. Asi bych to uměla zařídit třeba právě přes tu kolegyni výchovnou poradkyni přes tu zástupkyni, kdybych nechtěla, aby ten učitel do té situace zasahoval a sám to řešil, tak si myslím, že bych to uměla, ale nesnažím se o to zbytečně, protože to by potom asi nedělalo moc dobrotu. Jinak dokážu si představit, že na škole, kde nejsou na to tak zvyklí, může být řada učitelů taková nedůvěřivá vůči tomu školnímu psychologovi, že si ho nebudou chtít moc pustit, víš jako odkrývat karty. A že můžou být i ostražití v tom, že jim psycholog začne říkat, co dělají jako blbě... a to zase já si můžu dovolit, protože všechny znám, tak jim to říct i na rovinu. Ale to neznamená, že to odě mě líp vezmou.

A vedení tě vnímá jak?

Vedení v pohodě. Já myslím, že máme fakt dobré vztahy. Když oni něco potřebují, tak se mě ptají nebo mě přizývají k tomu, takže tam já nemám problém vůbec (...).

Když se vrátím k tomu, jak tě mohou kontaktovat samy ty děti, když chtějí nějakou konzultaci s tebou, jak to udělají? Musí za tebou přijít?

Vědí, že mi můžou napsat emailem. Pak ty děti bývají informovaní o té platformě Nenech to být, pak tam máme i fyzicky schránku důvěry a pak ví, kde mám kabinet, takže můžou přijít osobně. Pak někdy když mě neznají osobně, tak je to třeba přes učitele. Přes třídního a nebo jakéhokoliv jinýho učitele, kterému oni důvěřují.

A může za tebou to dítě přijít, když jste před domluvený, i v době, kdy by mělo nějakou hodinu?

No, děje se to občas. Poslední dobou jsme měli problémy třeba s jednou dívkou, která měla panický ataky, takže se mi dělo třeba to, že jsem učila a přiběhla jiná učitelka a řekla mi „hele musíš dolů, je tam ta holka“, jo. Takže když je to akutní, tak oni přijdou o přestávce a nebo jsou schopní mě najít i v jiný hodině. Dokonce si myslím, že u akutních věcí to takhle probíhá vždycky. Zastaví mě na chodbě, přiběhnou o přestávce, přiběhnou těsně před začátkem hodiny. Nebo se k nim dostanu i náhodou, že jdu po chodbě a vidím, že tam někdo třeba brečí, tak ho oslovím, nabídnu tu možnost, vezmu si ho k sobě, aby se uklidnil a buď chce, nebo nechce mluvit. A nebo mu nabídnu i jinou možnost, nějaký jiný kontakt, protože samozřejmě když zároveň to dítě učim, tak někdy je to výhoda, že mě znají a proto přijdou a někdy to může být nevýhoda, protože to míchání rolí se nemusí úplně každému líbit. (...)

Vnímáš nějaký rozdíl mezi tím jak moc tě kontaktují děti který učíš a ty který neučíš? Liší se to?

Já mám pocit, že mě o něco víc kontaktujou děti, který učim. Ale já jich učim hodně, takže to se nedá takhle.. Já třeba prváky učim všechny, protože tam je to ZSV, ta psychologie. Vlastně všechny děti v určitém okamžiku mi projdou rukama. (...) Takže se to těžko porovnává. (...)

A jak tě vnímají rodiče? Jako školního psychologa...

Těžko říct, protože samozřejmě že je spousta rodičů, které když na něco upozorním, že s tím dítětem není dobře, dám jim nějaký doporučení, tak oni říkají, že to je dobře, že si toho někdo

všiml, že jim to někdo včas řekl, že s tím můžeme něco udělat. Ale pak jsou rodiče, kterým když říkáš něco, co nechťejí slyšet, co se jim nelíbí... (...). A nebo, to je ještě častější, že učím dítě třeba na hudebku a dítě třeba, já nevím, zrovna z té hudebky nějak moc neprospívá, nebo máme tam nějaký známky, který jsou důležité, abych to dítě mohla klasifikovat a to dítě třeba nenapíše nějaký test a já ho neklasifikuju. A pak kolikrát ten rodič když přijde zpochybňovat a stěžovat si, že je to dítě neklasifikovaný nebo proč má takovou špatnou známku, tak spíš jakoby vytáhne „a to jste psycholog“, takže spíš zneužije toho, že tam mám ty dvě funkce a chce mě lámat (...).

Když se dostanu k těm krizovým situacím, setkáváš se s nimi?

No, děje se to, jsou to různé situace. Někdy, teď mě napadá, že loni ke konci školního roku byly dvě situace, který souvisely s nějakým selháním ve škole. Takže to byly dvě dívky, které... extrémní pláč, pomalu taková ataka z toho, že dostanou špatnou známku z nějakého předmětu. To byly dvě situace v jednom týdnu. Pak se čas od času setkám s nějakými takovými jako buď skutečnými panickými atakami nebo takovými stavy subjektivně podobnými panickým atakám, kdy to dítě jakoby utíká před něčím, před prezentací, těžkou písímkou nebo něčím. Tak to je taková situace. Nebo je to nějaký konflikt v té třídě, který se musí teď hned okamžitě řešit. Nebo je to krizová situace u učitele nebo u zaměstnance školy a už jsem několikrát... a to souviselo vždycky s nějakou náročnou životní situací, buď nějaká těžká nemoc, nebo se nakupily problémy v práci, doma, něco, něco. Takže i tak.

Takže i jejich osobní krizová situace.

Ano.

A ještě něco dalšího krizového se děje?

Nevím teď. Jako v těch třídách většinou je to situace, která je vázaná na... nechci říct vyloženě nějaký jako šikanózní chování, ale znáš to, to nemusí být dítě, který je nutně šikanovaný, ale je ostrakizovaný trošičku nebo neoblíbený a když to dítě je labilnější, tak

reaguje kolikrát hodně intenzivně. Takže tam je pak potřeba zareagovat. Buď jako individuálně s ním pracovat nebo okamžitě jít do té třídy a nějak řešit tu situaci ve třídě.

Mohla bys uvést jednu konkrétní krizovou situaci a jak jsi postupovala?

To byla situace, co souvisela s tím klukem, jak jsem ti říkala, jak na tom nižším stupni rodiče málem sepisovali petici a právě to předcházelo tý třídní schůzce. To byla situace, kdy ten učitel tak trochu tu třídu nastavil proti tomu klukovi v tom smyslu, že ten kluk jakoby nedodrží pravidla, dělá si co chce, nechová se k nim hezky. Ono to mělo nějaký vývoj, že byli na škole v přírodě a ten učitel řekl, že je vezme na školu v přírodě, ale děti si sebou nesmí vzít mobily a jestli s tím rodiče souhlasí. No a rodiče to na třídních schůzkách odsouhlasili, jenomže on pak právě na tý škole v přírodě tomuhle klukovi sebral mobil. No a už před tím bylo několik konfliktů a neměli se rádi, takže když mu ho sebral, tak ten kluk samozřejmě, aby to nebylo jenom na něm, tak napráskal další asi dvě nebo tři děti, který ty mobily měly. No a ta třída se na něj jako dost zlobila, ten učitel to jako trochu využil. No a pak nastala situace, kdy ten kluk seděl jakoby někde vzadu a protože nedával nějak pozor a nechtěla s ním ta jeho spolužačka sedět, tak šla za učitelem, jestli by si nemohla sednout ke kamarádce. A on jí to povolil a řekl jí „Tak řekni Adamovi, ať si sedne do první lavice“ blízko jako katedry, kde byl ten neoblíbenej učitel. To znamená, že nepříjemnou situaci, která pro toho kluka byla nesnesitelná, nechal vyřešit tu holku. A ona tam přišla a řekla mu, že třídní řekl, že si má sednout do první lavice. A on nechtěl a byl tak rozrušenej „a proč mi to říkáš ty“ a začali se hádat na chodbě a ta holka si nenechala nic moc líbit, tak zvýšila hlas, začala nadávat a on ji tak jako odstrčil. Ne že by ji vyloženě praštil, ale dostal se do takovýho afektu, on byl takovej hodně labilní... No a na to konto přišel třídní učitel a řekl, že teda ten kluk musí pryč ze školy, že je nebezpečnej. Tuhle informaci zopakoval před dětma, ty děti to řekly doma a na to konto pak ti rodiče, jo, na těch třídních schůzkách. No a situace vypadala tak, že po tady tom incidentu já jsem měla jít učit, přiběhl za mnou tady ten Adam, ubrečenej, nemohl ani dýchat, vyděšenej, protože očekával, že ho ten učitel vyhodí ze školy a tak dále a já jsem ho tam musela uklidňovat. Taková intervence v tom okamžiku. A pak jsem teprve začala zjišťovat, co se stalo tý holce a tak dále, že jo a volat rodiče a tak. Takže to byla taková konkrétní situace. Pak jsme měli komunitní kruh v té třídě.

Takže se to dost řešilo ještě i po tom?

No, jo.

A běžně po těch krizových situacích se děje co, po té intervenci?

Tak podle toho, co je příčinou té situace, jo. Dost často nabídnu tomu dítěti, že třeba zkusím zaintervenovat u toho učitele, jo. Když je třeba problém, že brečí, že nemůžou jít na angličtinu, protože nemůžou mít prezentaci, tak zkusím komunikovat i s tím učitelem, jakou formou by se to dalo udělat nějak třeba citlivěji. To byl sodou okolností případ té samé třídy a toho samého učitele a byla tam holčička, která je taková jako ADHD ve smyslu hypo, navíc jsem jí poslala na další vyšetření, protože si myslím, že tam jsou rysy autismu. A oni pravděpodobně byly, ale nestačilo to na diagnózu. Extrémně tichá, do sebe uzavřená holka, která mluví strašně potichu, taková hodně osamělá, komunikuje se dvěma holkama ve třídě. A měla prezentaci ze zeměpisu a protože mluvila potichu, tak on ji několikrát jakoby napomenul a pak ona se blokla, stála tak a on ji tam nechal prostě asi minutu nebo dvě stát. A přišla za mnou, byla vyřízená úplně. Tak jsem to řešila s tou výchovnou poradkyní, ona s ním mluvila, já jsem mluvila s tím učitelem. Pak jsem udělala to, protože jsem je zároveň učila na hudebku, tak jsem jí řekla, že ji vezmu dopředu na prezentaci z hudebky a ona se bála samozřejmě, tak jsem se ptala, co by jí pomohlo, aby měla korektivní zkušenost. A ona mi řekla, že se bojí, že se jí budou smát některý kluci ze třídy. Takže já jsem to udělala tak, že jsem klukům ze třídy zadala práci, měli projekt, dala jsem jim třídu do knihovny a malá skupinka holek, který jí podporovaly jí udělaly publikum a ona jakoby krásně zvládla tu prezentaci. Takže třeba tohle no, se podařilo. To je zase právě výhoda, když učím, tak mám vhled do toho, jak to tam vypadá a co by se dalo změnit. Takhle se mi podařilo zvládnout taky prezentaci s holkou, která taky za boha nechtěla prezentovat před třídou a nakonec jsme to udělaly tak, že zůstala sedět v lavici, kamarádka šla k té katedře, posouvala jí ty slajdy a ona to komentovala aspoň jakoby z bezpečného prostoru lavice.

Jo, takže máš možnost jim poskytnou i nějaký nácvik.

No...

No a jak by to vypadalo dál.. Samozřejmě jestli je zapotřebí jenom to zklidnění v tu chvíli, viz třeba zvládnout to, že jsem dostala špatnou známku na vysvědčení a tak dále, tak já buď jim nabízím, že můžeme zavolat rodičům, jestli nechtějí abych jako předem je informovala, aby se snížilo to napětí. Jednu holku jsem takhle vezla domů, protože byla rozklepaná... Ale ne jako úplně domů, ale jenom jsem ji prostě odvezla. No, nebo pak ještě nějakou jako následnou péči, že jim třeba řeknu, že mi mají večer napsat email, jak jim je. Nebo že se mi mají zítra přijít ukázat a říct mi, jestli už je to lepší a nebo třeba domluvíme nějakou schůzku.

A funguje i nějaký přeposílání k dalším odborníkům? Spolupracuješ s někým?

Je to teda dost mizerný u nás, jo. Dětský psychiatři, klinický psychologové dětský, to je prostě plný strašně, je to zoufalý. Máme docela dobrou spolupráci s jednou klinickou psycholožkou, která občas, když to je hodně krizový, tak nám to dítě kolikrát vezme i jako přednostně a mám docela dobrou zkušenost i s jednou dětskou psychiatrickou, která zase, když už je velkej problém, tak už několikrát se stalo, že zase vzala jakoby o pauze na oběd dítě, jo, i když byla třeba už plná. Nebo jsme... kvůli klukovi, který měl netypický autismus a byl hodně jako komplikovanej, tak jsme i za ní šli se jakoby domluvit. On měl tenkrát asistentku a byla jsem tam já a byla tam i ta speciální pedagožka a třídní učitelka. Takže jsme byly za ní a hledaly jsme způsob, jak s ním zacházet. (...)

A nějaký další služby tam máte k dispozici, který můžeš doporučit? Jako terapeutu nebo dětský krizáče?

No hele s těma terapeutama je to taky docela mizerný. Tak ta klinická psycholožka dělá psychoterapii. Já jsem třeba posílala několik dětí i k sexuologovi, protože tam byly takový problémy, nejasnosti a tak dále... ale posílali jsme k sexuologovi pro dospělé, protože dětskej sexuolog u nás široko daleko není žádnej. Potom spolupracujeme s SVP pro děti, které mají problémy s chováním. A to docela se nám jako vyplatilo. To je dobře.

Jak často se stává, že jsi jejich první kontakt s nějakým odborníkem a nebo třeba i jediný kontakt s odborníkem?

Jako hodně často, že jo. Protože buď je to tak, že někdo přijde, že potřebuje kontakt třeba na klinickýho psychologa, že potřebuje nějakou pomoc... Takže buď nabízím sama sebe, ale s tím, že prostě nejsem terapeut, že můžu ošetřit ty začátky a tak dále a pak nabízím kontakt dál, ale... Hodně často no. Někdy rodiče jsou třeba už z té základní školy, že dítě mělo nějaký problémy, takže za mnou přijde dítě a řekne, že chodilo ke klinický psycholožce třeba. Takže má nějakou zkušenost už z minula. Ale jinak dost často ty děti posílám já za někým.

Když se vrátíme ještě k těm krizím, jak často se tak stane, že je nějaká krizová situace v průměru?

To je hrozně těžko říct, jo. Jsou období, hlavně na podzim, to mi přijde, že je toho poměrně dost. Takže tam.. A hlavně jsou takový dny, kdy se to sype najednou. Já vlezu do školy a ještě než dojdu, tak už tady mi něco říká učitel, támhle za mnou přijde dítě, támhle se něco děje.. Takže to asi takhle neumím říct. Jsou období, kdy třeba během týdne řešíme třeba tři, čtyři situace, kde je potřeba třeba i kontaktovat rodiče nebo zasáhnout do té třídy. A pak je období, kdy je relativně klid.

A kdybych to vzala z těch individuálů, ty jsi říkala, že to je taková nejčastější činnost, tak zhruba procent z těch individuálů jsu nějaký krizový situace?

To vůbec nedokážu říct. No hele, ono v podstatě když už mě takhle někdo vyhledá, tak už je to samo o sobě pro něj nějak krizová situace. Málokdy přijde a řekne „já jsem se dneska špatně vyspala a jsem smutná“. Většinou je to nějakou dobu. Přijde mi říct, že už prostě delší dobu se mu nedaří a že špatně spí a já nevím co všechno, jo. Takže to vůbec nedokážu odhadnout.

Mohla bys říct nějakou svou definici, co je to ta krizová situace?

Krizová situace pro to dítě je situace, která je nějakým způsobem vyhocená, kterou není v tu chvíli schopný zvládnout, která přesahuje ty jeho možnosti. Je něčím pro něj nová, není na ni vůbec adaptovaný, nemá žádný strategie, jak ji zvládnout.

Co bys řekla, že je důležitý udělat, když máš klienta v krizi? Kdybys to měla třeba někoho naučit, co bys řekla, že je důležitý udělat?

No takhle, ono někdy je... Ted' asi nebudu úplně odpovídat na tvoji otázku, ale co mě tak napadlo... někdy je těžký rozpoznat, že to dítě fakt v tý krizi je, jo. Protože dítě, který je trochu extrovertní, tak za tebou přiběhne a je celý uřvaný nebo bledý nebo něco a začne s tebou mluvit a ty víš, že ta situace hoří, jo. Ale pak kolikrát přijde holčička taková jako nenápadná, žádný velký emoce a zeptá se, jestli s tebou může někdy mluvit a ted' samozřejmě když tě zastihne ve chvíli, kdy jdeš učit nebo támhle něco musíš, tak jí řeknu jo, dobře, domluvíme si schůzku, jo. Pozvu ji k sobě a řeknu třeba že v pondělí v půl osmý, jestli je to možný jo a ona třeba řekne, že jo a já si říkám „ty bláho a počká to do toho pondělka?“ Někdy prostě ještě pro jistotu, když tam není nic hmatatelnýho, ale jdu tu holku vyhledat a zeptám se jestli to stačí nebo je to akutní nebo potřebuje se mnou mluvit ted' hned. Víš, že z toho mám někdy strach, že někdy jako když je člověk rozlítanej, tak to dítě ti neumí říct „ted' jde o život“ kolikrát, víš.

A stává se, že ti ty děti řeknou, že to vlastně potřebují hned?

Jo, někdy řeknou, že jo, nebo se rozberejí nebo se rozřesou.. Nebo ti řeknou, že ne, ale vidíš na nich, že jo. A v tom případě to jsou pak takový situace, kdy volám zástupkyni, že nemůžu, ať jdou říct do třídy, že přijdu později, to dítě si tam nechávám a pak mu napíšu na papír, že bylo u mě, že je omluvené z hodiny, protože když je to takhle zásadní, tak.

A ještě ta otázka byla, co je důležité udělat, když máš klienta v krizi.

No. Těžko říct. Podle toho, jakýho klienta. Já si vybavuju, jak za mnou jednou přišel kluk, bylo to takhle na konci školního roku, takovej to byl nenápadnej kluk. Vedla ho za mnou

třídní učitelka a on když si sedl, já jsem se ho zeptala, co by potřeboval, tak se tak rozjel a mluvil a mluvil a mluvil a mluvil, že jsem ho skoro ani nestíhala vnímat, jo. A říkal takový věci, že když to jsi poslouchala, tak tě napadaly jako diagnózy, hrozný. Takže možná jako nezpanikařit a nedělat předčasný závěry. To je docela těžký v té situaci. No a právě se toho dítěte hodně ptát na to, co jakoby můžeš a nemůžeš. Já třeba v tu chvíli vím, že je fakt nutný to říct rodičům. Ale to dítě třeba to fakt nechce. A teď já vím, že fakt bych měla informovat ty rodiče. Ale já třeba se s tím dítětem domluví, že si to nechá prostě projít hlavou a sejdeme se druhý den ráno a domluvíme se. A pak se snažím mu vysvětlit, proč by to měly ty rodiče vědět a snažím se ho přesvědčit k tomu, aby to dítě.... Jo, tohle je dost často u toho sebepoškození „hlavně to neříkejte našim“. Takže já třeba na svoje riziko to odsunu kousek to informování těch rodičů tak, abych získala jakoby souhlas toho dítěte, protože v okamžiku, kdy mu řeknu, že to musím těm rodičům říct, tak se bojím, že to dítě potřebovalos spousty sil a odvahy k tomu, aby přišlo. Takže by to mohlo vnímat jako strašnou zradu. Takže je to takový jako riziko, že si to často беру na svůj hrb a vím, že bych to takhle neměla udělat. A na druhou stranu víš, že tomu dítěti se uleví, až to budu moct těm rodičům říct. Takže ho na to i trošku připravit a vysvětlit mu ten bonus a to co to přinese no.

A co ti pomáhá ty krizové situace řešit? Ze vzdělání které máš, z kurzů, co tě nějak podpořilo, naučilo?

Tak určitě hrozně fajn byl ten výcvik krizový intervence, ten byl bezvadnej, byl takovej hodně praktickej. Ale určitě se musím pořád vzdělávat. Takže se pořád snažím hodně číst, získávat nové informace a samozřejmě, že jakýkoliv kurz, který jsem někdy získala, tak mě něčím obohatil. Buď mě donutil o něčem přemýšlet, nebo mi dal nějaké faktické informace. Takže si myslím, že to vzdělávání by v tomhle mělo být pořád. Objevují se i nejrůznější nové diagnózy a symptomy, teď ty děti to znají různě z internetu a musíš mít o tom přehled, držet krok s těma dětma. A to je fajn, že mám ty semináře, kde si i děti vyhledávají informace, které je samotné zajímají a dělají na to prezentace. Pak odebíráám Psychologii Dnes, sleduju dokumenty v televizi, všechno možný. Ale co mi chybí, tak takový jako ne systematický vzdělávání, ale takový nárazový třeba jednou ročně nějaký takový edukativní něco pro školní psychology, sdílení zkušeností, a i nějaký takový zase dovzdělávání tak jako

systematicky. I kdyby to měla být povinnost, víš, třeba jednou, dvakrát ročně jeden víkend někde. To si myslím, že by stálo za to. Jinak člověk zůstane v nějaké svojí ulitě a teď jedeš cestou nějaké svojí zkušenosti, přicházíš si na to sama a teď nevíš, jestli je to jako košér.

A je ještě něco, co by ti takhle chybělo?

Nevím no. Možná nějaký tkaový vzdělávání v diagnostických metodách. Protože já když jsem začala jako školní psycholog, tak to bylo takový dost divoký v té době. Takže to vypadalo tak, že teďkon vlastně když chceš pracovat s nějakou metodou, tak bys měla projít nějakým školením. Ale tenkrát to bylo tak, že támhle Testcentrum vydávalo metody na diplom, jenomže to bylo bez jakéhokoliv výcviku, takže jsem se s tím musela naučit sama pracovat. Takže tohle by bylo fajn.

Vzpomněla by sis i na nějakou intervenci, která se nepovedla?

Určitě byly. No... Už je to delší dobu zpátky. To byla situace jednoho kluka, který měl problémy s angličtinářkou, jo. Ona tenkrát u nás neučila moc dlouho a věděli jsme o ní, že je dost přísná, taková nesmlouvavá a byla takovej zvláštní typ. A tenkrát ale ten kluk, když jsem s ní mluvila, tak o ní mluvil hrozně ošklivě a říkal, že jí má jako nepřítele a že si představuje, že je to v nějaký jako počítačový hře a ... víš až takový jo... A tenkrát jsme mluvili jak s tou učitelkou, ale s tou to moc nešlo, tak pak s rodičema taky. No a ve finále než se nám podařilo do toho nějak zasáhnout, tak ty rodiče stáhli toho kluka ze školy, dali ho na jinou školu. Teprve potom, protože já jsem jim dávala i doporučení na vyšetření, protože ten kluk byl hrozně takovej jako zvláštní, jo. Vypadalo to, že má Aspergerův syndrom, i když si myslím, že to nebyl typický asperger. No a tenkrát ti rodiče si strašně na tu učitelku stěžovali a my jsme potom postupně zjistili, že ona teda je fakt teda dost příšerná. Takže jsme se to snažili pořád jako narovnávat a ve finále nás mrzelo, že ten kluk odešel (...).

Pak se nepovedla teď poslední dobou jedna taková situace. Ale všechno to souvisí s nějakými náznaky šikany teda musím říct. A tam to byla v podstatě takový jako skoro stíhání, stalkování dvou dívek o rok mladší holky, jako že ji různě stalkovaly ve škole,

významně na ni koukaly, pokřikovaly na ni v autobuse... a skončilo to tím, že před níma nějak utekla na záchod a teď ony za ní vlezly na ten záchod a před těma dveřma o ní mluvily záměrně a ona musela zavolat kamarádce, aby mohla odejít ze záchodu. A když jsme to řešili, tak ta dívka, která byla tou jakoby iniciátorkou, tak jsme jí vysvětlovali, že tohle je špatně, že takhle nemůže s tou holkou jednat a tak... tak se rozplakala, volala tatínkovi, tatínek nám volal, co se to u nás děje na škole, že holka pláče a kvůli tomu, že se usmívá a holku a kvůli tomu ji obviňujeme ze šikany a tak dále. A než jsme vůbec stihli nějak zasáhnout, tak tu holku stáhl ze školy. Ale je pravda, že ta holka už dva roky před tím u nás moc neprosplávala. A rok před tím jsme řešili nějaký takový posmívání zase jiným holkám, víš, tak myslím, že nechtěl žádnou nepříjemnou situaci, takže ji stáhl ze školy (...).

Napadá tě ještě něco, co by k tomu tématu mělo zaznít a nezaznělo?

Nevím. Hele, za mě karlovarský kraj ti školní psychologové jsou dost zoufalí z toho, že nemají ty děti kam poslat. Klinických dětských psychologů a dětských psychiatrů je prostě strašně málo. Takže v tomhle je to hrozný. (...) Takže já těm rodičům kolikrát říkám, že než se dostane k tomu psychologovi, samozřejmě může chodit ke mně ale rovnou jim říkám, že nejsem psychoterapeut. Nabídnu jim to, ale je to takový zoufalý v tomhle.

A využívají to?

Jo, tak většinou jo.

1.8 Respondent 7 – R7SOU

Školní psycholog: 4,5 roku

Zkušenost s psych. Pozicemi: 4 roky v PPP

Výše úvazku: 1,0

+ výchovný poradce a učitel – psychologie prodeje, občanská výchova

Velikost školy: 250 žáků

Kraj: Jihočeský

Typ školy: SOU – obory A tříleté a E dvouleté, třídy podle paragrafu 16

Vzdělání:

- kompletní kurz krizové intervence
- ROR

Stíháte k práci psychologa ještě učit?

Stíhám. Není to jednoduchý, ještě navíc ty přípravy do hodin, ale stíhám to. Ono to doplňuje, nějakým způsobem mě to obohacuje tím, že ty děti třeba poznám blíž. Zase je vidím v těch hodinách, je to něco jinýho, než když si s nima povídám. Je to takový obohacující si myslím, že pro všechny, i pro ty děti.

Máte pocit, že Váš psychologický úvazek je na velikost školy dostatečný?

No vzhledem k tomu, že většina škol má jenom půl úvazku psychologa, tak v těch možnostech, které jsou, je to fajn. Co jsem se tak bavil s kolegama, tak mám víc času na ty děti, než oni. Takže porovnáním bych řekl, že ano. Ale práce je hodně. Zvlášť když ten psycholog je na škole víc let, ty děti si zvyknou, získají důvěru, tak pak se ta práce hledá sama.

Abych si trochu dovedla představit, jak to u Vás vypadá, mohl byste mi popsat, jaké činnosti děláte od těch nejčastějších, až po méně časté nebo výjimečné?

Často se s těma dětma setkávám tváří v tvář. To znamená buď v podobě nějaké krizové intervence, nebo v podobě psychologického vedení, kde se setkáváme pravidelně jednou týdně nebo jednou za dva týdny. To bývá nejčastější část mé práce. Pak mám rozvojový kurz pro žáky, to znamená, že se s nima chci během toho tříletého studia pětkrát, šestkrát, sedmkrát, ještě si to ustaluju, setkat s nějakýma tématama, který je můžou rozvíjet po stránce komunikace, řešení konfliktů, děláme emoce, úzkost, vztek. Tak to chodím do hodin. Pak chodím občas se podívat do hodin, konzultuju s vyučujícíma. Mám případně intervence, když se ve třídě něco děje, tak se třeba sejdeme i s učitelem a s těma dětma to řešíme. Dělán dotazníky diagnostiku třídního kolektivu a na základě toho případně nějaké intervence v té třídě. Chodím na internát, kde taky pracuju s dětma.

Vy jste říkal o tom rozvojovém kurzu, to je zvlášť v každé třídě?

Jo, s každou tou třídou se chci potkat, ideálně třikrát za ten rok. Na začátku, kolem Vánoc, potom ke konci. Ne vždycky se to podaří, tak aspoň dvakrát. To je kombinovaný právě s tou diagnostikou třídního kolektivu.

Z aktivit, které děláte, co Vám přijde takové nejdůležitější dělat?

Třeba důležitý pro oslovení těch žáků jsou tyhle setkávání, ab mě vůbec poznali, aby věděli, když mají potíže, že za mnou můžou přijít, aby věděli, do čeho jdou. Pak mám vlastně ještě adaptační kurzy vždycky pro nové třídy dvouhodinovku nějakých aktivit, na to jsem zapomněl. Takže to je důležitý pro seznámení, tyhle aktivity ve třídě. A potom si myslím, že je důležitá právě třeba ta krizová intervence, kdy ty děti přijdou samy. Už mají tu důvěru, chtějí to řešit, nečekají, přijdou samy, protože už mají tu důvěru a navázaný nějaký vztah, už jsou schopní o tom mluvit a hlavně spolupracovat, to je asi důležitý, spolupracovat.

Jaké z těch činností jsou pro Vás osobně nejmíc zatěžující nebo stresující?

Náročné jsou třeba situace, kdy se něco děje a řeší to žáci, řeší to vyučující a řeší to i rodiče, tak spojit všechny tyhle prvky dohromady, aby byli schopni si porozumět a společně o tom komunikovat. Třeba holčička, která je hodně citlivá, tak se dostává do sporu se spolužačkami a ona to bere jako šikanu, že jsou na ni zlé a ona vidí, že má často ve třídě nějaký emoční výbuch nekontrolovatelný a nějakým způsobem na to reagují, pak si to předávají rodiče, kteří viní školu, že nedělá nic se šikanou a zároveň učitelé vidí jak to v té třídě skutečně vypadá, že ta holčička, která by jí měla nadávat... tak ta vina není úplně na ní, ta vina je přece jenom rozložená mezi všechny ty žáky. Takže sladit všechny tyhle skupiny dohromady je někdy náročný.

A k tomu mě ještě napadá, pracujete nějak víc i s rodičema?

Jo, taky. Rodiče některé třeba vedu, že se potkáme třeba jednou za dva týdny a povídáme o tom a jinak konzultace ohledně těch žáků. Buď já s nima potřebuju mluvit, nebo oni už ví, že když se něco děje ve škole, tak je dobrý mi zavolat, nebo případně na internátu.

A když říkáte, že je vedete, tak to znamená jako v přístupu k tomu dítěti nebo v jakém smyslu?

Taky, že třeba jsou tam konflikty mezi rodičem a dítětem. A nebo třeba maminka jednoho žáka, kterej je úzkostnej, nechodil do školy, protože měl sociální fobii a hodně to vycházelo z té rodiny, maminka byla hodně úzkostná, trpěla depresemi, tak aby se ta situace jako zlepšila u toho žáka, tak bylo potřeba pracovat s tou maminkou, aby se trochu stabilizovala, takže jsem pracoval s ní.

A odkud Vás ti žáci znají, kde všude se s nimi setkáváte? Kromě toho, co jste říkal...

Tak vždycky ten adaptační kurz, zároveň se představím, zároveň teda část těch žáků i učím a mám tady nástěnku, kde je napsáno, že jsem školní psycholog no a pak funguje šuška mezi žáky. A to je asi nejlepší, že oni si řeknou vzájemně. Mně se třeba stává, že přijde jeden

žák nebo žákyně, že má nějaký problémy a během dne se mi tam vystřídá z té jedné třídy třeba tři děti, protože si řeknou, že tam byli a jdou další, protože mají taky problémy.

A šíří to nějak třeba i vedení školy nebo učitelé? Nabízí to dětem, když vidí, že se něco děje?

Jo, jsem v kontaktu s učitelama, takže ty už jako ví, že když se něco děje, tak mi dají echo, nebo řeknou tomu žákovi, ať si zajde za mnou. To trvá nějaký čas, než si s těma učitelama člověk taky naváže nebo vytvoří nějaký vztah. A pak už se ta spolupráce rozjede. Když důvěřují tomu psychologovi, tak jsou schopní to předat dál těm žákům.

Jste první psycholog na té škole?

Ano

Jak celkově Vás vnímá vedení a učitelé?

Já věřím, že kladně no. Že mě berou jako přínos. Tím, že tady ti žáci se speciálníma vzdělávacíma potřebama jsou, vlastně třeba víc jak třetina žáků má nějaké doporučení z PPP nebo SPC, takže oni jsou třeba rádi, že to mají reálně s kým konzultovat. Ještě vzhledem k tomu, že jsem pracoval v PPP, takže vím, co a jak. Postupně si k tomu našli cestu. Když jsem sem přišel ze začátku, tak to bylo takový, že nevěděli, co s tím. I pro mě to byla novinka, takže to byla doba nějakého hledání. Ale postupně si získají nějakým způsobem důvěru ti učitelé.

A to vedení?

Myslím si, že dobře, že paní ředitelka je ráda, že tady jsem. Nebo mi to aspoň tak nějak dává najevo, tak doufám, že to je pravda.

Ted' se přesunu přímo k těm krizovým situacím, setkáváte se s nimi? A s jakými?

Jo. Tak dneska, dneska jsem řešil tři právě. Jedna holčina, to je taková ta úzkostnější, o které jsem mluvil před tím, tak ta se rozešla s jedním klučinou, takže to byl obrovský výbuch emocí a teď právě se ještě nepohodla se spolužačkou, na kterou už ty její výbuchy byly hodně. To byla jedna věc, že pak měla strach z toho jít do školy, že tam budou na ni budou zlí. Tak to jsme řešili.

Pak jsme řešili holčinu, která má sociální fobii a je úzkostná. Podařilo se nám po čtyřech letech co tady byla, že tenhle rok bude končit. Poslední půlrok chodila úplně bez problémů, což bylo super. Akorát teď jí zemřel strýček a ona je z toho nějak rozhozená a za týden má zkoušky.

A pak... No, to jsou často vztahové věci, buď vztahy mezi partnery, to řeší hodně ty děti, vztahy dětí ve třídě, rodina určitě, konflikty, úmrtí. Třeba jsme řešili téma odlišné orientace, změna pohlaví. S tím pár žáků přišlo. To jsou asi hlavní témata tohle.

Mohl byste jednu z těch situací, se kterými jste se setkal popsat?

Tak třeba právě ta holčina, co už jsem o ní mluvil několikrát. Holčina taková úzkostnější, má hodně obavu, pocity viny, má pocit, že jí věci jako úplně najednou. Částečně to je pravda, že jí věci moc nejdu, ona je na oboru cukrář a ona když má pocit, že jí něco nejde, tak je celá rozhozená, má pocit, že ji ostatní obviňují, myslí si, že je nešikovná. Paní mistrová, která normálně je hodná, tak občas asi zvýší hlas, ale nijak výrazně, tak ona ji bere jako že na ni křičí v tu chvíli a je z toho rozhozená, to jsme řešili opakovaně. A ona začala chodit s jedním klukem tady ze školy a on taky má takové psychické potíže, taky jsem to s ním tady řešil. A prostě ona na něj hodně tlačila a on potřeboval čas pro sebe, tak se s ní rozešel a ona z toho byla celá zničená. Takže to jsme řešili teď. Průběhu třeba posledního měsíce, kdy ten stav se pořád zhoršoval a ve škole propadala v pláč, maminka nevěděla co s ní. Tak jsme řešili co se dá dělat, co v tu chvíli jako dělá, přece jenom ty rozchody jsou náročná věc a vždycky do toho patří spousta emocí, takže si poplakala, dostala to ze sebe, ale pořád ji to pronásledovalo v hlavě, tak jsme řešili i s maminkou následně nějakého psychiatra. Ale to je spíš dlouhodobější záležitost, už jsme se s tím setkali víckrát a pořád je to tenhle problém, teď nejvíc s tím klukem. Zároveň jsem vlastně mluvil i s tím klukem, protože on přišel sám

a taky o tom povídal, tak jsem se snažil zprostředkovat pohled i té druhé osoby a nějak jako najít způsob nějakýho smíření vzájemnýho, aby zároveň neprohlubovali ty obtíže, nedostávali se do nějakého začarovaného kruhu těch emocí. Takže takhle.

A Vy jste říkal, že jste komunikoval s tou maminkou a navazoval je na psychiatra, k tomu mě napadá, to asi není nejběžnější postup po nějaké krizové intervenci, že jo, i když je to možnost. Co se běžně děje po krizových intervencích, když vezmeme, že tohle je jedna varianta, že je potřeba vyhledat psychiatra, tak jaké jsou další varianty?

To záleží jak se cítí, jestli ten problém potom pokračuje nebo ne. Někdy se stane, že je to dítě úplně rozhozený a dokonce jsme asi dvakrát museli volat rodiče, aby si prostě pro něj přijeli, pak třeba bylo tři dny doma, pak se vrátilo, tak to je jedna varianta. Druhá je, že je to prostě nějaký problém, který to dítě řeší a nevyřeší se na jednom setkání, takže si řekneme, že přijde třeba příští týden a věnujeme se tomu dál. Nebo je to jednorázová záležitost, kdy řeknu, ať si zkusí o tom popřemýšlet, třeba to vyřešit tak jak jsme si říkali a když to bude pokračovat nebo se nebude zase cítit dobře, tak může přijít znova.

A spolupracujete s někým mimo školu?

Tak jsou to buď PPP nebo SPC, zvlášť když spousta těch žáků má doporučení. Psychiatrů je málo. Vůbec nikdo nebere, ani psychologové. Takže v kontaktu jsem, ale moc jich tady není. Mám připravený seznam, aby věděli, kam třeba zkusit zavolat, tak aspoň takhle.

Pak ještě spolupracujeme se střediskem výchovný péče, ti za námi občas jezdí. Máme tady hodně žáků, kteří už v minulosti byli ve středisku výchovný péče. A taky s OSPODem spolupracujeme, tam je to to samý. U žáků, kteří měli nějaké problémy, ať už třeba psychiatrickou diagnózu, lehké mentální postižení, nebo to jsou žáci, kteří nemají úplně oporu doma a chodí za školu nebo se chytanou nějaký špatný party a pak jdou sem, protože jakoby neměli dobrý výsledky na těch základních školách.

Jak často se Vám tak asi stává, že se setkáte s nějakou krizovkou?

Tak... skoro každé den. No, asi jo. Oni jak si zvyknou chodit ty děti... To nejsou vždycky jako obrovský krize, někdy jsou to malý věci, ale přijdou no. Mají třeba zkoušky, tak přijdou, že se necítí dobře, nemůžou spát, tak si o tom povídáme. Ale skoro každé den někdo přijde.

A Vy teda máte nějaký prostor pro to, že můžou přijít a Vy na ně hned máte čas?

No, nebo se s nima domluvím, že třeba si je vytáhnu třeba čtvrtou, pátou hodinu, nebo odpoledne po vyučování, nebo na internátu, když jsou, tak tam zajdu. Oni třeba přijdou, nebo mi řekne učitelka a pak se domluvíme, když budu mít zrovna nějaký okýnko prostor. Ale vždycky se snažím v tom dnu tam nějaký to okýnko pro to mít.

A je teda možný si je vytahovat i z těch hodin?

Tak to tu máme nastavený, že to jde. Pokud je jiná možnost, tak to samozřejmě preferuju, ale jde to i takhle.

A jsou v případě krizovek klienty jen ti žáci? Nebo se stane, že by třeba učitel přišel, nebo rodič?

Taky přijdou.

Je to časté?

Je to čím dál tím častější. Jak si jako zvyknou... Ale není to zase tak častý. Třeba jednou za měsíc? Asi tak.

A v jejich případě je to situace, která se týká jich samotných nebo dítěte?

Oboje. Buď dítěte, nebo třeba fungování v kolektivu, v případě pedagoga třeba si nějak vyříkat situaci, je tam nějaká nevraživost mezi nima s kolegama a pak to jsou nějaký soukromý věci třeba s dětma, s neteří, s otcem nebo matkou třeba když jsou nemocný, různě.

Jak Vás kontaktují ty děti? Můžou přijít jste říkal a je i jiná možnost jak se s Vámi spojit?

Já tady mám i schránku důvěry, tu teda zatím nevyužívají, protože mají asi spíš požadavky jako jiný a oni jsou takový otevřený dost, takže se s námi jako baví. Většinou a přijdou a nebo řeknou paní učitelce a ona mi řekne. To je nejčastěji. Nebo na internátu taky řeknou, že se něco děje. Vím, že se něco děje a pak si toho žáka vytáhnu a zeptám se, jak se cítí.

A stává se i že je nějaká taková ta evidentní krize, se kterou ale nepřichází sám ten žák, ale někdo z jeho okolí? Třeba spolužák?

Taky se stalo, že mi třeba řekli, že spolužačka je pořezaná, že jim to ukázala. Tak jsem si ji taky vytáhnul a povídal jsem si s ní. Nebo učitelka mi to řekla, že viděla nějaký řezný rány.

Takže v takovém případě to řešíte s tím dítětem, kterého se to týká, nebo i s tím, kdo s tím přišel? Kdo je vlastně ten klient?

No tak to asi když to přijdou oznámit, tak s nima nějakým způsobem mluvím, ale pokud nevyžadují nějak další setkání, tak to dál neřeším. Proberu to s nima na místě a pak si vytáhnu toho žáka, kterého se to týká.

A dá se nějak z Vašeho pohledu říct, co je to krizová situace? Jak byste to za sebe definoval?

Tak asi nějaká situace, která vytváří nějakou tenzi, častěji negativní a ten člověk má nějakou vnitřní potřebu to řešit.

Dá se říct, co je důležitý podle Vás udělat, když máte klienta v krizi?

Dát mu pocit bezpečí. A jistoty. Že může o tom mluvit a tady je ten prostor na to to řešit bez pocitů viny nebo studu.

A ještě něco dalšího?

Dát mu možnost o tom přemýšlet. Dostat ze sebe ty emoce, to je první fáze, vyčistit si hlavu a pak možná zapojit ten rozum a vytvořit nějakou mapu co se děje, kam směřovat a takhle. Dát mu tu možnost vyjádřit ty emoce, což často nemá, protože když to řekne třeba rodičům, tak začnou hned jako nadávat. Takže dostat ty emoce ven bez nějakého hodnocení, bez kritiky.

A co Vám pomáhá krizové situace řešit? Z toho vzdělání nebo jestli máte nějakou další podporu jako supervize, intervize? Co byste třeba doporučil začínajícímu školnímu psychologovi, aby na tohle byl připravený?

Tak kurz krizový intervence určitě je dobrá věc. To mi možná dalo víc, než to studium psychologie do praxe, protože tam byly ty nácviky, že jo. Pak máme takový to setkávání těch psychologů, kde nás je pár a ono to úplně nefunguje, protože ty lidi moc nechodí, ale i tak je to sdílení těch zkušeností, defacto nějaká intervize. A asi hlavně důležitá je podpora kolektivu v té škole, no, těch učitelů, toho vedení, to rozhodně, že na to člověk jako není sám, to by bylo těžký, kdyby člověk na to byl sám, měl by pocit, že stojí ještě proti těm učitelům, což někdy může bejt, psycholog má pocit, že stojí za těma žákama a jde proti těm učitelům apak je to těžký. Takže mít vybudovaný vztahy s těma vyučujícíma a nemuset se s nima dohadovat, moct otevřeně říct prostě co vidíme a jak by bylo dobrý to řešit. (...) Takže mít takovou tu podporu těch kolegů učitelů. A to věřím, že teď se z velký části u nás podařilo. Třeba se sejdeme s metodičkou prevence, s druhou výchovnou poradkyní a se spoustou třídních učitelů a v klidu, v příjemné atmosféře si o těch dětech a problémech, které řešíme, povídáme a hledáme to řešení a všichni jsou otevření tomu hledat to řešení, tak to je fajn.

A k tomu mě napadá, je teda i možnost, že to dítě potřebuje nějakou úpravu ve výuce a jdete to řešit s těma vyučujícíma?

Taky se to stává, určitě. Pokud to něčemu pomůže, tak je to dobrý. Nebo když oni přišli, upozornili na nějakou potíže ti učitelé, tak to s nima probrat no.

A je něco, co vám chybí ze vzdělávání, z kurzů, z nějaké další podpory a zároveň si myslíte, že by vám to pomohlo?

Tak výcvik určitě. Hledám a do nějakého se chci zapojit dřív nebo později. Bere to hrozně moc času, tak to člověk pořád odkládá.

Ještě když se vrátím k těm intervencím, vzpomněl byste si i na nějakou nepovedenou?

Jedna třeba žákyně taková hodně citlivá, která se dostávala hrozně často do střetu s dalšíma spolužákama a hrozně často měla pocit, že jsou na ni ostatní zlí a že ji neberou a byla taková hodně opečovávaná doma a zároveň měla do nějaký míry i tělesné postižení. Žila u babičky a u dědy, rodiče se jí zřekli, ale babička s dědou s ní moc nemluvili a ona se cítila hodně sama a měla pocity lítosti a opuštění a hodně vyčítala těm spolužákům pořád něco a oni jí to jako vraceli. A spolužáci pak měli pocit, že je pomlouvá, což do jistý míry ona dělala, protože si stěžovala na ně ostatním, často nevybíravým způsobem. Ale sama to neviděla akorát se cítila být jako obětí v té třídě. Takže spolu jsme to probírali několikrát a tam jsem asi jakoby hodně zatlačil na to, aby se zkusila podívat očima těch druhých a na ni to bylo asi moc, to jsem asi přehnal s tím tlakem. Pak ke mně přestala chodit, takže asi tam jsem to přehnal, možná jsem mohl setrvat delší dobu u odreagování těch emocí. Mně už přišlo, že je potřeba se posunout trochu dál, ale ona na to asi ještě nebyla připravená, takže tam si myslím, že jsem to mohl udělat trošku jinak.

A když jste v roli psychologa i učitele, vnímáte v tom nějaký konflikt nebo je to spíš plus?

V něčem plus, v něčem to může být i mínus. Ta zkušenost je jako obrovská, když člověk je jako učitel, tak ti žáci se v té třídě fakt chovají úplně jinak v kontextu toho kolektivu. Když se potom člověk baví s nima tváří v tvář, tak oni jsou najednou spolupracující, všechno přiznají... A potom v tom kolektivu se trochu předvádí před ostatníma a musí si tam zachovat nějakou svou pozici, takže člověk vidí tu dynamiku v sociální skupině, to je fajn.

Asi omezení, které tam mám je, že jako psycholog musím být empatický, otevřený, ale jako učitel to nejde na sto procent, tam si člověk musí dát hranice, což trošku nejde s tou mojí rolí, takže tu cestu postupně hledám. Mám pocit, že na ně nemůžu třeba zakřičet, což teda nejde ani s mojí povahou, ale tou debatou, jsem zjistil, taky nejde všechno úplně vyřešit.

Ještě se vrátím k supervizím, ty teda nemáte vůbec?

Nemám, nemám.

A chybí Vám nebo ne?

Je dobře, když si o tom s někým můžu popovídat, buď s kolegama, nebo se setkáváme s kolegama z poradny, kde jsem pracoval, kteří jsou taky částečně v jiném zařízení školském poradenském a nebo přímo taky ve škole, takže máme i kontakt s lidma, kteří mají podobné zkušenosti a to pomáhá a tímhle způsobem to i funguje. A svým způsobem je to klad i tím, že ty lidi znám, takže se člověk nebojí říct, jak se cítí v té situaci a požádat třeba i o nějakou pomoc.

Za mě je to asi všechno, napadá mě, je za Vás něco, co máte pocit, že by k tomu tématu mělo zaznít?

Jen, že je to hezká práce, je to fajn.

1.9 Respondentka 8 – R8GY

Školní psycholog: 2 roky

Zkušenost s psych. Pozicemi: Žádná mimo školní psychologii

Výše úvazku: 1,0, dříve 0,5 a 0,75

Velikost školy: 500 žáků

Kraj: Praha

Typ školy: osmileté gymnázium

Vzdělání:

- Komplexní krizová intervence
- ½ KBT terapeutického výcviku
- Školení SPU a poruchy chování
- Digitální well being
- Psychohygienu pro učitele
- A další

Přijde ti dost ten jeden úvazek psychologa na Vaši školu?

Vlastně jo. Přijde mi, že ten celý úvazek, tím, že tam máš přímou a nepřímou práci, tak je to akorát. Myslím, že se to dá v rámci jednoho úvazku stíhat, ale že je prostě hlavní, abys tady byla co nejvíc dní v týdnu. Protože ten poloviční úvazek, když se pak rozpočítá a přímou a nepřímou práci, tak jsi tady třeba dva dny v týdnu a to mi přijde fakt málo.

A proč je to potřeba, být tam každý den?

Tak jednak tě všichni víc vidí, takže si spíš spojí, kdo jsi, s čím za tebou můžou zajít. A taky ty vidíš všechny ty lidi, co jsou součástí školy. A tak nějak jako přirozeněji zapadneš do toho systému. (...) Přijde mi důležitý být tady docela vidět.

A jsi první psycholog na té škole?

Jo, první, kdo je tady takhle na stálo. Dřív se s někým spolupracovalo z poradny nebo tak.

Máš kancelář pro sebe?

Mám tady kolegyni výchovnou poradkyni a ona zároveň učí na plný úvazek a pořád tady není. A hlavně je chudák zvyklá, že když tady někdo je, tak ona tady není.

Takže jste tak domluvené.

Jojo. Ale zároveň jí už taky dost těch dětí zná nebo ona jich dost třeba pošle. Protože ona je taková spojka dost, protože je v tom terénu. A nedokážu si vlastně představit, že by tady nebyla, protože dost těch věcí zprostředkovává. Jsem si vědomá, že to není úplně šťastný, když tu někdy je, nebo když je tu nějaký dítě a ona si přijde třeba pro učebnice, ale zároveň to tak jako vlastně dost pomáhá tomu, že ty děti vůbec ví, že já jsem tady.

Koho máte v poradenském pracovišti?

Já, výchovná poradkyně a metodička prevence. A ještě máme školní asistentku, ale to je taková už trochu jiná pozice dost specifická tady.

Co to vzdělání, které máš, je ti užitečné?

KBT výcvik je hodně užitečný tady a rozhodně nejvíc, co mi dalo přípravu na tohle, tak bylo pět let v primární prevenci, kdy jsem byla pod poradnou vlastně dost ve školním prostředí a myslím si, že ta práce s kolektivama se mi hodně hodila.

A je ještě něco z toho vzdělávání nebo z nějaké další podpory, co nemáš a máš pocit, že by ti to pomohlo?

Myslím si, že by mi pomohl nějaký jako mediační kurz, něco na předávání s rodičema, něco komunikačního. A možná taky nějaký kurz asertivity víc než jednodenní, dvoudenní, jak vlastně komunikovat s těma rodičema. Protože s těma dětma mi přijde, že tam to pak hodně stojí na nějakém jako buď poradenství psychologický nebo terapeutický práci, ale s těma rodičema mi to občas přijde úplně... No... Pomohlo by mi fakt asi mít kurz komunikační vyloženě na sdělování některých věcí, některých požadavků z mé strany.

A máš i nějaké supervize nebo intervize?

Já vlastně v rámci výcviku mám svého supervizora a tam s ním probírám jako jednotlivý postupy se studentama a intervizní setkání sice nepravidelně, ale do poradny, se kterou spolupracuje ta škola a se kterou já jsem právě dělala ty primární prevence, tak tam se právě připojuju na intervize. Ale třeba v rámci školy se nám to nepodařilo úplně udělat nějaký intervizní setkání. Byli tady loni, byli tady dvakrát jako psycholožky z poradny a udělaly nám takový supervizní, ale nějak se nám to nedaří tady ve škole rozjet.

Já se přesunu k tomu, jak probíhá tvoje práce. Protože v každé škole je to trochu jiné, můžeš mi seřadit činnosti, které děláš od nějaké nejčastější, po méně časté, až výjimečné?

Nejvíce častý mi přijde, že si jako zapisuju věci, co mi tady kdo řekl, protože si to prostě nejsem schopná zapamatovat. Takový věci okolo, jako že si sháním materiály, že si hledám nějaký inspirativní věci, ať už nějaký letáčky nebo nějaký grafiky... taková ta mravenčí práce okolo. A pak... on je to možná můj subjektivní pocit, ale mně prostě přijde, že já tady prostě sedím, někdo si přijde na kafe, vyleje si tady srdíčko a zase odejde. Občas mi prostě přijde, že moje primární práce tady je v tom tady sedět, tak nějak tady jako být a všechny si tady vyposlechnout. A to jsou vždycky takový problémy jako „vyřeš to teďka hrozně rychle a úplně nejlíp mi dej nějaký řešení“ jako „co tady s tímhle dítětem a co tady a kam mám dát svoje dítě na školu“, to jsou třeba zakázky učitelů. A myslím, že s těma dětma je to tak půl na půl. Protože já se vždycky někde s někým zakecám, něco si pozjišťuju a pak jsou tu ty děti no, ale myslím si, že je to fakt tak půl na půl, že přijdou děti a nebo je tady něco

s učitelama. Ale vlastně mi přijde, že ta práce je... Já nevím, jestli je to teda jako dobře, jo, ale v mnoha případech je to takový neformální udržování tady. Ať už dobrý nálady nebo dobrý atmosféry. Nepřijde mi, že je to jenom o tom jako abych já tady poskytovala poradenskou službu. A vlastně určitě mám co se týče dětí mnohem víc zakázek jako osobních, nějaké rodinné, vztahové problémy, než že by to byly věci spojený se školou.

A to jsou tím pádem nějaké jako individuály?

Jo, jo. A pak práce se třídou. (...) Práce se třídou je pro mě dvakrát ročně čtyřhodinový program nějaký jako co vybere ta metodička. A vlastně my z té poradny posílají jednoho člověka. Vlastně jak jsem byla do loňska zvyklá, pracovala jsem pro poradnu, tak teď to tu mám v rámci úvazku ty prevence. A pak je to se třídou spíš podle aktuální potřeby. Ale tam zase s metodičkou vyhodnocujeme, jestli je přínosný, abych já s tou třídou pracovala nebo aby to vzal někdo třeba z poradny. Když to jsou nějaký selektivní prevence, tak já zase nechci být jako ve střetu zájmů. (...)

A to znamená, že ty tam na to nejsi úplně sama?

Ne, ne. Já hlavně jako ve spoustě těch věcí... Já vlastně jako nevnímám, že by bylo přínosný, že bych ty věci zjišťovala všechny úplně dopředu. Víš, že bych tady dělala prostě pravidelný šetření toho, co se tam děje, protože prostě je ta škola hodně zaměřená jako na výkon a mně vlastně se nechce být v té pozici, kdy těm učitelům třeba беру hodiny. Takže vím, že je to blbý, ale já vlastně většinou čekám na to, až se přijde někdo poradit. Protože přece jenom já v těch třídách jako vůbec nejsem a když je tam ten učitel pětkrát týdně, tak má mnohem větší přehled a třeba mi řekne, že se mu něco nezdá a já až na to vymyslím, než že bych tam jako chodila jako preventivně takhle.

A nějaká práce s rodičema?

Vlastně na začátku roku s rodičema mám třeba přednášku, jak vlastně pomáhat jejich dětem se učit na gymplu. A pak spíš jako kontaktuju třeba rodiče, od kterých mi přijdou nějaký

papíry z PPP, tak se jich na to doptávám, jakou oni mají zkušenost. A pak mě dost těch rodičů kontaktuje samo. Třeba teď naposled jsem řešila, že mělo nějaký dítě jako zhoršenou známku, že psalo všechno velkýma písmenama, tak mě ta maminka poprosila, ať nějak jako vyjasním, proč je ta známka zhoršená, když to dítě může psát tiskacím. Takže takový jako zprostředkovatel spíš třeba. Jo, že ty rodiče se přijdou poradit spíš během třídních schůzek nebo když je na mě někdo odkáže. Ale je hrozně vidět, jestli ty rodiče jsou jako zvyklí a nebo už měli nějakýho školního psychologa na škole. (...)

Jak je ta tvoje pozice školního psychologa vnímaná? Rodičema, učitelama, vedením.

Mně přijde, že nikdo moc neví, co vlastně dělám. Teď především jsem odcházela ze školy a jeden student mi říká „jé, co vy tady ještě děláte?“ Pracuju, jak jako, co tu ještě dělám. Prostě někdy asi ve tři nebo čtyři. A když někdo přijde a třeba si se mnou jenom povídá, tak pak řekne, že mě určitě rušil od práce. A já si říkám, že tyjo, tohle je to, co já tady mám jako dělat a přijde mi to vždycky hrozně humorný, že mi fakt přijde, že neví, co je moje práce. A asi je to i tím, že... já jsem s tím na začátku taky hrozně bojovala tím, že tady ta pozice vůbec nebyla. A teď ještě čerstvě po škole nemůžeš říct, že budeš dělat diagnostiku a všechno, ale to posílám do poraden, protože mi přijde, že tady na to vůbec nejsou podmínky. Ale vlastně pak se ti tady tak jako okrouhá to, co vlastně můžeš na té pozici dělat a fakt to je ve finále potom o individuálních konzultacích pro mě. Ale zároveň mi přijde, že třeba děti... třeba letos chybělo dost učitelů na dozor, nebo mi studenti přišli říct, jestli s nima půjdu jako dozor do zoo a prostě úplně mi přijde, že spíš mš mají tady jako takovýho random člověka často, se kterým je fajn si pokecat, ale prostě... no, to by bylo docela zajímavý si udělat šetření „jak vnímáte pozici školního psychologa“. Jasně, že ti učitelé občas jako nejsou rádi, že obhajuju nějaký děti s obtížema. Tady byly na začátku roku konflikty, že já jsem rodičům řekla, že je přece v pohodě, že dítě s ADHD bude mít Rubikovu kostku, ať se zabaví, když bude dávat pozor a je na to zvyklý a pak se prostě hnedka na další pedagogický radě řešilo, že mu ty kostky berou, protože je to vyrušuje v hodině a nemá to mít. Já jsem tady občas takovej jako... takový trdlo občas, který obhajuje takovouhle pro mě jako blbost a těm učitelům to vadí. A já se hrozně snažím, aby si obě strany trochu víc porozuměly. Ale to je

spíš moje vnímání teda toho jak já se beru jako školní psycholog. A třeba moje kolegyně tady, ta to bere tak, že já tady dělám všechnu tu práci, co nestíhají oni, která je jako potřeba.

A to vedení?

No... To je dobrá otázka. Jako paní ředitelka to shrne tím, že „psychologové jsou potřeba“. Ale fakt mi přijde, že vlastně nejvíc tady je takový tajemno okolo té pozice. Přijde mi, že to, že je to potřeba, to vlastně vystihuje. Ale nikdo neví proč a k čemu.

A fakt je tady dost kolegů, který by nikdy neřekli, že mi něco potřebují, ale fakt si sem přijdou jen tak jako na kafe a přijdou se vlastně vyklidnit. Ale neřekli by, že něco potřebujou.

Co z těch činností, který děláš je pro tebe nejnáročnější, nejvíc zatěžující, stresující?

Asi když se to týká studentů, kteří mají potíže, které se musí řešit ve smyslu že mají nějaký kázeňský postihy. A když se po mně třeba chce, aby se mnou pracovali. Tak vůbec, než se k nim člověk nějak dostane, tak všichni už čekají, že to dítě už bude o sto procent fungovat jinak a že já za jednu, dvě hodiny vyřeším následky výchovy, následky různých věcí, které ono si řeší celý život. Tak to. A pak taky komunikace s rodičema, který jsou už nějak jako primárně naštvaní. To úplně nesnáším, když přijdou a řeknou „tak a tady paní psycholožka nic nedělá, ta už to měla dávno řešit“ a já třeba vůbec nevím, že se tam něco dělo v té třídě.

A měla bys i nějakou konkrétní situaci, kterou bys mohla popsat? Co bylo takový pro tebe náročný.

Měli jsme tady takový konflikt dvou studentek a za mnou vlastně přišla jenom jedna strana a ta druhá to řešila s někým jiným a já jsem vůbec nevěděla o tom, že se to paralelně řeší. A pak se to najednou hrozně vyostřilo a začali sem chodit i ty rodiče. A já jsem to vlastně vůbec nevyhodnotila tak, že se něco děje až na takový úrovni. A právě v tu chvíli ta jedna strana už byla na takové pozici, že já jsem se zastala té druhý a že je to jako hrozně špatně a že jsem pochybila a že jsem nic nevyšetřovala... A přitom já jsem vůbec nevěděla, kolik těch věcí se tady dělo místo mě. Já jsem tady třeba ani nebyla zrovna, proběhly nějaký rozhovory,

ty informace se ke mně vůbec nedostaly a pak se po mně chtělo, že jsem s tím měla něco dělat. Tak to bylo dost krizový, když pak přišli rodiče a první co bylo, tak řekli „no a tady paní psychologka s tím nic nedělá“ a já jsem na to neměla co říct, protože jsem ani nevěděla, co se stalo.

A jinak krizové situace... je to paradoxní, ale já mám štěstí tady na krizové situace nebýt. Ve smyslu toho, že se stanou třeba v pátek, kdy já tu nejsem. Tak prostě v pondělí pak někdo přijdou a „no, ten tě tady hledal úplně v panickém záchvatu a ty jsi tu nebyla“. A to se prostě nestane od pondělí do čtvrtka, stane se to vždycky v pátek. Tak to se pak tak jako žehlí. Vlastně mi přijde, že pro mě krizová situace vždycky je, když se to neřeší včas. Když to prostě někdo nechá vyhnít. Ať už třeba ty konflikty, nebo že má nějaký dítě obtíže a ke mně se dostane až ta finální verze, že si chtěl ublížit, že dostal antidepresiva a že je hospitalizovaněj. Ale nepřijdou za mnou třeba v tu chvíli, kdy se to dítě zhorší, ne, ke mně se to dostane až jako když už je to úplně, že si s tím ten učitel neví rady. Tak to je pro mě potom vždycky krizová situace. Kdyby se to všechno komunikovalo mnohem dřív, tak se spouště těch věcí, který jsou potom krizový, dá předcházet.

A odkud tě ti žáci znají? Ty jsi říkala, že tam tak jako hodně sedíš a oni přichází a dvakrát ročně jsi v každé třídě... Je ještě něco odkud tě znají?

Ti úplně nejmladší, primáni, s těma jsem byla na adaptáku. Pak mě znají primy až kvarty, protože s nima pracuju na primárnkách a ti starší, ti se spíš tak nějak jako dozvěděli, že tady jsem. Třeba od kamarádů. A vlastně hrozně dobrý spojky jsou, když... ne že bych s nima třeba něco řešila, ale třeba dva studenti s náma jeli na ty adaptáky, ti mě už potom znali a už se to pak jako dostalo dál. No, tak mít v každé třídě někoho, koho znám, ale s kým nepracuju. Někoho, kdo se mnou řešil třeba, že se chtěl dostat na psychologii. A je to takový ten člověk, který tě na chodbě pozdraví třeba a je najednou jasný, že tady nejsi jako student, což si podle mě spousta dětí i učitelů myslelo na začátku. Nebo když s tebou ten učitel spolupracuje, když na tebe třeba odkazuje. (...) Ale pořád to záleží hrozně na těch učitelích, jestli vlastně oni mi třeba řeknou o něco.

A pak jsi ještě ze začátku mluvila o té kolegyni, co je s tebou v kabinetu...

To je výchovná poradkyně. Ona přesně dělá to, co si myslím, že to dítě má najednou tři pětky za sebou a řekne mu třeba „hele, tohle pro tebe není běžný“, tak nějak trošku kouká, jestli se něco neděje a pak řekne, že si myslí, že by třeba mohlo pomoci přijít za mnou.

Je možný, aby za tebou děti šly místo nějaký hodiny?

Jo, je. Většinou s tím učitelé nemají problém. Od minulého roku jsem se poučila a snažím se domlouvat s dětmi na volný hodiny, ale pak nám někdy vymizí u někoho možnost vůbec přijít a tak to třeba směřujeme do suplovaných. Nebo když to dítě chodí dýl, tak aby aspoň nechodilo pořád místo jedny a ty samý dokola. To jsem tady měla takhle jednou slečnu, co se záměrně vyhýbala matice. Takže když chodí pořád stejně, tak chodí většinou o volný. To taky není úplně ideální, na druhou stranu některý ty děti třeba nechtějí, aby se vědělo, že nebyly na hodině. Takže ono je to hodně individuální. (...)

Ted' se přesunu ke krizovým situacím, potkáváš se s nimi?

Jo, ale zároveň mi přijde, že se spoustou těch situací si poradí učitelé na místě. Nebo jako jim to tady nějak funguje. Já totiž nevím, jestli ty máš nějakou definici, co je vlastně krizová situace, nebo je to čistě na mě?

To je jedna z mých dalších otázek, že mě zajímá, jak si to vlastně Ty definuješ.

Takhle, já si za krizovou situaci představím... když to vezmu jako co se děje třeba přímo ve třídě, tak to, když se tam někdo zmlátí třeba. To jsem třeba řešila, že si tam o přestávce dali kluci pěstí a poslali je za mnou. Ale spousta těch situací jako fakt zvládají učitelé. Tohle je za mě určitě krizová situace, když je tam nějaký násilí. Pak když třeba chytanou někoho, jak kouří na záchodě, to je pro mě krizová situace. Pak třeba panický ataky během hodin. To třeba vím, že se tady děje, ale zároveň ten způsob, jak s tím učitelé nakládají, mi třeba nepřijde úplně šťastnej, že třeba už prostě ví, že to dítě si na to dá prášek, protože už je na to zvyklý a pak třeba odejde. Ale jako vůbec nedojde k tomu, že by třeba prošlo tady mnou

nebo tak. Ale to je za mě krizová situace. To já se ale vždycky dozvím až na pedagogický radě třeba, když se probírají děti, které mají nějaké potíže. Takže já pak odcházím se seznamem třeba třiceti dětí, kterým se něco děje, ale do té doby vlastně o tom nevím. No a když jsou to takový jako náhlý situace. Ale fakt mě napadají spíš takový ty panický věci, že já beru fakt jako krizovku. A to tady jako jsou takový, že třeba pár těch studentů, který mě už znaj, dochází sem třeba občas, když už ne pravidelně, tak pak řeknou, že jim není dobře a přijdou třeba sem v nějaký volný hodině třeba jen tak jako si posedět vyklidnit se. A když to jsou nějaký návaly negativních emocí, tak to beru jako krizovou situaci taky. A nebo, když to dítě nepřijde do školy. Ale to je přesně to, že mně se to jako většinou vyhne. Já na to mám buď hrozný štěstí, nebo ty děti mají smůlu, že když je to fakt potřeba, tak z nějakýho důvodu já tady nejsem. To se mi stalo už víckrát.

A ty jsi říkala, že ti učitelé to moc řeší, ale zní to jako že to není moc dobrý způsob, jak ty krize řeší. Je to jen u těch panik nebo u víc situací?

Já si osobně myslím, že spousta těch učitelů si prostě nechce říct o pomoc. Kdy třeba se pak řeší, že nějaký student řval na nějakou učitelku, tak si myslím, že to třeba je krizová situace a že se to mohlo hned řešit tady u mě. A ono se to pak řeší spíš s nějakým odstupem, kdy už to je sice konflikt, ale není to nějaká krize a už se to jako hůř rozmotává. Takže já bych neřekla, že to ty učitelé řeší špatně, ale že mi přijde, že to začnou řešit až v momentě, kdy je to mnohem horší. Víš, že třeba někteří se mě v uvozovkách přijdou zeptat na úplný drobnosti, ale vlastně tím předejdou tomu, že se to zhorší. Ale takový ty jako velký věci mi pak přijde, že se řeší hrozně pozdě.

A myslíš, že je to tím, že by si pak přišli jako že selhali, nebo že si myslí, že to prostě musí vyřešit oni, nebo proč?

Myslím si, že vlastně nejsou zvyklí, že tady může být někdo třetí, kdo by to řešil. Že třeba, já nevím, když se třeba pohádají s nějaký studentem, tak že to nemusí hnedka skončit tak, že jdou hned za vedením, ale že tady můžou využít ten mezikrok třeba tady u mě s tou poradkyní. Ale zároveň si myslím, že učitelé, se kterými se třeba potkávám... Tady jde

hrozně cítit, že tu jsou dva pavilony. A s tím jedním já se setkávám mnohem víc a ti se přijdou jen tak když jdou kolem třeba poradit s něčím nebo si ulevit. A s tím druhým já vlastně nepřijdu tolik do styku a tam si mylím, že je mnohem víc situací, o kterých já nevím.

A to je celá druhá budova?

No, to jsou takový dva pavilony. Je to spojený, ale ty učitelé, co jsou třeba ve druhém patře té druhé části, tak vždycky řeknou, že to mají hrozně daleko. Učitelé, co jsou tady a potkáme se tu třeba neformálně na kafi, tak si tady uleví, něco tady řeknou a co je aktuální, to já prostě vím. (...)

A jak často se potkáš s nějakou krizovkou?

Záleží, jestli to dítě bere jako krizovku, to bych řekla, že vlastně na týdenní bázi. A když to já vnímám jako krizi, tak si myslím, že to je... No to je otázka. Mně přijde, že všechny ty věci nejsou.. Jako jsou to problémy, ale nepřijde mi, že to splňuje třeba definici krize. Víš, že mi přijde, že se spousta věcí dá řešit v klidu, že to jsou spíš nějaký táhlý konflikty, a to už já neberu jako krizovou situaci. Ale zase jako to je každý den se tady něco objeví.

A co teda berou jako krizi ty děti?

Tak jako ty děti berou jako krizi špatnou známku, to, že na ně učitel zakřičí, že dostane poznámku, že se s nima nebaví jejich kamarád, rozchody jsou častý krize, to mi přijde jako nejčastější u dětí. Teď se bavím jenom o dětech. Tak to mi přijdou jako vztahové věci nejčastější, ty školní jako prospěšchový, když jim hrozí něco špatného, vztahy s rodičema a pak třeba nějaký zdravotní věci. Jako že , já nevím, že kvůli nemoci tady dlouhodobě nejsou. Tak to pak jako je taková krizová situace, že se to na ně naválí hrozně. Tak to je u dětí.

U těch učitelů to jsou takový, to vlastně nevím, co by bylo za mě krizový. To jsou spíš takový věci jako že nějaký student něco udělal a oni neví co s tím. To jsou spíš kázeňský.

Takže to nejsou úplně krize, ale spíš poradenství u učitelů?

Jo... Ale já nad tím přemýšlím. Jestli prostě jenom nemám já moc volnou definici toho, co je krize. Nebo že.. Já nevím, i v nějakým jako osobním terapeutickým vztahu mi řekli ty lidi... třeba si pamatuju jednu frázi, že jsem je jako naučila na všechno srát doslova, jo. Že ten můj přístup je v mnoha situacích až jako moc flegmatickej. Že přesně když se to jako dá vyřešit, tak to pojd'me řešit... ale v hlavě to mám nastavený tak, že ta krize už musí být něco fakt extrémního, do čeho se musí zapojit hodně lidí. To mi třeba přijde, to vím, nějaký sebevražedný myšlenky, sebepoškozování, to je krize. Ale to mě asi nenapadlo, protože to přesně už jako jsou třeba táhlý problémy, nebo ty děti už jsou jinde uchycený. Víš jako tohle jsou pro mě už jako nadstandardní krize, který se třeba řeší často, ale ty děti vlastně jako ať už pro ně třeba není úplně dobrý spolupracovat se mnou tady nebo prostě nechceš se o takový věcech zase bavit, když sem může přijít někdo jinej... Tak tyhle děti já posílám prostě rovnou dál. Oni ví, že můžou přijít, oni třeba přijdou přesně tak jako si pokecat, ale tyhle věci řeší už s dalšíma jinýma specialistama.

A to znamená, že ty spolupracuješ s nějakýma dalšíma lidma? Nebo máš nějaký seznam odborníků?

Nemám seznam, já to prostě tady většinou tak jako dělám na koleni. Víím, že často lidi odkazuju na zařízení, co je tady kousek, na krizáče a třeba i ať rodiče si někam dojdou, když se něco děje. Takže nejčastěji odkazuju na krizový centra. Tam jim řeknou co zase dál. Ale seznam vysloveně nemám, to když už, pokud ty děti nemají vlastního terapeuta, tak se snažíme hledat někoho, kdo má jednak volnou kapacitu, ale kdo se třeba i soustředí na danou problematiku. Že když mají třeba, já nevím, poruchy příjmu potravy, tak je prostě pošlu za někým, kdo se třeba na to specializuje, ale to vždycky hledám.

To je vlastně ono, že když ta situace je jako už moc krizová, tak je spíš dávám dál, protože ne vždy si myslím, že ta škola je na to nejlepší prostředí, kde to řešit. A zároveň mě k tomu napadá, že pak často tyhle děti, který nějak pošlu dál, tak nikoho neseženou a stejně dochází ke mně.

A měla bys konkrétní případ, který bys mohla popsat? Něco kde bys řekla, že jsi dělala fakt krizovku.

To jsou přesně sebepoškozování. To mě napadají asi tři.

Učitel tělocviku uviděl studentku, že má pořezaný stehna, hned to šel říct třídní a ta třídní vlastně jí poslala hnedka za mnou s tím, že ale stejně se to řešil zprostředkovaně přes tu třídní. Potom jsme tady měly maminku a i tu studentku. A ta studentka už potom pracovala sama se mnou a teď dochází pravidelně. To je spíš přesně takhle, že se to někde objeví a já to pak s těma rodičema třeba proberu i s tím třídním. A to vlastně je krizová situace, protože to dítě je ohrožený v tu chvíli. Takže nejvíc krizových situací je za mě rozhodně spojených se sebepoškozováním.

A tím pádem to jsou takový situace, že to není primárně zakázka toho dítěte, ale dostane se k tobě přes někoho?

Zrovna s tím sebepoškozováním to dítě přijde jako „včera jsem si ublížil a bylo to proto a proto“. A my spolu ale řešíme spíš to proč se to vlastně stalo. Ale jako většinou jsou to takový jako odložený krize.

Spíš dlouhodobější?

Jo, nebo že jim dlouhodobě není dobře a přijdou s tím.

A jak tě teda kontaktují? Vnímám tu několik způsobů, že teda buď přijdou, nebo ti to řekne učitel...?

On je často pošle učitel. Někdy přijdou sami, ale nejčastěji bych řekla, že se přijdou zeptat, kdy můžou přijít. A nebo napíšu s tím jako jestli za mnou můžou přijít. To zase chápu, že je jim příjemnější. Zvlášť ty, co už to znaj, tak napíšu, kdy můžou přijít.

Co je podle tebe nejdůležitější udělat, když máš klienta v krizi?

Zachovat chladnou hlavu. Nedat na sobě znát paniku, nedělat zkratkovitý rozhodnutí jen abych něco udělala v uvozovkách.

Co ti pomáhá řešit krizové situace? Z nějakých výcviků, kurzů, technik, nebo podpora, která ti pomáhá. Co bys třeba doporučila začínajícímu školnímu psychologovi.

Určitě si projít výcvikem v krizové intervenci, zkusit si to nanečisto, říct si zpětně o podporu, nějak s odstupem probrat, co jsem mohla udělat jinak, lépe a tak dál. A odměnit se, pokud mám za sebou náročnou konzultaci. Taky je dobrý vědět, co pomáhá mně osobně, když jsem v krizi a je důležitý vědět, jak s tím můžu pracovat. Já třeba ráda aktivně pracuju s dechem.

Vzpomněla by sis i na nějakou nepovedenou intervenci? A mohla bys ji popsat?

Předávání informace o sebepoškozování a sebevražedných myšlenkách dívky její mamince, která příliš nespolupracuje a nepřišla osobně. Tehdy jsem jí to oznamovala do telefonu a ona mluvila tak, jako kdyby se nic nedělo, pak mi to položila. A já jsem slyšela, že je logicky v téhle situaci rozhozená...

Co se děje po krizové intervenci?

Záleží hodně na konkrétní situaci. Někdy se vrátí do vyučování, někdy odejde s nabídkou podpory nebo termínem další schůzky, někdy se omluví i z další hodiny a „jen“ se u mě uklidní, někdy voláme rodiče a někdy odchází domů.

1.10 Respondentka 9 – R9SOŠ

Školní psycholog: 0,5 roku

Zkušenost s psych. Pozicemi: 2 roky SVP, jehož součástí byla také škola

Aktuálně vlastní terapeutická praxe

Výše úvazku: 0,5 a 0,1

Velikost školy: 400 žáků a 800 žáků

Kraj: Plzeňský

Typ školy: Střední odborné

+ součástí školy je asistentka pedagoga, která je zároveň na pozici krizové interventky

Vzdělání:

- Frekventantka psychoterapeutického výcviku psychoanalýza (2. rok)
- Kurz krizové intervence 50h
- Kresba postavy a další menší kurzy

A ta krizová interventka je na které škole?

Na té, kde mám půl úvazku. Ona je na pozici asistentky pedagoga, ale dělala před tím v krizovém centru a má zkušenosti, tak na základě toho tam dělá i ty krizové intervence.

A to znamená, že ji ti žáci preferují? Nebo vědí, že můžou s touhle zakázkou chodit i k tobě?

Jo, tak jak to funguje, když je někdo u nás na škole v krizi. Tak tam je to takový, že v ŠPP jsem já, je tam sociální pedagog, krizová interventka, metodik prevence a výchovný poradce a všechno jsou to jako zvlášť lidi. Není to jako na jiných školách, že by jeden člověk měl víc pozic. A když je tam někdo, kdo je v krizi, tak učitel má instrukci, že a dítě odvést na sekretariát, případně do informačního centra, což je taková jako knihovna a tam mají kontakty na nás v ŠPP a my máme vlastně společný whatsappový účet a řešíme, kdo má

zrovna volna. S tím, že ta krizová interventka je tam jako nejvíc pro tyhle náhlý případy, protože je tam pět dní v týdnu a měli by jako nejčastěji jít za ní. Ale samozřejmě už to třeba jak dělá jako asistentku, tak dělá třeba zrovna něco jiného a když takhle nemůže, tak jsme tam ještě dalších pět lidí, na který se můžou kdyžtak obrátit. Takže je to přes ten sekretariát. Případně když jsme u něčeho a vidíme dítě v krizi, tak si ho samozřejmě vezmeme bez ohledu na to kdo z nás to je.

Jak se ti ty úvazky zdají, myslíš, že je to dost?

A té škole, kde mám půl úvazku, tam bych si dokázala představit, že budu tři dny, nebo klidně i víc. Ale to je asi o tom, že já mám takovou představu, že náplň toho školního psychologa by nemusely být jenom konzultace, takže děláme jednou za čas nějaký jako vstupy do tříd, teď jsme v jedné třídě řešili seznámení jedné třídy s diagnózou, protože holčička tam má Aspergerův syndrom a ty děti tomu nerozuměly. A to se tam snažím zavádět nějak jako pravidelně.

Na té druhé škole to je neskutečně málo. (...)

Máš tam nějakou vlastní místnost na těch školách?

Mám, mám normálně kancelář s gaučikama. A je to takový hezky daný stranou.

A zároveň je to na místě, kde o tobě všichni vědí?

Jojo, to jo. My jsme jako obcházely ty třídy a když neví, tak se můžou případně někoho doptat, případně jsem přemýšlela, že na začátku roku zase napíšu nějaký informační email, kde mě jako najdou, aby věděli. A v září pojedeme na adapták s prvkama a nějak se představíme a budeme to jako propagovat. Nebo ne propagovat, ale aby věděli ty možnosti. A někdy přichází úplně nezávisle na tom, že by je někdo poslal, prostě se jen tak objeví.

A když na to navážu, tak odkud tě teď v tuhle chvíli znají? Odkud vědí, že za tebou můžou přijít?

Tak já jsem na začátku, když jsem nastoupila, tak probíhalo takový jako seznamování se třídama. To znamená, že jsme s výchovnou poradkyní a vždycky s někým se ŠPP obešla celou tu školu. A oni tam mají takový předmět Osobně sociální výchova a tam jsou takový témata typicky teď jsme tam měli komunikaci, tak občas se s někým z kolegů domluvim a vstoupím s nima do nějaký třídy a nějak se zapojuju do nějakýho toho vedení. Takže je to takový nárazový, ale určitě s tím byli všichni seznámení. A teď jeden klučina mi říkal, že všichni ví, kdo jsem, protože já hodně nosím takový barevný netypický oblečení, takže všichni ví, že když projdu, tak to jsem já. (...)

A teď budeme u prváků, protože nám tam nastoupí hodně žáků se SPU, tak je taky půjdeme seznámit s tím, co jsou to nějaký podpurný opatření a tak. A moje vize je, že povedeme i nějaký programy o duševním zdraví, takže bych to chtěla ještě takhle rozšířit. Zatímco kolega sociální pedagog dělá sociometrii, to nedělám já.

Jak tě ty děti najdou, když tě potřebují?

Je to různý. Na stránkách školy je email a kontakt na mě, takže mě můžou oslovit buď takhle přímo, nebo jak jsem říkala pár přijde takhle o těch volných hodinách. Pak se mi stalo, že občas učitelé osloví ty žáky, když vidí, že jim není dobře a nabídnou jim pomoc školního psychologa, takže mě můžou kontaktovat i třídní učitelé těch dětí. Případně dost často když nejdou k tomu třídnímu, tak ta výchovná poradkyně má s dětmi hrozně hezky navázaný vztah, takže ještě mi je odesílá ona. Případně ještě se stává, že rodiče mě osloví, že mají dítě s nějakým problémem a jestli by nebylo možný... (...) Teď se ke mně jedna holčina dostala přes spolužačku, která chodila k té psycholožce, která tam byla přede mnou. A bylo to takový vtipný, ona se vsadily, protože ta jedna má problém, že nemá hotový do školy něco, co měla dělat doma a řeší nějaký svý depresivní poruchy a druhá má poruchu příjmu potravy a vsadily se, že když ta jedna osloví mě, tak ta druhá odevzdá ty cvičení. Tak i takhle se to může stát. (...)

To mě napadá, každý psycholog to má nastavený trochu jinak, tak abych si mohla představit tvoji práci, můžeš zkusit nějak jako seřadit činnosti které děláš od nejčastější po výjimečné?

Asi nejčastější jsou individuální konzultace se žákama. Pak jsou tam konzultace s pedagogama. Dost často se stává, že se sejdeme v tom týmu a řešíme nějaký věci, který se třeba přímo netýkají ty má činnosti, ale je to takový, že je nás víc a koukáme na to z různých úhlů pohledu a je to taková jako volná diskuse. Takže asi nejmíň časté jsou vstupy do tříd. Ale tomu bych se určitě chtěla věnovat víc. Případně ještě teď se tam objevilo, že máme žákyně s různýma úzkostnýma poruchama, který nejsou schopný chodit do školy a ty chodí dopisovat testy. Takže vlastně i to děláme, že si rozdělujeme v rámci dne kdo si co s kým napíše a snažíme se je nějak podpořit. A byla jsem u nějakýho ústního zkoušení spíš jako nějaká psychická podpora. Takže to teď taky zavádíme.

Takže ta práce je jenom se žákama, nebo je něco i s rodičema nebo učitelama?

No. Rodičema výjimečně. Je pár konzultací, ale jak je to střední škola, tak ty děti často řeší nějaký individuální intimní problémy a úplně tam nepotřebujeme toho rodiče. Nebo si dojdou naopak vyřešit nějaký rodinný konflikty a nepotřebuju to jako rozebírat s rodičema. (...)

A není to ani tak, že by si tě vyhledali rodiče, že oni mají nějaký problém?

To se mi stalo dvakrát. Může se to stát, ale výjimečně. Ono se fakt stává, že rodiče vyhledají spíš tu výchovnou poradkyni, tu kolegyni. (...)

A dá se říct, které z těch činností, které tam děláš, jsou pro tebe nejvíc takové zatěžující, stresové, nebo až třeba jako krizové, jestli něco takového vůbec je.

Hele já úplně nevím, čím to je, ale to jsem se s tím setkávala všude, že když pracuješ někde, kde máš i jiný profese, nejen psychology, tak tam je takový jako nepochopení. Takový narážení na to jako proč tenhle žák potřebuje tohle a že se nám směju, že vůbec nemají depresi... Víš, takový to jako znevažování ty práce. A to pro mě asi vždycky bude jako

stresující. Tam máš pocit, že o tom s těma lidma ani nejde mluvit, protože oni si to nechtějí vysvětlit, oni se chtějí dohadovat. A v tom je to stresující, takový bezmocný. A někdy je to těžký v tom, že já jim nechci říkat úplně konkrétní věci o těch dětech, ale jak jim mám jako dokázat, že ta slečna udělala velký pokrok, když mi teď zvládne aspoň poslat SMS, když je jí špatně a nemůže na konzultaci dojít. A to před tím vůbec nebyla schopná udělat. Pro mě je to velký pokrok, že i v tom úzkostném stavu teď tohle dokáže. Ale tohle jim jako nemůžeš zprostředkovat, protože jim nemůžeš říkat tyhle podrobnosti.

Jak máš pocit, že tě učitelé a to vedení ve škole bere?

To je hrozně různý. Tam je čtyřicet pedagogů a dost z nich nemá plný úvazky. Takže nedá se asi říct obecně, že to přijímají nebo nepřijímají. Co se týče vedení, tak to je jako rádo za ŠPP jak funguje, ty nás jako respektují a jsou spokojení s naší prací, což je podle mě základ toho, že to tam takhle drží. A u pedagogů je to tam hrozně různý.

A když přejdu k těm křížovkám, setkáváš se s nima, s krizovými situacema?

Jo. Teď kolem maturit se samozřejmě nějaký vyrojily, to je takový typický. Takže jsem pár krizových intervencí poskytla. Není to paradoxně tak častý, ale sem tam se někdo takový objeví. Dělal jsem nějaký dvě, tři. A hlavně si myslím, že jsem jich dělala tolik, protože tam je ještě ta kolegyně. (...)

A je to teda potřeba? Myslíš, že kdyby tam ta kolegyně nebyla, že bys to mohla s tím půl úvazkem zvládnout ty?

Já jsem za tu kolegyni tam ráda, protože se nám aspoň ti klienti rozmělní a máme to tak, že obě se někomu intenzivně věnujem a máme tam potom prostor nějak společně přemýšlet a plánovat častější vstupy do tříd. V tomhle je to pro mě fajn. (...) Myslím, že je to fajn, že má trochu jinou náplň a tak jsme si to jako rozdělily. Vnímám to pozitivně.

A když už se s tou krizovkou setkáš, tak jaký to jsou případy, co je to za situace?

Tak já řeknu tu jednu konkrétní. Přišla za mnou holčina. A ona byla hrozně nejistá a tu nejistotu zakrývala tím, že se smála a skoro brečela. A přišla o volný hodině s tím, že vůbec neví, co má dělat, že neví, jestli by mě jako psychologa s tím měla obtěžovat, že vůbec nespí, ale myslí si, že to pro mě jako není případ. Tak jsem musela vůbec jako říkat, že to je v pořádku, že je tady, naopak, teď jako zklidnit, podpořit a vyklubala se pak z toho nějaká dlouhodobější spolupráce. A to byla fakt jako krizovka, jako jo, uklidnit ji, že je tu správně a že to musí být jako nepříjemný, když nespí. A až na těch dalších schůzkách jsme se bavili o tom, jak se to dá řešit. Poprvé to fakt bylo takové jako zklidnění toho, že jo, je to v pohodě, je dobře, že mě našla.

A ten druhý případ byla holka, co šla na maturitu a ona vlastně už v pondělí, když šla na jednu zkoušku, tak z ní v půlce odešla, že tam dostala nějakou psychickou panickou záchvat a musela odejít. A pak šla na další a tam je to ještě komplikovaný tím, že ona má dlouhodobě psychické problémy a rodina ji tlačí tu školu dodělat a jí to to zdraví pořád jako podlamuje. Takže přišla na tu druhou zkoušku a rovnou když přišla do školy, tak začala hledat mě. Takže mi ji tam přiveli. S tím, že mi říkala, že jí máma ráno dala dva neuroly, ať si je vezme a jde na tu maturitu, ať to dá. Takže, no... Tak to bylo náročný, takže to bylo zase o tom ji zklidnit, domluvit ten plán, co bude dělat, až odejde ode mě z té místnosti, ještě jsem tam jako obvolávala, ptala jsem se, co je potřeba, aby ji omluvili z té zkoušky ze zdravotních důvodů, tak nějak jsme to jako zachytili a domluvili se co dál. Tak to byly dva případy, co jsem teď měla.

Pak jenom vím, že kolegyně měla krizovou intervenci. Když děti dělali týmovou výuku a stalo se nám to, že byly děti, které to hrozně vyhrotily, fakt hrozně moc pracovaly, o víkendu, v týdnu, neodpočívaly a ty děcka samozřejmě na konci, když se vyhodnocovalo, kdo to měl nejlepší, tak je začaly přepadávat panické ataky a začaly jsme je tak jako odchyťovat.

A ještě mě napadá k té slečně s tou maturitou, ta maturita se odložila nebo jak to dopadlo?

No ještě se tam nedostala, ona nemá uzavřené známky, protože nechodila do školy, takže dopisuje testy teprve, ještě nemá splněné podmínky. Ona si myslela, že je bude mít, že na tu

praktickou maturitu může jít. Takže teď je to tak, že musí dokončit ten ročník nejdřív, aby na podzim mohla jít k maturitě. (...)

A zároveň tyhle dva případy, to jsou ty, které učitele nejvíc z pochybňují, jestli jim fakt něco je, nebo jestli by teda měly být na škole vůbec.

A máš nějakou představu jak často se celkově krizovky dějí? Když vezmeš i případy té kolegyně.

Řekla bych, že třeba dvakrát, třikrát do týdne maximálně. Ale není to podle mě takový, že by to běžně bylo tak často, ale. Je to dohromady s těma stresovýma obdobíma jako jsou maturity a tak. Tak maximálně dvakrát do týdne. (...) A často jsou to u nás děti, které nemají potřebu chodit s tím za někým dalším. Prostě si to nějak rozdýchají na záchodě a nikoho nevyhledají. To je z povahy toho oboru takový specifický.

Můžou za tebou děti přijít i místo nějaký hodiny?

Jo. Když to napíšu já pedagogům, tak to mají nezapočitatelnou absenci.

A klienti těch krizovek jsou teda jenom děti?

Hele já jsem se nesečkala s tím, že by to byl kolega. Já myslím, že kolegové jo, ale já ne.

Takže asi je ta možnost, ale nechodí za tebou.

Ne, za mnou ne. A je to takový, že musíme hlídat, abychom těm kolegům nedělali terapie.

Mohla bys mi zkusit říct tvůj pohled, co je to vůbec taková krizová situace?

Hele za mě je to situace, kterou ten student vyhodnotí, že je pro něj krizová, kterou on vnímá jako neřešitelnou, se kterou se nedokáže popasovat a kdy to jde do nějaký somatizace, do nějakých typických projevů jako do panický ataky. Tak to je za mě jako krizová situace.

Ještě bych tam možná dala, to řešili kolegové loni, protože tam měli dost ukrajinských a ruských studentů, tak samozřejmě krizová situace je, když přijde něco zvenčí, co se může stát, že s těma dětma zamává. To si pak kolegové ty děti vybírali na základě vlastní iniciativy aniž by ony samy přišly. Takže když víc. Tom, že někdo prožívá něco těžkýho, typicky úmrtí v rodině. Nebo když víš, že to dítě samo tenhle stav jako vnímá jako krizovej, protože si se nedá říct obecně, že propadnutí je krize, protože pro každého studenta je to jako jinak. Takže to vnímám na základě toho jak oni to sami hodnotí a co to s nima dělá.

Takže to chápu správně, že byly i situace, kdy za vámi ty děti nechodily samy, ale vybírali jste je vy?

Jo, to bylo ale úplně výjimečný. To bylo se začátkem války na Ukrajině a kolegyně měla třídu, kde věděla, že je studentka z Ruska, co žije tady v Čechách a všichni řešili ty Ukrajinský studentky a tahle kolegyně koukala na tuhle studentku a říkala si, že vypadá, že jí není dobře, tak ji jako vytáhla z hodiny, oslovila a jakmile si ji vytáhla, tak už se rozbrečela. (...) Takže takhle se to stalo. Občas se stane, že když víme, že některý žáci to mají fakt jako těžký, tak je třeba oslovíme na chodbě, jenom jim připomeneme, že jsme tady, kdyby chtěli. (...) V nějakých výjimečných případech to občas uděláme, když usoudíme, že je potřeba.

S tím souvisí další věc, děje se ti to, že by byla nějaká krizová zakázka, kdy s tím nepřijde konkrétně to dítě, ale spolužáci nebo učitelé?

Stalo se mi to, stalo se mi to jednou a to byla dívka, která neměla nic diagnostikovaného a teď čekáme na diagnostiku PAS. Ta chodila pozdě do třídy a nosila čepici, protože když měla úzkosti, tak si trhala vlasy. A tu za mnou poslaly učitelky. Protože ona nedůvěřovala psychologům, byla ještě jiného etnika z jiného kulturního prostředí. Tak tu ke mně vyloženě poslali oni, když si trhala nějaký den hodně vlasů, že je potřeba, aby se o ní někdo postaral.

A byla to tím pádem krize nebo ne?

Myslím, že jo, ale že ona nebyla úplně v situaci to posoudit, že to byl kritický stav. Za mě asi jo. Nějak se to stupňovalo, furt ty vlasy si víc trhala a nechodila do školy... Nevím, jestli přímo krize, ale podle mě to bylo někde těsně před tou krizí. Takže to byl nějaký jako včasný odchyt za mě, než by se úplně rozpadla v tý škole.

A s tím souvisí ještě jedna věc. Když jsou ty děti v krizi, jak se k tobě dostanou? Vnímám, že je víc možností.

Dostanou se buď tak, že mě přímo oslaví, případně si je někdo z pedagogů vyndá ze třídy, odvede je na ten sekretariát a tam se se mnou někdo spojí. Takže buď samy nebo přes to, že mě někdo kontaktuje. Případně se mi stalo, že nám jedna slečna plakala během výuky, bylo toho na ní moc a já jsem ji jenom na chodbě viděla, viděla jsem, že jí není dobře, tak jsem se zeptala, jestli se něco děje a ona se rozplakala. Tak jsem jí říkala, že teď mám konzultaci, ale jestli si chce sednout ke kolegyni a ona že jo. Tak se občas stane i tohle, že ty děti najdeme a nejbližší volný kabinet se členem ŠPP co je zrovna k dispozici a to dítě se tam dalo, když chtělo. Případně jsem měla ještě krizovku se slečnou, která potřebovala být někde a ani nepotřebovala se mnou mluvit, potřebovala si udělat čaj a pustit hudbu a počkat až ten stav přejde. A ta se ke mně dostala tak, že chodí ke kolegovi, kolega tam nebyl, tak mi napsal a poslal ji ke mně. (...)

Spolupracuješ s někým mimo školu? S někým kam můžeš ty děti přeposílat nebo koho jim doporučuješ?

Spolupracuju buď s pedopsychiatra nebo někým takovým. Já asi nemám konkrétní lidi, se kterými jsem domluvená, ale tím, že už jsem před tím dělala ve středisku a posílala jsem děti na psychiatry a do poraden, tak ty lidi už různě znám a mám tady v okolí přehled odborníků kdo co dělá a přece jenom je to oproti Praze menší, takže se více méně známe. A když potřebuju někoho poslat, tak jim i zavolám, zeptám se, jestli by takovýho klienta s takovou problematikou přijali. Takže nějakých pár odborníků mám. Případně i do soukromých terapií odesílám.

A dá se nějak obecně říct, co je důležitý udělat, když máš klienta v krizi?

Pro mě je asi důležitý zjistit, co to dítě potřebuje v ten moment. Jestli jako chce o tom mluvit nebo chce tu krizi nějak zvládnout sám, udělat si čaj a pustit si tu hudbu. Zjistit, co to dítě chce, s čím přichází. Protože když... to byl taky takovej krizovej případ, mi tam poslali slečnu paní učitelky s tím, že slečna souhlasí, chce mluvit s psychologem a ona přišla a byla jako v odporu, nechtěla nic řešit. Tak jsem s ní fakt nic neřešila. Za mě to je nějak se přizpůsobit těm jejich potřebám, dát jim možnost nějak to vydýchat, vyklidnit, případně zkusit nějaký techniky, ale je pravda, že je moc jako nedělám, to dělá krizová interventka. A občas s nějakýma dětma, když chtějí, tak nadáváme, že to jako pouštíme ven takhle. A to je skvělý, že jo jako. (...)

A dá se nějak říct, co z tvého vzdělání a zkušeností ti pomáhá tyhle situace řešit? Co z toho bys třeba doporučila začínajícímu psychologovi, aby na takové situace byl připravený?

Já bojuju za výcvik. Jako myslím si, že nikdy na to nebudeš připravená jako začínající psycholog, musíš prostě jít do vody a čekat, co se stane. Mně pomohlo, když jsem začínala v tom středisku. Protože tam bylo spousta kolegů speciálních pedagogů a psychologů, takže jsem hodně konzultovala s nima a spíš to bylo o nějakém jako kolegyálním sdílení a výcvik hlavně. Řešit, co některý situace vyvolávají ve mně, co mi připomínají mého. Celkově si myslím, že člověk, co chce dělat nějakou terapii klientům by měl projít vlastní terapií, že jako sedět na druhý straně je za mě hrozně důležitá zkušenost. Takže já bych paradoxně nedoporučila kurzy, ale tuhle sebezkušenost. Ta je důležitá. Protože podle mě si každý pak najdeme nějaký způsob, jak s těma studentama pracovat, každý tě něco učí a bude to vždycky jiný. Ještě dělám psychoanalýzu, ne KBT, takže to je tak, že nemám úplně důvěru vždycky v jasný postupy. Ale je to tak, že ta sebezkušenost, poznání a možná vlastně prožití si taky nějaký jako psychický krize a vyhledání krizovýho centra, což jsem vyhledala já na vysoký, byla pro mě paradoxně asi nejsilnější zkušenost v tomhle ohledu. Že jsem si to zažila sama. A samozřejmě věřím, že je dobrý se vzdělávat kolem toho, to je vždycky důležitý. Ale asi ta sebezkušenost mi pomohla nejvíc, no.

A máš supervize?

Jo, mám supervizorku na škole. A v rámci terapií mám ještě svoji supervizorku zvlášť.

A to je něco, co ti nějak pomáhá nebo třeba u těchto situací to nepotřebuješ?

Jo, je to pro mě hrozně důležitý. I kdyby to bylo jen o tom tam přijít a srovnat si, co jsem udělala, jak jsem to udělala, jestli jsem to mohla udělat jinak, tak je to pro mě hrozně užitečný. A zvlášť, když my jsme třeba ještě v tom středisku před tím jsme měli intervizní setkání, což bylo v podstatě, že se nás sešlo víc a řešili jsme případ jednoho toho člověka a povídali jsme si o tom, co dělat, kdo co může z týmu udělat... Konzultovat s někým takhle z týmu, kdo ti na to dá jinej pohled, to mi přijde jako nejužitečnější. Ono tě to donutí přemýšlet, jestli by tam něco nešlo udělat trochu jinak a to je za mě nejužitečnější. To doporučuju na začátek.

A je naopak něco, co ti chybí a pomohlo by ti to? Buď ze vzdělávání nebo z nějaký další podpory.

Hele, já jsem přemýšlela... co by mi jako pomohlo.. Tak mě by se líbilo, kdyby existovalo něco jako kazuistický semináře, co mají v klinice, ale v poradenství. To si myslím, že nám chybí. Jo, myslím si, že kdybychom se takhle setkávali, že by to bylo fajn.

Takže zase sdílení s dalšíma odborníkama.

Jo a může to být vlastně i vzdělávací, doporučování nějaký literatury, kde o tom píšou zajímavě. Já hrozně ráda jsem na nějakých facebookových stránkách, kde jsou třeba školná psychologové, kde se jako sdílí ty problémy a teď si pročítám ty diskuse jak to kdo vidí, to mi přijde dobrý.

A myslím si, že mi chybí klinická zkušenost. Že nemám průpravu v rámci těch psychických poruch. To mi chybí určitě, k tomu bych se taky nějak chtěla dostat.

Co se děje po těch intervencích? Jaké jsou možnosti?

Za mě je to zase dost jako různý. Je to na tom, jak jsou na té střední škole, tak to jako není tak, že když to dítě nechce jít do třídy, tak že ho jen tak pustíme. Vždycky se ptám, jak to jako vidí, jestli se chce vrátit do třídy, jestli potřebuje doprovod... Zajišťuje se to, co potřebuje udělat. Většinou s nima udělám plán, co by potřebovali, aby se cítili líp. Jako co by teď potřeboval? Koupit si brambůrky v automatu? Tak jsi, kup si brambůrky, kup si colu a pak jdi do třídy... Takový jako mini kroky. Když se jako stane, že to dítě je hodně rozhozený a není mu osmnáct, tak je to na nějaký kontakt s rodiči, případně v tom nejvyhrocenějším na záchranku, ale to jsem zažila jenom jednou. To byl až psychotický záchvat, že dívka nebyla schopná nám říct co je za den a tak. Ale obecně se snažíme to dítě nejdřív stabilizovat, než ho někam pošleme. Abychom věděli, že nepůjde a neskočí z okna, že jo. Ale nikdy úplně nevíš, co to dítě přece jenom chce udělat. (...) Ale to je prostě nejistota, kterou člověk v tomhle oboru asi bude mít vždycky.

A napadá tě i třeba nějaká nepovedená intervence? Co by sis řekla, že to nevyšlo?

Jo, těch je samozřejmě hrozná řada. Na začátku hlavně to byly strašný faily, když jsem jako nevěděla co dělám. A pak se mi jako stávalo, že to dítě nebylo uklidněný a já jsem z toho začala být hrozně nervózní, takže to vůbec nefungovalo. Hlavně ze začátku v tom středisku. A myslím, že jak jsem z toho sama byla vyplašená, tak jsem ty děti nezklidnila. (...)

A kolikrát jsem neodhadla moment, kdy by dítě mohlo zvládnout nějaký odlehčený humor. On je humor dobrý, ale když neodhadneš, kdy to to dítě zvládne, tak se akorát naštvě, že jo.

A myslím si, že se pořád učím. Každý další dítě je velká škola.

Jak často jsi nějaký jejich první kontakt s psychologem?

No... řekla bych, že je to čím dál častější, že už před tím nějaký kontakt měly. Že je to tak půl na půl. (...) A je to jiný, když už ví, do čeho jdou.

Je ještě něco, nezaznělo a ráda bys to doplnila?

Asi nic.

1.11 Respondentka 10 – R10GY

Školní psycholog: 2 roky

Zkušenost s psychologickými pozicemi:

Aktuálně:

- ambulance klinické psychologie pro dospělé 0,5 úvazku
- lektorka preventivních programů na školách

Úvazek ve škole: 0,5

dříve 0,2 – zakládání pozice školního psychologa ve škole

2 a část dne v týdnu

Velikost školy: 200 – 220 žáků

Kraj: Středočeský

Typ školy: osmileté gymnázium

Vzdělávání:

- Kurz krizové intervence – částečný
- Frekventantka pětiletého výcviku KBT – 2. rok
- Kurz tanečně pohybové terapie
- Krátký kurz ACT přístupu (terapie přijetí a odhodlání, třetí vlna KBT)

Jak vypadá vaše školní poradenské pracoviště?

Tam jsem já, školní metodička prevence a výchovná poradkyně. Máme setkání jednou za dva až tři týdny, při čemž si předáváme informace, který jsou potřebný pro to, aby se řešily nějaký případy. Takže řešíme třeba to co se děje v těch třídních kolektivech, plánujeme různý prevence, co by se kde hodilo... K tomu řešíme i nějaký individuální případy. Třeba i když mám já v péči nějakýho studenta a dohodnu se s tím studentem i s rodičema, že to budu sdílet v rámci školního poradenského pracoviště a jaký informace tam budu sdílet. Tak to tam pak sdílím a domlouváme se, co pro toho žáka by se dalo udělat. (...)

Co z toho vzdělání nejvíc využíváš?

Krizovka a výcvik jsou pro mě největší opora. Fakt, jakože mám z čeho vycházet, můžu využít ty metody, člověk má nějakou strukturu, má se o co opřít. A jako začínající školní psycholog úplně. Já teďka se cítím lehce ostřílená, ale samozřejmě vím, že ještě vím prd. Ale je to fakt jako super v tom.

Přijde ti toho půl úvazku psychologa na té škole dost?

Na týhle škole bych řekla, že jo. Já tam dělám individuální konzultace se žáky, potom preventivní programy ve třídách, který jsou hodně zaměřený... jako rozdělujeme si to s metodičkou prevence, že já je mám třeba zaměřený na stmelování kolektivu, duševní zdraví hodně jedem a takovýchle věci. Psychohygienu, sebepoznání.

Potom pracuju s učitelama, dělám takový jako neformální skupiny. Ale oni jako i když dělám neformální setkávání, tak stejně za mnou přichází s nějakýma tématama. Ať už kvůli žákům, nebo kvůli něčemu svému.

Dělám různé přednášky třeba i pro rodiče, pro učitele. Teď jsme měli třeba zrovna program pro učitele, který byl zaměřený na psychohygienu, na sebepěči a tak dále. Co ale nedělám, tak diagnostiku specifických poruch učení, protože tím, že je to osmiletý gymnázium, tak ty děti když už něco mají, tak s tím přichází. Ale určitě depistáž a základní diagnostiku jako dělám. A určitě pracuju i s rodičema, že jsou často nějaký konzultace a takovýchle věci, buď telefonický nebo osobní.

A dá se říct, co z těch činností je pro tebe nejtěžší, nejvíc stresující?

Určitě jako ze začátku pro mě bylo nejnáročnější a nejvíc stresující jako komunikovat s rodičema. A to bylo v případech, kdy jsem jim musela říct, že jejich děti se sebepoškozují, nebo že jsou tam nějaký myšlenky na sebevraždu. To pro mě bylo jako hodně těžký, ale musím říct, že jak jsem teďka v klinice, tak je pro mě práce školního psychologa odpočinková. A ty témata, ačkoliv jsou jako těžký, tak už to pro mě asi není tak

stresující, asi mám pocit, že všechno se dá nějak řešit vlastně. Takže bych asi neřekla, že mě to stresuje nějak. Co může být náročnější, tak ta komunikace s rodičema někdy. Třeba teď mě kontaktovala maminka, který byla strašně našťavaná na jednoho učitele kvůli tomu, jako známku chtěl dát prostě žačce. Tak tam to bylo jako náročný, ale nemůžu říct stresující.

A co je z těch činností, které jsi říkala, podle tebe nejdůležitější ve škole dělat? Takové činnosti, které bys určitě zavedla, kdybys měla začínat znovu na nové škole.

Tak ty individuální konzultace, to je jasný. Ale z těch činností, to je jako fakt... se to těžko řekne jo. Protože to je tak jako rozmanitý a přijde mi, že práce školního psychologa je jako balíček strašně moc různých kompetencí včetně toho umět rozpoznat, kdy už pošlu dál třeba a tak dále. Ale kdybych jako šla někam dál do školy a chtěla to tam zavádět, tak to bude určitě setkávání učitelů a nějaká možnost jako neformálního setkávání jako relaxace a tak dále. A ta běžná činnost plus to setkávání s učitelama si myslím, že je zásadní.

Jo a co si myslím, že je dobrý, tak mít prostě hodně kontaktů jako s dalšíma odborníkama. Mít se kam obrátit, mít vytvořenej vztah jako s poradnou, s SVP, s klinickéjma psychologama, kontakty na dětský psychiatry... to si myslím, že je hodně jako důležitý.

A s kým vším teda spolupracuješ takhle?

Je to hlavně poradna, ale s tou komunikuje teda hlavně výchovná poradkyně. Já to mám spíš jako neformální konzultace řekněme. (...) Stejně tak OSPOD, PPP, SVP spíš jako konzultačně, určitě pedopsychiatr a klinický psychologové dětský, krizový centrum pro děti. Potom spolupracuju s neziskovkama, který se zabývají podporou ve vzdělávacím procesu. Máme tu neziskovku, která se zabývá duševním zdravím... a potom ještě rodinná poradna, to je další. (...) A občas se hodí znát i nějaký specifický místa jako Nautis třeba. (...)

Odkud tě žáci znají? Při jakých příležitostech se s tebou můžou potkat?

Tak já na začátku každého školního roku dělám to, že obejdu všechny třídy. Představím se těm, co mě neznají a připomenu, s čím za mnou můžou chodit. Potom když jsou různý příležitosti, třeba třídní schůzky, tak obejdu všechny třídy, představím se zase těm rodičům,

aby věděli, kdy se na mě obrátit. Tím, že chodím do těch tříd dělat preventivní programy a fakt jako tenhle rok jsem obešla všechny třídy s tím duševním zdravím. Takže... A vždycky připomínám, s čím za mnou můžou přijít, jak to funguje, kde jsem, kdy jsem a tak dále. A tím, že máme dobrou vztah s těma učitelama, tak oni vědí, že kdyby si všimli u nějakýho žáka, že se něco děje, tak buďto ty učitelé za mnou můžou přijít nebo se jako stává, že jim řeknou „hele jako zajděte si za paní psycholožkou“ třeba.

To znamená, že za tebou můžou přijít i místo nějaký hodiny?

Jo, já si je teda беру z hodin. A je to tak, že tam je ta podmínka taková. Můžou přijít jako během hodiny, ale je důležitý, aby tam nepsali žádný test, aby neměli moc velkou absenci a aby to nebyl předmět, kde jim to moc nejde. (...)

A jak se k tobě studenti dostanou?

Řekla bych, že nejčastěji tak, že mi napíšu email, potom za mnou přijdou sami, to je další varianta, že mě osloví třeba o přestávce, že by si chtěli domluvit setkání. Nebo i napíšu nebo zavolají rodiče, že by potřebovali s něčím pomoci a nebo je to třeba učitelama, že buď jim řeknou jako „kdybyste chtěl o tom si s někým promluvit, je tu paní psycholožka, zajděte za ní“ a nebo ti učitelé za mnou přijdou a vymyslíme třeba jak toho žáka oslovit.

A stává se i takový to, že... a to už jsme u těch krizí spíš... že by byl případ nějaké jako evidentní krize jako sebepoškozování nebo něco vážného, ale kontaktoval by tě s tím třeba spolužák?

Hele nebylo to tak vyhraněný. Většinou to bylo... psali mi o tom... a několik žáků za mnou i přišlo s tím, že „mám kamaráda/kamarádku a ty řeší sebepoškozování, poruchy příjmu potravy... co mám dělat?“. A většinou přes ně se dá jako hezky dostat k tomu spíš, že oni můžou nabídnout tu moji pomoc a podpořit je nějakým způsobem a zároveň si myslím, že je to spíš krizovka pro ty kamarády. Že oni přijdou, protože jsou jako špatný z toho, že jejich

kamarád/kamarádka něco řeší a vlastně sami potřebují tu podporu. Tak to je docela běžný. (...) A často děti chodí samy na doporučení někoho ze svých kamarádů, takže to je dobrý.

To znamená, že ti kamarádi mají s tebou nějakou zkušenost, nebo jenom vědí, že tam jsi?

Jo, já si myslím, že obojí. Že poměrně často se mi stává, že jako někdo přijde a řekne „kamarádka tady jako byla a říkala, že dobrý a řekla mi ať to zkusím taky, že mi to třeba pomůže a tak jsem tady“.

A máš svoji kancelář?

Mám. Je velká, s krásným výhledem (smích) mám křesílka, mám tam gauč. (...) je úplně na konci školy, ve vrchím patře na konci chodby, schovaná ještě za dveřma. A je to navíc hned vedle knihovny. Takže když ten žák za mnou jde, tak je to velmi anonymní.

Jak je ta tvoje pozice psychologa vnímaná ve škole? Jak to bere vedení, učitelé?

Já si myslím, že mě tam velmi vítají. Teďka zrovna jsem dostala jako několikrát moc hezkou zpětnou vazbu na to, že jsou fakt rádi, že mě tam mají. Fakt myslím, že je to velmi vítaný a využíváný. Myslím, že ta důvěra tam je a že jsou fakt rádi. Třeba ředitel si myslím, že je rád hlavně v tom, že může vlastně předat některý ty kompetence nebo situace, s kterými oni si jako úplně nevědí rady jako na někoho kdo to vyřeší. Takže fakt jako učitelé na mě dobře reagují... Já jsem se bála, že to vzdělávání, ta přednáška pro ně, že budou jako otrávení, ale oni fakt jako poslouchali, komunikovali, ptali se... Takže fakt mi přijde, že to je úplně skvělý. (...) Naše škola je hodně založená na hodnotách. A myslím si, že je tam minimálně pár jedinců, kteří snaží pořád vzdělávat a že třeba dneska učitel matematiky mi přinesl knížku o neuropsychologii, ať si ji přečtu přes léto. Víš co, že mi přijde, že jsou fakt fajn ti učitelé. Snaží se minimálně v tom svém oboru rozvíjet.

Teď když se přesuneme ke krizovým situacím. Setkáváš se s nimi?

Setkávám se s krizovými situacemi. Já bych možná od tebe potřebovala trochu definovat, co konkrétně jsi tím jako myslela, jo, abych nemluvila moc obecně.

Já to mám jako jednu z otázek, tak možná napřed zkus říct tvůj pohled, co to vlastně ta krizová situace je, co to znamená krize?

Řekla bych, že jsou takové jako dva druhy krize. Kdy tu jednu krizovou situaci vnímám fakt jako akutní krizi. To znamená, že ten člověk je opravdu úplně rozhozený z něčeho teď a tady, něco ho rozhodilo v tu chvíli a teď hned to potřebuje řešit. To vnímám jako jednu věc. A potom vnímám to, že někteří lidé jsou v nějaký náročný životní situaci a přišla ta poslední kapka toho, kdy už to je na ně prostě moc. A dlouhodobě jim třeba není dobře. A není to o tom, že by přišli v krizi jako do krizového centra, jako panický záchvat nebo tak, to ne. Ale tenhle druh krize... kdy řeší náročnou životní situaci, krizovou. Já nevím, úmrtí něčí nebo fakt jako problematické vztahy, nějaký jako vyhocení psychických potíží... A to si myslím, že je častější. Že by za mnou přišel někdo v akutní, akutní krizi v tom smyslu jako teď a tady panická ataka, tak to minimálně, to se stalo třeba dvakrát. Ale většinou jsou to jako déleodobější problémy, který se nějak jako vygradovaly a ty lidi už prostě nevědí co dál.

A dá se nějak říct, jaký typy problémů to jsou?

Nějaký vztahový, rodinný problémy často, včetně nějakýho domácího násilí třeba až u fyzickýho nebo psychickýho hlavně. Což je pak hrozně těžký to nějak jako pojmenovat, to psychický domácí násilí. Nebo nějaká vyhocená situace doma, já nevím, rozvod rodičů a tak dále. Potom jsou to... přišla mi i holka a to bylo jako akutní a bylo to, že se rozešla s klukem prostě a nevěděla, co má dělat. A ta přišla opravdu v akutní krizi vlastně no. Dokonce jsem řešila i úmrtí domácího zvířátka. Nebo to, že ke mně chodila holka se sociální fobií a pak se ukázalo, že má i halucinace a bludy. Nebo často je to takový, že jako ty děti jsou depresivní, nebo subdepresivní nebo úzkostný a začaly se sebepoškozovat třeba. A párkrát se mi i jako stalo to, že přišly a řekly „tyjo, už to došlo tak daleko, že jako jsem se prostě pořezala teďka.“ Ale vlastně to bylo jako první nebo druhá zkušenost nebo několikátá zkušenost s tím sebepoškozováním, ale bylo to ještě podchytitelný dobře. Nebo dvakrát se

stalo, že za mnou přišla děvčata s poruchou příjmu potravy, kdy už vlastně oni opravdu z toho byly tak... a neřešilo se to v těch rodinách a přišly za mnou s tím, že už je potřeba to řešit vlastně. Takže fakt to je od těch klinických věcí, po ty vztahový. Ať už v rodině nebo ve vztazích s kamarádama třeba nebo partnerský nebo domácí zvířata nebo i učitelé třeba, že jako se nepohodli, mají pocit, že je na ně někdo zasedlej...

Měla bys nějaký konkrétní případ, který bys mohla popsat? S čím to dítě přišlo, jak jsi to řešila...?

Hm... Já bych od tebe stejně asi potřebovala vědět vlastně jako co z toho, co jsem ti třeba teď řekla, ti přijde vhodný jako třeba uvést.

Určitě by mě zajímalo, jestli bys mohla popsat dvě situace, jeden případ třeba akutní a jeden těch dlouhodobých problémů, kde to přestaly děti zvládat?

Tak když přišla ta slečna po tom rozchodu, plakala, tak tam jsem postupovala podle toho schématu krizový intervence. Takže prostě jako získání si důvěry, vytvoření důvěrný bezpečný atmosféry. Nabídnou čaj, vodu, nechám je vybrat si místo. Potom jsem se zeptala s čím přišla, nějak jsme mapovaly tu situaci, byl tam prostor pro to emoční odžití si, kdy ona potřebovala ze sebe dostat ty emoce, ty obavy. Já jsem se jí ptala, co je na tý situaci nejhoršího a tak dále. Potom tam byla samozřejmě jako otázka na zakázku, co my tam spolu vlastně můžeme vyřešit, s čím by potřebovala odcházet. Odpověď samozřejmě byla, aby se k ní přítel vrátil. Tak jsem říkala no... to asi nezmáknem, bylo by to super, ale... Takže spíš jsme si jako ujasnily, co ode mě může očekávat, že spíš je to o tom jako vyrovnání se s tou situací, plánování konkrétních kroků potom, jak o sebe může pečovat, co pro sebe může udělat. A bylo tam i nějaký jako praktický řešení toho, že jako jak by měla potřebu ona s ním ještě komunikovat a co by potřebovala s ním ještě jako vyřešit a tak dále. Takže to si myslím, že je takový důležitý, ale že tam šlo hlavně o takzvanou emoční abreakci, což znamená prostě dostat ze sebe ty emoce, nějakým způsobem si to uspořádat o co se tam jednalo. A hlavně si popovídat o tom. To si myslím, že byla jako hlavní zakázka vlastně. A ta už potom vlastně jako nepřišla, že fakt to bylo jako jednorázový.

Potom další případ, to byly ty dlouhodobější problémy. Přišel kluk na spodním gymplu. A přišel s tím, že ... A to je důležitý říct, že já vlastně na každým prvním setkání říkám těm žákům že všechno, co si řekneme, zůstane mezi náma, ale jsou výjimky a to je, když zjistím, že jsou objeti nebo pachatelem trestného činu a když bych se dozvěděla nějakou závažnou informací, například že se sebepoškozují nebo že mají nějaký černý myšlenky. To říkám každému vždycky, takže oni vědí, že když by mi něco takového řekli, tak já to budu řešit s rodiči. A přišel právě kluk, že mu dlouhodobě prostě není dobře, že se cítí hrozně osaměle, má nízké sebevědomí, hodně se sebeobviňuje za různé věci, hodně se srovnává se sourozencem. A tam vlastně bylo sebepoškozování a myšlenky na sebevraždu. Takže tam jsme řešili vlastně... To první setkání určitě byla krizovka, protože tam jsme přesně řešili jako... za prvé teda klasickéj postup, jak jsem říkala u té studentky před tím. Důvěra, kdy se to objevuje, kdy se to neobjevuje a tak dále. Potom jsme řešili vlastně zakázku, co spolu můžeme jako udělat a hlavně jsme taky řešili a plánovali, jak budeme postupovat dál, protože tam bylo jako nutný informovat rodiče, takže jsme se dohadovali na tom jakým způsobem informuju rodiče, koho z rodičů, co všechno jim můžu říct z toho, co mi říkal, kromě těch informací, které musím říct. Co by od nich potřeboval od těch rodičů. Takže my jsme tam pak jako krokovali... což je konec té krizovky, že krokuješ konkrétní věci vlastně. Co se bude dít dál, co dál potřebujou, jak o sebe může pečovat, co by potřeboval od těch rodičů, co pro něj můžu udělat já. Tak takhle no.

A ten k tobě chodil dál?

Ten ke mně chodí pořád. Tam jsem v docela intenzivním kontaktu s maminkou, on už teda má psychoterapii, teďka tam byl poprvé vlastně. Takže já se snažím nezdvajovat ty služby, ale když jako vím, že pro ty děti velmi často je prostě náročný už jenom zajít za tím prvním člověkem, tak abych jako je hned nevyšoupla, tak to nějakým způsobem plynule přechází k tomu druhému člověku a potom to jako ukončíme společně. Ale ten teďka u mě byl a vlastně se mu rozjely panický ataky, takže tím, že já mám to KBT, tak prostě vim, že zrovna panický ataky já, i když bych neměla dělat terapii, ale jenom poradenství, tak vim, že než by se dostal k dětskýmu jako psychologovi, kterej by byl schopnej pracovat podle KBT s panickýma atakama, což pro to KBT je jasně daněj postup.... Tak teďka prostě řešíme

společně panický ataky s tím, že ten zbytek bude řešit terapeut. To sebevědomí a tyhle hluboký věci. Co já můžu poskytnout, tak je prostě práce s těma panickéjma atakama. Taková ta edukace a prostě ty KBT metody různý.

Je nějaký rozdíl v tom, jak moc k tobě chodí mladší a starší žáci?

Hele jsou vždycky ročníky, který jsou takový krizový. To je osmá, devátá třída, kde se nejvíc podle mě rozjíždí takový ty potíže jako úzkostný, sociální fobie, depresivní a tak. Těch chodí nejvíc. Potom nejvíc chodí ještě dva poslední ročníky. Takže lidi kolem čtrnácti, patnácti a pak kolem devatenácti, osmnácti.

A ty starší s čím?

Často vztahový problémy, docela často pozornost, jak se naučit efektivně učit. Asi u dvou lidí bylo podezření na nedidiagnostikovaný ADHD, takže jsme řešili kam dál jít, aby to měli diagnostikovaný. Protože to ADHD často se pojí s úzkostma, takže ty lidi jsou nepozorný, úzkostný, tak plus aby se odlišilo, jestli mají úzkosti a proto jsou nepozorný, nebo mají ADHD a proto jsou úzkostný. Ale hodně často s úzkostma, depresemi. Nebo směřování do budoucna, takže nějaká profesní orientace. Pak pár lidí, to je výjimečný, chodí na sebezkušenost. Jako že vlastně je to poradenský, neklinický, zaměřený na to, jaký mají hodnoty, kam chtějí směřovat, na nějaký sebepoznání.

A když se ještě vrátím ke krizím, pokud je někdo v akutní krizi, může za tebou přijít kdykoliv? Uděláš si čas ještě ten den?

Určitě jo. Může za mnou přijít kdykoliv, stačí zaťukat a já se s ním domluvím. Buďto v tu chvíli mám na terapii někoho, s kým můžu... kdo není jako akutní a můžu to s ním nějak přerušit, pokud to není vyloženě nevhodný, tak jdu řešit tu krizi, nebo řeknu tomu člověku, ať počká a udělám s ním krizovku nějak mezi tím. A jsme domluvený vlastně s těma učitelem, že první hodinu si nechávám volno přesně na tyhle situace... já vim, že ne

vždycky se to rozvine první hodinu hnedka, ale když učitelé vidí, že někdo to měl třeba jako už předchozí den na hraně, tak že druhý den hnedka přijde, nebo odpoledne.

Jak často se setkáváš s nějakou krizovou situací? Kolikrát za týden nebo za měsíc, jestli se to dá takhle říct v průměru.

Bavíme se o akutní krizové situaci?

Bavíme se o obou. Klidně to rozděl a řekni ke každému.

No jako akutní krize, tak ta... tím, že jsme malá škola, tak ta přichází třeba jednou za měsíc. Fakt že je to jako akutní, akutní krize. To je jednou za měsíc až dva, možná i tři. Záleží, jaké je období, protože podzim, zima jsou horší, než je jaro, léto. (...)

A neakutní krize, ale krize, tak bych řekla, že každé měsíce přijdou třeba dva až tři lidí s něčím takovým. Ale fakt jsme jako malá škola, takže si myslím, že... No ale vlastně, když počítám i učitele, tak si myslím, že klidně čtyři až pět lidí.

Takže chodí i učitelé?

Takže když do toho nebudu počítat jenom žáky, protože to nejsou jediní klienti, ale započítám i učitele, i rodiče, tak si myslím, že čtyři, pět lidí klidně přichází s nějakou jako krizovou situací ve smyslu jako... dlouhodobě něco řeším a teď to prostě už je jako nutný do toho nějak říznout vlastně.

Kdo všechno je teda vlastně klient?

No všechno no... I paní uklízečka za mnou už byla. Učitelé, nepedagogičtí pracovníci, paní sekretářka se mnou něco řešila, jinak primárně žáci, ale i rodiče. Protože ty děti se jim s něčím svěří a oni volají ti rodiče.

Teď jsem si vzpomněla na jeden případ. Volal jeden tatínek, že u svého dítěte našel spodní prádlo druhého pohlaví. Tak co s tím jako má dělat. Takže to byla akutní krize, protože

tatínek z toho byl rozložený, nevěděl, co dělat, jak se k tomu postavit. Bylo to mladší dítě. Já bych řekla, že to byla krize, protože z toho tatínek byl hodně rozhozený.

Nebo pak jsme řešili dneska a tam si myslím, že potřebovala krizovku spíš maminka, než žák. Tma jsme řešili podezření ze šikany u jednoho žáka. Ve třídě se k němu nechovají úplně dobře a je to komplikovaný tým, že v té třídě se obecně teď kluci vymezují v té skupině a hledají si to svoje místo, ale on to zvládá ještě hůř, protože je takový sociálně a emočně nezralý. A tam to chování těch spolužáků nese blbě, jde do nějakých somatických obtíží. Ale ta maminka... to byla krize. Ta nese tu bezmoc z toho, že neví, co s tím dělat, jak tomu synovi pomoc. Protože on nějak jako trpí a ona s tím nemůže udělat nic. Nebo... něco s tím děláme samozřejmě, ale že ona nemůže vlítnout na ty kluky do té třídy a opravit to vlastně.

A u učitelů? Jsou to krize jejich osobní? Nebo se to týká práce s kolektivem, s dětmi? Co je to za situace?

Hele, jsou to jak osobní věci. Přijdou s tím, že mají nějaký potíže, třeba úzkosti a nevědí, co s tím a potřebují nějakou podporu, nějaký doporučení, kam dál, nějaký základní ošetření nebo vyslechnutí. Nebo nějaký potíže v rodině, jako vztahový třeba věci, rozvod a takový. Nebo i vztah se svými dětma. Nebo to je to, že třeba jako „nevím, co mám dělat, štve mě žák, nebo žáci se mě snaží vytočit a já se vytočím, co s tím mám dělat? Je mi to nepříjemný, nechci se vytočit, co s tím mám dělat, abych to zvládal“. Nebo že třeba volá naštvanej rodič tomu učiteli a ten učitel potom přijde s tím, že je z toho špatnej a potřebuje nějakou podporu a zároveň nějaký další možnosti co dál.

A je to jednorázové u těch učitelů? Nebo i dlouhodobější spolupráce?

Hm... to se těžko odděluje. Protože s těma učitelem je to mnohem míň oficiální. Není to tolik ohraničený. Je to spíš asi dlouhodobější, protože kromě takových těch oficiálních situací, kdy oni přijdou a něco řešíme jako pracovně, tak je tam to, že se potkáš na chodbě a zeptáš se, jak to pokračuje a tak dále. Nebo pokecáš u kafe nebo něco takovýho. Oficiálně je to spíš jednorázový, ale neoficiálně je to dlouhodobější prostě.

Jak tě kontaktují děti, které jsou v krizi?

No buďto mailem, nebo volá rodič, nebo prostě přijdou, nebo je potkám na chodbě, nebo je přivede učitel. Ale já je sama neoslovuju, protože si myslím, že by to nebylo vhodné. Nebo kdybych viděla na chodbě, že někdo pláče, tak ho oslovím, ale snažím se je neoslovovat, nechávat i na nich, jestli mě třeba pozdraví nebo ne, protože mám pocit, že aby to bylo dostatečně anonymní, tak je to takhle dobře.

Co je podle tebe důležité udělat, když máš klienta v krizi?

Zajistit pocit bezpečí a to si myslím, že může být i tím, že mu řeknu pravidla, jako co zůstane mezi náma, co musím říct a tak dále. Aby ten člověk měl svobodnou volbu co mi chce říct a jaký to může mít důsledek. Potom... ale to tak strašně záleží na jednotlivých krizových situacích... Jako ona ta krizovka je vymyšlená dobře v tom, má dobrou strukturu a je dobrý se toho držet. Včetně mapování té zakázky, odžití emocí, vypovídat se, zároveň krokovat jednotlivé věci, co může člověk dělat hned po, co může dělat dlouhodobě. Co si myslím, že je hodně důležité, když je člověk opravdu v krizi, tak předat kontakty na krizový linky (...), odkázat na nějakou další pomoc, případně domluvit si další setkání. A být hodně v tom transparentní a komunikovat i to, co musím říct rodičům, jakým způsobem to řeknu, co všechno řeknu a co by potřeboval, aby se dělo... hodně o těch věcech mluvit. Nedělat nic za zády toho žáka. I pokud je nutný něco řešit s vyučujícíma, tak se fakt domluvit na tom, jestli oni mu to chtějí říct sami, nebo jestli mu to řeknu já, nebo mu to řekneme spolu, co všechno říct, co by potřebovali od těch vyučujících, co od rodičů... Jakou reakci by si přáli, jestli o tom chtějí potom mluvit, nebo nechtějí a tak dále. Takže fakt být co nejvíc transparentní a partnerskej.

A co ti pomáhá tyhle krizové situace řešit? Z toho, co ses naučila, nebo jestli máš nějakou podporu jako supervizi, co ti daly různé kurzy? Co bys třeba doporučila začínajícímu psychologovi, aby tyhle situace zvládal?

No krizovka jako určitě. Ať už základní kurz, nebo nějaký komplexní. A zkušenosti. Což je jako těžký, ale ty zkušenosti fakt člověka naučej. Protože když se člověk se tká s nějakou

první krizí, tak to je fakt jako těžký udržet si chladnou hlavu. Ale tou zkušeností člověk zjistí, že to má určitý... A i ta struktura, že se je o co opřít. Nebo i mít dostatek informací, co se týká jako legislativy. Je hrozně fajn mít ty informace o tom, co člověk může, co musí, co nesmí. Potom mít někoho v tý škole. Já tam mám metodičku prevence nebo toho ředitele, kterej jako když za nim přijdu a řeknu, že tu máme krizovou situaci, tak on řekne: jo, pojďme to vyřešit. A je to v pohodě. No nebo ty jiný známí, kterým se můžu ozvat, můžu se na ně obrátit. Tak to je hrozně fajn, mít tu podporu.

A máš teda nějaké supervize nebo intervize?

Supervize mám. Intervize mám v podstatě taky. To máme do jistý míry i s tím ŠPP. To si myslím, že je taky fajn to sdílení. A hlavně si myslím, že je fajn ta metodická podpora v těch známých. Přesně, když jsem řešila třeba halucinace u dítěte, tak jsem věděla, že můžu zavolat známý klinický psycholožce, zeptat se jí, jakej může být postup, co se dá dělat dál a tak dále. Takže to je strašně důležitý.

A je naopak něco, co ti chybí a myslíš, že by ti to pomohlo?

Tyjo, asi ne. Mně asi nic nechybí. Mám fakt pocit, že ta škola je hrozně podporující a ty kontakty jsou fajn a to zázemí je dobrý, to že na to teď mám časovou kapacitu je taky fajn, ty supervize jsou skvělý... Plus prostě si myslím, že je důležitá psychohygiena. (...)

A to KBT je ti něčím užitečný v křížovkách?

No jako moc. Já jsem za to hrozně ráda. (...) Pro mě jako pro začínající, já jsem tak strašně byla vděčná za to, že mám nějaký metody a nějaký postupy, o který se můžu opřít a kdybych nevěděla, tak je můžu použít, mám se o co opřít. Takže to je hrozně fajn. A hlavně fakt ta další věc a to je nějaký překračování kompetencí teda. Ale když vím, že je to v mých silách a možnostech co se týká znalostí, zkušeností a času, tak mi přijde skvělý moct tam trošku toho terapeutickýho dát. Ne moc, určitě bych nešla do něčeho hodně hlubokýho. Ale když vím, že je to třeba něco takovýho jako třeba ty panický ataky, tak se s tím dá pracovat a dá

se to vyřešit i v té škole si myslím. Kdybych věděla, že už je to za mojí hranou, tak určitě posílám dál, ale výcvik je prostě určitě dobrá věc.

Vzpomněla by sis na nějakou nepovedenou intervenci, kde sis řekla, že jsi mohla dělat něco jinak nebo že to prostě nevyšlo?

Neřekla bych úplně, že by to nevyšlo. Ale situace, ve které jsem cítila silnou bezmoc, tak byla přesně ta, kdy ke mně právě chodila slečna se sociální fobií a jednoho dne právě přišla, že má halucinace. Sluchový a zrakový. A to bylo fakt jako těžký. Tam jsem musela volat rodiče... a navíc ona měla ještě sebevražedný myšlenky.... Takže jsem zavolala rodiče, byla jsem naštěstí v kontaktu s tou klinickou psycholožkou, ale fakt jsem jako měla strach, aby se něco nestalo a tam bylo hrozný to, že jsme řešili, že by to bylo na hospitalizaci. Jenomže jsme obvolávaly všechny psychiatrický nemocnice a nikde prostě neměli místo. (...) Naštěstí jsme ji už za měsíc dostali k psychiatrovi. A do té doby prostě dva týdny byli s ní doma rodiče a chodila intenzivně na terapii a ke mně a byli jsme v kontaktu. A potom teda i byla ve škole, protože doma jí bylo ještě hůř. (...) Nevím, jestli bych řekla, že se to nepovedlo, ale bylo to jako zmatený z mé strany, protože to byla první situace a fakt jsem nevěděla, co vlastně pořádně. A bylo to strašně bezmocný v tom, že člověk ji potřeboval akutně někam poslat, ale nešlo to. (...) Ale teď má psychiatra, terapii, takže v pořádku, jo. Ale nepříjemný. Bohužel v té škole se fakt člověk potká úplně se vším.

Jak často býváš jejich první kontakt s odborníkem?

No já bych řekla, že tak devadesát procent třeba. Ale kdybychom do toho počítali PPP a tak dále, tak by bylo třeba padesát procent, ale pokud jde o potíže jiného rázu, tak bych řekla osmdesát, devadesát procent. (...)

Z mé strany je to všechno. Máš něco, co bys chtěla k tomuhle tématu ještě říct?

... No, jen asi, že ta krizovka je fakt základ do té školy. Protože člověk se má o co opřít. A tím, jak jsou ty kompetence v té škole takový jako rozvleklý, že člověk tam dělá všechno

v podstatě, tak je jako hrozně fajn mít nějakou strukturu, něco, o co se můžu v klidu opřít a ulehčí to hrozně moc capacity.

2 Přehled přiřazených kódů k výroky respondentů

Dokument	Citace	Kódy
Resp. 1. - ZŠ .docx	<p>A supervize jsi měla?</p> <p>Jo, supervize jsem měla pravidelně. Minimálně jednu za měsíc, někdy i dvě.</p> <p>A to bylo od školy?</p> <p>Ne, od školy vůbec. Byla tam supervize školních psychologů, co máme tady na jihu. A potom to byla supervize online, která byla zdarma a dalo se tam přihlásit.</p>	Externí supervize
Resp. 1. - ZŠ .docx	nejvíc jsem měla asi práce v individuálu, práce s dětma, kde jsem si brala pravidelné konzultace,	Individuální práce
Resp. 1. - ZŠ .docx	potom to byla práce se třídou	Práce se třídou
Resp. 1. - ZŠ .docx	akce pro učitele, konzultace s učitelama,	konzultace s učiteli
Resp. 1. - ZŠ .docx	konzultace s rodičema	Rodiče
Resp. 1. - ZŠ .docx	Vedení v tomhle bylo hodně otevřený, řeklo, že prostě něco potřebuje ode mě, ale ať si to udělám podle sebe. Tak jsem si to nastavila takhle.	Autonomie
Resp. 1. - ZŠ .docx	Jo, to co mi vychází z mých statistik, tak jsem měla první a druhý stupeň zastoupený opravdu stejně měrou.	1. i 2. stupeň
Resp. 1. - ZŠ .docx	Nejvíc stresující pro mě byla asi práce v individuálu s dětma, které měly nějaké náročné chování, problémové chování a podobně. Protože jsem k tomu právě ještě neměla žádné vzdělání, žádný kurzy a nevěděla jsem, jak to jako vést a co	Chybí vzdělání -> pocit nekompetentnosti, Stresující: náročné chování

	přesně s nima třeba dělat, nebo tak. Takže to bylo asi takový nejtěžší, no.	
Resp. 1. - ZŠ .docx	Protože jsem k tomu právě ještě neměla žádné vzdělání, žádný kurz a nevěděla jsem, jak to jako vést a co přesně s nima třeba dělat, nebo tak. Takže to bylo asi takový nejtěžší, no.	Chybí vzdělání -> pocit nekompetentnosti
Resp. 1. - ZŠ .docx	To bylo právě, že byly poslaný, že oni nechtěli ani moc, ale museli prostě v uvozovkách, protože to chování nebylo prostě dobrý no.	Stresující: nedobrovolnost
Resp. 1. - ZŠ .docx	Podle toho, co potřebuju zlepšit a podle toho, jaká možnost se zrovna naskytla no. Nikdy jsem asi nešla na kurz, u kterého bych si řekla, že bych ho nevyužila. To ne. Vždycky jsem šla na nějaký, který se hodil prostě do mý práce. Ale hrálo tam roli samozřejmě i to, co se zrovna kde nabízelo, kolik to stálo a tak.	Vzdělávání podle potřeby
Resp. 1. - ZŠ .docx	Ale hrálo tam roli samozřejmě i to, co se zrovna kde nabízelo, kolik to stálo a tak.	Vzdělávání podle možností
Resp. 1. - ZŠ .docx	Já jsem se úplně při nástupu chodila představovat do tříd. Takže jsem obešla opravdu všechny třídy, řekla jsem jim, kdo jsem. Řekla jsem jim, co je moje náplň, proč za mnou můžou chodit a tak. Takže všichni mě jako znali hned první den. A občas prostě zajdu do nějaký třídy, něco si tam jako společně vyzkoušíme a tak. A to je pravidelné, nebo podle potřeby? Spíš tak různě... A tím pádem ty jsi šla do těch tříd na začátku každého roku se jim představit?	Představení novým třídám, Programy ve třídách

	<p>Jo, vždycky jenom těm novým. Takže prvňáčkům třeba jsem řekla kdo jsem.</p>	
Resp. 1. - ZŠ .docx	<p>Prostě větší děti přijdou samy, řeknou, že by ode mě něco potřebovali, že je něco trápí a tak.</p>	Dítě přijde samo
Resp. 1. - ZŠ .docx	<p>U mladší dětí je to většinou přes učitele</p>	Kontakt přes učitele
Resp. 1. - ZŠ .docx	<p>nebo přes rodiče..</p>	Kontakt přes rodiče
Resp. 1. - ZŠ .docx	<p>No jak kdo. Ale určitě si myslím, že zrovna já jsem měla ve škole dost učitelů, který když viděli u dítěte něco, co by se jako dalo se mnou řešit, tak ho buď právě za mnou poslali, nebo doporučili nebo tak.</p>	Kontakt přes učitele
Resp. 1. - ZŠ .docx	<p>A zároveň ty máš Instagram, že jo. Sledují tě tam žáci ze školy?</p> <p>Ano.</p> <p>Takže je to taky nějaká forma, kterou je udržuješ v obraze, že tam jsi a jsi dostupná?</p> <p>Jo. Bylo to takovou mojí vizí, mít nějaký školní Instagram. Zároveň jsem zjistila, že to zabírá fakt jako strašně času. Až fakt víc, než jsem čekala. Pokud teda chce člověk dělat ty příspěvky nějak jako kvalitně. (...) Takže tam jsem to sice rozjela, ale vím, že ke konci už jsem na to neměla kapacitu.</p>	Instagram, Kontakt přes internet

	Ale ten Instagram je pro ně jako blížkej a vím, že se mi stalo několikrát, že se mi tam někdo ozval, jestli ve škole může přijít, nebo tak.	
Resp. 1. - ZŠ .docx	Učitelé jak kteří. To je taky všude takový podobný v tomhle. Prostě záleží na lidech. Byli tam takoví, co mě přijali hned, abyli takoví, co si potřebovali zvyknout a byli i takoví, kteří tomu prostě moc nevěří, ale...	učitelé jak kdo, zvyk
Resp. 1. - ZŠ .docx	A máš trochu přehled, jak tě brali rodiče? Nebo jak vnímali tvou roli? No to vlastně úplně nevím, protože já mám zpětnou vazbu jenom od těch, se kterými jsem spolupracovala. Od nich je ta zpětná vazba jako moc hezká a vím, že si mě váží a že by mě tam jako pořád chtěli a tak...	pozitivní přijetí rodiči
Resp. 1. - ZŠ .docx	Zároveň jsem vždycky měla v tom svém plánu nechaný nějaký jako okýnka právě pro krizovky, nebo kdyby se něco fakt jako dělo.. Takže ta možnost, když někdo přišel fakt akutně, tak tam vždycky byla. Že jsem ho nejpozději následující den vždycky vzala.	Prostor pro akutní případy
Resp. 1. - ZŠ .docx	Ale ten první rok a kus to bylo tak třeba jednou za dva týdny.	měsíčně
Resp. 1. - ZŠ .docx	Já jsem to měla tak jako průběžně stejný... S tím, že nevím, jestli je to tím, že jsem dost malinká vzrůstem, nebo čím to jako je. Ale ty děti si ke mně našli cestu strašně jako rychle. Já jsem nemusela vlastně vůbec nic moc jako pro to dělat. Viděly mě samozřejmě pořád jako na chodbě, že tam chodím a tak...	Děti se rychle naučily chodit

	Tak nevím, ale nezaznamenala jsem, že by v tom byl jako rozdíl. První měsíc, dva jsem se jako rozkoukala a potom, když začli chodit, tak už to jako jelo samo no.	
Resp. 1. - ZŠ .docx	Krizovky byly většinou kvůli jako něčemu v rodině. Že se prostě stala nějaká hádka, něco jako takovýho... rodinný témata většinou.	KI -Rodina
Resp. 1. - ZŠ .docx	No tak třeba jedna holčina za mnou přišla s krizovkou.. nebo jako přišla si pro krizovou intervenci, kvůli tomu, že se doma jako hodně pohádali. Zrovna den předem, takže to byla čerstvá věc. Bylo to kvůli tomu, že se doma nějak jako hodně pohádali. Byla to slečna z druhého stupně, takže už tam byla jako puberta a šlo tam o nějaký jako dodržování pravidel, porušení pravidel a tak.	Hádky doma
Resp. 1. - ZŠ .docx	Tohle jsme řešily na tom jednom krizovkovým a pak si myslím, jestli se nepletu, tak jsem potom kontaktovala s ní rodiče a nějak jsme ještě spolupracovaly, viděly jsme se ještě dvakrát, třikrát, kdy jsme to jako dořešily. Ale už ne jako krizovku, ale spíš jsme si o tom ještě dál jako povídaly.	Nabídka spolupráce, Krátkodobá podpora, Návazná péče
Resp. 1. - ZŠ .docx	A jak tě teda kontaktují ty děti, které potřebují pomoc akutně? Přijdou o přestávce, zaklepu a přijdou.	Dítě přijde samo
Resp. 1. - ZŠ .docx	U mladších ty krizovky jako nejsou.	U mladších nejsou krizovky
Resp. 1. - ZŠ .docx	Ale u mladších od čtvrté třídy, ti přijdou klidně i samy.	Dítě přijde samo
Resp. 1. - ZŠ .docx	A nebo do schránky, to je taky pravda. Že mám schránku důvěry a že se mi tam občas objevil nějaký jako vzkaz, nebo lísteček, kterej pro mě zněl akutně, takže jsem se prostě zastavila za tím dítětem o přestávce a využilo toho a šlo si se mnou popovídat.	Schránka důvěry

Resp. 1. - ZŠ .docx	Já mám spíš běžný problémy. Asi tím, že jsem na základce... Ale celkově dětí, které mají nějakou diagnózu, tak je úplně jako minimum... teď, když beru nějaké jako úzkosti, deprese a tak, to u nás není.	Děti bez patologií
Resp. 1. - ZŠ .docx	Hm.. já mám svůj jako seznam nějakých psychologů a organizací, které ráda doporučuju... některé z nich jako znám.. ale s nikým z nich nespolupracuju nijak víc,	Seznam kontaktů
Resp. 1. - ZŠ .docx	Jo, stává. Buď si řeknu, že to není pro školního psychologa a chci je někam odeslat, nebo se stává, že to je nějaká věc, se kterou já právě si moc nevím rady, nebo nechci to dělat, protože se na to jako necítím kompetentní nebo tak... Tak to jsou takový věci, který jako bych posílala ráda dál mnohem častěji, než to dělám, protože vim, tady toho moc jako úplně není.	Potřeba odeslat k dalším odborníkům
Resp. 1. - ZŠ .docx	Já je spíš doporučuju většinou dál, ať jako hledají sami, nebo ať jako zkusí. A snažím se vymyslet nějakou cestu, kde já bych jim ještě jako mohla pomoc. Takže třeba nabídnu, že tohle téma s nima jako pořeším, ale tohle už ne. A na nějakou jako nezbytně nutnou dobu, kterou potřebujou.	Záchytná síť - dočasná péče
Resp. 1. - ZŠ .docx	Krize pro mě... Určitě to jsou situace, který jsem řešila jenom jako párkrát.. a pak určitě situace, kdy je rodič jako nespokojenej a chce po mně třeba jako informace o někom jinym a já je nemůžu poskytnout a ten rodič je opravdu jako naléhající... Pak jsou tam rodiče, který jsou opravdu jako manipulativní, až jako agresivní. Tak to jsou pro mě krizový situace.	Náročný rodič, Náročné: malá zkušenost
Resp. 1. - ZŠ .docx	A je něco, co ti v tomhle pomáhá? Třeba ze vzdělání, který máš. Ze vzdělání asi ne, ale vim, že mám podporu jako ve vedení. Takže vim, že jednou jsem si opravdu došla pro pani ředitelku a že u toho jako byla. Že to je opravdu něco, na co nemusím	Podpora vedení

	být jako nutně sama, pokud nechci. Tohle bylo třeba pak opravdu u toho agresivního tatínka, který byl hodně naštvaný a z něj šel opravdu strach.	
Resp. 1. - ZŠ .docx	No úplně jako v nějakém náznaku... Šlo prostě o to, že jeho dcera se mnou řešila nějaký jako téma, poměrně vážný téma.. takže jsem jako už měla schůzku i s ním. A protože se to její téma nějakého jako sebepoškození dotýkalo i nějakého dalšího žáka naší školy, tak ten tatínek chtěl jméno toho žáka, chtěl číslo na rodiče, že si to jako vyřídí sám a tak. A chtěla po mně jako informace, který nemůžu jen tak předávat, jak se mi zachce no. Takže kvůli tomu se jako naštvál a byl agresivní, no.	Náročný rodič
Resp. 1. - ZŠ .docx	Jo, je to vedení i školní poradenské pracoviště, to funguje jako skvěle.	Funkční ŠPP
Resp. 1. - ZŠ .docx	Oba... Tak pro děti je krizová situace, když je toho prostě na ně moc podle mě a úplně nějak laicky řečeno, když je jim zrovna nepříjemně z toho, co se zrovna děje. Dějí se jim nějaký fakt jako náročný životní situace pro ně... Oni je tak vnímají.	Krize je subjektivní, Krize: je toho na ně moc, krize: necítí se dobře
Resp. 1. - ZŠ .docx	Pro mě to je situace hlavně o tom, že se děje něco, v čem se necítím vlastně komfortně a kompetentně. Že neumím s tímhle pracovat.	Pocit nekompetentnosti
Resp. 1. - ZŠ .docx	No, já si myslím, že vždycky školní psycholog nějakým způsobem s těma dětma individuálně pracuje. To je asi společný nám všem.	Individuální práce

Resp. 1. - ZŠ .docx	Potom, co by měl dělat jako ostatní věci, to si úplně fakt netroufám říct. Protože třeba vím, že plno mých kolegů dělá třeba kariérní poradenství, prostě pracují s úzkostma, dělají nějaký skupinky... A to jsou třeba věci, na který já si netroufnu. Buď prostě to nemám dostatečně nastudovaný a tak... Takže zase vybírám jako jiný věci. Já mám praxi v programech primární prevence, takže umím jako hodně dobře dělat programy preventivní ve třídách. Proto s těma třídama pracuju, proto dělám třídnický hodiny a tak, protože to je věc, ve který se cítím dobře. A zároveň jako vim, že tohle je věc, kterou plno mých kolegů a kolegyně jako nedělá, protože zase se v tom necítí oni dobře.	Dělám co umím
Resp. 1. - ZŠ .docx	Nějak být jako přístupný nejenom žákům, rodičům, učitelům a jako i ostatním nějakým jako zaměstnancům školy. To si myslím, že je nějak jako důležitý. Být určitě součástí nějak toho všeho, účastnit se různých schůzek a být jako na očích.	Být k dispozici, Součást aktivního školního života
Resp. 1. - ZŠ .docx	Takže opečovávám prostě emoce nejdřív.	Opečování emocí
Resp. 1. - ZŠ .docx	Potom teprve nějak mapuju, co se jako stalo, co všechno s tím souvisí a tak.	Mapování situace
Resp. 1. - ZŠ .docx	A zároveň se snažím to jako ošetřit tak, aby byl ten člověk schopnej... nebo.. no, schopnej jako jít a nějak to třeba víc jako řešit, nebo... aby držel pohromadě no. Občas se mi tam fakt jako rozsypou, takže mám pocit, že můj hlavní úkol fakt není to jako vyřešit, ale zklidnit ho natolik, aby byl schopnej do konce jako vyučování v tý škole jako být a nějak to jako dát.	Stabilizace
Resp. 1. - ZŠ .docx	Hm... Asi v krizových situacích u dětí je to hlavně ten výcvik, který mám a nějaký ty jako znalosti a tak...	Výcvik v KI
Resp. 1. - ZŠ .docx	Tam totiž jak je to o nich, tak je to o tom, jak jsem říkala. O nějakém jako schématu	Jasný postup

Resp. 1. - ZŠ .docx	Ale já třeba tím, že ta krizovka vlastně jako nepočká za čtrnáct dní, tak se mi ještě ani nestalo, že by zrovna byla supervize a zrovna bych to tam jako mohla řešit.	Krize nepočká
Resp. 1. - ZŠ .docx	Tak využívám toho, že mám prostě kolegy psychology, kterým můžu zavolat a se kterými můžu něco probrat i jako na dálku no.	Kolega na telefonu
Resp. 1. - ZŠ .docx	Ale čím dýl jsem v tý škole asi jako byla, tak tím víc můžu říct, že ty hovory byly vypouštění nějaký páry a tak.	upouštění páry, kolegiální sdílení
Resp. 1. - ZŠ .docx	No vlastně pro oboje. Ze začátku jsem spíš jako chtěla poradit, protože jsem byla nová a byla jsem hned po škole, takže jsem to ještě neměla tolik zajetý, takže dřív byly hodně ty věci metodický.	Rady od kolegů
Resp. 1. - ZŠ .docx	Asi se mi častěji stalo, že je to jenom jednorázový.	
Resp. 1. - ZŠ .docx	Zároveň mám pocit, že ty děti, které už přišly kvůli krizovce jednou, tak že pak přišly třeba za měsíc a půl znova... A že si chodí říct o tu pomoc nějak jako opakovaně, ale v nějakých jako delších intervalech.	Děti se vrací
Resp. 1. - ZŠ .docx	nějakých pár individuálů, kdy jsem opravdu jako nevěděla, jak s tím dítětem pracovat.	Pocit nekompetentnosti
Resp. 1. - ZŠ .docx	Nikdy se mi nestalo, že by vlastně jiná možnost byla nějak potřeba. Vždycky se vrátili zpátky do hodiny.	Návrat do třídy
Resp. 1. - ZŠ .docx	Ty jsi říkala, že jak jste mimo Prahu a ještě mezi vesničkama, tak ten kontakt s odborníkama většinou moc není. Je to teda tak, že jsi většinou jejich jediný odborník, kterého vůbec třeba kontaktovali? Nebo se stává i že mají nějakou péči, nebo mají zkušenost s nějakou péčí? No, stává se to, ale není to zas tak jako častý. Stává se, že už někoho vyhledali, nebo že rovnou říkají, že by chtěli někoho vyhledat, ale že na tu chvíli jako mě využijou. Ale spíš jako je	první odborník

	<p>jich málo. A nejenom asi z toho důvodu, že jsme co se týče dostupnosti trochu mimo, ale říkám si, že je to asi i tím jako nastavením. Že ty lidi mimo nějaký větší město k tomu ani třeba moc nepřijdou. Hledají k tomu nějakou cestu.</p>	
<p>Resp. 1. - ZŠ .docx</p>	<p>říkám si, že je to asi i tím jako nastavením. Že ty lidi mimo nějaký větší město k tomu ani třeba moc nepřijdou. Hledají k tomu nějakou cestu.</p> <p>Jo, že to pro ně často asi není ani jako možnost...</p> <p>Tak, jojo.</p>	<p>Stigma</p>
<p>Resp. 1. - ZŠ .docx</p>	<p>A potom ještě s nějakýma jako všeobecně krizovýma situacema jako když bylo s válkou spojený nebo tak.</p>	<p>Všeobecné krizové situace - Válka</p>
<p>Resp. 1. - ZŠ .docx</p>	<p>Jo, rodinný, osobní.</p>	<p>KI -Rodina</p>
<p>Resp. 1. - ZŠ .docx</p>	<p>osobní.</p>	
<p>Resp. 1. - ZŠ .docx</p>	<p>Vedení toužilo po psychologovi a hledalo ho. Takže jsem byla jako od začátku velmi vítaný člen.</p>	<p>Podpora vedení</p>
<p>Resp. 1. - ZŠ .docx</p>	<p>A dalo by se aspoň říct, jestli tě víc kontaktují rodiče nebo učitelé s něčím?</p> <p>To asi víc rodiče možná. Kvůli těm dětem, ne kvůli sobě.</p> <p>A je to tak, že tě vždycky kontaktuje napřed ten rodič? Nebo přijde i to dítě samo a ty řešíš, že je potřeba kontaktovat rodiče?</p>	<p>Kontakt přes rodiče, Domluva na informování rodičů</p>

	Někdy přijde dítě samo a domlouváme se, jak to řekneme rodiči... tam o tom prostě musí vědět ten rodič (...). U těch mladších se většinou ozývá první ten rodič a potom až vidím dítě.	
Resp. 1. - ZŠ .docx	Viděly mě samozřejmě pořád jako na chodbě, že tam chodím a tak... Tak nevim, ale nezaznamenala jsem, že by v tom byl jako rozdíl. První měsíc, dva jsem se jako rozkoukávala a potom, když začli chodit, tak už to jako jelo samo no.	Být vidět/terén
Resp. 1. - ZŠ .docx	Krize pro mě... Určitě to jsou situace, který jsem řešila jenom jako párkrát..	Pomůže praxe
Resp. 1. - ZŠ .docx	A k tomu mě ještě napadá, můžou přijít i místo nějaký hodiny třeba, nebo můžou to tam jako protáhnout do hodiny, pokud je to potřeba? Jo, u nás jo.	Dostupný
Resp. 1. - ZŠ .docx	A můžeš uvést nějaký příklad konkrétní situace, která se stala a nějak ti třeba zůstala v hlavě? No tak třeba jedna holčina za mnou přišla s krizovkou.. nebo jako přišla si pro krizovou intervenci, kvůli tomu, že se doma jako hodně pohádali. Zrovna den předem, takže to byla čerstvá věc. Bylo to kvůli tomu, že se doma nějak jako hodně pohádali. Byla to slečna z druhého stupně, takže už tam byla jako puberta a šlo tam o nějaký jako dodržování pravidel, porušení pravidel a tak. A řešily jste to teda na tom jednom sezení? Nebo se to ještě nějak jako protahovalo?	KI příklad

	<p>Tohle jsme řešily na tom jednom krizovkovém a pak si myslím, jestli se nepletu, tak jsem potom kontaktovala s ní rodiče a nějak jsme ještě spolupracovaly, viděly jsme se ještě dvakrát, třikrát, kdy jsme to jako dořešily. Ale už ne jako krizovku, ale spíš jsme si o tom ještě dál jako povídaly.</p>	
Resp. 1. - ZŠ .docx	Čtvrtá, pátá třída klidně může přijít učitel.	Kontakt přes učitele
Resp. 1. - ZŠ .docx	Ale u mě krizovka, tak tam je to jiný. Já vlastně nevím, jestli tomu říkat opravdu jako krizový nějaký situace. Na jednu stranu jako jo, ale zároveň jsem tam hlavně kvůli dětem, takže... (...)	
Resp. 1. - ZŠ .docx	V krizových situacích ne, tam k tomu nemám prostor. Takže tam si ho fakt jenom беру jako k sobě na gauč, nabízím mu vodu, kapesníky, deku...	fyziologické potřeby
Resp. 1. - ZŠ .docx	<p>A když se ještě vrátím k těm krizovkám, co se děje po té krizovce? Je to teda tak, že se vrací do těch hodin, nebo je tam i nějaká jiná možnost?</p> <p>Nikdy se mi nestalo, že by vlastně jiná možnost byla nějak potřeba. Vždycky se vrátili zpátky do hodiny. Sice jako ten časovej rozdíl tam je v těch krizovkách. Že někoho jsem měla třeba dýl, potřeboval delší čas na to uklidnění a na to jako vymyšlení co teda bude dělat nebo tak. Ale vždycky vlastně ty děti odešly a vrátily se nějak jako do vyučování do hodiny. Protože moc není jako jiná možnost. Já si je moc dlouho držet nemůžu, protože tam mám ty další jako děti a další povinnosti.</p>	Dát prostor

Resp. 2 - ZŠ .docx	Spíš jako jedu nějak podle sebe	Podle citu/ intuice
Resp. 2 - ZŠ .docx	plus jako literatura	Literatura
Resp. 2 - ZŠ .docx	intervizní setkání metodického vedení...	Intervize
Resp. 2 - ZŠ .docx	<p>Mě hodně obohatilo všechno, co jsem byla od Mansio, společnost Mansio v Brně. Oni jsou vlastně jakoby individuální psychoterapie, takový ten Adlerovský směr. Jsou to lidi, kteří jsou fakt takový zkušený a i mají zkušenost svojí letitou ze školní psychologie před tím, než se dali na vedení těch kurzů. A připadá mi, že mají takovej přístup, kterej mi vyhovuje. Takže jsem byla jako opakovaně na různých jejich kurzech.</p> <p>Takže to je přímo pro práci školního psychologa?</p> <p>No, oni dělají kurzy pro různé skupiny včetně školních psychologů. Třeba jako vedení třídy, nebo komunikace s teenagery, nebo různé takové.</p>	Přínosné vzdělávání
Resp. 2 - ZŠ .docx	Tak v tom začátku mi to určitě bylo plus... On ten Rogers je takovej prostě o nedirektivním přístupu a prostě vedení rozhovoru. Tak určitě z toho čerpám.	Výcvik
Resp. 2 - ZŠ .docx	Jednak máme metodické vedení, které organizuje přes projekt PPP tady blízko.	Metodické vedení
Resp. 2 - ZŠ .docx	Pak máme jednou za měsíc setkání školních psychologů. Tam se taky kromě vzdělávání řeší i různý jakoby kazuistiky...	Intervize psychologů
Resp. 2 - ZŠ .docx	A potom se tu sem tam vynoří nějaká možnost intervize.	Intervize

Resp. 2 - ZŠ .docx	Například teď jsem se přihlásila a účastním se kazuistických seminářů tady u nás od poradenského centra.	kasuistické semináře
Resp. 2 - ZŠ .docx	Jo, když třeba člověk potřeboval náhled někoho dalšího, kdo je vně. Třeba slyšet, že všechno co jsem udělala... že už ho nenapadá nic dalšího, co bych mohla udělat. Nebo sem tam oslovím na takovou konzultaci nějaké specifické oblasti, do které se třeba dostanu poprvé.	Rady od kolegů
Resp. 2 - ZŠ .docx	Jojojo, to je vyloženě takový projekt, který je pro psychology na školách. Je to asi úplně původně myšleno pro ty začínající, kteří z toho těží samozřejmě nejvíc. Ale je to pro člověka zajímavý i v tom, že ten vedoucí toho projektu si může dovolit zaplatit ty lidi, kteří přijdou třeba představit nějakou oblast. Takže je to pro mě zajímavý i po těch sedmi letech, se toho účastnit. Protože si předáváme zkušenosti a různé kontakty a odkazy a tak.	Předávání zkušeností
Resp. 2 - ZŠ .docx	adaptaci	Adaptace
Resp. 2 - ZŠ .docx	profesní orientaci devátáků,	Profesní orientace
Resp. 2 - ZŠ .docx	ke konci roku to je vždycky víc o úzkostech a strachu z uzavírání známek,...	strach ze známek
Resp. 2 - ZŠ .docx	Ono to vychází taky z dynamiky školního roku. Není to pořád stejné. Jo, jako že na začátku to je víc o adaptaci, potom je to víc třeba o profesní orientaci devátáků, ke konci roku to je vždycky víc o úzkostech a strachu z uzavírání známek,... Jo, nedá se říct, že je to pořád jako stejný. Takže to je první bod, co bych k tomu řekla, že ten školní rok má nějakou dynamiku. A to těžiště se postupně přesouvá různě.	Dynamika školního roku
Resp. 2 - ZŠ .docx	Tak od boku třeba čtyřicet procent těch individuálních,	Individuální práce

Resp. 2 - ZŠ .docx	pak třeba dvacet procent té práce s kolektivem	Práce se třídou
Resp. 2 - ZŠ .docx	a pak třeba po dvaceti rodiče a pedagogové.	Rodiče, konzultace s učiteli
Resp. 2 - ZŠ .docx	Jsou to jednorázová setkání ve smyslu krizové intervence	
Resp. 2 - ZŠ .docx	nebo takového jednorázového probrání nějakého tématu	Poradenství
Resp. 2 - ZŠ .docx	přes třeba série setkání, které určitým dětem nabízím, až po některé děti, které chodí celý rok do individuálu z nějakého důvodu.	Terapie
Resp. 2 - ZŠ .docx	Myslím si, že nejvíc efektivní je být tady přítomná plně jako každý den a budovat ty vztahy s lidma. Ať už s dětma nebo s kolegama. A přes ně, pracovat. Ať už individuálně, nebo skupinově, nebo nabízet besedy... takové nějaké plynutí s tou školou.	Být k dispozici, Budování a udržování vztahů
Resp. 2 - ZŠ .docx	Tady je to prostě běžná součást školy a všichni vědí, co to znamená... Jo, už je to prošlapaný hodně. Já třeba už když jsem sem šla jako na začátku, tak jsem si říkala, jak budou vnímat moji pozici, jestli to nebude nějaký další člověk, co jim jde nějak jako radit... Ale vůbec, jo, tady je to tak jako zavedený..	Psycholog jako součást školy
Resp. 2 - ZŠ .docx	I práce toho poradenského pracoviště. Pravidelné schůzky, člověk je toho součástí.	Funkční ŠPP
Resp. 2 - ZŠ .docx	Učitelé vědí jak a s čím se obracet.	Učitelé znají náplň práce psychologa
Resp. 2 - ZŠ .docx	Nějak vždycky na začátku roku, když přichází prvňáčci a mají ten první den s rodiči, tak se tam představuju, vysvětluju práci	představení rodičům

	poradenského pracoviště, rozdělení těch kompetencí, na koho se s čím obracet a představuju sama sebe.	
Resp. 2 - ZŠ .docx	Nějak vždycky na začátku roku, když přichází prvňáčci a mají ten první den s rodiči, tak se tam představuju, vysvětluju práci poradenského pracoviště, rozdělení těch kompetencí, na koho se s čím obracet a představuju sama sebe.	Představení novým třídám
Resp. 2 - ZŠ .docx	Mám s dětmi adaptační den,	Adaptace
Resp. 2 - ZŠ .docx	A potom vlastně já jak tady jsem aktivní a mám dost času, jak mám celý ten úvazek, tak relativně se zapojuju do hodně věcí. Takže mě průběžně potkávají na různých akcích, současně i jsem koordinátor žakovského parlamentu, takže jako parlament třeba organizujeme akce pro školu. Tím pádem já je píšu na web, dělám nějaký to promo těm akcím, oslovuju nějaký ty rodiče... (...)	Součást aktivního školního života, účast na akcích
Resp. 2 - ZŠ .docx	Nabízím sem tam nějakou besedu třeba, takže kdo chce, přitáhne ho téma, přijde z rodičů.	Vzdělávání rodičů
Resp. 2 - ZŠ .docx	Ale i se snažím, když mám nějaký preventivní program ve třídě na základě fakt jako preventivně nebo třeba na základě dohody s učitelem nějaké téma... (...) Tak jim potom rodičům napíšu krátkou zprávu z toho. Osvědčuje se mi to jako efektivní, že do toho vtáhnu i rodiče. A napíšu jim prostě „Dneska jsem byla za děckama, tady tohle jsme dělali, o tom jsme se bavili, některé věci vyplynuly, co jsou zajímavé, zeptejte se dětí, o čem jsme si povídali.“ A tak je jako vtáhnu do toho. Takže oni o mě takhle jako vědí. (...) Jsem s nima pořád nějak takhle v kontaktu	Rodiče jako partneři
Resp. 2 - ZŠ .docx	A co se týče práce s kolektivy, máte to nějak nastavené pravidelně, že Vás každá třída vidí jednou nebo dvakrát za rok?	Programy ve třídách

	<p>Jo, je to můj cíl, přesně, jak říkáte, aby mě každá třída viděla jednou za pololetí. To by se mi jako líbilo a přišlo by mi to dobrý. V mnoha třídách se to povede v některých to nestihnu, nebo fakt vnímáme, že to ani není potřeba. Ale taková je ta.. ten ideální stav. (...)</p>	
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>No do těch tříd se průběžně ze začátku roku chodím ukázat,</p>	<p>Pravidelné představení ve všech třídách</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Potom každý rok to bylo jako jiný, někdy jsem třeba vnímala, že je potřeba něco nabídnout, tak jsem třeba zkoušela ranní relaxační klub. Tak třeba některé děti mě znají z toho. Jiný rok jsem vedla pro holky třetí, čtvrtá třída takový klub sociálních dovedností.</p>	<p>skupiny pro děti</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>potom přes ten parlament.</p>	<p>Školní parlament</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Ale jak mě zvou učitelé nebo vedení na takové ty oficiální schůzky s rodiči, výchovná komise nebo prostě takové schůzky. Tak postupně se v tom člověk učí orientovat a vlastně si to nějak v hlavě srovnává. Někde jsem zvláště ze začátku řešila, že když jsem součástí výchovné komise, což je vlastně způsob jednání s žákem a rodiči, tak mi to pak komplikuje případnou další spolupráci s tím dítětem. Protože tam jsem vnímaná na straně té školy, ale já chci spíš být vnímaná na straně těch dětí. (...)</p>	<p>Na straně dětí, Schůzka učitel, rodič, psycholog</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Takže tohle je náročný v tom si tam to svoje místo vydefinovat a i dokázat třeba říct „ne“. Tak tohle je pro mě těžký.</p>	<p>Náročnost udržení pozice psychologa</p>

<p>Resp. 2 - ZŠ.docx</p>	<p>Tak náročné jsou třeba.. to je ještě taková další oblast. Takové ty schůzky s rodiči a ne ty poradenské moje, s těma si poradím dobře.. Nebo mám pocit, že po těch letech už mě nic nepřekvapí. Ale jak mě zvou učitelé nebo vedení na takové ty oficiální schůzky s rodiči, výchovná komise nebo prostě takové schůzky. Tak postupně se v tom člověk učí orientovat a vlastně si to nějak v hlavě srovnává. Někde jsem zvlášť ze začátku řešila, že když jsem součástí výchovné komise, což je vlastně způsob jednání s žákem a rodiči, tak mi to pak komplikuje případnou další spolupráci s tím dítětem. Protože tam jsem vnímaná na straně té školy, ale já chci spíš být vnímaná na straně těch dětí. (...) Takže tohle je náročný v tom si tam to svoje místo vydefinovat a i dokázat třeba říct „ne“. Tak tohle je pro mě těžký.</p> <p>A někdy samozřejmě ty práce se třídama, kde... s těma teenagerama, s těma druhostupňovými se to učím. Jako i si tu kázeň nějak jako zvládnout a nenechat si to rozjet. Nejsem úplně extrovert, takže... U těch mladších řekněme všechny prvostupňové třídy si dokážu naplánovat pěkný program, kterej běží tak, jak chci více méně. I jak mám děti v takovém věku, tak mám pocit, že mám pro to cit. Ale u těch druhostupňových člověk nikdy neví, co přijde, s čím oni tam přijdou, s jakou náladou, s jakým postojem... Takže to je takovej víc adrenalin. Ale já nejsem úplně adrenalinovej člověk. Mám radši, když mám nad věcma kontrolu, ztrácím hodně času nad přípravou kvalitního programu, ale nemám ráda takový to, jak se všechno jako zhatí a chce to takovou tu flexibilní reakci na emoci těch dětí, nebo se to nějak zasekne, nějak negativisticky.. Tak tohle je pro mě taky takovej oříšek.</p>	<p>Pocit nekompetentnosti, větší zkušenosti, větší kompetence, větší jistota, Náročné: oficiální schůzky učitel rodič, psycholog, konflikt rolí, Na straně dětí</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ.docx</p>	<p>Hm.. Tak to je fakt široká škála.</p>	<p>široká škála KI zakázek</p>

Resp. 2 - ZŠ .docx	Bud' přijdou ty děti samy,	Dítě přijde samo
Resp. 2 - ZŠ .docx	nebo se něco děje v té škole a zavolají mi kolegové.	Kontakt přes učitele
Resp. 2 - ZŠ .docx	My tady máme takovej jako krizovej plán školní, kde je definovaný, jak postupovat, když se něco děje, například dítě je v afektu. Takže já jsem tam všude na prvním místě uvedená, takže všichni mají na mě telefon. Něco se děje, dítě má nějaký prostě projev, tak mi volají. Tak to je taková druhá oblast, že jdu za někým někam.	Standardizovaný postup kontaktu psychologa
Resp. 2 - ZŠ .docx	Teď co je takový jako nejčastější... Tento školní rok je hodně situací spojených se sebepoškozováním. Ať už přijde dítě.. nebo spíš dospívající s tím, že to chce řešit, nebo to chce někomu říct. Nebo se sebepoškozuje ve škole, nebo se to ve škole zjistí při tělocviku.... Tak to je jedna taková oblast, jako oblast vyrovnávání se se stresem. To řeším hodně často.	Sebepoškozování
Resp. 2 - ZŠ .docx	Potom různé podoby úzkostí.	Úzkosti
Resp. 2 - ZŠ .docx	Bud' to souvisí s tím, co se děje doma, nebo s tím, co se děje ve škole. Ať už po stránce známek,	strach ze známek
Resp. 2 - ZŠ .docx	nebo stránce vztahové.	Vztahy
Resp. 2 - ZŠ .docx	sem tam do panické ataky.	Panické ataky
Resp. 2 - ZŠ .docx	Nějaké ty vztahové věci, se kterými děcka chodí. Sem tam se stane, to našťěstí není tak často, ale třeba letos to zrovna bylo, že třem našim dětem, jako jsou to sourozenci a všichni jsou na naší škole, tak jim umřela maminka. Tak to byla taková pár excelance situace. My jsme se to dozvěděli večer před tím, než ty děti přišly do školy... jsme jako nevěděli, jestli přijdou do školy, nepřijdou do školy... Tak to byla taková větší akce	Úmrtí v rodině

	<p>krizová jako, kde jsem musela zapojit všechny ty vyučující těch dětí a nějak jsme plánovali, jak se k tomu postavíme.</p> <p>Takové nějaké krizové věci jako úmrtí, třeba nemoc někoho vážná v rodině. Jo a</p>	
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>někdy chodí taky s těma kyber věcma. Jako že je někdo obtěžuje, někdo jim píše... Ať už někdo cizí, nebo je třeba vyhodili ze skupinky... děcka, spolužáci jim píšou něco.</p> <p>Takový ty věci jako sítě, skupiny.. a ty děti to vnímají hodně jako čím jsou starší, tím víc jako úporně to vnímají. Tak to taky bývá v podstatě taková jako krizová intervence</p>	<p>Kyberprostor</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>I to dítě třeba prvostupňové se ke mně dostane jinak, než to druhostupňové. Prvnostupňové jako nepřijde... někdy přijde, ale mnohem méně přijde nějak samo, jako že by zaťukalo a řeklo, že jde něco řešit. Tak tam obvykle předchází to, že mě kontaktuje rodič s nějakou zakázkou, nebo učitel. A ty děti mají i trošku jiný jako spektrum toho, co řeší. U těch prvostupňových je to takové jako.... Že to možná jako zachytíme dřív, jo. Protože ty starší, dospívající děti to strašně dlouho drží v sobě, řeší to nějak po své linii, je pro ně strašně důležitý, co si o tom kdo myslí a jak je ostatní vnímají.... Mají jako víc těch zvládacích mechanismů včetně těch jako nezdravých. A už fakt jako přijdou v takové situaci, že už fakt nevědí jako.. A nebo už je to nějaký průšvih a nebo je to fakt hodně zúskostňuje. A u těch mladších dětí je to v takovém jako dřívějším stádiu, kdy prostě jako mají z někoho strach nebo nějak se jim nelíbí v té třídě, škaredě se k nim chovají, nebo doma se hádají a oni nevědí, co mají dělat. A je to takové jako jinačí, ale teď přemýšlím, jak to jako nazvat, popsat... Potřebují taky něco jiného ty mladší, než ty starší, jo. Ty mladší potřebují hodně takovýho toho ocenění, že zvládne o tom jako povídat, pomoci ty emoce pojmenovat, nějakým způsobem to strukturovat, protože to prvostupňový</p>	<p>První X Druhý stupeň, Důvěra, Domluva na informování rodičů, Krize: aktuální dění, Krize: je toho na ně moc, Krize: neví si rady, krize: nad aktuální zvládací kapacitu, Krize: pocit ohrožení</p>

dítě, ta schopnost abstrakce je taková omezená, jo. Ono vám začne povídat nějaký jako úplně parciální jako příběh a člověk se potřebuje v tom víc jakoby zorientovat a zestruturovat jako v čem ten problém vlastně vězí. To to starší dítě ví, už to má v hlavě jako zpracovaný. A u těch starších dětí je to mnohem, mnohem víc o tom si získat tu jejich důvěru a vytvořit ten pocit bezpečí. Ty mladší děti za mnou prostě.. Mně připadne, že stojí ve dveřích a už tu důvěru jako mají. Oni mě znají, že jsem taková ta usměvavá paní, co tady chodí a dělá pro ně ty zábavný akce a tak a co dokáže dětem jako pomáhat a takhle oni to jako mají. A nic dalšího neřeší, kam se ta informace jako dostane a co nastane a že budu možná pak chtít mluvit s rodičema, nebo přijít do třídy... Jim to jako kdyby nedochází ty konsekvence, který někdy já jim musím říct třeba a ten druhostupňovej už jako se trochu jako bojí... že třeba budu chtít volat rodičovi kvůli tomu, že mi svěří, že se poškozuje, nebo že se to nějakým způsobem obrátí proti němu v tom kolektivu a jestli to někomu nějak nevyzradím. Takže tam je to strašně moc o tom, že jako teprve navazujeme a třeba i několikrát ten vztah a definuju ty podmínky toho, jaký to jako je. Teď potřebuju ten souhlas od rodičů, jo, to je další jako téma k tomu. Oni nechtějí často, tak si to nějak jako spolu nastavujeme. Takže je to jako v jiném duchu. U těch malých dětí mám pocit, že jako docela brzy si to jako zmapuju a nějak si natakám nějaký kroky. U těch dospívajících se mi stane, že si čtyři setkání povídáme o vztazích s kamarádama ve třídě a na pátým mně ukáže pořezaný břicho. Jako že vlastně nepříjde mi s tím, že se sebepoškozuje, ale že si nejdřív omapuje ten terén jako jak já vlastně funguju a jestli mně to vůbec může říct a co já s tou informací budu asi dělat. Tak takhle, ale to už je o nějaké jako dlouhodobější práci. Ale kdybych se vrátila k té krizové intervenci, která je hlavně jako jednorázová asi myšlená, tak to starší dítě přijde úplně v takové té bezradnosti

	<p>jako „nevím kudy kam a už jsem zkoušel jako hodně věcí“ a to malý dítě přijde s tím jako „já se strašně bojím tady toho a teď kvůli tomu hrozně brečím“. Je to jako jiná ta pozice. Prostě u těch mladších je potřeba víc to opravdu jako strukturovat ve smyslu mapování, ale i nějakých dalších kroků.</p>	
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>I to dítě třeba prvostupňové se ke mně dostane jinak, než to druhostupňové. Prvnostupňové jako nepříjde... někdy přijde, ale mnohem méně přijde nějak samo, jako že by zaťukalo a řeklo, že jde něco řešit. Tak tam obvykle předchází to, že mě kontaktuje rodič s nějakou zakázkou, nebo učitel.</p>	<p>Kontakt přes učitele, Kontakt přes rodiče</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>U těch druhostupňových je to komplikovaný tím, že oni často nechtějí, aby ostatní věděli, že za mnou jdou. Takže ne zřídka vymýšlíme, jak to udělat, aby to dítě přišlo a ostatní o tom nevěděli. (...)</p>	<p>Utajení dětí</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Ale setkávám se s tím i u těch větších, že zjistí, že to může mít nějaký efekt u mě tu konzultaci mít, takže si to řeknou a přijde</p>	<p>Doporučení mezi žáky</p>

	někdo další s něčím jiným, nebo s něčím podobným a nebo přijdou třeba kvůli tomu stejnému se jako poradit o tom, co s tím spolužákem jako jo...	
Resp. 2 - ZŠ .docx	Asi dvakrát jsem zažila u holčin s anorexií, že přišly jako spolužačky, protože měly starost, co mají dělat a už jim to přišlo, že je samotný to zúzkostňuje. Vlastně to byla krizová intervence i pro ně vlastně v první fázi, protože se toho bály, že se té spolužačce něco stane. A já je nějak směřuju k tomu, jak oni ze své pozice můžou postupovat a co je jejich a co není jejich zodpovědnost.	Poruchy příjmu potravy, Krize ze strachu o spolužačku, kontakt přes spolužáka
Resp. 2 - ZŠ .docx	Ale určitě vnímám to, že když děti, spolužáci vnímají, že pro někoho to bylo užitečný, plus učitel nějakým způsobem v tomto duchu s těma dětma mluví i, tak že to má vliv na to, že víc dětí postupně získává důvěru.	doporučení učitele
Resp. 2 - ZŠ .docx	A i ti rodiče. Oni spolu prostě ti rodiče taky komunikují, že jo. Takže jedna maminka řekne druhé mamince „jsme řešili tohle, šli jsme za tou školní psychologkou, ona nám pomohla“. Takže i takhle se to jako rozšiřuje. A já se jich třeba ptám, když mě někdo osloví, tak jak ho to jako napadlo. A to se mi stalo víckrát, že třeba někdo řekl „jo, tady pani Vomáčková říkala, že jste jim pomohla“.	Doporučení mezi rodiči
Resp. 2 - ZŠ .docx	Jo, spolupracují. S tím, že jsem si ze začátku taky hledala hranici etičnosti, protože normálně by to všechno mělo být pod tím zámekem důvěrnosti... ale ve škole to nejde úplně udělat, aby třídní učitel nevěděl, že za mnou dítě chodí. Nebo dá se to udělat, ale dělám to vyjimečně, není to tak úplně možný. A myslím, že je i docela funkční, když to ten třídní učitel ví. Někdy se s tím dítětem domluvím, jestli můžu nějakou informaci dát dál. A někdy, když třeba předám tu informaci v nějaké jako promyšlené podobě, tak třeba pomůžu řešení toho problému. (...)	Spolupráce s učiteli, Domluva na informování rodičů

Resp. 2 - ZŠ .docx	Přivedla mi ji vlastně asistentka, která je ve třídě pro jiného žáka.	Kontakt přes asistentku
Resp. 2 - ZŠ .docx	<p>A nebo z poslední doby... Tak třeba co mám teď úplně v hlavě... i se tu ta konkrétní holka dneska stavovala, protože jsme domluvený, že se sem tam zastaví mi říct, jak se má. Je to holčička z šesté třídy, která vlastně funguje ve škole dobře. Je bez výukových problémů, ale je taková jako senzitivní. Už na prvním stupni jsem s ní sem tam jako ne krizovou intervencí, ale všimla jsem si jí. Sem tam si se mnou povídala o něčem takovým jakoby vztahovým... taková jako citlivá holčina, která ale jako má kamarádky, ale začala mít takový teďkom... Přivedla mi ji vlastně asistentka, která je ve třídě pro jiného žáka. Přivedla ji akutně s hyperventilací. Vypadalo to jako panická ataka, plakala, zrychleně dýchala, nemohla vysvětlit, co se děje... Stalo se to v rámci vcelku běžné hodiny, nebyla to ani reakce třeba na nějaký test nebo prezentaci nebo tak. Tak jsem si ji přebrala a tak jsem ji zklidňovala, uzemňovala, pracovaly jsme s tím dechem. A část setkání byla jen o tom ji takhle zklidnit. Potom jsme si teprve zkusily zmapovat, proč se to stalo a vyplynulo z toho, že je tam taková negativní krizová situace doma, kdy rodiče dlouho před ní nějak skrývali to, že tam je vztahový konflikt, ale poslední dobou už to jako neskrývají, hádají se, ona to slyší... ale ti rodiče s ní o tom jako vůbec nemluví. Takže ona slyší, jak na sebe křičí, jak maminka říká, že se odstěhuje. Teď ta holčina neví, jestli s ní, bez ní, kam co.. .a vlastně říkala, že mívá teď takový akutní, říkala tomu záchvaty, že jí prostě buší srdce, třese se... To jsem ještě neřekla, že jak ji přivedla asistentka, tak se extrémně jako klepala. Tak že se jí to stává a tohle vyústilo, že to bylo takový největší za poslední dobu. Takže se dostala takhle za mnou, protože už nemohla zůstat sedět v té třídě. A takhle to vlastně vychází z toho jakoby stresu doma. Tak to byla fakt taková třeba takhle v posledním týdnu.</p>	Panické ataky, KI příklad, uklidnění, dech, Mapování situace, kotvení, Záchytná síť - dočasná péče

Resp. 2 - ZŠ .docx	Tak třeba... To bylo i jako v covidu hodně, po tom covidu	Vliv Covidu
Resp. 2 - ZŠ .docx	Jo, my jsme se viděly potom myslím každé den, protože jednak jsem ji chtěla monitorovat a jednak toho bylo hodně, co ona chtěla jako vypovědět.	Monitorování po KI, Návazná péče
Resp. 2 - ZŠ .docx	A ona byla přesně to dítě, který to nechce za žádnou cenu jako sdělit rodičům. Já ji chápu, protože to je jako součást toho problému, jo.	Rodiče součástí problému
Resp. 2 - ZŠ .docx	Na druhou stranu jedna poloha je, že já jí můžu takhle jako pomoc ji zklidnit v té škole... ale dál se nedostanu, pokud o tom nepromluví s těma rodičema. Protože oni to jako netušej, že ona má tyhle stavy. Takže jsem s ní pracovala na tom.... Jednak jakoby dát jí nějaké způsoby zvládnání, když to na ni takhle jako přijde,	Strategie zvládnání
Resp. 2 - ZŠ .docx	Takže jsem s ní pracovala na tom.... Jednak jakoby dát jí nějaké způsoby zvládnání, když to na ni takhle jako přijde, ale i náhled na to, že bychom o tom měli začít mluvit s maminkou, nebo s rodičema. To se mi jako nedařilo, protože ona za žádnou cenu nechtěla a ještě ji to zúzkostňovalo. Ale protože se ten stav ještě zopakoval, tak postupně jsem si s ní domluvila, že vyčká na moment, kdy to aspoň trošku půjde a zkusí to mamce říct ona sama. (...) A i jsme si s holčínou připravovaly, co té mamce jako říct, jo. Já si myslím, že je to o tom, že ta holčina potřebuje, aby s ní o tom taky mluvily na její úrovni, co se u nich doma děje, protože je toho součástí. (...)	Domluva na informování rodičů
Resp. 2 - ZŠ .docx	Záleží na tom, do jaké míry se podaří to dítě uklidnit. Často se podaří to, že se může do další hodiny vrátit.	Návrat do třídy
Resp. 2 - ZŠ .docx	Oni jako ještě řeší, že brečely, že je to na nich vidět a tak. Takže je potřeba jim nějaký čas poskytnout. Takže jim řeknu jako klidně si tady do konce hodiny u mě zůstaň, ještě si tady odpočiň.	Po KI dát dětem čas

Resp. 2 - ZŠ .docx	A ve chvíli, kdy nejsou a taky se to stává, tak řešíme, co dál. Obvykle je to o tom, že volám rodiči, jak když je dítě nemocný, že se necítí dobře, ať si ho přijdou vyzvednout. A pak o tom komunikujeme třeba nějak dál	Odchod domů
Resp. 2 - ZŠ .docx	Pak je ještě varianta, že dítě se cítí hodně špatně, ale rodič není schopn sednout do auta a hned přijet, tak tady máme takovou jako „marodku“. Tu jsme použili párkrát, ale teď zrovna nedávno. Když já už třeba nemůžu, že je to třeba deset dopoledne a to dítě má být ve škole do půl druhé, tak já ho tady nemůžu mít celou dobu. Tak se sežene asistent, který se dá zrovna vypůjčit a může počkat s asistentem v té místnosti. Jinak samozřejmě dát dítě do nějaké takové samoty není pro mě úplně komfortní, je to taková jakoby krajní možnost. (...)	Marodka
Resp. 2 - ZŠ .docx	Jo, oni většinou jako chtějí. Dost často se rodiče vystraší... Prostě je to problém, který jakoby vybublá, tím pádem já vlastně to dítě předávám s nějakým doporučením. Buď, že se potkáme spolu, nebo doporučení na nějaké krizové centrum, nebo na vyhledání nějaké další péče.	Návazná péče, Nabídka spolupráce, Doporučení krizového centra
Resp. 2 - ZŠ .docx	Školní psycholog je do velké míry takový jako rozcestník.	Rozcestník
Resp. 2 - ZŠ .docx	Půda školy není ani místo, kde by měla probíhat psychoterapie jako taková, jo. Takže jsou to nějaká podpůrná setkání, krizová intervence, konzultace... Ale pokud vnímám, že to dítě potřebuje nějakou další péči, tak se snažím doporučit rodičům, nebo dítěti nějaké další možnosti. Ať už klinický psycholog, psychoterapie, pedopsychiatr, nějaké třeba skupinové práce nebo Anabel nebo Spondeo. To jak je zahlceny ten systém, to je jako další téma, ale to asi tady spolu nevyřešíme. Ale jsem takovej rozcestník prostě no.	Potřeba odeslat k dalším odborníkům, podpůrná setkání
Resp. 2 - ZŠ .docx	Hodně to bylo poté, co se druhostupňové děti měly vrátit do školy po covidu. Tam bylo spoustu takových těch sociálních úzkostí a hlavně u těch introvertů, kde prostě pro ně to byl	Úzkosti

	<p>takový krok zpátky. Takže tam toho bylo hodně, pak se to jako vyklidnilo.</p>	
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>A klienty krizových situací jsou jen děti? Nebo to může být i rodič nebo učitel?</p> <p>Jo... Děti jsou to ve významné většině. A sem tam se stane, že je krizová intervence pro někoho tady z pedagogů z různých důvodů. Někdy... Nebo jestli chcete příklady?</p> <p>Můžete...</p> <p>Třeba když proběhne nějaký náročnější afekt nebo náročnější konfliktní situace mezi žáky, tak je někdy prostě zahlcený člověk dospělý téma svým emocema, úzkostí. Jo, třeba dítě s autismem má nějaký svůj afekt...</p>	<p>KI učiteli</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>A nebo párkrát se mi stalo, že přišel někdo se svými osobními věcmi. Oni vědí, že tady prostě pro to úplně nejsem, ale někdy je potřeba si najít prostor a vědí, že můžou přijít</p>	
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Nebo ještě třetí typ, když je třeba nějaký náročnější hovor třeba u pedagoga s ředitelem školy, tak se mi několikrát stalo, že někdo rovnou odkráčel ke mně. A to je prostě opakující se v tomto období květnovém, dělají se úvazky na další školní rok a ne každému se smlouva prodlouží, ne každý dopadne tak, jak by chtěl. Dávají se různé zpětné vazby a myslím si, že máme skvělé vedení, ale přece jenom jako lidský emoce jsou tam.</p> <p>Takže teď to bylo v poslední době vlastně kolegyně, která měla smlouvu na dobu určitou a nebylo jí to prodlouženo, tak to byla v podstatě jako krizová intervence, kdy jsem ji zklidňovala jak ty děti prostě z pláče a bušení srdce. Tak to se sem tam stane.</p>	<p>Učitel v konfliktu s vedením</p>

Resp. 2 - ZŠ
.docx

A někdy se stane, že i jako rodič... to by se mohlo i po telefonu počítat, ne? Někdy se mně teda stane, že rodič na něco přijde doma odpoledne. Často právě na nějaké buďto sebepoškozování, nebo přečte nějaký deníček dítěti, který tam píše, že se chce zabít, nebo něco takového... Nebo se prostě něco stane a volá mi třeba odpoledne. Teď to bylo vlastně v pondělí odpoledne, to je ještě taková situace... Holčína, která je psychiatricky léčená dlouhodobě jsem s ní v kontaktu a ona je zvyklá, že za mnou chodí, když se ve škole necítí dobře a řešíme to spolu. Ona slyší hlasy, jo... je to fakt taková jako těžší situace. A v to pondělí já jsem měla... já jsem tady pořád prostě, ale vzala jsem si jeden den volna a zrovna jí jako bylo hodně špatně. Tak mě nenašla a tak se dohodla s třídním učitelem, že půjde domů. My to tak máme domluvené, že maminka napíše písemně, že s tím souhlasí a šla domů. Ale doma... Ne proto, že by si chtěla ublížit, ale protože si chtěla pomoci od těch příznaků, kdy ona vidí postavy, slyší hlasy, že si vzala víc léků, než měla. Ona si může v této situaci vzít jeden, vzala si jich víc a maminka ji potom doma našla úplně jako mimo, bez sebe byla v posteli, tak volala rychlou... a v tu chvíli mi vlastně maminka volala odpoledne ve tři, že takhle našla holčinu a vlastně to potřebovala někomu říct a člověk v našem systému to vlastně nemá komu jako říct, když je to ještě matka sama. Takže to byla taky krizová intervence pro rodiče toho dítěte, ale je to výjimečná situace. Zrovna se to stalo tento týden, kdy spolu mluvíme, ale je to spíš výjimečnější situace.

Nebo se stane... Jo, to bylo třeba tři týdny zpět. Maminka mi posílala fotky ruk holčičky, šestáčky. Holčička mi tvrdí, že šly spolu nakupovat oblečení a tak se holčina vysvlékla a maminka si všimla toho, že má levou ruku pořezanou úplně takovýma vodorovnými řezama a holčička jí tvrdí, že prošla

KI rodiči

	keřem, jo. Takže co si o tom myslím... a taky byla hodně úzkostná maminka.	
Resp. 2 - ZŠ .docx	A nebo zvlášt' na začátku školního roku, to jsou zase ti rodiče, kteří řeší, že děti nechťejí za žádnou cenu do školy z nějakého důvodu a je tam taková nějaká fobie ze školy, nebo úzkostné stavy.. Tak taky někdy rodič volá, je za deset osm a stojí s ním před školou, dítě brečí, nebo zvrací, nebo něco prostě a teď co mají jako dělat. Tak to bývá v takových přechodových obdobích jako po prázdninách nejčastěj.	Kontakt přes rodiče
Resp. 2 - ZŠ .docx	Je to situace, kterou ten daný člověk, bavme se asi o dítěti, kterou dítě vnímá jako že ho nějak ohrožuje a že si s ní neví rady a vzbuzuje to v něm emoce, které běžným způsobem seberegulace není schopné zvládnout. Přesahuje jako jeho běžné zvládací strategie. Takže ho to zúskostní, má pocit, že ho to ohrožuje, neví si s tím rady. Je to subjektivně vnímané a ta situace podle mě nejde definovat jako objektivně. Je to na základě tady toho subjektivního.	Krize: emoce, které dítě nezvládá, Krize: vyvolá úzkost, Krize: pocit ohrožení, Krize je subjektivní

<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Protože třeba jako kupodivu myslím si, že nejvážněji z toho, co jsem říkala, působilo, jak umřela maminka dětem druhá, čtvrtá a šestá třída a ony vlastně žádnou krizovou intervenci nepotřebovaly. Vlastně jejich zvládací mechanismy to nějak jako ustály. S pomocí sociální opory, možná výchovy...</p>	<p>KI není potřeba</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>A tím chci doložit, že si myslím, že je to subjektivní. Pak se tady hroubí dítě, a teď to fakt nezlehčuju, z toho, že má třeba dvojku. Dítě, který je nějak strukturovaný emočně. A je to v podstatě krizová intervence, protože hází věcmi, křičí, rozšlapalo si brýle.</p>	<p>Krize je subjektivní</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Se všema třema jsem mluvila v ten den, kdy přišly do školy. Oni hned druhý den do školy ráno přišly, poté, co se to odpoledne u nich v domácnosti stalo. Ale bylo to očekávané, oni na to byli připravovaní. A se všema jsem mluvila, ale spíš to bylo o takové opoře ve smyslu „jsme tady pro tebe, víme, co se stalo“. To je takový o tý práci s informacema, protože ty děti vlastně neví... Takže jako „tvoje třídní ví, co se stalo, i některé děti to pravděpodobně vědí. Domluvíte se s paní učitelkou třídní, jestli to nějak uchopíte, řeknete dětem. Rozumím tomu, že to teď může být pro tebe těžký....“ Dál co se všechno může za emoce objevit, „všichni rozumíme tomu, že třeba nemusíš teď ve škole fungovat, úplně se soustředit. Když bys něco potřeboval, můžeš za mnou, za paní učitelkou kdykoliv přijít. I odpočinout si třeba během hodiny, nebo když nebudeš mít úkoly...“ Spíš takhle jsem popisovala ty situace, co můžou nastat a ty děti fakt byly tak nějak dobře jako zazdrojovaný. Jsou v jiném věku, takže každý jinak ,ale všichni v podstatě říkaly „jo jako dobrý, díky, já chci být úplně normálně mezi ostatníma, dělat normální věci a nechci, aby se o tom mluvilo“. Tak jsem říkala „ale někdy ty emoce se můžou objevit později, že třeba může člověk začít o věcech přemýšlet</p>	<p>Preventivní opečování potenciální krize</p>

	postupně, tak můžeš kdykoliv přijít“. Tak spíš to byla taková jakoby nabídka a opečování. (...)	
Resp. 2 - ZŠ .docx	Když bys něco potřeboval, můžeš za mnou, za paní učitelkou kdykoliv přijít.	Nabídka pomoci v "terénu"
Resp. 2 - ZŠ .docx	Takže jsme spíš pak řešili prakticky... ony si o tom povídaly děti v šatně a tak, jo. Maminka byla ještě známá, takže tím pádem se pohřeb a tyhle věci řešily veřejně, jo. Takže vlastně spoustu lidí to jako vědělo a teď ty děti si myslely, že to nikdo neví. Ale ti spolužáci s tím jako přicházeli a teď se jich na to ptali, nebo si o tom povídali mezi sebou. Takže tohle jsme potřebovali ošetřit, aby to bylo co nejvíc citlivý vůči těm dětem.	Intervence ve prospěch dítěte
Resp. 2 - ZŠ .docx	A v podstatě to byla víc krizová intervence pro ty paní učitelky, který se to dozvěděly ráno s tím, že jim za půl hodiny přijdou děti, kterým umřela mamka. Tak tam jsem viděla velkou reakci u těch třídních, pochopitelnou, lidskou, kdy jsme jako rychle teda ráno řešili, jak to uděláme. (...)	KI učiteli
Resp. 2 - ZŠ .docx	Hm... Tak určitě ten Adlerovský přístup, který můžu nasávat průběžně na těch školeních tady	Terapeutický přístup
Resp. 2 - ZŠ .docx	Možná i přes osobnost těch lektorek, zvláště té jedné. Nějak mám pocit, že ona je na mé vlně a když jsem se průběžně s ní bavila o různých věcech, tak mě to hodně posunulo. Všimám si u sebe že i jako když o něčem přemýšlím, tak vzadu v hlavě si	Rady od kolegů

	říkám „jak by se k tomu asi ona postavila“. Prostě to je taková zkušená terapeutka, kterou jako já nějak беру. A kdybych já chtěla něco řešit sama, tak jdu za ní. Taková nějaká prostě jako osobnost.	
Resp. 2 - ZŠ .docx	Potom právě různý tyhle intervizní setkání, kde se člověk setkává s různýma situacema a pak už je na to připravený ve chvíli, kdy se s tím setká sám.	Intervize
Resp. 2 - ZŠ .docx	Určitě jako nějaký můj osobnostní vývoj. To, že mám sama zkušenost s psychoterapií v dospívání, tak z toho hodně čerpám. Ne vědomostně, ale jakoby prožitkově. Já si to prostě často vybavuju a někdy o tom mluvím i těm dětem, dospívajícím, jak to člověku může pomoci, když mám ten prostor a najdu někoho, kdo mi toho průvodce dělá po nějakou dobu. Takže tohle je pro mě jednoznačně zdroj, že mám tu zkušenost z toho věku, třeba jako čtrnáct plus, tak co mně jako pomohlo.	Vlastní zkušenost
Resp. 2 - ZŠ .docx	A ještě jedna kolegyně tady na jedné škole, se kterou jako řešíme věci, že si voláme ve chvíli, kdy jsme nějak v koncích nebo na nějaké křižovatce.	Kolega na telefonu
Resp. 2 - ZŠ .docx	A já jsem takovej jako člověk, co si věci průběžně studuje, tak i různý jako zdroje. Různý metodiky, náhled z různých směrů... I jako když se setkám s něčím poprvé, tak se do toho ponořím a snažím se to nastudovat a sama pro sebe jako strukturovat.	Sebevzdělávání
Resp. 2 - ZŠ .docx	A asi pro mě je důležitý i tady jako vedení. Máme ředitele, za kterým klidně můžu jít a jdu tam, když si ne... Není to odborné psychologické, ale... někdy se jdu poradit, co si o tom myslí třeba. Ono to je trochu specifický, jak školní psycholog je sám voják v poli. To si myslím, že je největší riziko toho povolání.	Podpora vedení

Resp. 2 - ZŠ .docx	Ale vlastně jsem tady byla schopná najít minimálně třeba dva tři lidi, se kterými né konzultovat ten případ jako jmenovitě třeba, ale nějak si jako promluvit. Taková nějaká jako opora přímo tady.	Opora ve škole
Resp. 2 - ZŠ .docx	V těch individuálních hodně dělám to písčoviště s dětma, protože je to baví a mám pocit, že to jako dobře funguje.	
Resp. 2 - ZŠ .docx	Určitě by mi ještě pomohl kurz krizové intervence, to plánuju dlouho. Si to jako nějak ještě porovnat, i nějaký ty metody a abych v tom měla jako úplnou jistotu.	Chybí kurz KI
Resp. 2 - ZŠ .docx	Hodně jedu jako intuitivně a myslím si, že to většinou jako funguje, ale...	Podle citu/ intuice
Resp. 2 - ZŠ .docx	Určitě bych byla pro nějakou sebezkušenost i a jako posouvání se dál.	Chybí sebezkušenost
Resp. 2 - ZŠ .docx	Takže mně by pomohlo cítit se víc podporovaně ze strany systému. Mít možnost třeba si nakupovat pomůcky, udělat si výcvik nebo mít pravidelnou supervizi. (...)	Chybí podpora ze strany systému
Resp. 2 - ZŠ .docx	Třeba mě mrzí, když se mi nepodaří domluvit s dítětem partnersky, že oslovím rodiče z nějakého závažného důvodu. Tak tohle je pro mě v těch krizových intervencích taková jako bažina. Chtěla bych ideálně, aby to bylo tak, že ta krizová intervence proběhne, teď to nějak jako zmapujeme, zstrukturujeme a já navrhnou nějaký kroky nebo domluvíme se, že já nebo spolu nebo nějak oslovíme ty rodiče, protože považuju to jako za důležitý i za svoji povinnost. I já bych chtěla, aby... kdyby se něco takovýho dělo mému dítěti ve škole, to vědět jako rodič. Ale chci, abychom se na tom jako domluvili. A teď to... jako mrzí mě, když se to nepodaří a dítě odchází s psíma očima jako „prosím ne“ a já teď řeším, jestli fakt ne, nebo udělat to navzdory tomu jako nesvolení... a nebo mě to dítě jako umluví a já zas překračuju nějakou svoji jako hranici. Ono jako každá etika má svoje jako bych řekla i	Nepovedená domluva

	<p>výjimky. Někdy jako si myslím, že to fakt na místě bylo a stojím si za tím, že jsem se rozhodla i na svoji zodpovědnost něco třeba... s něčím vyčkat. Ale tohle je někdy takový, že když to dítě odchází s tím, že to jako nějak nedopadlo tak, jak potřeboval... No tak já nevím, jestli je to nepovedená krizová intervence.</p>	
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Jo, no, to je výjimečně. Myslím si, že čím jsem starší, tím je to míň možná. Protože tam je víc té kompetence, té zkušenosti a člověk si je v tom svém jistější.</p>	<p>větší zkušenosti, větší kompetence, větší jistota</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Ale hodně se mě dotýká, když je to o nějakém týrání nebo zneužívání nebo vydírání těch dětí v tom rodinném prostředí. Když se otevře takové téma a já se cítím jako bezmocně, že mě to jako... vlastně možná i tím, že to vidím jako mám někde vzadu, člověku se to do toho promítá. Tak se mi těžko dívá na tyhle témata, který jsou tak jako vážný a já mám omezený možnosti. To se mi třeba vybavuje za poslední dobu jako jedna dívčina, která vlastně její otec, ke kterému musí chodit, protože je to soudně domluvený, probíhá tam násilí, vyhrožování a ona se ale bojí kvůli jeho povaze abych já dělala nějaký další kroky, protože ona se bojí, že se jí to ještě zhorší. Spolupracujeme ještě s OSPOD, ale cítím se, že toho dělám málo a je mi to hrozně líto prostě. To dítě znám dlouhodobě. Tak tohle, jo. Když je to prostě nějaký hodně vážný téma, který ve mně vzbudí lítost nad tím dítětem.</p>	<p>Pocit bezmoci</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>No to je většinou, bych řekla. Protože ten rodič když zrovna něco řeší, nebo to dítě, tak já jsem tak jako nejbliž na ráně, jo. Nemám žádné kdo ví jaké objednacím lhůty, nic je to nestojí, ty děti mě znají, takže mi důvěřují... Ve většině případů jsem ten první člověk. Kromě těch dětí, které jsou vedené nějak</p>	<p>první odborník, Dostupný, Důvěra, Záchytná síť - dočasná péče</p>

	<p>v poradně kvůli podpůrným opatřením. Ale jinak bych řekla, že ve většině případů jsem ten první, kdo jim pomůže to nějak posunout a ono to stačí, nebo doporučuju nějakou další péči někde jinde.</p>	
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Tak to je jedna taková oblast, jako oblast vyrovnávání se se stresem. To řeším hodně často.</p>	<p>Stres</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Potom jsme si teprve zkoušely zmapovat, proč se to stalo a vyplynulo z toho, že je tam taková negativní krizová situace doma, kdy rodiče dlouho před ní nějak skrývali to, že tam je vztahový konflikt, ale poslední dobou už to jako neskrývají, hádají se, ona to slyší... ale ti rodiče s ní o tom jako vůbec nemluví. Takže ona slyší, jak na sebe křičí, jak maminka říká, že se odstěhuje. Teď ta holčina neví, jestli s ní, bez ní, kam co.. .a vlastně říkala, že mívá teď takový akutní, říkala tomu záchvaty, že jí prostě buší srdce, třese se... To jsem ještě neřekla, že jak ji přivedla asistentka, tak se extrémně jako klepala. Tak že se jí to stává a tohle vyústilo, že to bylo takový největší za poslední dobu. Takže se dostala takhle za mnou, protože už nemohla zůstat sedět v té třídě. A takhle to vlastně vychází z toho jakoby stresu doma. Tak to byla fakt taková třeba takhle v posledním týdnu.</p>	<p>Hádky doma</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Já jsem letos zavedla pro asistenty pedagoga takový jako intervizní setkání tady ve škole pravidelný a tam mi přijde, že to jako předchází tady těm... že se to tak jako nevyhrocuje, že se o věcech bavíme průběžně.</p>	<p>Preventivní opečování potenciální krize, Práce s AP</p>
<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>A nebo zvláště na začátku školního roku, to jsou zase ti rodiče, kteří řeší, že děti nechtějí za žádnou cenu do školy z nějakého důvodu a je tam taková nějaká fobie ze školy, nebo úzkostné stavy..</p>	<p>Úzkosti</p>

Resp. 2 - ZŠ .docx	Já jsem to i konzultovala s Cestou domů ten den, kdy jsem se na to chystala. Měla jsem připravený různý scénáře a nakonec to prostě proběhlo jinak, než jsem čekala.	Externí organizace / spolupráce
Resp. 2 - ZŠ .docx	Potom právě různý tyhle intervizní setkání, kde se člověk setkává s různýma situacema a pak už je na to připravený ve chvíli, kdy se s tím setká sám.	Učení sdílením
Resp. 2 - ZŠ .docx	Tak kdybych měla možnost pravidelné supervize, to by bylo super.	Chybí supervize
Resp. 2 - ZŠ .docx	Moc by se mi líbilo, a to je taky podle mě nereálný, být jako dva psychologové na jedné škole, kteří by si seděli osobnostně a mohla by to být spolupráce. (...)	Chybí kolega psycholog
Resp. 2 - ZŠ .docx	Já mám spíš spousta takových menších kurzů, podle toho, jak jsem vnímala, co potřebuju.	Vzdělávání podle potřeby
Resp. 2 - ZŠ .docx	Výhodou školního psychologa je, že fakt má velký pole působnosti, nebo možnost si to udělat podle sebe. To je prostě pole neorané, práce spousta a záleží na tom, co je i jako blízký a v čem spatřuju smysl.	Autonomie
Resp. 2 - ZŠ .docx	Nebo učitel mě upozorní na někoho, kdo nevypadá v pohodě...	Kontakt přes učitele
Resp. 2 - ZŠ .docx	Tak takové jako krizové úzkostné reakce, plačtivé	Záchvat pláče
Resp. 2 - ZŠ .docx	Potom takové ty situace, kdy dítě je nějak v úzkých co se týče těch známek a toho učiva. Tak to je spíš jako plánování té vzdělávací části, ale to dítě je z toho zhroucený v tu chvíli	Nároky školy
Resp. 2 - ZŠ .docx	Jo... kolem známek, nebo něco takovýho. Že se končí pololetí, nestihnu si to opravit, nepovedlo se mně to.	strach ze známek
Resp. 2 - ZŠ .docx	Takové nějaké krizové věci jako úmrtí, třeba nemoc někoho vážná v rodině.	Nemoc v rodině

Resp. 2 - ZŠ .docx	Tak to byla taková větší akce krizová jako, kde jsem musela zapojit všechny ty vyučující těch dětí a nějak jsme plánovali, jak se k tomu postavíme.	Intervence ve prospěch dítěte
Resp. 2 - ZŠ .docx	Jo, krizová intervence... Třeba třikrát do týdne? Jsou období, kdy toho je víc a kdy toho je míň. Když je období nějakého většího tlaku, tak toho je víc, no. Což často jako v našem kontextu je, když je nějaké čtvrtletí nebo pololetí, tak tam je fakt vidět, že na ně tlačí učitelé, tlačí rodiče, i ty děti některé jsou hodně ctižádostivé... Takže v těchhle obdobích třeba i víc. A pak jsou taková klidnější období, kdy tento typ práce za týden třeba vůbec nemám. Ale kdybych to tak jako zprůměrovala, tak je to třeba třikrát za týden. Hodně to bylo poté, co se druhostupňové děti měly vrátit do školy po covidu. Tam bylo spoustu takových těch sociálních úzkostí a hlavně u těch introvertů, kde prostě pro ně to byl takový krok zpátky. Takže tam toho bylo hodně, pak se to jako vyklidnilo. Takže záleží to i na fázi školního roku.	Dynamika školního roku, několikrát do týdne, Vliv Covidu

<p>Resp. 2 - ZŠ .docx</p>	<p>Určitě jsou takové, kdy člověk z toho má rozporuplný pocit. Má to různý podoby, i to může být subjektivní hodnocení z mé strany.</p> <p>Hodně jsme řešili na podzim jednu holčičku z osmé třídy, která z psychologických důvodů... Tam to vypadalo jako epileptický záchvat, tam jsme samozřejmě volali i záchranku. Poprvé, když jsem byla k tomu přivolána, tak to bylo jako panická ataka, s tím, že se jí ale zvedaly i oči, mělo to takové neurologické příznaky, křeče, do toho jako kdyby se jí chtělo zvracet. Já jsem se prostě s takovým stavem setkala poprvé, tak jsem se cítila v panice taky vlastně. Tak to byla moje jako nejzoufalejší situace z poslední doby. Postupně jsem si na to jako víc zvykla, i jsem komunikovala o tom s ošetřující psychiatrickou a udělala jsem si v tom jasno. Ale mě to prostě vyděsilo, volala jsem rychlou, pak ještě několikrát a bylo to adekvátní tu rychlou zavolat. Ale prostě mě to vyděsilo, že jsem pak byla „na panáka“ v uvozovkách, protože jsem si nebyla v tu chvíli jistá, jestli to dělám dobře. Tak to. To je taková možná trochu extrémní situace. A jinak... To je otázka, co budu považovat jako za nepovedenou no. Třeba mě mrzí, když se mi nepodaří domluvit s dítětem partnersky, že oslovím rodiče z nějakého závažného důvodu. Tak tohle je pro mě v těch krizových intervencích taková jako bažina. Chtěla bych ideálně, aby to bylo tak, že ta krizová intervence proběhne, teď to nějak jako zmapujeme, zstrukturujeme a já navrhu nějaké kroky nebo domluvíme se, že já nebo spolu nebo nějak oslovíme ty rodiče, protože považuju to jako za důležitý i za svoji povinnost. I já bych chtěla, aby... kdyby se něco takového dělo mému dítěti ve škole, to vědět jako rodič. Ale chci, abychom se na tom jako domluvili. A teď to... jako mrzí mě, když se to nepodaří a dítě odchází s psíma očima jako „prosím ne“ a já teď řeším, jestli fakt ne, nebo udělat to</p>	<p>nepovedená intervence, Rozporuplný pocit z provedené KI, Sanitka, nepovedené: Vyděsilo mě to</p>
-------------------------------	---	---

	<p>navzdory tomu jako nesvolení... a nebo mě to dítě jako umluví a já zas překračuju nějakou svoji jako hranici. Ono jako každá etika má svoje jako bych řekla i výjimky. Někdy jako si myslím, že to fakt na místě bylo a stojím si za tím, že jsem se rozhodla i na svoji zodpovědnost něco třeba... s něčím vyčkat. Ale tohle je někdy takový, že když to dítě odchází s tím, že to jako nějak nedopadlo tak, jak potřeboval... No tak já nevím, jestli je to nepovedená krizová intervence.</p>	
<p>Resp. 2 - ZŠ.docx</p>	<p>Jo jo, naše škola je úplně od začátku všech těch projektů na psychology... se do toho zapojovala. Takže přede mnou bylo několik kolegyň. Já teď nevím, kdy to přesně začalo, ale myslím si, že už je to třeba jako přes dvacet let. Což určitě má vliv na to, jak to tady funguje. Tady je to prostě běžná součást školy a všichni vědí, co to znamená... Jo, už je to prošlapaný hodně. Já třeba už když jsem sem šla jako na začátku, tak jsem si říkala, jak budou vnímat moji pozici, jestli to nebude nějaký další člověk, co jim jde nějak jako radit... Ale vůbec, jo, tady je to tak jako zavedený.. I práce toho poradenského pracoviště. Pravidelné schůzky, člověk je toho součástí. Učitelé vědí jak a s čím se obracet</p>	<p>Zavedená pozice, zvyk</p>

Resp. 3 ZŠ.docx	Spíše to, co pokrýváme v rámci pravidelných schůzek s dětma, tak to jsou děti, které si o to řekly, dělá jim to dobře, víme, že nikam jinam nepůjdou a víme, že z toho profitují. A pak tady máme děti třeba, které přijdou, ale my víme, že tohle dítě potřebuje terapii. A to tady, kde zvoní zvonek, kde někdo zaklepe... Je to úplně jiné prostředí. Už se mi stalo, že tady mám dítě v relaxaci a někdo přijde prostě, zaklepe a otevře dveře. (...) Takže máme takhle děti, které buď mají nějaký handicap nebo mají doma nějakou náročnou situaci a ti rodiče by to jinak neřešili, ale ty děti chtějí chodit.	Záchytná síť - dočasná péče
Resp. 3 ZŠ.docx	A pak se tady promele prostě pár dětí, které potřebují přijít jednou, dvakrát, třikrát a stačí jim to.	Krátkodobá podpora
Resp. 3 ZŠ.docx	Proměňuje se to během roku. A taky se to proměňuje... Byl čas letos, kdy v podstatě jsem měla každý den tak dvě, tři sezení, což pro mě není standard. Jako nebývalo to před tím a najednou jako se to hrozně nahromadilo	Dynamika školního roku
Resp. 3 ZŠ.docx	A to, co třeba teď konkrétně, teď se věnuju sociomappingu ve třídách a rozbíhám pozitivní podporu chování ve třídách na příští rok. Takže v podstatě sociomappingu, šla jsem do všech tříd a teď mám schůzky s učiteli a bavíme se o tom.	sociometrie, konzultace s učiteli
Resp. 3 ZŠ.docx	Teď se budu věnovat vlastně rozhovorům s asistenty pro příští rok	Práce s AP
Resp. 3 ZŠ.docx	Do toho vlastně kolegyně pravidelně chodí do přípravy dělat program.	Programy ve třídách
Resp. 3 ZŠ.docx	Pak schůzky s dětmi... řešili jsme děti v prvních třídách, kde vidíme, že je nějaký problém (Individuální práce
Resp. 3 ZŠ.docx	Pro mě krizová intervence je úmrtí nebo opravdu panika... Když to dítě je opravdu tak psychicky postiženo, že potřebuje opravdu pomoc v ten daný moment. To se spíše stává párkrát do roka, ne do měsíce. A pak jsou takové, že dneska se něco	několikrát do roka, měsíčně, Krise: vážná věc, Krise: vyžaduje akutní pomoc,

	stalo, třeba psali test. A to jsou takové... ale i tohle, to je třeba jednou za měsíc. Není to častý.	Krize: aktuální dění
Resp. 3 ZŠ.docx	Není to častý. My tady máme teda ještě velmi dobrého metodika prevence, on se pohybuje mezi dětma a spousta dětí se zastaví u něj. Takže třeba to dítě něco řeší, tak si s ním povídají a spousta věcí k nám ani nedoputuje.	krizi řeší i někdo jiný
Resp. 3 ZŠ.docx	A pak jsou situace spíše že... co třeba řešíme v poslední době, tak spíš je problémové chování dětí.	Problémové chování
Resp. 3 ZŠ.docx	Máme dítě na druhém stupni, kde to jeho problémové chování je výrazné. Má problémy s autoritama, lže, kouří, nevím co ještě...A v této třídě vznikají situace. Takže přišly děti nebo přišel on nebo učitel. A to jsou za mě nějaké náročnější situace nebo situace, které vyžadují to řešení, ale za mě to není krizovka.	Náročná situace X krizovka
Resp. 3 ZŠ.docx	Minulý rok jsme prošly všechny třídy s programem „den duševního zdraví“. Tento rok jsme byly jen ve třídách, pokud tam byla nějaká poptávka nebo pokud jsem se třeba šla podívat na nějaké dítě, protože učitel třeba chtěl nebo někdo z rodičů něco chtěl. A teď jsem prošla ty třídy jenom v rámci sociomappingu. Takže ví, že jsme tady, ví o nás, ví, že můžou přijít. Tím, že už to je zavedený, tak si nemyslím, že je tady někdo, kdo neví kdo jsme nebo co děláme.	Programy ve třídách
Resp. 3 ZŠ.docx	Ale spíše dáváme podporu těm pedagogům. Protože tam já vnímám... celkově mi přijde, že v těch počátcích je důležité, aby ty děti fungovaly s tím učitelem. To je pro mě stěžejní bod. A tam spíš se třeba objeví dítě, kde vidíme, že se něco děje. Třeba z minulého roku máme dvě děti ze sociálně slabého prostředí, takže pak kolegyně řešila obě ty děti, řešila to	Podpora učitelům

	s maminkou... teď řešíme, že uděláme případovou konferenci pro tuto rodinu. Ale vstupujeme tam spíše na požádání učitele.	
Resp. 3 ZŠ.docx	Že vlastně na předposlední pedagogické radě jsem si uvědomila, že na tom prvním stupni jsme zataženy do řešení situací v každé třídě. V každé té třídě je něco, co právě je akutní nebo není akutní, jo, zlepšilo se to, zhoršilo se to. Takže tam mám pocit, že se ty lidi obrací.	Spolupráce s učiteli
Resp. 3 ZŠ.docx	To, co se osvědčuje je chodit po škole. Prostě jít za nima. Protože když mě vidí, tak jo, přijdou, že řeší tohle nebo tohle. Protože jinak než mě vyhledají, v tom svém šrumci, tak k tomu třeba ani nedojde. Ale když se pohybuju mezi nima, tak je prostor. Jinak se k nám dostanou jenom ty věci, kde je to fakt prostě pálí. Takže co mi přijde přínosné je, mluvit s těmi učiteli přímo v tom terénu o tom, co právě teď řeší. A tam si myslím, že se spoustu věcí dá podchytit (...).	Být vidět/terén, Dostupný
Resp. 3 ZŠ.docx	A druhý stupeň je to jiný. Tam vnímám, že učitelé, kteří řeší nějaký problém a nemají pocit, že si na všechno vystačí sami, tak se obrátí. A pak tam máme učitele, kteří mají pocit, že všechno vyřeší sami. Takže tam... To je v pořádku, prostě takhle to je. (...)	První X Druhý stupeň
Resp. 3 ZŠ.docx	Pokud se děje něco závažného, tak ano. A pak mám děti, které třeba chodí během dopoledne, protože já jsem tu během dopoledne a odpoledne jenom částečně. Takže tam se domluvíme s tím učitelem, že prostě ok, tahle hodina může chybět. (...) Pokud se děje něco závažného, tak ano. Ale jinak to takhle neřešíme. Je to spíše výjimečné.	Dostupný, Spolupráce s učiteli
Resp. 3 ZŠ.docx	Vnímám tam obrovskou důvěru a vnímám, že se nás vedení ptá na věci. Jo, nebo že vlastně vím o nových věcech. Jak se přemýšlí nad příštím rokem, kdo bude učit, kdo bude asistovat kde... A je to spíše takové, že je to sdílené s tím, že já k tomu	Podpora vedení

	můžu říct svůj pohled. A oni to i tak ví. Vnímám, že za ta léta se tam vybudovala opravdu jako důvěra. Že i já sama jdu do tý ředitelny a řeknu, že tohle vnímám tak... A je to s cílem konstruktivně řešit nějakou situaci. (...)	
Resp. 3 ZŠ.docx	Pro mě osobně, já vnímám, že nemám praxi toho dětského terapeuta a když tady mám nějaké fakt malé dítě, tak se musím opravdu jako uvolnit a říct si ok, tak dám mu to, čeho jsem schopná. Vím, že mu neublížím, ale nakolik jsem schopná mu pomoci, to si nejsem úplně jistá. Nejsem si jistá, že jsem ten člověk, který to opravdu umí s těma malýma dětma. Mám prostě klasický Rogersovský výcvik, praxi s dětma nemám... Hodně jsem se toho tu už naučila, ale tohle já třeba vnímám jako stresující. Pro mě vlastně ty větší děti nebo práce s dospělými je pro mě mnohem přirozenější. Takže když tu mám malé dítě, tak jsem s ním, udělám s ním něco, ale vím, že ho potřebuji poslat dál. Tam třeba vnímám svoji kolegyni, že té to nedělá problém.	Náročné: mladší děti, Náročné: malá zkušenost
Resp. 3 ZŠ.docx	Chvilku jsem měla supervizi, tu teď poslední dobou vlastně nemám, ale říkala jsem si, že si musím najít nějakého dobrého supervizora, protože zase jsem docházela za paní supervizorkou jako jednou z těch hlavních a přišlo mi, že to bylo vlastně k ničemu. Na začátku mi to pomohlo ukotvit, ale jak potřebuju, aby to i mě posouvalo dál, tak tady jsem neměla ten pocit. Ale uvědomuju si, že to je něco, co by mi prospělo. Ale potřebuju to řešit s vedením, jestli nám to bude nějak financovat.	Externí supervize
Resp. 3 ZŠ.docx	Ale tím že jsme tu dvě, tak máme ten prostor a tu možnost ptát se, „jak to vidíš ty?“ Tak to je pro mě možná i takový suplování toho, že nejdu pak někam externě. Takže tohle děláme, sdílíme kdo co právě řeší. (...)	kolegiální sdílení
Resp. 3 ZŠ.docx	ale to co se teď akutně děje, nebo máme dítě, které je prostě teď akutně v nějaké úzkostné fázi, tak tohle sdílíme. Sdílíme	kolegiální sdílení

	informace, které jsou důležité, abychom vzájemně věděly, když tu třeba jedna není (...).	
Resp. 3 ZŠ.docx	Bud' tak, že samy přijdou.	Dítě přijde samo
Resp. 3 ZŠ.docx	Nebo tak, že na ně upozorní učitel.	Kontakt přes učitele
Resp. 3 ZŠ.docx	Nebo se ozve rodič.	Kontakt přes rodiče
Resp. 3 ZŠ.docx	Minulý rok jsme měli dvě úmrtí tátů. Jedno se týkalo tří dětí a druhé jednoho dítěte. V jedné třídě se to objevilo dvakrát. A to bylo v rámci minulého školního roku.	Úmrtí v rodině
Resp. 3 ZŠ.docx	Pak jsme tu minulý rok měli holku, která měla panické ataky. Ale to nebyla ani tak krizovka jako spíš panika, která právě naběhla	Panické ataky
Resp. 3 ZŠ.docx	Pak jsem řešila holčičku, která se vylekala, když jsme nacvičovali poplach. Ale to se ke mně dostalo až další den.	Šok
Resp. 3 ZŠ.docx	Pak se stalo, že někdo se rozešel s přítelkyní... ale to se stalo odpoledne a řešil to můj kolega. Holka se rozsykala, protože se s ní rozešel kluk.	Vztahy
Resp. 3 ZŠ.docx	Ale když to tak vezmu, tak to, co třeba já vnímám jako krizové, tak je rozvod rodičů a prostě vidíme, že ty děti nejsou v pořádku. Tak to jsme řešili teď nedávno.	Rozvod rodičů
Resp. 3 ZŠ.docx	Spíše se objevujeme ještě v přípravce a pak se v prvních třídách ještě objevíme. To jo, že vlastně ví, kdo jsme.	Představení novým třídám
Resp. 3 ZŠ.docx	Takže ony samy přijdou, když mají pocit, že to potřebují.	Návazná péče, Monitorování po KI
Resp. 3 ZŠ.docx	Takže přijela tchýně toho tatínka a takže s ní jsem chvíli mluvila. Jenom jsem jí říkala, jak s tou holčičkou vlastně jako pracovat, ona to ještě nevěděla. Takže to bylo s babičkou.	Edukace rodiny

Resp. 3 ZŠ.docx	Holčičku jsem tehdá neviděla už ten den. A pak jsem kontaktovala maminku s tím, jak se mají, jak to probíhá, jak to ta holčička zvládá a vlastně s tím, co uděláme ve škole, co je potřeba udělat. My jsme řešili, že je potřeba to ve třídě sdělit, jestli u toho chce být... takže mluvit s rodičem, ošetřit toho rodiče, jestli on má všechno, co potřebuje.	KI rodiči
Resp. 3 ZŠ.docx	Holčičku jsem tehdá neviděla už ten den. A pak jsem kontaktovala maminku s tím, jak se mají, jak to probíhá, jak to ta holčička zvládá a vlastně s tím, co uděláme ve škole, co je potřeba udělat.	Kontakt mimo školu
Resp. 3 ZŠ.docx	Odkazovali jsme je na Vigvam.	Externí organizace / spolupráce
Resp. 3 ZŠ.docx	Pak jsme udělali tu komunikaci ve třídě, pak jsem mluvila s tou holčičkou, a to jsme měly pár sezení po sobě.	Intervence ve prospěch dítěte
Resp. 3 ZŠ.docx	pak jsem mluvila s tou holčičkou, a to jsme měly pár sezení po sobě. To bylo minulý školní rok. A tento rok, jak jsme se potkaly, tak jsem se zeptala, jak se má a ona, že by chtěla někdy přijít	Návazná péče
Resp. 3 ZŠ.docx	Pak jedna z těch holek má dva bratry a tam jsem taky udělala tu komunikaci s nima, taky jsem s nima párkrát mluvila, ale oni už nějak pak nejevili známky, že by chtěli ještě přijít.	Krize je subjektivní, KI není potřeba
Resp. 3 ZŠ.docx	A instruujeme ty rodiče, podle čeho si tu službu vybrat. Ale je to velmi individuální.	Edukace rodiny
Resp. 3 ZŠ.docx	Ted' hledáme třeba máme malou holčičku, teď jde do první třídy. Prošla si náročným dětstvím, rodič tam není stabilní, a tak hledáme, jak zachytit to dítě. Ale zjišťujeme, že tam na to nemáme páky. My jsme schopni to dítě podpořit. Já prostě tu roli školního psychologa vnímám v podpoře, ve vztahu, ale ne v terapii. Kor u malých dětí, kde vnímám, že to není o jen o něm, ale i o té rodině.	Podpora dítěte, Zachytná síť - dočasná péče

Resp. 3 ZŠ.docx	<p>Ale první kontakt jsme často. Ikdyž záleží na tom, jaký typ problémů to je. Jestli jde o vývojové problémy, jinakosti – vývojová dysfázie, nebo ADHD, ale pro mě je ADHD porucha pozornosti a hyperaktivita, ale chování k tomu přidružené není ADHD, to je to, že to dítě bylo v prostředí, kde to takhle jako bylo umožněno nebo... Nesoudím je, jen to chci rozlišit, že tam to chování může být také o něčem jiném. A tyhle rodiče, pokud problémové chování tam je už delší dobu, tak pokud je to dítě u nás i ve školce, tak jsme často první kontakt, ale pokud to je jinak, tak už ty rodiče se s někým setkali. Ale pak jsou děti, kde rodiče nic neřešily, ale v nějaké druhé třídě už vnímáme problém... Takže si myslím, že často jsme první kontakt, který je.</p>	první odborník
Resp. 3 ZŠ.docx	<p>Já si myslím, že školní psycholog má těch klientů prostě hodně. Důležitý je ten učitel, i ten rodič. Takže klient je pořád jakoby to dítě, ale to vlastně koho člověk potřebuje podpořit, nebo jak to dát dohromady, tak je ten tým. A opravdu do těch dvanácti let to dítě neudělá samo vůbec nic. Bez rodiče to nejde. (...) V konečném důsledku je to to dítě, ale to kdo vlastně škodí tomu dítěti může být ten rodič. Takže potřebujeme zasnovat toho rodiče. Nebo pak je to učitel a pak je to o tom...</p>	Ve prospěch dítěte, Intervence ve prospěch dítěte
Resp. 3 ZŠ.docx	<p>A když zůstaneme u učitelů, stává se Vám, že by i učitel přišel s nějakou svojí krizovou situací.</p> <p>Jo, jo, stane se to.</p> <p>A je to také výjimečné?</p> <p>Ano, spíš je to výjimečné.</p>	KI učiteli

Resp. 3 ZŠ.docx	<p>A spíš je to jako i tak, že o to člověk jen tak jako zavadí. Že třeba potkám toho člověka a on mi řekne „hele, teď je to jako... strašně moc toho je“. Tak mu řeknu, že může přijít. Nebo vidím prostě, že se něco děje, ale není to jako tak, že.... To se také stává, že přijdou sami, ale je to výjimečné. A když přijdou, tak s řešením něčeho ve škole.</p>	<p>Nabídka spolupráce, Podpora učitelům, Budování a udržování vztahů</p>
Resp. 3 ZŠ.docx	<p>Když máte dítě, které je v nějaké krizové situaci, jak se k Vám dostane?</p> <p>Je to přes nějakého dospělého. (...) Někdo to dítě zachytí, ředitel, asistentka, učitel. Jiný dospělý, který s ním je v kontaktu a když to vyhodnotí, že je potřeba nějaká naše intervence, tak ho pošlou k nám.</p>	<p>Kontakt přes učitele, Kontakt přes rodiče, Kontakt přes asistentku</p>
Resp. 3 ZŠ.docx	<p>Takže to, že by to dítě přišlo samo, se neděje?</p> <p>V této situaci ne. Ale to se bavíme opravdu o těch situacích krizových. (...) A i když byla ta situace, že se ta holka rozešla s klukem, tak to ji našel někdo na schodech.</p>	<p>Nabídka pomoci v "terénu"</p>
Resp. 3 ZŠ.docx	<p>Co Vám pomáhá tyhle krizové situace řešit?</p> <p>Když umřel první tatínek, a to byla sebevražda, tak to jsem byla s Vigvarem na telefonu. Když mám čas, tak si musím zjistit, co v té situaci dělat. Protože já to nedělám na denním pořádku a nechci tam něco podcenit. Nebo už něco rozeběhnu a jenom hodím na skupinu Školní psychologů na facebooku, jestli k tomu něco někoho napadá. To mi přijde moc fajn tohle sdílení. A pak prostě dělat to v týmu no. (...) Já prostě potřebuju dojít do bodu, že prostě ok, pracujeme s tímhle dítětem, všichni víme, co máme dělat, to dítě má informace, rodič má informace, že jako kdyby ošetřit všechny ty složky. Tak když se něco stane, tak je potřeba jednat hned teď a pak si</p>	<p>Externí organizace / spolupráce, informace, Rady od kolegů</p>

	<p>zmapovat, co všechno je potřeba udělat. A pak se věnovat všem těm věcem a zapojit všechny ty lidi, kteří jsou potřeba.</p>	
Resp. 3 ZŠ.docx	<p>Z toho vzdělávání, které máte, je něco, co byste začínajícímu psychologovi doporučila, aby se mu tyhle situace řešily lépe?</p> <p>To, co si myslím, že by se hodilo, je, mít nějakou praxi v tom. Praxi v krizové intervenci. Pohybovat se alespoň chvílku někde, kde to dělají. A tohle si myslím, že... Když přišla kolegyně, která je čerstvě po škole, tak ona i říká, že kdybych tady nebyla já, tak ona by prostě utekla pryč, protože to je fakt náročné prostředí, to je hrozně moc klientů. (...) Takže myslím si za mě, co je fakt důležité, tak mít praxi.</p>	Pomůže praxe
Resp. 3 ZŠ.docx	<p>Vzpomněla byste si i na nějakou intervenci, která se z Vašeho pohledu nějak nepovedla? A mohla byste ji popsat?</p> <p>Myslím si, že se mi nepovedlo pracovat s tou úzkostnou holkou, která měla paniku. Byť jsem dělala, co jsem uměla, tak se mi nepovedlo, aby se uklidnila. Neměla jsem pocit, že odsud odchází v lepším stavu než v jakém přišla. Nejsem si jistá, že ta jsem byla nějakým způsobem účinná. A pak se mi nepovedla intervence letos. Přišel chlapec s tím, že chodí na plavání a má prostě hrůzu a mně se to prostě tak moc nepovedlo... tak hrozně moc jsem to chtěla řešit, že jsem nějak opomněla jenom být s tím chlapcem. A to jsou moje osobní limity, že někdy mám pocit jako „tak tyjo, co mám teď dělat s tím člověkem?“. Tak tam někdy zpanikařím a když zpanikařím já, tak pak nejsem schopná pomoci tomu člověku.</p>	<p>nepovedená intervence,</p> <p>Nepovedené: uklidnit panickou ataku,</p> <p>Nepovedené: nevím si rady, zpanikařím, lidskost,</p> <p>nepanikařit,</p> <p>Nepovedené: zapomenou být s dítětem</p>

	(...) Teď se učím s těma dětma hlavně být. Ta lidskost mi tam přijde důležitá. To je ale moje téma, že tam cítím, že na to musím dávat pozor.	
Resp. 3 ZŠ.docx	<p>Ode mě to byla poslední otázka. Napadá Vás k tomu ještě něco?</p> <p>Napadá mě, že třeba co nevím, ale může se to stát a chtěla jsem se účastnit školení, ale nakonec jsem na něj nešla, tak to je vůbec jako ošetření úmrtí kohokoliv ve škole, protože to je zase úplně jiná situace. A pak si jen tak uvědomuju, že tím, jak toho řeším málo, tak pokaždé, když něco takového vyskočí, tak se v tom necítím vůbec jistá. Chybí mi tam ta praxe, jak s tím člověk nedělá každý den.</p>	Pomůže praxe, Pocit nekompetentnosti
Resp. 3 ZŠ.docx	Nějaké krizovky třeba, to není až tak častý, to nemůžu říct, že by to bylo na dennodenním pořádku. To se stává občas.	KI občas
Resp. 3 ZŠ.docx	Tím, že už to je zavedený, tak si nemyslím, že je tady někdo, kdo neví kdo jsme nebo co děláme.	Zavedená pozice
Resp. 3 ZŠ.docx	ale to se stalo odpoledne a řešil to můj kolega.	krizi řeší i někdo jiný
Resp. 3 ZŠ.docx	Když bylo to úmrtí, tak to jsme se dozvěděli od rodičů... druhé se stalo tak, že táta měl jít do školy a už nepřišel, protože měl po cestě nehodu a zemřel. Takže přijela tchýně toho tatínka a takže s ní jsem chvíli mluvila.	Kontakt přes rodiče
Resp. 3 ZŠ.docx	Specifika: Dvě psychologky na škole	krizi řeší i někdo jiný

Resp. 3 ZŠ.docx	<p>Mohla byste nějakou konkrétní situaci podrobněji popsat, jak probíhala a co se dělo po ní?</p> <p>Tak já se vrátím k těm prvním, protože v podstatě ty holky dochází do teď. Takže ony samy přijdou, když mají pocit, že to potřebují. Když bylo to úmrtí, tak to jsme se dozvěděli od rodičů... druhé se stalo tak, že táta měl jít do školy a už nepřišel, protože měl po cestě nehodu a zemřel. Takže přijela tchýně toho tatínka a takže s ní jsem chvíli mluvila. Jenom jsem jí říkala, jak s tou holčičkou vlastně jako pracovat, ona to ještě nevěděla. Takže to bylo s babičkou. Holčičku jsem tehdy neviděla už ten den. A pak jsem kontaktovala maminku s tím, jak se mají, jak to probíhá, jak to ta holčička zvládá a vlastně s tím, co uděláme ve škole, co je potřeba udělat. My jsme řešili, že je potřeba to ve třídě sdělit, jestli u toho chce být... takže mluvit s rodičem, ošetřit toho rodiče, jestli on má všechno, co potřebuje. Odkazovali jsme je na Vigvam. Pak jsme udělali tu komunikaci ve třídě, pak jsem mluvila s tou holčičkou, a to jsme měly pár sezení po sobě. To bylo minulý školní rok. A tento rok, jak jsme se potkaly, tak jsem se zeptala, jak se má a ona, že by chtěla někdy přijít. Tak to jsou dvě holky z těch dvou rodin a ty občas obě chodí. Pak jedna z těch holek má dva bratry a tam jsem taky udělala tu komunikaci s nima, taky jsem s nima párkrát mluvila, ale oni už nějak pak nejevili známky, že by chtěli ještě přijít.</p>	KI příklad
Resp. 3 ZŠ.docx	A když přijdou, tak s řešením něčeho ve škole. Osobní to už musí být něco fakt jako festovního, nebo se k tomu dostaneme, protože je právě potkám a oni o tom začnou mluvit.	
Resp. 4 ZŠ.docx	Jednoznačně nejčastější jsou individuály, nebo individuální poradenství, nesmíme říkat „terapie“ ale přijde mi, že to je hodně na hraně, co to vlastně je. To je třeba devadesát procent času.	Individuální práce

Resp. 4 ZŠ.docx	Tak to teď nemám, spíš tak jako někde něco nebo se jdu s nějakou třídou seznámit, která mě ještě nezná.	Představení novým třídám
Resp. 4 ZŠ.docx	Na hospitace chodím do tříd, koukat se, jak děti fungují.	hospitace
Resp. 4 ZŠ.docx	Samozřejmě konzultace s vyučujícíma, to je taky hodně četný. To bych řekla, že je tak na druhém místě, konzultace s vyučujícíma nebo s vedením.	konzultace s vedením, konzultace s učiteli
Resp. 4 ZŠ.docx	A samozřejmě zápisy, dohledávání různých informací a organizace toho, jak si budu brát děti, protože jich mám fakt hodně. (...)	administrativa
Resp. 4 ZŠ.docx	Potom taky třeba konzultace s rodičema, telefonáty, emaily.	Rodiče
Resp. 4 ZŠ.docx	A co teda naopak mě stresuje, to jsou ty práce s kolektivem. To je pro mě mnohem náročnější než individuál. Nejsem si tam jistá v kramflecích.	Pocit nekompetentnosti
Resp. 4 ZŠ.docx	A jaký z těch činností jsou pro Vás nejnáročnější nebo nejvíce zatěžující? No, když mám těch konzultací opravdu víc, než bych měla mít. Já si myslím, že tak zdravý je mít tak ty čtyři denně, to jde utáhnout. Ale mnohdy se mi stane, že jich mám šest, sedm a to pak už cítím, že jako už nemůžu. A třeba jsou týdny náročný, že jako třeba mám fakt týden, kdy mám vždycky pět, šest denně a to je fakt jako moc. Ale když je to v běžných mezích, tak si myslím, že mě to nějak zvlášť nestresuje. A ráda chodím třeba na hospitace. A co teda naopak mě stresuje, to jsou ty práce s kolektivem. To je pro mě mnohem náročnější než individuál. Nejsem si tam jistá v kramflecích.	Náročné: přetížení
Resp. 4 ZŠ.docx	Ale já jsem prostě ze začátku, když jsem nastoupila, udělala to, že jsem šla do každé třídy, udělala jsem si tam takový jako seznamovací kolečko, aby všichni věděli kdo jsem, kde sídlím, co tu dělám, abych já tu třídu nějak poznala.	Představení novým třídám

Resp. 4 ZŠ.docx	A pak nějak ony v největší míře přijdou samy ty děti. Vždycky bylo hodně znát, když jsem byla takhle v nějaký třídě, tak potom dvě, tři děti do týdne nebo dvou přišly.	Dítě přijde samo
Resp. 4 ZŠ.docx	Takže pak už o mně vědí a jak jsme malá škola, tak jako já trávím normálně čas na chodbách, takže se setkáváme.	Součást aktivního školního života
Resp. 4 ZŠ.docx	Nebo když probíhají na škole nějaký preventivní programy, tak se pak říká, že tu mají na škole školní psycholožku, kdyby potřebovali, můžou za mnou přijít. A tenhle rok jsem nebyla, ale jezdila jsem občas i na nějaký kurz jako na adaptáček nebo na lyžák. Na adventních výletech jsem byla nebo na škole v přírodě. Tenhle rok to jako nějak nevyšlo, jsem byla nemocná, ale tak to byla další příležitost	připomínání přítomnosti psychologa žákům
Resp. 4 ZŠ.docx	A tenhle rok jsem nebyla, ale jezdila jsem občas i na nějaký kurz jako na adaptáček nebo na lyžák. Na adventních výletech jsem byla nebo na škole v přírodě. Tenhle rok to jako nějak nevyšlo, jsem byla nemocná, ale tak to byla další příležitost.	účast na akcích
Resp. 4 ZŠ.docx	A pak samozřejmě děti, které ke mně chodí, tak to říkají dalším. Takže třeba když někdo má nějaký problémy, tak mu někdo další řekne „hele tak běž tady za paní psycholožkou“.	Doporučení mezi žáky
Resp. 4 ZŠ.docx	Takže jako znají mě. Spíš ty starší, ten druhý stupeň, protože tady v tom patře je druhý stupeň. Ale zas i ty malý dětičky, ty se chodí tak jako „pomazlit“. A jak jsme malá škola, tak vědí no.	První X Druhý stupeň
Resp. 4 ZŠ.docx	A od učitelů jde taky nějaká zpráva o Vás k těm dětem? Určitě, určitě.	doporučení učitele
Resp. 4 ZŠ.docx	Já jsem měla výhodu, že když jsem sem nastupovala, tak už minimálně osm let tady byla praxe školního psychologa i když ne na plný úvazek. Takže už se mě nebáli.	Zavedená pozice
Resp. 4 ZŠ.docx	Ještě tím, jak jsem se vrátila a mezi tím byl ten Covid, tak to je jako musím říct docela velký skok do té patologie. Před tím	Vliv Covidu

	byly takový jako normální ty problémy a neměla jsem toho tolik.	
Resp. 4 ZŠ.docx	Takže kolegové to vnímají jako s respektem a kolikrát se se mnou jdou jako i poradit nebo mi říkají o nějakém žákovi, který by třeba něco potřeboval.	Spolupráce s učiteli
Resp. 4 ZŠ.docx	A co se týče vedení, tak tam bych řekla, že to vždycky bylo dost jako podobný, jenom tenhle rok to úplně jako nefunguje, protože mívám nárazově zákaz si brát děti, což je trochu problematický. (...) Protože to vedení má prostě pocit, že ty děti vlastně nemají tak velký problémy, že se prostě sem chodí ulevvat. (...) A letos to vedení jak o tom mluví i na těch poradách, že někteří žáci ke mně chodit během vyučování nebudou, tak i ti učitelé pojali pocit, že mohou rozhodovat o tom, kdy za mnou to dítě může přijít.	bagatelizace vedením, Neshody s vedením
Resp. 4 ZŠ.docx	A pak se stane, že mi učitel řekne, že tohle dítě ke mně tenhle týden nepůjde vůbec, protože zlobí. A tenhle rok, až jako v té druhé půlce, opravdu je to hodně aktuální, tak je to vnímaný, jako by za mnou ty děti měly chodit za odměnu. (...) Zároveň se jim tím někdy taky hrozí, že když budou otravovat v hodině, tak si půjdou sednout k paní psycholožce a spousta těch dětí řekne „ok, tak já jdu“. Je to takové ode zdi ke zdi a ta moje role teď nemá jasný hranice. A ty děti to mají jako v hlavě jasný, co by potřebovaly a od čeho tady jsem, ale vlastně formálně to pak jako nejde. Ale to je fakt až teď ve druhé půlce roku. (...)	Nejasná role
Resp. 4 ZŠ.docx	A zároveň jste říkala, že ti učitelé s Vámi často konzultují. Tak co je to za situace, s čím za Vámi chodí? Třeba jdou popsat to dítě co a jak. Jak se chová. Jestli třeba to, co dělají, dělají správně. Nebo jestli bych jim já poradila co s ním. Nebo třeba i právě už jedna taková aktivní paní učitelka když se jí něco nezdá, tak si to hned řeší sama a s rodičema a	Spolupráce s učiteli, doporučení učitele, Kontakt přes učitele

	<p>pak říká třeba „hele, my jsme se s tou mámou bavily třeba o tom, že by mohlo tohle dítě začít k tobě chodit, co ty na to?“.</p> <p>Tak třeba takhle. Nebo já se jich ptám, jak konkrétní dítě funguje v některých předmět, když je to třeba různý jak funguje.</p>	
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>No, je to zase jakoby hodně těžký odlišit, když to je třeba moje stálá klientela, ale mají navíc ještě krizi ty děti. A zažila jsem i dítě, který ke mně nechodilo a přivedli ho. Ale to je spíš minimálně. Ale náročnější případy, který mám, ty nejnáročnější v rámci tý klientely, tak asi docela často vlastně je to nějaká jako alá krizovka, ale s tím, že jsou to třeba dlouhodobí klienti.</p>	<p>KI u stálých klientů, kdy je to krize?</p>
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>A co je to teda za situace, jaké krize? Můžete nějakou popsat detailněji?</p> <p>Nějaký nával úzkosti asi nejčastěji.</p>	<p>Úzkosti</p>

Resp. 4 ZŠ.docx

Jednou jsem tady měla klienta, který toho má hrozně moc. To je nejsložitější případ, co jsem kdy viděla. Ale nemá to ještě diagnostikované, protože je mladý. Ale má všechno na co si vzpomenete v rámci nějakých psychopatologických projevů. Je skvělý mimochodem, já ho mám moc ráda. Ale má zřejmě nějakou jako disociativní poruchu identity, teď nevím, jestli to říkám dobře, bývalá mnohočetná porucha. Prostě jako přeblikává do jiných osobností, což musím říct, že jsem poprvé v životě viděla na živo. A to bylo přesně, že ho přivedli a on věděl, že to jako na něj jde, že ta jedna se snaží dostat, jak on říká „ven“. A snažili jsme se nějakých deset, patnáct minut ji tam udržet, ale nepovedlo se to, vylezla, takže pak jsem tady měla hodinu tu jinou osobnost, která vůbec nevěděla, kde je a neznala mě. Tak to bylo takový... ale přišlo mi blbý, ho posílat do hodiny. Tak jsme si tak jako povídali. Ale pak teda šel do hodiny a pak se zas jako přepnul, on nikdy není moc dlouho v nějaký tý jedný. Tak to třeba byla taková docela jako vtipná krizovka.

A nebo tady máme takovou jako hodně citlivou slečnu na druhém stupni, plačtivou. Tak tu mi taky jednou přivedla paní učitelka, že ona byla v tom jako záchvatu pláče, tak aby si tady jako odpočinula.

Pak ne tenhle rok, ale někdy v minulosti jsem zažila, že se někdo s někým porval a byl v nějaký jako zuřivým.... Že se potřebovala nějak jako uklidnit. Vždycky je to o tom, že se ten člověk potřebuje vlastně jako uklidnit. No, pak jsem tady občas měla někoho s nějakýma vlastně docela akutníma sebevražednýma myšlenkama nebo spíš jako už nevím jestli plánováním, bylo to takový jako na hraně, že jsem se o něj bála. Tak to jsem taky vždycky nějak řešila. Nebo jsem vlastně měla, to byl jako schizofrenik paranoidní. On byl teda mladej,

KI příklad

	<p>neměl to diagnostikovaný, ale byl celkem jasnej. Nikdo tomu moc nevěnoval pozornost a zejména to odmítala připustit jeho matka, kterou mimochodem... on tady pak právě mluvil o tom, že by jí chtěl vlastně jako ublížit. A to je teda už vlastně jako několik let zpátky. A to byla chyba tenkrát, co jsem udělala. Dneska už bych to udělala jinak, ale odvezla jsem ho s jeho vědomím teda do Bohnic. A byla to chyba, protože to bylo bez souhlasu té matky. On vlastně jako nechtěl být doma. On sem chodil každý den, že nechce být doma, že ta matka ho jakoby tyranizuje a to gradovalo, byl tady každou přestávku. A já jsem byla ve spojení s OSPODem, pořád jsem jim volala, ať něco udělají a oni se na to prostě vykašlali a dopadlo to tak, že já už jsem opravdu měla strach, tak jsme se dohodli, že teda pojedeme na příjem do Bohnic a té mámě jsme to ale schválně nějak neřekli, protože by to nedovolila a byl to průser v tom, že to jako... tam nešlo ani tak o to, že to bylo bez vědomí rodičů, ale o to, že jsem ho tam vezla já. Ona si tam pak pro něj přijela a on jí řekl, že skutečně s ní nepůjde. Ale měla jsem zavolat sanitku. Já vlastně nemůžu tam toho člověka jakoby dovézt a vzít si to na zodpovědnost.</p> <p>No a pak jsem tady měla ty sebevražedný, tak buď se volali rodiče, nebo jsem taky volala sanitku. To asi záleželo na té situaci. Jedna slečna si třeba řekla, že nechce, abych volala rodičům, že chce radši sanitku. Takže takový různý krizovky.</p>	
Resp. 4 ZŠ.docx	Většinou je tady nechám tak nějak jako odpočinout. A buď si chtějí povídat, nebo ani ne. Většinou asi chtěly, ale ne vždycky toho byly schopný.	odpočinek
Resp. 4 ZŠ.docx	A nebo tady máme takovou jako hodně citlivou slečnu na druhém stupni, plačtivou. Tak tu mi taky jednou přivedla paní učitelka, že ona byla v tom jako záchvatu pláče, tak aby si tady jako odpočinula.	Záchvat pláče, odpočinek

Resp. 4 ZŠ.docx	Pak ne tenhle rok, ale někdy v minulosti jsem zažila, že se někdo s někým porval a byl v nějaký jako zuřivým.... Že se potřebovala nějak jako uklidnit.	Vzteky, Agrese
Resp. 4 ZŠ.docx	Vždycky je to o tom, že se ten člověk potřebuje vlastně jako uklidnit.	uklidnění
Resp. 4 ZŠ.docx	No, pak jsem tady občas měla někoho s nějakýma vlastně docela akutníma sebevražednýma myšlenkama nebo spíš jako už nevím jestli plánováním, bylo to takový jako na hraně, že jsem se o něj bála. Tak to jsem taky vždycky nějak řešila.	Suicidiální témata
Resp. 4 ZŠ.docx	Nebo jsem vlastně měla, to byl jako schizofrenik paranoidní. On byl teda mladej, neměl to diagnostikovaný, ale byl celkem jasnej. Nikdo tomu moc nevěnoval pozornost a zejména to odmítala připustit jeho matka, kterou mimochodem... on tady pak právě mluvil o tom, že by jí chtěl vlastně jako ublížit. A to je teda už vlastně jako několik let zpátky. A to byla chyba tenkrát, co jsem udělala. Dneska už bych to udělala jinak, ale odvezla jsem ho s jeho vědomím teda do Bohnic. A byla to chyba, protože to bylo bez souhlasu té matky. On vlastně jako nechtěl být doma. On sem chodil každý den, že nechce být doma, že ta matka ho jakoby tyranizuje a to gradovalo, byl tady každou přestávku. A já jsem byla ve spojení s OSPODem, pořád jsem jim volala, ať něco udělají a oni se na to prostě vykašlali a dopadlo to tak, že já už jsem opravdu měla strach, tak jsme se dohodli, že teda pojedeme na příjem do Bohnic a té mámě jsme to ale schválně nějak neřekli, protože by to nedovolila a byl to průser v tom, že to jako... tam nešlo ani tak o to, že to bylo bez vědomí rodičů, ale o to, že jsem ho tam vezla já. Ona si tam pak pro něj přijela a on jí řekl, že skutečně s ní nepůjde. Ale měla jsem zavolat sanitku. Já vlastně nemůžu tam toho člověka jakoby dovézt a vzít si to na zodpovědnost.	KI u klienta s patologií, nepovedená intervence, Nepovedené: zásah mimo kompetence

Resp. 4 ZŠ.docx	No a pak jsem tady měla ty sebevražedný, tak buď se volali rodiče, nebo jsem taky volala sanitku. To asi záleželo na té situaci. Jedna slečna si třeba řekla, že nechce, abych volala rodičům, že chce radši sanitku. Takže takový různý krizovky.	Sanitka, Suicidiální tématika
Resp. 4 ZŠ.docx	Jde o to, co přesně nazvu tou krizovkou. To, že je někdo v nějaký úzkosti a potřebuje se vydýchat, nebo to cítím, že je to jako blbý,	Úzkosti, kdy je to krize?
Resp. 4 ZŠ.docx	že třeba i přijde ten jeden můj těžký případ a tam vlastně docela často je to blbý, tak tam je to právě takový hodně jako běžný. Ale vlastně on je jako... No, když sem přišel, tak to bylo, že se vrátil z hospitalizace a vydržel tři měsíce a byl tam znova. A teď je tu zpět měsíc a už je to zase blbý. Takže to je opravdu jako skoro pokaždé krizovka. On má některý dny, kdy je vidět, že je klidný, ale dost často je v nějaký jako úzkosti a je to pro něj jako náročný a tak. Takže záleží, co se považuje za krizovku.	opakovaná krize, KI u klienta s patologií, KI u stálých klientů
Resp. 4 ZŠ.docx	Tak možná to zkuste říct, co Vy považujete za krizovku. A to není jako zkoušení, je to nějaký Váš pohled. Tak já třeba tohle vlastně za krizovku jako nepovažuji, protože to považuju jako za jeho normu, tohohle chlapce. Takže za krizovku fakt spíš považuju to přesně, že je někdo jinej v nějaký akutní úzkosti nebo přesně pláče, nebo v nějakém záchvatu, nebo nějaké sebevražedné myšlenky nebo něco takového	Mimořádná situace X norma dítěte, Záchvat
Resp. 4 ZŠ.docx	Třeba vím, že psychologka, co tady byla přede mnou, když jsem byla na mateřské, tak když jsem to od ní zpátky přebírala, tak mi přišlo i z počtu zápisů o dětech, že vlastně neměla moc jako stálou klientelu, že měla jedno, dvě děti a přitom určitě jakoby konzultovala. Ona říkala, že tak jako od jedenácti do tří to měla jakoby nejnapraskanější, ale že to měla tak, že měla otevřené dveře, to já nikdy nemám a že vlastně jakoby ty děti	Úhel pohledu, Autonomie, KI občas, kdy je to krize?

	<p>se tu mohly tak nějak kdykoliv zastavit a popovídat si. Ona to popisovala, že to byla taková jako permanentní krizovka, že ty děti přišly vždycky když něco. Kdežto já to takhle jakoby nemám. To už musí být, abych vzala někoho takhle jako narychlo. Jinak mají svoje termíny a spíš to vnímám jako dlouhodobou péči. Takže přesně, ona by řekla, že to skoro všechno je krizovka a já jak je mám v péči, tak to jako krizovku nevnímám, spíš jednou za čas něco přeteče.</p>	
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>A kdo všechno je teda váš klient?</p> <p>No pro nějakou dlouhodobou práci jsou to jenom děti.</p>	Individuální práce
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>U učitelů jako jo, občas mi někdo něco řekne, ale to je spíš na takový jako kamarádský úrovni. Protože jak je znám i jako kolegy kamarády, tak je to takovej jako zvláštní konflikt, že to úplně jako nejde, abych jim poskytovala nějakou jako dlouhodobou péči. Ale jako zažila jsem, že se mi s něčím stresovali nebo se chtěli poradit. To jo a můžou a říkám jim to. A nebo si sem přijdou tak jako odfrknout. A nebo se i jako vyplakat, se mi stalo.</p>	neformální sdílení, Podpora učitelům
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>Ale měla jsem třeba maminku, chodil ke mně její chlapaček s tím, že maminka pije. Ale já si nemyslím, že byla jako alkoholička. Ale problém byl v tom, že vstávala hodně brzo, protože dělala nějaký cateringový služby, takže chodila spát hodně brzo. No ale večer si chtěla dát skleničku, no takže si ji dala v šest. Takže ty děti to jako viděly. Takže to jsem zažila, že vlastně jsem tady tenkrát řešila i takovou krizi s tou maminkou, že ty její děti měly být na víkend u ní a řekly, že chtějí k tátovi. Tak sem ten táta jakoby přijel a řešili jsme to a já jsem té mamince pak ještě dávala jakoby podporu. Takže té jsem jako nějak pomáhala třeba. Ale jinak jako ne. Spíš vždycky konzultace ohledně dítěte.</p>	KI rodiči

Resp. 4 ZŠ.docx	Nejčastěji přijdou samy ty děti. Že vědí, že tu jsem, řeknou si to nebo po nějakých třídnických hodinách nebo si to řeknou vzájemně a samy si přijdou.	Dítě přijde samo, Doporučení mezi žáky, Programy ve třídách
Resp. 4 ZŠ.docx	Občas je to skrz nějakého učitele, že to doporučí on a pak se to třeba řeší s rodičema.	doporučení učitele, Kontakt přes učitele
Resp. 4 ZŠ.docx	A občas teda jako se na mě obrátí rodič, ale ve valné většině případů přijdou ty děti samy. I jako prvostupňový teda.	Rodiče, 1. i 2. stupeň
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>A stávají se Vám někdy takové ty krize, které jsou iniciované způsobem „kamarádka mi řekla, že si chce něco udělat...“ že nepřijde přímo to dítě, ale zároveň je to něco, co Vy musíte řešit.</p> <p>Není to určitě běžné. Občas něco takového se stalo, ale ne úplně, že by se ta spolužačka chtěla zabít, ale spíš, že je na tom blbě, nebo si nějak ubližuje, sebepoškozuje se, to jako jo. Ale stalo se že jedna moje klientka mluvila o svý spolužačce o který přesně já vím, která to je, která by určitě potřebovala pomoc. Bylo jí to nabízeno jak mnou, tak učitelkou ve kterou má důvěru, tak touhle její spolužačkou, rodiče by klidně jako chtěly a ona prosě nechce o ničem jakoby mluvit. Tak se uzavřela do sebe a poškozuje se a takhle. A tahle moje klientka o ni má starost a jednu konzultaci jsme tomu i věnovaly, že o tom chtěla mluvit, že má o ni starost a plakala. (...)</p>	Odmítnutí pomoci, Doporučení mezi žáky
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>Spolupracujete s nějakýma dalšíma organizacema nebo institucema, kam můžete to dítě poslat, když vyhodnotíte, že už to jako není pro Vás?</p> <p>Snažím se, ale je žalostný, jak jsou všichni jako přetížený.</p>	nedostupné služby

Resp. 4 ZŠ.docx	Spíš teda na nějakou diagnostiku. Když je potřeba. Třeba teď mám nějaký žáky a žákyně v deváté třídě, u kterých jsem přesvědčená, že mají hraniční vývoj osobnosti a vím, že odsud vypadnou a nikam nechodí k žádnému odborníkovi, tak jsem třeba teď jedné mamince doporučila INEP, ať dceru jakoby zdiagnostikují, ať vědí. Protože zrovna tohle je dobré zjistit co nejdřív, aby se s tím začala pracovat co nejdřív. Protože se ten vývoj může ještě ohnout. (...) Tak tam třeba odesílám na diagnostiku.	Potřeba odeslat k dalším odborníkům
Resp. 4 ZŠ.docx	A pak tady mám složku kontaktů, takže když je potřeba, tak tam něco vyštrakám... Nebo taky neziskovky, nízkoprahový kluby.	Seznam kontaktů
Resp. 4 ZŠ.docx	Čistě jako na terapii ale vlastně jako nemám kam je posílat a nebo s tím, že si počkaj. A to je prostě pitomý. A psychiatry ještě docela často mám pocit, že bych potřebovala. Máme tady docela medikovaný děti. Byť si myslím, že o není řešení všeho, ale když nemůže spát jaký má úzkosti, nebo má sebevražedný myšlenky nebo něco, tak si myslím, že by bylo docela dobrý, aby to dítě dostalo něco na uklidnění, ale taky je to složitý, s těma psychiatrama vůbec nevím, kam je posílat.	nedostupné služby
Resp. 4 ZŠ.docx	A když se vrátíme ještě ke krizím, co je podle Vás takový jako důležitý, když máte klienta v krizi? Asi nejvíc to vnímám jako aby se ten člověk uklidnil z nejhoršího. Já je většinou fakt jako nechám, ať si tady udělají pohodlí.	uklidnění
Resp. 4 ZŠ.docx	Když chtějí mluvit, mluví, když nechtějí, nemluví. Nabídnu jim vodu třeba, otevřu okno nebo nějaký takový ty jako fyziologický záležitosti.	fyziologické potřeby
Resp. 4 ZŠ.docx	Ale taková jako asi psychická stabilizace. To bych řekla, že je to, pro co si sem jako přijdou	Stabilizace

Resp. 4 ZŠ.docx	<p>A teď zase, pokud to byl někdo, kdo už byl můj klient nebo klientka, tak jsme se dohodli, že se uvidíme zase za týden třeba. Pokud nebyl, tak záleželo na tom co to bylo, že třeba mi zítra třeba přijde říct, jak se cítí a že si třeba má promyslet, že bychom spolu navázali spolupráci, aby to dítě nemělo pocit, že je na to samo.</p>	<p>Nabídka spolupráce, Monitorování po KI</p>
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>Ale pro mě je hrozně těžký rozlišovat, co je to vlastně ta krize. Protože třeba jak si dělám ten kurz krizový intervence, tak spousta těch situací, který jako řešíme i v rámci nácviků a který jako můžou být nazvaný krizovkou a krizovou situací, tak já vlastně řeším celkem běžně v rámci těch jako pravidelných sezení, takže tam je to spíš jako postavený, že přijde člověk, se kterým jako ten psycholog v tu chvíli nepracuje a přijde s tím, že teď potřebuje poradit jako. Ale tím jak já jim nabídnu i nějakou spolupráci, tak se tím i tak jako uklidněj. Nevím, jestli jsem někdy měla někoho, kdo by byl jen krizovka, která nikam nepokračovala. A myslím si, že vlastně mají strašnou výhodu, že to takhle jako můžou mít, protože když jdou na krizovou intervenci někam, tak ten intervent se nikdy nestane jako terapeutem. Takže ta škola je v tomhle strašně specifický prostředí.</p>	<p>kdy je to krize?</p>
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>No, já jak nemám žádný výcvik, tak jsem to vždycky dělala dost jako intuitivně podle toho, co jako vnímám i na tom konkrétním člověku co teda potřebuje. Takže asi na základě toho asi volím i nějaký slova. Přesně si pamatuju holčičku, která byla ještě na prvním stupni a tu jsem klidně i objala. Na druhém stupni už bych si to jako netroufla a na kluky už vůbec ne. Ikdyž jsem měla i jednoho klienta, kterej byl vyloženě mazal ještě i na druhém stupni. Hodně se snažím jako naladit. Já si o sobě myslím, že jsem jako hodně empatická a že mi tohle jako jde, že je to moje jedna z hlavních jako devíz. Takže</p>	<p>Podle citu/ intuice</p>

	fakt v tenhle okamžik jako spozorním na sto procent a snažím se jako naladit na to, co by on nebo ona potřebovali.	
Resp. 4 ZŠ.docx	Co by mě třeba nenapadlo a o čem třeba mluvili teď jak si dělám ten kurz, o těch jako potřebách fyziologických typu třeba dát tomu dítěti, když už dlouho nejedlo, něco k jídlu. To by mě vůbec nikdy jako nenapadlo. Tak to jsou pro mě takový jako novinky. Dám jim vodu nebo otevřít okno, to jsem dělala, ale třeba přesně jídlo nebo nějaká deka třeba. To mám tendenci jít spíš po těch psychických potřebách než po těch fyziologických i když jsou jako důležitý. Tak to mě jako třeba před tím nenapadlo.	fyziologické potřeby, Výcvik v KI
Resp. 4 ZŠ.docx	A určitě jako se snažím těm klientům říct, že tady jako můžou všechno. Že tady je ten bezpečný prostor, kde můžou plakat, vyzuřit se, odpočívat, mluvit o čem chtějí. Teď mám chlapce desetiletého, podle mě má ADHD i když nikdy nebyl diagnostikovaný, má takové přísné rodiče a je hodně takovej jako vztekej, má v sobě hodně agrese. Občas se někde popere a tak. Ale pořád se jako hlídá, ne úplně mu to teda jde. A tady jsme objevili nověj rozměr terapie nebo poradenství, že on se tady jako vyventiluje a bylo to přesně jako že on mi šeptá „můžu tady bejt sprostěj?“ tak jsem říkala, že tady může úplně všechno a on křičel nadávky. Takhle si párkrát zanádal. Nebo kreslil, jak by vraždil prostě nějaký... A fakt si nemyslím, že to je jako patologie, je to prostě malej kluk a je to vztek na spolužáka, takže nakreslí deset způsobů, jak by ho mohl zabít, jo, nebo.. on si je vždycky takhle očísluje. Teď se zajímá o porno a o sexuální otázky a doma by s ním o tom nikdo nemluvil, takže jsme dělali i nějaký jako v rámci „Umíme to“, to je takový server na procvičování učiva a je tam	Dát prostor, bezpečí

	<p>přesně i jako biologie pro devátou třídu a jeho hrozně bavilo se dozvídat o těch věcech a tak. A ten vyloženě potřebuje tu ventilaci. A je to hrozně hodnej kluk, ale má to v sobě a neví si s tím rady a vlastně jako nikde nemůže ventilovat. Takže tady jo. (...)</p>	
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>Tenhle rok jsem byla několikrát v rámci poradny na supervizi. A vlastně mi tam bylo hrozně jakoby příjemně. Ale zjistila jsem jednu věc, která je pro mě vlastně dost typická i jako celkově, že já nemám problém s tím, že bych si s těma věcmi neuměla poradit. Já tam nejdu s případem s tím, že bych ho vyložila a chtěla bych ty názory těch ostatních. Já vlastně jako nemám pocit, že si s tím neporadím. Ale občas potřebuju ujištění. Takže přesně to mi supervize dává. Že třeba když já navrhuju, jak bych něco řešila, tak je to nějak přijatý a to je pro mě znamení, že ok, tu práci dělám dobře. Protože je fakt, že psycholog ve škole má mnohý výhody, ale taky mnohý nevýhody a hlavně to, že jsme na to sami. Zvlášť po tý škole jsme do toho byli hozený a vlastně jsme nevěděli ani co máme jako dělat. (...)</p>	Chybí supervize
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>Protože je fakt, že psycholog ve škole má mnohý výhody, ale taky mnohý nevýhody a hlavně to, že jsme na to sami. Zvlášť po tý škole jsme do toho byli hozený a vlastně jsme nevěděli ani co máme jako dělat. (...) Tak teď ten šestý rok už jako víc vim. A já se jako ráda vzdělávám. I mám pocit, že teoretický základy co se týče psychopatologie mám teda jako ze školy vlastně dost malý. Ještě tím, jak jsme byli dvouobor. (...) A tím jak jsou dneska ty děti čím dá víc patologický, tak bych to</p>	Chybí vzdělání -> pocit nekompetentnosti, Pomůže praxe

	<p>potřebovala k tomu. Takže si to různě dohledávám, ale to mi tam chybí. (...)</p>	
<p>Resp. 4 ZŠ.docx</p>	<p>Měla jsem tenhle rok pocit, že jsem něco neodhadla. Přišla za mnou dívka, sedmačka, která na téhle škole je druhý rok a z dřívějšíka jsme se neznaly. Ona sem začal chodit, když se rodiče přestěhovali. Přišla za mnou, jestli by se mnou mohl něco probrat a přišla nejdřív s tím, že jí hodně zajímá takový ten funklub chlupatých zvířat, kde si kupují nebo šijou obleky a chodí na různý jakoby srazy. A to jí hrozně jako baví, ale rodiče tomu úplně nefandí a co s tím vlastně. A druhá věc potom co z ní vypadla a co s tím vlastně trochu souvisela, byla, že by se strašně chtěla vrátit na tu předchozí školu a že vlastně nepochopila, proč tam nemohla zůstat, protože se sice přestěhovali, ale první rok po tom tam pořád dojížděla a není to úplně daleko. A že vlastně jí to ty rodiče nějak nejsou schopni vysvětlit. Takže jsme hledali možnosti, co se s tím dá teď udělat. Nějak si snimi jako promluvit a hledat možnosti. A pak přišla ještě jednou, že si jdeme říct, jestli to nějak zabralo. Ona totiž na té předchozí škole měla nejlepší kamarádku, která taky má tenhle zájem. A vlastně jako ona byla taková bezradná. Že to vlastně zkusela, ale že jí rodiče nedokázali odpovědět, pak se to přešlo. (...) A já jsem jí teda navrhla, že bychom s třídním si ty rodiče jako pozvali a zkusili to s nima nějak jako vyřešit, když na téhle škole nechce být. Nakonec jsme se s tím učitelem dotkli i těch kostýmů. A bylo to vlastně hrozně jako fajn. Rodiče byli velice emocionální. Ona má ještě sourozence, dvojčata ve školce. S tím, že si pochvalovala, že je dobře, že na ni teď rodiče nemají tolik času. A tak jsme tu měli ty rodiče a nějak jsme to jako řešili a oni, že tu školu řeší a že nevědí, že nějak balancují nad tím, jak moc jí vlastně vyhovět a nakolik nenaskočít na její manýry. Vysvětlovali nám teda</p>	<p>nepovedená intervence, Potíže za krizí, Nepovedené: navázání důvěry</p>

nějak jako ty důvody. (...) A tak jsme to řešili. Působili velmi jednotně, velmi emocionálně a tak, že mají o to dítě velký zájem a spíš se bojí, aby neudělali něco špatně. A byli hrozně vděčný a vyloženě se ptali, jestli jí mají vyhovět nebo jak. A já jsem pak jako ty holce říkala, že z toho mám dobrý pocit a že pravděpodobně s ní o tom budou brzo mluvit, protože tak jsme se s ní dohodli. A týden na to jsem se jí ptala, jestli už spolu mluvili a ona říkala, že ne. A vzala jsem si ji sem na chvíli a říkala jsem jí, že vlastně jsme si s panem učitelem říkali, jak jsou ty rodiče vlastně jako skvělí a jak spousta těch rodičů na ty děti kašle a oni se prostě jakoby zajímali a mají ji rádi a že aby i ona zkusila s ní mluvit. A dohodly jsme se, že až bude mít nějaký nové informace, že dá vědět. A už nepřišla. A já nevím, jak dlouho na to v rámci nějaký prevence, která tady byla ohledně domácího násilí ve třídách, tak pak děti mohly napsat jakoby vzkaz nebo něco, co je trápí s tím, že když se nepodepíšu, tak to zůstane anonymní a když se podepíšu, tak se to může řešit, že to můžou říct mně. A byť ona se nepodepsala, tak oni to nějak jako věděli, že to psala ona, ty lidi. A říkali, že tam napsala, že se vlastně už čtyři roky cítí být jako kluk. A dřív by mě to nenapadlo a vůbec jsem takový děti neměla. Ale teď co mám ty postcovidový děti, tak to je prostě stejnej balíček. Všechny tyhle moje nejvíc patologický děti, tak bych řekla, že to jsou budoucí hraničáři a teď mají stejný jako sebepoškozování, nejedí, nenávidí se a typicky, ne všechny, ale typicky jsou nebinární nebo druhé pohlaví. Řekla bych, že to teď jde jako ruku v ruce ještě s hledáním té identity, s pubertou a takhle. A ještě já jsem měla kamaráda, který se nechal předělat na holku, přestože byl vždycky úplně normální kluk, já si myslím, že to byl hraničář jako prase, pak se nechal předělat na holku v Thajsku, protože tady je hraniční porucha jako kontraindikace. A to už ani jsme spolu nějak nebyli ve styku, ale tak jsem říkala, že buď ze sebe ještě nechá

udělat černocho nebo už rovnou spáchá sebevraždu. A on spáchal sebevraždu. Prostě to neřeší ten problém. A já jsem konzervativní a vadí mi to prostě jak je dneska já nevím kolik, sedmdesát dva pohlaví a všichni to respektujte a všichni se z nás zblázněte. Jako ať si to každé dělá, jak chce, ale tohle je moc podle mě, jak to je teď. Ale mám to spojený s tím, že vždycky to bylo něco jako problematickýho. Mám tady jednoho kluka, první stupeň, od malička se rád převléká do holčičích šatů, kamarádí se s holkama, je zženštělý a neví, jestli se cítí být jako holka nebo kluk. Tak tam něco opravdu vývojově je. Ale takový ty, co si ve čtrnácti najednou řeknou... Takže už mám na to docela čidla. A teď když jsem se to dozvěděla od těch lidí z prevence, tak jsem si říkala, jestli já nejsem úplně blbá, že jsem to přehlédla, že ona vlastně mi přišla něco říkat asi velmi opatrně a že já jsem to možná úplně zazdila tím, že jsem jí řekla, jak jsou ty rodiče skvělý. Protože dost často zrovna ty hraničáři nemají skvělý rodiče, že jo. Takže možná jsem jí postavila ještě víc tam, kde má stát. (...)

Tak nakonec jsem to vymyslela tak, že jsem si ji sem vzala. Ona byla hrozně překvapená, co jako chci. A ještě si pamatuju, že když jsem říkala, jak ty rodiče jsou jako fajn a jak jim na ní záleží, tak ona měla slzy v očích, jo. Ale to mohlo být i že ji to dojalo. Ale vzala jsem si ji sem s tím, že jsem jí řekla, že vlastně mám tenhle pocit. Já jsem jí nejdřív ani neříkala o tom, že vím, že to psala. Řekla jsem jí, že mi to od té doby vrtá hlavou, jestli jsem něco neudělala blbě nebo jsem to neodhadla, že ona vlastně s něčím přišla a jestli vlastně mi nechtěla říct něco jiného a jestli vlastně to s těma rodičema opravdu je takový, že jsou tak úžasný a ona úplně byla taková jako že ne, že šlo vážně jenom o tomhle a že je to v pohodě.

Pak jsem se jí zeptala, jak je to teda s tím kluk/holka. Ona teda řekla, že se čtyři roky cítí jako kluk, ale že to nějak zatím jako nehrotí a měla na to takovej docela zdravěj názor a odstup

	<p>svým způsobem. A já jsem jí teda řekla, že kdyby chtěla cokoliv probrat nebo tak, tak ať klidně přijde. A už nepřišla. Ale vlastně doteď nevím, jestli jsem to jako nepokazila.</p> <p>Ve většině případů nemám pocit, že bych to nějak vyloženě nezvládla, spíš naopak. Ale tady to si vlastně jako nejsem jistá. Protože to byla trochu vlastně krizovka, chtěla přijít docela narychlo. (...)</p>	
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>A říkali, že tam napsala, že se vlastně už čtyři roky cítí být jako kluk. A dřív by mě to nenapadlo a vůbec jsem takový děti neměla. Ale teď co mám ty postcovidový děti, tak to je prostě stejnej balíček. Všechny tyhle moje nejvíc patologický děti, tak bych řekla, že to jsou budoucí hraničáři a teď mají stejný jako sebepoškozování, nejedí, nenávidí se a typicky, ne všechny, ale typicky jsou nebinární nebo druhé pohlaví. Řekla bych, že to teď jde jako ruku v ruce ještě s hledáním té identity, s pubertou a takhle.</p>	Vliv Covidu
Resp. 4 ZŠ.docx	<p>V nepřímé práci jsou pak zápisky, dohledávání, organizace... Dneska jdu třeba něco řešit na obec. Kdysi jsem hodně chodila</p>	nepřímá práce

	na OSPOD, tak tam občas jdu. Nebo teď kon mi sem přijdou z neziskovky se dohodnout na nějaký případný spolupráci. (...)	
Resp. 4 ZŠ.docx	Jednou jsem tady měla klienta, který toho má hrozně moc. To je nejsložitější případ, co jsem kdy viděla. Ale nemá to ještě diagnostikované, protože je mladý. Ale má všechno na co si vzpomenete v rámci nějakých psychopatologických projevů. Je skvělý mimochodem, já ho mám moc ráda. Ale má zřejmě nějakou jako disociativní poruchu identity, teď nevím, jestli to říkám dobře, bývalá mnohočetná porucha. Prostě jako přeblikává do jiných osobností, což musím říct, že jsem poprvé v životě viděla na živo. A to bylo přesně, že ho přivedli a on věděl, že to jako na něj jde, že ta jedna se snaží dostat, jak on říká „ven“. A snažili jsme se v nějakých deset, patnáct minut ji tam udržet, ale nepovedlo se to, vylezla, takže pak jsem tady měla hodinu tu jinou osobnost, která vůbec nevěděla, kde je a neznala mě. Tak to bylo takový... ale přišlo mi blbý, ho posílat do hodiny. Tak jsme si tak jako povídali. Ale pak teda šel do hodiny a pak se zas jako přepnul, on nikdy není moc dlouho v nějaký tý jedný. Tak to třeba byla taková docela jako vtipná krizovka.	KI u klienta s patologií
Resp. 4 ZŠ.docx	A tak já nevím, tak jednou za měsíc, bych si to tak pro sebe kategorizovala.	měsíčně
Resp. 4 ZŠ.docx	Zároveň se jim tím někdy taky hrozí, že když budou otravovat v hodině, tak si půjdou sednout k paní psychologce a spousta těch dětí řekne „ok, tak já jdu“.	Psycholog za trest
Resp. 4 ZŠ.docx	Takže není moc možné, aby to dítě přišlo fakt akutně teď hned? Když bude krize, tak jo.	Dostupný

Resp. 4 ZŠ.docx	Tak jako rozlišuju, když přijde někdo nový, jestli je to akutní, ale když není, tak dřív jak za týden se za mnou na termín nedostane, což si myslím, že je furt jako hodně dobrý. Ale když to bylo něco jako hodně akutního, tak jsem i udělala to, že jsem poslala pryč někoho, kdo tady byl na svém domluveném čase. Takže když je krize, tak ano, reaguju jako na krizi.	Prostor pro akutní případy
Resp. 5 ZŠ.docx	Takže minimálně formou náslechu, pozorování, případně doporučení při vývojových obtížích.	hospitace
Resp. 5 ZŠ.docx	vedení paní asistentek.	Práce s AP
Resp. 5 ZŠ.docx	Dělám tam screening školní zralosti každý rok a konzultace s paní učitelkami	Diagnostika
Resp. 5 ZŠ.docx	Ten právě nemám. Kdybych nad něčím ještě uvažovala, tak by to byl výcvik v krizové intervenci, abych ho měla aspoň formálně. Paradoxně jsem ji už dělal na krizovém centru jeden rok. To bylo při práci v Bohnicích, sloužili jsme tam příslužby.	Chybí kurz KI
Resp. 5 ZŠ.docx	Chodím pravidelně na supervize každý měsíc.	Externí supervize
Resp. 5 ZŠ.docx	Intervizní setkávání jsme měli v rámci v ŠPP. Když jsme nastavovali fungování ŠPP, tak jsme měli dvě supervize. Teď se jako tým ŠPP každý týden scházíme na poradách. A přemýšlím teď, přišla nabídka od vedení, že bychom opět mohli mít nějaká supervizní setkání v rámci péče o tým, tak bychom to asi zase po čase zkusili. Ze začátku nám to hodně pomohlo v nastavování toho procesu. I směrem k vedení.	Supervize ve škole, Intervize
Resp. 5 ZŠ.docx	A to znamená, jak teď funguje to ŠPP? Jsem s tím teď spokojená. Myslím si, že tím, že se pravidelně setkáváme, že jsme otevření a hodně sdílíme a to je i charakteristika naší školy, hodně o věcech pořád mluvíme, nemáme kabinety, pořád jsme spolu. Akorát já mám pracovnu a ŠPP má pracovnu. Takže jsme hodně pospolu a pořád	Funkční ŠPP

	<p>sdílime. Takže se hodně na věcech domlouváme společně. (...)</p> <p>Jsem s tím spokojená. Bohužel příští školní rok nám bude odcházet do důchodu výchovná poradkyně pro první stupeň, která je skvělá a má velký přesah i za to výchovné poradenství. Tak tam jsem já zvědavá a v očekávání, co to přinese. Tam lehké obavy mám, protože ta její odbornost byla značná.</p>	
Resp. 5 ZŠ.docx	Nejčastěji vedu individuální pohovory s dětmi,	Individuální práce
Resp. 5 ZŠ.docx	druhá nejčastější je práce ve třídách, kam chodíme společně s metodičkou prevence.	Práce se třídou
Resp. 5 ZŠ.docx	Třetí jsou individuální konzultace s pedagogy.	konzultace s učiteli
Resp. 5 ZŠ.docx	Čtvrtá, tam by se to asi dělilo, třetí, čtvrté místo je vedení, komunikace s vedením.	konzultace s vedením
Resp. 5 ZŠ.docx	Asi nejméně frekventované jsou semináře pro učitele. J	Vzdělávání učitelů
Resp. 5 ZŠ.docx	Ještě mám péči o paní asistentky, tak tam proběhly nějaký jako workshopy, tak tam ještě pečuju,	Práce s AP
Resp. 5 ZŠ.docx	pak až nějaký vzdělávání pro paní učitelky a pro rodiče. A to mám pocit, že pro ty rodiče to je před téma učitelama. Měli jsme dva kurzy pro rodiče předškoláčků.	Vzdělávání rodičů
Resp. 5 ZŠ.docx	To mě buď vyhledá dítě samo nebo vzkáže po paní učitelce nebo mě osloví i rodič.	Dítě přijde samo, Kontakt přes učitele, Kontakt přes rodiče
Resp. 5 ZŠ.docx	U dětí i u sebe.	Kontakt přes rodiče, KI rodiči

Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Jaké z těch činností, které děláte, jsou pro Vás nejnáročnější nebo nejvíc stresující? Jestli teda nějaké...</p> <p>Tak úplně jednoznačně by to bylo to vzdělávání učitelů. A specificky učitelů, ne paní asistentek. Jednak by mi to dalo značný čas na přípravu, protože aby to mělo smysl, nějakou hloubku, tak kolik takových témat můžu jako obsáhnout. Je to pro mě značně náročné na přípravu a pak ten seminář využiju jednou. Tak si říkám, že když to udělá někdo, kdo se tomu tématu věnuje, má to propracovaný, tak to vlastně udělá líp a efektivněji.</p>	Náročné: vzdělávání učitelů
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>My vždycky v rámci prvních tříd se chodíme v listopadu, v prosinci, až se děti rozkoukají a zažijou si paní učitelku třídní, tak se chodíme představit do těch tříd s metodičkou prevence s nějakým krátkým programem.</p>	Představení novým třídám
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A potom si některé třídy ještě v rámci jednoho, dvou setkání vedeme. Protože se chodíme do těch tříd dívat.</p>	Práce se třídou
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Potom jsme zvaný paní učitelkama třídníma i na náslechy do tříd, tak se chodíme dívat.</p>	hospitace
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A nebo, že už u mě jednou byly, protože je poslala paní učitelka nebo maminka a ony se potom vrací. A to je teda velkej balík dětí.</p>	Děti se vrací
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Bud' přijdou do pracovny. Což někdy obdivuju děti z prvního stupně, že přiběhnou až sem, protože jsem na druhém stupně úplně v rohu, takže to chce velké odhodlání. Takže bud' přijdou samy a zaťukají na dveře,</p>	Dítě přijde samo
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>nebo mě potkají na chodbě</p>	Nabídka pomoci v "terénu"
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>nebo je přivede kamarád nebo kamarádka,</p>	přivede spolužák
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Nebo máme schránku důvěry, to využívají občas,</p>	Schránka důvěry

Resp. 5 ZŠ.docx	nebo i ty mladší vzkážou přes paní učitelku.	Kontakt přes učitele
Resp. 5 ZŠ.docx	nebo mi můžou poslat vzkaz přes teamsy, to téměř nevyužívají	Kontakt přes internet
Resp. 5 ZŠ.docx	Pak mě znají, když máme představení pro rodiče prvňáčků.	představení rodičům
Resp. 5 ZŠ.docx	Hodně velkou podporu jsem dostala od vedení a myslím si, že to je klíčové pro školního psychologa, aby byl v souladu s vedením, s panem ředitelem. A tam jsem dostávala velkou podporu dlouhodobě. Celé naše pracoviště mělo podporu. A jak to tlačilo vedení, jak sdílelo, k čemu má ta služba sloužit, proč tady jsme a doufám, že taky díky tomu jak pracujeme, tak postupně se ta služba prostě zaběhla.	Podpora vedení
Resp. 5 ZŠ.docx	Jsme třeba i hodně s učiteli na schůzkách potom s rodiči, to je teda služba, která je hodně využívána, že si nás učitel přizve na schůzku s rodiči. A i se domlouváme, co by bylo potřeba. Často jsou to i děti, který jsou v naší péči ŠPP, takže potom tam říká třídní učitel svůj díl a my tam říkáme náš díl a mnohdy tam říkáme věci co třeba by nechtěl říkat pan učitel, nebo z jeho odbornosti by to tak nevyznělo. Takže se to takhle potká. To je hodně využíváné a je to funkční teda, to mám ráda.	Spolupráce s učiteli, Schůzka učitel, rodič, psycholog

Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Vy jste mluvila o sdílení vedení, to znamená, že vedení to sdílelo učitelům, k čemu tam jste? Nebo i dětem?</p> <p>Učitelům. Vedení k dětem vůbec, to jsme si obstarávali my. Ale směrem k učitelům. Protože pak přicházelo hodně nových učitelů, takže vždycky, když bylo v přípravném týdnu nějaké setkání, tak říkali, že je tady ŠPP a že to je hrozně super, že ho tady máme a co to je a k čemu nám to může být a čeho se nemáme bát a jak nás můžou jako využívat a ať to fakt jako dělají. A vlastně to nastavení, že ŠPP není někdo, kdo nás kontroluje, není to někdo, kdo na nás donáší. Je to opravdu služba, kterou můžu jako učitel využít. Tak postupně to učitelé nasáli a i ti, u kterých vidím, že opravdu neví, co s náma, nebo když to vztáhnu konkrétně k mé roli, tak neví, co se mou, tak postupně se to snad vždycky do určité míry podařilo nastavit ta spolupráce. Víím, že někdo je té službě ze své povahy víc otevřený, někdo méně, ale troufnu si říct, že snad tady není ve škole učitel, kde by to vyloženě dřelo, že by fakt nechtěl. Někdy to trvá. A to si pak říkám, že je moje zodpovědnost, navázat ten vztah, dávat ty nabídky tak, aby ten učitel je mohl přijímat.</p>	Učitelé znají náplň práce psychologa
Resp. 5 ZŠ.docx	No... plačící dítě s úzkostnou panikou, nebo agresivní dítě v afektivním raptu.	Záchvat pláče, Úzkosti, Panické ataky, Agrese
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Aha a to je krizová situace pro koho? Pro něj, pro děti, pro učitele?</p> <p>Pro všechny zúčastněný. Myslím, že pro obě strany. Úzkosti a paniky pro dítě a agresivní raptu pro obě strany.</p>	

Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Mám žáčka na prvním stupni. Byl tady už v přípravné třídě. Má těžké ADHD až do poruch chování a má značné afektivní výbuchy, projevy hostility, agresivní, takže jde pak do věcí, do dospělých. Naštěstí ne do dětí. Takže jsme řešili situaci, kdy byl v raptu a bouchal do paní učitelky, křičel, vulgarity a vlastně jsme ho jakoby zklidňovali. Když to popíšu, tak jsem ho prostě držela mezi stehnama a objímala rukama a říkala tím tónem hlasu, kterým se to říkat má a těmi slovy co se říkat má, aby to odeznělo a mohl se vrátit do třídy. Paní asistentka tam už sama byla v emocích a nešlo to.</p>	Agrese, uklidnění, KI příklad, Stabilizace
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>To znamená, že vás paní učitelka zavolala?</p> <p>Já jsem šla zrovna kolem. To byla taková shoda okolností. Ono se to dělo poměrně často, ale tady jsem zrovna byla.</p>	Nabídka pomoci v "terénu"
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A tím pádem jste tu situaci řešila v té třídě?</p> <p>Na chodbě, oni už byli na chodbě a probíhalo to tam jako špatně. On se vracel do třídy, takže ještě vybíhala paní učitelka, bylo nás tam víc. Tak jsme zavřeli dveře do třídy, že tam jako ne, já jsem ho chytla mezi dveřma, sedli jsme si na chodbě, já jsem ho tam držela a říkala jsem mu, že vím, že teďka je jako naštvanej a rozrušenej, že mu je nepříjemný, že ho držím, že to vím, že hned jak to půjde až to odezní, tak ho pustím... ale zároveň když to neodezní, že se nemůže do té třídy vrátit. On chtěl pořád pustit a já jsem říkala, že ho pustím, ale že myslím, že ještě to k tomu není, ale že to bude dobrý, že to přejde, ale že kdyby to nešlo, to už jsme i hrozili, protože on si pak už i chodil sedat do ředitelny, tak že bysme znova museli si jít sednout k paní zástupkyni, ale že věřím, že to zvládneme, že tam nebudeme muset jít. Pak jsem se ptala, jestli myslí, že už to jde... a takhle jsme prostě to přestáli.</p>	KI příklad, čas, uklidnění

Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A to jste se naučila kde pracovat s takovou situací?</p> <p>Asi v Bohnicích.</p> <p>Takže z praxe.</p> <p>Ano.</p>	Pomůže praxe
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Mohla byste popsat ještě nějakou z těch úzkostných nebo panických, jak to vypadá, když takovou situaci řešíte?</p> <p>To většinou mi přivádí... ale já mám většinou ty agresivní, těch mám nějak víc.</p>	Agrese
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Ale když, tak to je spíš ojediněle, že přišlo dítě fakt v tom záchvatu paniky a přiváděli mi ho do pracovny, takže jsme seděli v křesílku, já jsem říkala kde jsme, že teďka jsem tu jako pro něj, uzemňovali jsme se, pracovali jsme s dechem, se zklidněním, říkali jsme si, co se teď děje, racionalizovali jsme si to, že to odezní a pracovali jsme s dechem.</p>	KI příklad, uklidnění, Panické ataky, dech, kotvení, Vysvětlit co se děje
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A dá se říct jak často se s tím setkáváte, že musíte dělat nějakou krizovou intervenci?</p> <p>U nás na škole já mám pocit, že moc často ne. Za tenhle rok ty případy by byly tři, to ještě když se nám dívčina zamkla na záchodě, nechtěla odejít a plakala tam. Tak to byly třeba čtyři situace včetně školky za celý rok.</p>	několikrát do roka
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Vyhořelého učitele v pokročilém stádiu vyhoření jsem měla.</p> <p>Když se ve výuce dostal až fakt do paniky se všim všudy. Tak tam ano. To jsme se zklidňovali v pracovně, pak jsme šli i ven.</p> <p>A rodiči... To asi ne. Nebo co pod to zahrneme.</p>	KI učitel

Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Protože kdybych to zahrnula širěji, že tam nejsou úplně jenom tyhle jakoby extrémní... tady a teď, tak v podstatě já práci školního psychologa vnímám jako krizovou intervenci. I tu preventivní práci. Protože často v rámci sebepoškozování i tady těch úzkostných atak je školní psycholog prostě první kdo je na ráně. Takže řešili jsme, že dítě si propálilo ruku zapalovačem, vypálilo si díru do ruky, tak to jsme tady řešili. On už to teda měl ošetřený, nějak si to doma jako zalepil ale když s tím přišel do školy a objevili jsme to, tak se to tu řešilo. To dítě už ke mně docházelo, tak se to tam snadněji sdílelo. Ale vlastně těch situací by bylo jako hodně a je to o tom, co tam jako zahrneme. A já si myslím, že školní psycholog je takový krizový intervent. Že by tu službu měl poskytovat včas, nejlépe v tu chvíli kdy to je potřeba, neměly by tam být dlouhé čekací doby a měl by být k dispozici tady a teď.</p>	Na ráně, Dostupný, ŠP = krizový intervent, kdy je to krize?, KI u stálých klientů
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A i tím, že má možnost intervenovat z mnoha stran a ovlivnit ten systém z hodně stran, což je úplně pro mě luxusní, to je pro mě na té práci asi nejhezčí, že já pro to dítě můžu pracovat s ním individuálně, můžu pracovat do určité míry s jeho rodičem. Můžu pracovat s učitelem, můžu pracovat s třídním učitelem... Já do toho systému můžu šťouchat z hrozně míst. A zároveň to dítě, protože ho znám z hodně situací a známe se hodlouho, tak do určité míry známe ten jeho životní příběh a nahlížíme trochu víc pod pokličku a za ty obtíže. (...) Mně to tady přijde hrozně efektivní ta pomoc a cílený a hodně preventivní. Některý věci se prostě nemusí rozvinout, když se s nimi začne pracovat včas. Obzvlášť u těch dětí.</p>	Intervence ve prospěch dítěte
Resp. 5 ZŠ.docx	Typicky rozvody rodičů, hádky rodičů, abúzus psychoaktivních látek od rodičů.	Rozvod rodičů, Rodiče součástí problému

Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A můžete zkusit nějak definovat krizovou situaci?</p> <p>Za mě je to cokoliv, co je nad aktuální zvládací kapacitu toho člověka. A co ho nějak ohrožuje na integritě jeho osobnosti, na pocitu jeho pohody a spokojenosti... Ve škole schopnosti se učit, nějak adekvátně fungovat.</p>	<p>krize: nad aktuální zvládací kapacitu,</p> <p>Krize: ohrožuje, krize: znemožňuje adekvátně fungovat ve škole</p>
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>do krizovýho centra Nákel, kde vím, že když potřebují nějakou jako akutní péči externě nebo medikaci nebo aby je prostě viděl psychiatr, tak je posílám tam a mám dobrou zkušenost.</p>	<p>Doporučení krizovýho centra</p>
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Nebo pak tady v našem kraji k pedopsychologům klinickým nebo k pedopsychiatrům.</p>	<p>Potřeba odeslat k dalším odborníkům</p>
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>a péče je teda málo dostupná, ale nakonec se to vždycky nějak podaří. Bohužel co se mi stává, že se ty děti často potom vrátí zase sem. To je v pořádku, ale uměla bych si představit, že by ta externí spolupráce trvala dýl, že by se to dítě navázalo jinde. A to se ne vždycky daří. Ale pro mě to ten účel splní jako pro školního psychologa, že vím, že ho viděl psychiatr a že jsou nějak ošetřené ty oblasti, kam moje možnosti už nesahají.</p>	<p>nedostupné služby, Děti se vrací</p>
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Určitě pracovat i s rodiči. Nějak zalarmovat systém, využít všechny možné cesty ve prospěch dítěte. A to může být i včetně toho, že navážeme někam dál, navrhne mu volnočasové aktivity, které pro něj budou adekvátní, zazdrojujeme ho, najdeme mu zdroje podpory, ať je to kdekoliv. Tak to je strašně důležitý. A tím líp, když se to najde mimo moji pracovnu v běžném životě.</p>	<p>zalarmovat systém, Intervence ve prospěch dítěte</p>
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A já ho pak kousek cesty vedu. A to co ho sytí je pak někde jinde. To je fajn, to když se podaří, tak za mě je to dobrý.</p>	<p>Podpora dítěte</p>
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Přeposílám děti určitě do PPP, do krizovýho centra Nákel, kde vím, že když potřebují nějakou jako akutní péči externě nebo medikaci nebo aby je prostě viděl psychiatr, tak je posílám tam</p>	<p>Externí organizace / spolupráce</p>

	a mám dobrou zkušenost. Nebo pak tady v našem kraji k pedopsychologům klinickým nebo k pedopsychiatrům. Ta péče je teda málo dostupná, ale nakonec se to vždycky nějak podaří.	
Resp. 5 ZŠ.docx	Teď se to zrovna řešilo, no vidíte, to je další situace, to bylo sebevražedné dítě.	Suicidiální tematika
Resp. 5 ZŠ.docx	Pak tady byla zneužívaná slečna, no ono by se to našlo, zapomínám.	Zneužití
Resp. 5 ZŠ.docx	Určitě pracovat i s rodiči. Nějak zalarmovat systém, využít všechny možné cesty ve prospěch dítěte. A to může být i včetně toho, že navážeme někam dál, navrhneme mu volnočasové aktivity, které pro něj budou adekvátní, zadržujeme ho, najdeme mu zdroje podpory, ať je to kdekoliv. Tak to je strašně důležitý. A tím líp, když se to najde mimo moji pracovní v běžném životě. A já ho pak kousek cesty vedu. A to co ho sytí je pak někde jinde. To je fajn, to když se podaří, tak za mě je to dobrý.	Záchytná síť - dočasná péče
Resp. 5 ZŠ.docx	Stalo se nedávno, že přišel pan učitel, že ví, že se chlapec sebepoškozuje a pravděpodobně má sebevražedné myšlenky. Takže s tím klukem mluvil on, protože on ten kluk v mojí péči nebyl a promluvili jsme si s jeho maminkou spolu panem učitelem. Pan učitel mě na něj upozornil, já jsem si ho našla ve třídě o přestávce. Vzala jsem si ho k sobě a řekla jsem mu, že jsem se dozvěděla, že má teď nějaký těžký životní období, že se něco děje, o sebepoškozování jsem nemluvila. Pak vznikla spolupráce. Říkala jsem mu, že teď jsme se viděli spolu, ale jak už mu říkal pan učitel, budeme muset o tom informovat maminku a že na schůzce, kterou zorganizoval pan učitel budu i já. Tak jsme se dohodli s tím chlapcem, že bychom se ještě viděli. A tak vznikla spolupráce. A protože byl sebevražedný, tak jsem rovnou říkala mamince, aby si našli někoho venku, že	Záchytná síť - dočasná péče, Kontakt přes učitele, vyhledání dítěte, Nabídka spolupráce

	<p>já ho povedu, ale jen do doby, než si najdou externí péči a že je nezbytně nutné, aby navštívil psychiatra.</p>	
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A protože byl sebevražedný, tak jsem rovnou říkala mamince, aby si našli někoho venku, že já ho povedu, ale jen do doby, než si najdou externí péči a že je nezbytně nutné, aby navštívil psychiatra.</p> <p>A to dítě projevilo zájem se s Vámi dál vídat?</p> <p>Ano, projevilo. A kdyby neprojevilo, což se mi ještě nikdy nestalo, ale může se to stát, tak bych řekla „hele já tomu jako rozumím, ale kdybys souhlasil, tak bychom se domluvili, že bych si tě občas aspoň na pět minut vzala, zeptala se jak se máš a jestli něco nepotřebuješ, protože mám obavu. Protože než se najde péče někde jinde, kde to třeba tobě bude vyhovovat víc, tak bych jenom chtěla vědět, že je všechno v pořádku.“ Asi bych to dávala jako nabídky a snažila bych se ho navést tak, že se na tom jako domluvíme, ale nějak bych na tom jako trvala. Pět minut stačí, chápu, že nechce víc a nemusí víc.</p>	Monitorování po KI
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Co Vám pomáhá řešit tyhle krizové situace? Kdybyste měla začínajícímu školnímu psychologovi říct, čím se má vybavit, aby tyhle situace zvládal.</p> <p>Výcvik v krizové intervenci, dlouhodobý výcvik... Průběžně a neustále se vzdělávat. Stáže na dalších pracovištích, podívat se do více škol, seznámit se s těmi pracovišti tam. Určitě tým</p>	Výcvik v KI, Výcvik, Vzdělávání podle potřeby, Funkční ŠPP, Podpora vedení, supervize, Opora ve škole,

	<p>ŠPP. Na koho já konkrétně se můžu obrátit, když něco řeším, metodik prevence, výchovný poradce, to je strašně důležité, aby v tom nebyl sám. Vlastně potom ta návaznost na vedení, protože v některých postupech je potřeba a potřebuju jako školní psycholog zaštitění a zastání taky. Tak asi tohle. Když pak nebudu sahat k tomu, že mám nějaký vztahy mimo práci a tak. A supervize samozřejmě, jednoznačně.</p>	<p>podpora od kolegů, Pomůže praxe</p>
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Mně strašně dala ta práce v Bohnicích, já z toho těžím doted'.</p>	<p>Předchozí praxe</p>
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Ale z kurzů, které mám, tak VTI (videotrénink interakcí), to využívám jako hodně. I když nepracuju s kamerou, tak ten systém přemýšlení nad věcmi, systém kladení otázek a vedení toho rozhovoru je fakt pro školství hrozně fajn. Ať už pracuju opravdu jako videotrenér, že pracuju s tím učitelem na vzájemné interakci učitel-žák, tak i když nemám kameru a jenom ho vedu jako rozhovorem, tak to mi fakt hodně jako pomohlo tenhle kurz. A pak určitě herní terapie, nebo sandtray. Já ho nemám, ale dovedu si představit, že by se to dalo hezky využít. A aspoň trošku se orientovat v diagnostických metodách. To je taky důležitý, protože když mi přijde ta zpráva z poradny, tak vím co mi tam jako píšou.</p>	
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Ještě se vrátím k těm intervencím. Když poskytnete nějakou krizovou intervenci, tak co se děje po tom?</p> <p>Když něco řešíme, ať už v rámci KI nebo vznikne nějaké téma, které je náročné a to dítě třeba pláče a pak se má vrátit do hodiny, tak si hlídám čas, vždycky říkám dopředu, kolik na sebe máme času a když vidím, že se ten čas blíží ke konci, tak říkám „vidím, že bysme si o tom mohli povídat ještě víc, ale máme tolik a tolik hodin a do konce našeho setkání zbývá tolik a tolik“ prostě to jakoby rámuju, abychom se vrátili do toho kontextu kde jsme. A dál říkám, že určitě bude příležitost, kdy se k tomu vrátíme. A pak říkám, že bychom to uzavřeli a jestli</p>	<p>kotvení</p>

	<p>potřebuje něco jakoby ještě říct nebo na něco jsem se neptala a přijde mu to důležitý, tak aby to mohl ještě říct. A pak říkám „tak a teď bude začínat přestávka, ty se potom vrátíš do vyučování, co tam máte za hodinu, co tě čeká? Aha, aha... a co v té hodině máte dělat?“ A vracím ho zpátky do toho kontextu. A když je toho jakoby moc, tak se ptám, jestli bych pro něj mohla ještě něco udělat, aby se mu líp vracelo do třídy a tak dál. A říkám třeba co bude dál, jaké budou moje další kroky, třeba u toho zneužívání, co se bude dít, aby věděl a že ho zase budu informovat.</p>	
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A v případě takových situací zase navazujete ty děti na nějakou další práci?</p> <p>Ano, jednoznačně. To jsem ráda, že jsou tady pak i ty externí organizace, kam tu práci můžu směřovat. Protože tam dítě dostane skvělou, přesně cílenou péči. Takže pak už dělám jenom toho styčeného důstojníka a říkám, aby šli tam a tam. Pak tam jako volám, říkám, že tam posílám dítě. Nebo říkám rodičům, ať mi dají vědět, na kdy mají objednaný termín.</p>	Externí organizace / spolupráce, Záchytná síť - dočasná péče
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A stává se vám často, že jste nějaký první kontakt dítěte s takovouhle odbornou službou?</p> <p>Ano, když už to jde takhle daleko, tak ano.</p>	první odborník

Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Vzpomněla byste si i na nějakou nepovedenou intervenci, kde máte pocit, že jste mohla jednat jinak nebo že to nějak úplně nevyšlo?</p> <p>Ono to nakonec jako dopadlo, ale třeba ta cesta mohla být jako jednodušší nebo... Mám, mám chlapečka a tam to ani nedopadlo. Měla jsem chlapečka s disharmonickým vývojem osobnosti, těžko se vyvíjel, patologické rodinné prostředí, rodiče rozvedení, těžce se rozváděli, tatínek měl taky nějakou osobnostní nástavbu, maminka taky. Ten chlapec byl masivně úzkostný, až jako obsedantní a nechtěl se jinde prostě... Nikde nenavázal péči a nenavázal péči ani jako u mě. Přesně vím ten moment, kdy jsem ho ztratila. A vlastně i potom, když jsem měli schůzku s maminkou a s tatínkem, já a ředitel, já, zase já a ředitel, tak se vlastně už nepodařilo ani navázat spolupráci ani s tím otcem. S maminkou jo, ta spolupracovala stále. Ale s tatínkem ne a ten kluk už potom ani nedocházel. Takže tam se to nepovedlo. Ale mám to, že jsme aspoň potom uzpůsobovali výuku nebo nějak jsme se mu to snažili ulehčit nebo mu vyjít vstříc nějak jinak.</p>	nepovedená intervence, Intervence ve prospěch dítěte, nepovedené: nepodařilo se navázat spolupráci
Resp. 5 ZŠ.docx	Něco jsou jednorázové konzultace. To mě buď vyhledá dítě samo nebo vzkáže po paní učitelce nebo mě osloví i rodič. Ale nejčastěji takhle jednorázově to bývá, že mě osloví dítě a sejdeme se jednou, maximálně dvakrát.	
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>A že by paní učitelka přišla, že si všimla, že nějaké dítě něco potřebuje?</p> <p>Taky se to děje.</p>	Kontakt přes učitele
Resp. 5 ZŠ.docx	<p>Může dítě přijít i v hodině?</p> <p>Nemůže přijít samo, musím si ho vyzvednout já, ale je možné mu tu péči poskytnout místo hodiny.</p>	Dostupný

Resp. 5 ZŠ.docx		A dá se říct, jestli krizové situace přichází z prvního i druhého stupně? Ano. Jestli považujeme za krizovou situaci, že procházím nějakou životní krizí, když to vezmeme takhle šířeji, tak ano. Typicky rozvody rodičů, hádky rodičů, abúzus psychoaktivních látek od rodičů. Jestli vezmeme krizovou situaci jako nějakou životní krizi, tak ano. (...)	1. i 2. stupeň
Resp. 5 ZŠ.docx		Ty prvkontakty podle urgentnosti, ale ne dýl než do čtrnácti dnů. A když je to akutní krize, tak okamžitě. I v rámci tříd, když se něco děje, tak okamžitě.	Prostor pro akutní případy
Resp. GY.docx	6	Nemám to úplně pravidelně, jsem tam pořád a podle potřeby za mnou učitelé chodí, děti přijdou, domluvíme si schůzky, rodiče a tak dále, ale nemám to od do, protože zároveň jak učím, tak tam každý den jsem ve škole.	Dostupný
Resp. GY.docx	6	Jako kompletní výcvik mám krizovou intervenci,	
Resp. GY.docx	6	Mám spousty různých takových kurzů, třeba od Fokusu, to bylo zaměřené na dílčí diagnózy (...). Poměrně dost různých kurzů. A když máš menší kurzy, vybíráš si je podle toho co tě zaujme nebo si je hledáš podle toho co bys zrovna potřebovala? Různě. Co mě zaujme, ale většinou to nějak souvisí i s praxí.	Vzdělávání podle možnosti, Vzdělávání podle potřeby
Resp. GY.docx	6	S poradnou fungujeme už léta, stejně tak se střediskem výchovné péče nebo se speciálně pedagogickými centry.	Externí organizace / spolupráce
Resp. GY.docx	6	Hodně častý jsou individuální konzultace, to znamená, když dítě má nějakou starost buď ve škole, třeba se mu nedaří	Individuální práce

		v kolektivu nebo ve výuce, nebo má osobní problémy, problémy s kamarádem, s holkou, s klukem.	
Resp. GY.docx	6	Potom, to je nárazový podle situace, ale je tam poměrně dost takových jako intervencí do tříd, když je problém v kolektivu, problémová třída, problémová skupina uvnitř třídy a tak dále. To většinou spolupracujeme s tou kolegyní výchovnou poradkyní, která je zároveň zástupkyně. A tam hodně využíváme komunitní kruhy a pracujeme s tím ve dvou.	Práce se třídou
Resp. GY.docx	6	Pak samozřejmě konzultace s rodičema. Buď se na mě obrací oni sami nebo já je kontaktuju.	Rodiče
Resp. GY.docx	6	Čas od času udělám nějakou sociometrii.	sociometrie
Resp. GY.docx	6	Co děláme tak jsou taky adaptační kurzy. Mají různou podobu od přespávaček vícedenních, po nějakých pár hodin v průběhu dne nebo dvou. Snažíme se jim pomoci se zorientovat ve škole, v tom jak ta škola funguje. Potom jsou nějaké adaptace kolektivní, hry, společné aktivity.	Adaptace
Resp. GY.docx	6	Čas od času nějaké screeningové věci, ale to moc často nedělám. Ať už vyhledávání nadaných dětí, nebo naopak dětí, které nejsou diagnostikované, ale jsou tam nějaké indicie třeba k poruchám učení.	Diagnostika
Resp. GY.docx	6	A nějaká práce s učitelama je tam taky? Ty jsi říkala, že se na tebe taky obrací, ale nevím proč, jestli kvůli sobě nebo kvůli dětem.. Různě. Kvůli sobě, když mají nějaký potíže ať už osobní nebo se něco nedaří na profesní úrovni nebo je nějaký problematický kontakt s třídou nebo s těma dětma.	Podpora učitelům, konzultace s učiteli
Resp. GY.docx	6	Ty preventivní vypadají tak, že třeba u těch nově nastoupivších tříd, když se to stíhá, tak my v rámci prvního pololetí se snažíme do té třídy zajít preventivně. Zjišťujeme, jak se jim	Představení novým třídám

		<p>líbí na škole, jak se zadaptovali, co jim dělá problémy, jestli je něco, co je zaskočilo, něco, co by potřebovali a tak dále.</p> <p>Někdy se nic moc nedozvíme, ale občas narazíme na něco, co potom dál řešíme.</p>	
Resp. GY.docx	6	<p>Když vezmeme všechny ty činnosti, které jsi říkala, co z toho je pro tebe nějak jako nejvíc náročné, stresující, jestli vůbec něco...</p> <p>No, čas od času, není to pravidelně, se objeví nějaká třída, se kterou je dost těžký hnout, jo. Kde se ty děti prostě tak sejdou a opakovaně s nima pracuješ a chodíš tam a zleva doprava a tak dále a hodně to drhne. Ono většinou se to pak časem zlepší, ale nevidíš tam žádný progres. A ještě navíc v té třídě a ono to jde ruku v ruce, tak když jsou míň spolupracující, nesnadní rodiče, kteří hledají ty viníky, kritizují a taková ti umetačí cestiček, omlouvají ty děti. A to když se stane, když se sejde pár takových dětí s takovýma rodičema, tak to je docela peklíčko. To je náročný.</p>	náročná třída, Náročný rodič
Resp. GY.docx	6	<p>Třeba já chodím i na třídní schůzky, tak se tam chodím na ty úvodní třídní schůzky představovat těm rodičům, aby věděli, že tam ten školní psycholog je, jak vypadám, kde mě najdou, jak mě můžou kontaktovat.</p>	představení rodičům
Resp. GY.docx	6	<p>Třeba já chodím i na třídní schůzky, tak se tam chodím na ty úvodní třídní schůzky představovat těm rodičům, aby věděli, že tam ten školní psycholog je, jak vypadám, kde mě najdou, jak mě můžou kontaktovat. A pak někdy chodím na třídní schůzky, když to vypadá, že se tam bude něco řešit, že bude nějaký problém. (...) A to jsou kolikrát náročný jednání.</p>	Třídní schůzky

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>A mohla bys popsat konkrétní případ něčeho, co ti zůstalo v hlavě, že to bylo náročný?</p> <p>Třeba jsme tam měli na nižším gymplu kluka, který měl ADHD, zároveň extrémně nadanej žák, zároveň měl spoustu zdravotních problémů a zároveň poruchy chování už od mateřský školy. A tam byl velkej problém se dohodnout už s těmi rodiči. Navíc se stalo, že třídní učitel, tělocvikář, takovej ne moc citlivej, tak měl osobní antipatie k němu a jak tak ne citlivě do toho zasahoval, tak se mu podařilo nastavit ty děti proti tomu klukovi. A on trochu usiloval o to, aby ten kluk z té třídy vypadl. A tam to došlo až tak daleko, že tam byla třídní schůzka, kdy on byl zrovna na nějaké sportovní akci a já jsem byla zástupce třídního a protože jsme tušili, že to bude těžký, jsem si vzala ještě kolegyni výchovnou poradkyni a to byl třídní schůzka, která trvala snad dvě hodiny, než se nám podařilo těm rodičům vysvětlit, že ten kluk ano, je problémovej, ale... Maminka tam teda našťestí nebyla, ale ti ostatní rodiče byli tak nastavení, že proti tomu klukovi chtěli psát petice. (...) Podařilo se nám to ustát, vysvětlit, dobře to dopadlo. Další rok se změnil třídní učitel a zmizel problém. Je teda pravda, že on už byl v péči psychologa, psychiatra a my jsme ho poslali ještě do střediska výchovný péče a tam si myslím, že se podařilo dost pěkně s nimi pracovat. A teď bez problémů. (...)</p>	<p>Problémové chování, Náročný rodič</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>A co je na těchhle situacích to co je pro tebe náročný?</p> <p>No tak náročný je to protože jsi pod velkým tlakem v tu chvíli. Protože máš před sebou třídu nahněvaných rodičů, kteří chtějí okamžitě řešení a to oni vidí velmi jednoduše, vyhodit toho kluka někam. Což ani nejde na tom nižším gymplu. A je hrozně těžký... ty si musíš všechny vyslechnout, oni že jo odreagovávají ty emoce a jenom psychicky to jako ustát a</p>	<p>tlak, Pocit bezmoci</p>

	<p>nějak argumentovat a všechno by to mělo být v takovém klidu. A zároveň musíš udržovat diskrétnost, abys nic neprozradila, takže nemůžeš použít třeba některý lepší argumenty. Víš, že si člověk připadá trochu bezmocně. (...)</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6 Ti žáci, kteří za tebou přijdou na nějakou konzultaci, odkud tě znají?</p> <p>Spoustu z nich i učim. A potkávají mě denně na chodbách na škole. Navíc ví, kde mám kabinet, protože v rámci adaptace prochází školu a jdou se podívat i na kabinet psychologa, aby věděli, kde je. A jinak samozřejmě i kdyby nevěděli kdo jsem, zapomněli by jak se jmenuju, tak přes třídní učitele, nebo přes jiný učitele, kteří jsou se mnou v kontaktu, tak za mnou třeba přijdou a řeknou „mám tuhle holku na angličtinu, má podrápaný ruce, vypadá to jako kdyby se řezala“. A nebo se stane, že nepřijde samo to dítě, ale přijde třeba spolužačka. A nebo napíšou často email, jo, informaci, že se bojí o kamarádku, že nechce, aby to věděla, ale...</p>	<p>Znají z hodiny, Součást aktivního školního života, Adaptace, Kontakt přes učitele, Kontakt přes internet, kontakt přes spolužáka</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6 A co s tím potom? S kým z nich to řešíš?</p> <p>To podle toho jak je to zapotřebí. Když to není anonymní, což se taky může stát, protože používáme takovou tu platformu Nenech to být a to je zcela anonymní. A když napíšou tam, tak jenom vím, že nějaká holka z druhý bé se řeže... A nebo tam uvedou i jméno, ale nevím, kdo to uvedl. Takže pak se snažím nějakým způsobem prostě kontaktovat to dítě. Když vím kdo mi to píše, tak záleží. Někdy potřebuju zjistit víc informací, takže se třeba obrátím na to dítě, ještě ho požádám nějaký informace nebo se zeptám, co všechno můžu nebo nemůžu říct za informace. A nebo se i domluvíme, že prostě někdy musí člověk holt vymyslet nějakou historku. Takže třeba se</p>	<p>lest ve prospěch dítěte, Kontakt přes internet, vyhledání dítěte</p>

	<p>domluví s tělocvikářkou, řeknu, ať si při tělocviku všímá tady týchle holky a všiměj si třeba rukou a pak řeknu holce, že paní profesorka si všimla, že měla nějaký zranění na ruce třeba. Takže někdy vymyslím nějakou legendu, přes kterou se k tomu dítěti dostanu.</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>To zní jako že to jsou docela krizový situace...</p> <p>No, většinou jo, protože ty děcka zažívají dost takových situací, kde někdo je nahoře, někdo je dole a poznají to i sami na sobě, ale tohle většinou už je okamžitý, že třeba se bojí o toho člověka a nebo jsou prostě vychovaní tak, že prostě vědí, že tohle by se mělo nějakým způsobem jako řešit no.</p>	<p>kontakt přes spolužáka</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>A ty jsi říkala, že občas ti je přivedou učitelé, nebo že se s nima můžeš domluvit na tom, že to takhle „zahrajete“...</p> <p>Někdy se mi ozvou i rodiče. Někdy prostě volají rodiče a řeknou mi, že prostě, já nevím, když je pubertální dítě, že vůbec si s ním jako neví rady. Nebo se dítě strašně zhoršilo ve škole, nechce s nima mluvit a tak dále. Takže více méně žádají o to, jestli bych třeba já s nima navázala kontakt, nebo jestli bych ten kontakt třeba nezprostředkovala.</p>	<p>Kontakt přes rodiče, Rodiče</p>

<p>Resp. 6 GY.docx</p>	<p>Ještě mě napadá, teď jsem si vzpomněla na jeden případ, který byl... no... nevím, jak by to řešila třeba supervize nějaká. Situace, kdy mě na jednu holčinu upozornila učitelka, že plakala, když dostala dvojku z nějakého předmětu a že strašně špatně snáší nějaký jakoby selhání a pro ni už dvojka byla selhání. Je perfekcionistická, úzkostná holčička a byla na nižším gymplu. Takže já jsem se poptala ještě třídní učitelky a tak a zjistila jsem, že víc z nich má takovouhle zkušenost, přestože ta holka je vlastně jedničkářka výborná, spolehlivá, všechno. Takže jsem se s ní sešla já sama a zjistily jsme, že problém je ve vztahu ona a maminka a když jsem jí nabízela, že bych promluvila s maminkou, tak ona byla taková jako vystrašená, že to by asi úplně neklaplo, že maminka by se na ni zlobila, že se někomu svěřila. Takže ve finále já jsem prostě musela dělat takovou fintu. S holkou jsem se domluvila, že já sama oslovím maminku s tím, že mi učitelé řekli, že holka je smutná a pláče a je úzkostlivá a pozvu si ji do školy. S tím, že neřeknu na přání tý holky, že jsme spolu komunikovaly. A já jsem pak zjistila, že maminka je zaprvé extrémní taková perfekcionistka, za další a to mi vlastně naznačila i ta holka, že je to v podstatě skoro mentální anorektička ta matka. A ona byla taková i nespokojená s vizáží tý holčičky, přitom to byla taková úplně normální, víš... Takže jsem to pak musela dost šikovně sehrát a požádala jsem jí, jestli by jí nevadilo, že bych s tou holkou mluvila. To teda ona mi povolila a ve finále potom jsem spolupracovala jak s tou holčičkou, tak s ní. A zlepšilo se to ta situace.</p>	<p>lest ve prospěch dítěte, Kontakt přes učitele, Domluva na informování rodičů, Rodiče, Rodiče součástí problému</p>
<p>Resp. 6 GY.docx</p>	<p>Tam někdy člověk vyvažuje, co je dobré pro to dítě a co je nutnost, že jo. No právě, Prostě bylo jasné, že potřebuju s ní nějakou dobu pracovat a potřebuju jí pomoci, aby se znormalizoval ten vztah matka dcera.</p>	<p>Záchvat pláče, Nabídka spolupráce</p>

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>Já se vrátím ještě k učitelům, jak tě vnímá škola, vedení, učitelé, v pozici školního psychologa?</p> <p>Tak vzhledem k tomu, jak tam já dělám dlouho, tak o mně všichni učitelé samozřejmě ví a když jako cokoliv potřebují, tak samozřejmě přijdou...</p>	<p>Učitelé znají náplň práce psychologa, Psycholog jako součást školy</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>s tím, že je učitel a učitel. Vím přesně, který kolegové jsou takoví, že i sami za mnou přijdou, že s tím dítětem něco je nebo že by potřebovalo pomoc a oslovujou mě velmi vlastně aktivně. A pak vím, že jsou určití učitelé, kteří by za mnou nikdy nepřišli, protože i z toho důvodu, že jako nezajímá je to moc... že vlastně neřeší, že ty děti snad by mohly mít nějaký problémy, jo. Pak jsou taky samozřejmě učitelé, kteří zase třeba když jsou třídní, tak si tak hlídají tu svoji kompetenci, že chtějí třeba nejdřív to řešit jako třídní. Ne že by nechtěli, abych se do toho vyloženě pletla, ale... a já jim jako tady v tom vycházím vstříc, protože když to chtějí zkusit řešit, tak já jim jako tu kompetenci neberu. I když vím, že jsou lidi, kteří to zvládnou moc pěkně a jsou lidi, kteří jsou spíš jako sloni v porcelánu, ale nemůžu jim říct, aby to nedělali. Asi bych to uměla zařídit třeba právě přes tu kolegyni výchovnou poradkyni přes tu zástupkyni, kdybych nechtěla, aby ten učitel do té situace zasahoval a sám to řešil, tak si myslím, že bych to uměla, ale nesnažím se o to zbytečně, protože to by potom asi nedělalo moc dobrotu. Jinak dokážu si představit, že na škole, kde nejsou na to tak zvyklí, může být řada učitelů taková nedůvěřivá vůči tomu školnímu psychologovi, že si ho nebudou chtít moc pustit, víš jako odkrývat karty. A že můžou být i ostražití v tom, že jim psycholog začne říkat, co dělají jako blbě... a to zase já si můžu dovolit, protože všechny znám, tak jim to říct i na rovinu. Ale to neznamená, že to odě mě líp vezmou.</p>	<p>učitelé jak kdo</p>

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6 A vedení tě vnímá jak? Vedení v pohodě. Já myslím, že máme fakt dobrý vztahy. Když oni něco potřebují, tak se mě ptají nebo mě přizývají k tomu, takže tam já nemám problém vůbec (...).</p>	<p>Podpora vedení</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6 Když se vrátím k tomu, jak tě mohou kontaktovat samy ty děti, když chtějí nějakou konzultaci s tebou, jak to udělají? Musí za tebou přijít? Vědí, že mi můžou napsat emailem. Pak ty děti bývají informovaní o té platformě Nenech to být, pak tam máme i fyzicky schránku důvěry a pak ví, kde mám kabinet, takže můžou přijít osobně. Pak někdy když mě neznají osobně, tak je to třeba přes učitele. Přes třídního a nebo jakéhokoliv jiného učitele, kterému oni důvěřují.</p>	<p>Kontakt přes internet, Kontakt přes učitele, Schránka důvěry, Dítě přijde samo</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6 A může za tebou to dítě přijít, když jste před domluvený, i v době, kdy by mělo nějakou hodinu? No, děje se to občas. Poslední dobou jsme měli problémy třeba s jednou dívkou, která měla panický ataky, takže se mi dělo třeba to, že jsem učila a přiběhla jiná učitelka a řekla mi „hele musíš dolů, je tam ta holka“, jo. Takže když je to akutní, tak oni přijdou o přestávce a nebo jsou schopní mě najít i v jiný hodině. Dokonce si myslím, že u akutních věcí to takhle probíhá vždycky. Zastaví mě na chodbě, přiběhnou o přestávce, přiběhnou těsně před začátkem hodiny. Nebo se k nim dostanu i náhodou, že jdu po chodbě a vidím, že tam někdo třeba brečí, tak ho oslovím, nabídnu tu možnost, vezmu si ho k sobě, aby se uklidnil a buď chce, nebo nechce mluvit. A nebo mu nabídnu i jinou možnost, nějaký jiný kontakt, protože samozřejmě když zároveň to dítě učim, tak někdy je to výhoda,</p>	<p>Panické ataky, Nabídka pomoci v "terénu", Dostupný, Prostor pro akutní případy, konflikt rolí, Externí organizace / spolupráce</p>

	<p>že mě znají a proto přijdou a někdy to může být nevýhoda, protože to míchání rolí se nemusí úplně každému líbit. (...)</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6 A jak tě vnímají rodiče? Jako školního psychologa...</p> <p>Těžko říct, protože samozřejmě že je spousta rodičů, které když na něco upozorním, že s tím dítětem není dobře, dám jim nějaký doporučení, tak oni říkají, že to je dobře, že si toho někdo všiml, že jim to někdo včas řekl, že s tím můžeme něco udělat. Ale pak jsou rodiče, kterým když říkáš něco, co nechtějí slyšet, co se jim nelíbí... (...). A nebo, to je ještě častější, že učím dítě třeba na hudebku a dítě třeba, já nevím, zrovna z té hudebky nějak moc neprospívá, nebo máme tam nějaký známky, který jsou důležitý, abych to dítě mohla klasifikovat a to dítě třeba nenapiše nějaký test a já ho neklasifikuju. A pak kolikrát ten rodič když přijde zpochybňovat a stěžovat si, že je to dítě neklasifikovaný nebo proč má takovou špatnou známku, tak spíš jakoby vytáhne „a to jste psycholog“, takže spíš zneužije toho, že tam mám ty dvě funkce a chce mě lámat (...).</p>	<p>rodiče jak kdo, konflikt rolí</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6 Když se dostanu k těm krizovým situacím, setkáváš se s nimi?</p> <p>No, děje se to, jsou to různé situace. Někdy, teď mě napadá, že loni ke konci školního roku byly dvě situace, který souvisely s nějakým selháním ve škole. Takže to byly dvě dívky, které... extrémní pláč, pomalu taková ataka z toho, že dostanou</p>	<p>Záchvat pláče, strach ze známek, Nároky školy</p>

		špatnou známku z nějakého předmětu. To byly dvě situace v jednom týdnu.	
Resp. GY.docx	6	Pak se čas od času setkám s nějakými takovými jako buď skutečnými panickými atakami nebo takovými stavy subjektivně podobnými panickým atakám, kdy to dítě jakoby utíká před něčím, před prezentací, těžkou písemkou nebo něčím. Tak to je taková situace.	Panické ataky, Útěk před něčím
Resp. GY.docx	6	Nebo je to nějaký konflikt v té třídě, který se musí teď hned okamžitě řešit.	Konflikt
Resp. GY.docx	6	Nebo je to krizová situace u učitele nebo u zaměstnance školy a už jsem několikrát... a to souviselo vždycky s nějakou náročnou životní situací, buď nějaká těžká nemoc, nebo se nakupily problémy v práci, doma, něco, něco. Takže i tak. Takže i jejich osobní krizová situace. Ano.	KI učiteli, zaměstnanec, KI osobní problémy
Resp. GY.docx	6	A ještě něco dalšího krizového se děje? Nevím teď. Jako v těch třídách většinou je to situace, která je vázaná na... nechci říct vyloženě nějaký jako šikanózní chování, ale znáš to, to nemusí být dítě, který je nutně šikanovaný, ale je ostrakizovaný trošičku nebo neoblíbený a když to dítě je labilnější, tak reaguje kolikrát hodně intenzivně. Takže tam je pak potřeba zareagovat. Buď jako individuálně s ním pracovat nebo okamžitě jít do té třídy a nějak řešit tu situaci ve třídě.	náročná třída, Šikana, Individuálně X se třídou, Intenzivní reakce, Vztahy, Intervence ve prospěch dítěte

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>Mohla bys uvést jednu konkrétní krizovou situaci a jak jsi postupovala?</p> <p>To byla situace, co souvisela s tím klukem, jak jsem ti říkala, jak na tom nižším stupni rodiče málem sepisovali petici a právě to předcházelo tý třídní schůzce. To byla situace, kdy ten učitel tak trochu tu třídu nastavil proti tomu klukovi v tom smyslu, že ten kluk jakoby nedodržuje pravidla, dělá si co chce, nechová se k nim hezky. Ono to mělo nějaký vývoj, že byli na škole v přírodě a ten učitel řekl, že je vezme na školu v přírodě, ale děti si sebou nesmí vzít mobily a jestli s tím rodiče souhlasí. No a rodiče to na třídních schůzkách odsouhlasili, jenomže on pak právě na tý škole v přírodě tomuhle klukovi sebral mobil. No a už před tím bylo několik konfliktů a neměli se rádi, takže když mu ho sebral, tak ten kluk samozřejmě, aby to nebylo jenom na něm, tak napráskal další asi dvě nebo tři děti, který ty mobily měly. No a ta třída se na něj jako dost zlobila, ten učitel to jako trochu využil. No a pak nastala situace, kdy ten kluk seděl jakoby někde vzadu a protože nedával nějak pozor a nechtěla s ním ta jeho spolužačka sedět, tak šla za učitelem, jestli by si nemohla sednout ke kamarádce. A on jí to povolil a řekl jí „Tak řekni Adamovi, ať si sedne do první lavice“ blízko jako katedry, kde byl ten neoblíbený učitel. To znamená, že nepříjemnou situaci, která pro toho kluka byla nesnesitelná, nechal vyřešit tu holku. A ona tam přišla a řekla mu, že třídní řekl, že si má sednout do první lavice. A on nechtěl a byl tak rozrušený „a proč mi to říkáš ty“ a začali se hádat na chodbě a ta holka si nenechala nic moc líbit, tak zvýšila hlas, začala nadávat a on jí tak jako odstrčil. Ne že by jí vyloženě praštil, ale dostal se do takovýho afektu, on byl takovej hodně labilní... No a na to konto přišel třídní učitel a řekl, že teda ten kluk musí pryč ze školy, že je nebezpečnej. Tuhle informaci zopakoval před dětma, ty děti to</p>	<p>Šikana, KI příklad, Záchvat pláče, Návazná péče</p>
--------------------------	---	--

řekly doma a na to konto pak ti rodiče, jo, na těch třídních schůzkách. No a situace vypadala tak, že po tady tom incidentu já jsem měla jít učit, přiběhl za mnou tady ten Adam, ubrečenej, nemohl ani dýchat, vyděšenej, protože očekával, že ho ten učitel vyhodí ze školy a tak dále a já jsem ho tam musela uklidňovat. Taková intervence v tom okamžiku. A pak jsem teprve začala zjišťovat, co se stalo tý holce a tak dále, že jo a volat rodiče a tak. Takže to byla taková konkrétní situace. Pak jsme měli komunitní kruh v té třídě.

Takže se to dost řešilo ještě i po tom?

No, jo.

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>A běžně po těch krizových situacích se děje co, po té intervenci?</p> <p>Tak podle toho, co je příčinou té situace, jo. Dost často nabídnu tomu dítěti, že třeba zkusim zaintervenovat u toho učitele, jo. Když je třeba problém, že brečí, že nemůžou jít na angličtinu, protože nemůžou mít prezentaci, tak zkouším komunikovat i s tím učitelem, jakou formou by se to dalo udělat nějak třeba citlivěji. To byl shodou okolností případ té samé třídy a toho samého učitele a byla tam holčina, která je taková jako ADHD ve smyslu hypo, navíc jsem jí poslala na další vyšetření, protože si myslím, že tam jsou rysy autismu. A oni pravděpodobně byly, ale nestačilo to na diagnózu. Extrémně tichá, do sebe uzavřená holka, která mluví strašně potichu, taková hodně osamnělá, komunikuje se dvěma holkama ve třídě. A měla prezentaci ze zeměpisu a protože mluvila potichu, tak on ji několikrát jakoby napomenul a pak ona se blokla, stála tam a on ji tam nechal prostě asi minutu nebo dvě stát. A přišla za mnou, byla vyřízená úplně. Tak jsem to řešila s tou výchovnou poradkyní, ona s ním mluvila, já jsem mluvila s tím učitelem. Pak jsem udělala to, protože jsem je zároveň učila na hudebku, tak jsem jí řekla, že ji vezmu dopředu na prezentaci z hudebky a ona se bála samozřejmě, tak jsem se ptala, co by jí pomohlo, aby měla korektivní zkušenost. A ona mi řekla, že se bojí, že se jí budou smát některý kluci ze třídy. Takže já jsem to udělala tak, že jsem klukům ze třídy zadala práci, měli projekt, dala jsem jim třídu do knihovny a malá skupinka holek, který jí podporovaly jí udělaly publikum a ona jakoby krásně zvládla tu prezentaci. Takže třeba tohle no, se podařilo. To je zase právě výhoda, když učím, tak mám vhled do toho, jak to tam vypadá a co by se dalo změnit. Takhle se mi podařilo zvládnout taky prezentaci s holkou, která taky za boha nechtěla prezentovat</p>	<p>Intervence ve prospěch dítěte</p>
--------------------------	---	--------------------------------------

	<p>před třídou a nakonec jsme to udělaly tak, že zůstala sedět v lavici, kamarádka šla k té katedře, posouvala jí ty slajdy a ona to komentovala aspoň jakoby z bezpečného prostoru lavice.</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>Jo, takže máš možnost jim poskytnou i nějaký nácvik.</p> <p>No...</p> <p>No a jak by to vypadalo dál.. Samozřejmě jestli je zapotřebí jenom to zklidnění v tu chvíli, viz třeba zvládnout to, že jsem dostala špatnou známku na vysvědčení a tak dále, tak já buď jim nabízím, že můžeme zavolat rodičům, jestli nechtějí abych jako předem je informovala, aby se snížilo to napětí. Jednu holku jsem takhle vezla domů, protože byla rozklepaná... Ale ne jako úplně domů, ale jenom jsem ji prostě odvezla. No, nebo pak ještě nějakou jako následnou péči, že jim třeba řeknu, že mi mají večer napsat email, jak jim je. Nebo že se mi mají zítra přijít ukázat a říct mi, jestli už je to lepší a nebo třeba domluvíme nějakou schůzku.</p>	<p>Intervence ve prospěch dítěte, uklidnění, Nabídka spolupráce, Monitorování po KI, Návazná péče, Kontakt mimo školu</p>

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>A funguje i nějaký přeposílání k dalším odborníkům? Spolupracuješ s někým?</p> <p>Je to teda dost mizerný u nás, jo. Dětský psychiatři, klinický psychologové dětský, to je prostě plný strašně, je to zoufalý. Máme docela dobrou spolupráci s jednou klinickou psychologou, která občas, když to je hodně krizový, tak nám to dítě kolikrát vezme i jako přednostně a mám docela dobrou zkušenost i s jednou dětskou psychiatrickou, která zase, když už je velkej problém, tak už několikrát se stalo, že zase vzala jakoby o pauze na oběd dítě, jo, i když byla třeba už plná. Nebo jsme... kvůli klukovi, který měl netypický autismus a byl hodně jako komplikovanej, tak jsme i za ní šli se jakoby domluvit. On měl tenkrát asistentku a byla jsem tam já a byla tam i ta speciální pedagožka a třídní učitelka. Takže jsme byly za ní a hledaly jsme způsob, jak s ním zacházet. (...)</p> <p>A nějaký další služby tam máte k dispozici, který můžeš doporučit? Jako terapeuty nebo dětský krizáče?</p> <p>No hele s těma terapeutama je to taky docela mizerný. Tak ta klinická psychologka dělá psychoterapii. Já jsem třeba posílala několik dětí i k sexuologovi, protože tam byly takový problémy, nejasnosti a tak dále... ale posílali jsme k sexuologovi pro dospělé, protože dětskej sexuolog u nás široko daleko není žádněj. Potom spolupracujeme s SVP pro děti, které mají problémy s chováním. A to docela se nám jako vyplatilo. To je dobře.</p>	<p>nedostupné služby, Externí organizace / spolupráce</p>
--------------------------	---	---

<p>Resp. GY.docx</p> <p>6</p>	<p>Jak často se stává, že jsi jejich první kontakt s nějakým odborníkem a nebo třeba i jediný kontakt s odborníkem?</p> <p>Jako hodně často, že jo. Protože buď je to tak, že někdo přijde, že potřebuje kontakt třeba na klinického psychologa, že potřebuje nějakou pomoc... Takže buď nabízím sama sebe, ale s tím, že prostě nejsem terapeut, že můžu ošetřit ty začátky a tak dále a pak nabízím kontakt dál, ale... Hodně často no.</p> <p>Někdy rodiče jsou třeba už z té základní školy, že dítě mělo nějaký problémy, takže za mnou přijde dítě a řekne, že chodilo ke klinický psycholožce třeba. Takže má nějakou zkušenost už z minula. Ale jinak dost často ty děti posílám já za někým.</p>	<p>první odborník, Záchytná síť - dočasná péče</p>
<p>Resp. GY.docx</p> <p>6</p>	<p>Když se vrátíme ještě k těm krizím, jak často se tak stane, že je nějaká krizová situace v průměru?</p> <p>To je hrozně těžko říct, jo. Jsou období, hlavně na podzim, to mi přijde, že je toho poměrně dost. Takže tam.. A hlavně jsou takový dny, kdy se to sype najednou. Já vlezu do školy a ještě než dojdu, tak už tady mi něco říká učitel, támhle za mnou přijde dítě, támhle se něco děje.. Takže to asi takhle neumím říct. Jsou období, kdy třeba během týdne řešíme třeba tři, čtyři situace, kde je potřeba třeba i kontaktovat rodiče nebo zasáhnout do tý třídy. A pak je období, kdy je relativně klid.</p>	<p>Dynamika školního roku, měsíčně, KI občas</p>
<p>Resp. GY.docx</p> <p>6</p>	<p>A kdybych to vzala z těch individuálů, ty jsi říkala, že to je taková nejčastější činnost, tak zhruba kolik procent z těch individuálů jsou nějaký krizový situace?</p> <p>To vůbec nedokážu říct. No hele, ono v podstatě když už mě takhle někdo vyhledá, tak už je to samo o sobě pro něj nějak krizová situace. Málokdy přijde a řekne „já jsem se dneska špatně vyspala a jsem smutná“. Většinou je to nějakou dobu. Přijde mi říct, že už prostě delší dobu se mu nedaří a že špatně</p>	<p>ŠP = krizový intervent, kdy je to krize?</p>

		spí a já nevím co všechno, jo. Takže to vůbec nedokážu odhadnout.	
Resp. GY.docx	6	<p>Mohla bys říct nějakou svou definici, co je to ta krizová situace?</p> <p>Krizová situace pro to dítě je situace, která je nějakým způsobem vyhrocená, kterou není v tu chvíli schopný zvládnout, která přesahuje ty jeho možnosti. Je něčím pro něj nová, není na ni vůbec adaptovaný, nemá žádný strategie, jak ji zvládnout.</p>	<p>krize: vyhrocená, krize: nad aktuální zvládací kapacitu, krize: dítě nemá strategie, není adaptované</p>
Resp. GY.docx	6	<p>Co bys řekla, že je důležitý udělat, když máš klienta v krizi? Kdybys to měla třeba někoho naučit, co bys řekla, že je důležitý udělat?</p> <p>No takhle, ono někdy je... Teď asi nebudu úplně odpovídat na tvoji otázku, ale co mě tak napadlo... někdy je těžký rozpoznat, že to dítě fakt v té krizi je, jo. Protože dítě, který je trochu extrovertní, tak za tebou přiběhne a je celý uřvaný nebo bledý nebo něco a začne s tebou mluvit a ty víš, že ta situace hoří, jo. Ale pak kolikrát přijde holčička taková jako nenápadná, žádný velký emoce a zeptá se, jestli s tebou může někdy mluvit a teď samozřejmě když tě zastihne ve chvíli, kdy jdeš učit nebo támhle něco musíš, tak jí řeknu jo, dobře, domluvíme si schůzku, jo. Pozvu ji k sobě a řeknu třeba že v pondělí v půl osmý, jestli je to možný jo a ona třeba řekne, že jo a já si říkám „ty bláho a počká to do toho pondělka?“</p> <p>Někdy prostě ještě pro jistotu, když tam není nic hmatatelného, ale jdu tu holku vyhledat a zeptám se jestli to stačí nebo je to akutní nebo potřebuje se mnou mluvit teď hned. Víš, že z toho</p>	<p>kdy je to krize?, Rozpoznat krizi, Prostor pro akutní případy, Vnější projevy X nenápadná krize</p>

	<p>mám někdy strach, že někdy jako když je člověk rozlítanej, tak to dítě ti neumí říct „teď jde o život“ kolikrát, víš.</p> <p>A stává se, že ti ty děti řeknou, že to vlastně potřebují hned?</p> <p>Jo, někdy řeknou, že jo, nebo se rozbřečí nebo se roztřesou.. Nebo ti řeknou, že ne, ale vidíš na nich, že jo. A v tom případě to jsou pak takový situace, kdy volám zástupkyni, že nemůžu, ať jdou říct do třídy, že přijdu později, to dítě si tam nechávám a pak mu napíšu na papír, že bylo u mě, že je omluvené z hodiny, protože když je to takhle zásadní, tak...</p>	
<p>Resp. GY.docx</p> <p>6</p>	<p>A ještě ta otázka byla, co je důležité udělat, když máš klienta v krizi.</p> <p>No. Těžko říct. Podle toho, jakýho klienta. Já si vybavuju, jak za mnou jednou přišel kluk, bylo to takhle na konci školního roku, takovej to byl nenápadnej kluk. Vedla ho za mnou třídní učitelka a on když si sedl, já jsem se ho zeptala, co by potřeboval, tak se tak rozjel a mluvil a mluvil a mluvil a mluvil, že jsem ho skoro ani nestíhala vnímat, jo. A říkal takový věci, že když to jsi poslouchala, tak tě napadaly jako diagnózy hrozný. Takže možná jako nezpanikařit a nedělat předčasný závěry. To je docela těžký v té situaci. No a právě se toho dítěte hodně ptát na to, co jakoby můžeš a nemůžeš. Já třeba v tu chvíli vím, že je fakt nutný to říct rodičům. Ale to dítě třeba to fakt nechce. A teď já vím, že fakt bych měla informovat ty rodiče. Ale já třeba se s tím dítětem domluví, že si to nechá prostě projít hlavou a sejdeme se druhý den ráno a domluvíme se. A pak se snažím mu vysvětlit, proč by to</p>	<p>nepanikařit</p>

	<p>měly ty rodiče vědět a snažím se ho přesvědčit k tomu, aby to dítě... Jo, tohle je dost často u toho sebepoškozování „hlavně to neříkejte našim“. Takže já třeba na svoje riziko to odsunu kousek to informování těch rodičů tak, abych získala jakoby souhlas toho dítěte, protože v okamžiku, kdy mu řeknu, že to musím těm rodičům říct, tak se bojím, že to dítě potřebovalo spousty sil a odvahy k tomu, aby přišlo. Takže by to mohlo vnímat jako strašnou zradu. Takže je to takový jako riziko, že si to často беру na svůj hrb a vím, že bych to takhle neměla udělat. A na druhou stranu víš, že tomu dítěti se uleví, až to budu moct těm rodičům říct. Takže ho na to i trošku připravit a vysvětlit mu ten bonus a to co to přinese no.</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6</p> <p>A co ti pomáhá ty krizové situace řešit? Ze vzdělání které máš, z kurzů, co tě nějak podpořilo, naučilo?</p> <p>Tak určitě hrozně fajn byl ten výcvik krizový intervence, ten byl bezvadnej, byl takovej hodně praktickej. Ale určitě se musím pořád vzdělávat. Takže se pořád snažím hodně číst, získávat nové informace a samozřejmě, že jakýkoliv kurz, který jsem někdy získala, tak mě něčím obohatil. Buď mě donutil o něčem přemýšlet, nebo mi dal nějaké faktické informace. Takže si myslím, že to vzdělávání by v tomhle mělo být pořád. Objevují se i nejrůznější nové diagnózy a symptomy, teď ty děti to znají různě z internetu a musíš mít o tom přehled, držet krok s těma dětma. A to je fajn, že mám ty semináře, kde si i děti vyhledávají informace, které je samotné zajímají a dělají na to prezentace. Pak odebírám Psychologii Dnes, sleduju dokumenty v televizi, všechno možný. Ale co mi chybí, tak takový jako ne systematický vzdělávání, ale takový nárazový třeba jednou ročně nějaký takový edukativní něco pro školní psychology, sdílení zkušeností, a i nějaký takový</p>	<p>Výcvik v KI, Literatura, Sebevzdělávání, Chybí systematické vzdělávání ŠP</p>

	<p>zase dovzdělávání tak jako systematicky. I kdyby to měla být povinnost, víš, třeba jednou, dvakrát ročně jeden víkend někde. To si myslím, že by stálo za to. Jinak člověk zůstane v nějaké svojí ulitě a teď jedeš cestou nějaké svojí zkušenosti, přicházíš si na to sama a teď nevíš, jestli je to jako košér.</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6 Vzpomněla by sis i na nějakou intervenci, která se nepovedla?</p> <p>Určitě byly. No... Už je to delší dobu zpátky. To byla situace jednoho kluka, který měl problémy s angličtinářkou, jo. Ona tenkrát u nás neučila moc dlouho a věděli jsme o ní, že je dost přísná, taková nesmlouvavá a byla takovej zvláštní typ. A tenkrát ale ten kluk, když jsem s ní mluvila, tak o ní mluvil hrozně ošklivě a říkal, že jí má jako nepřítele a že si představuje, že je to v nějaký jako počítačový hře a ... víš až takový jo... A tenkrát jsme mluvili jak s tou učitelkou, ale s tou to moc nešlo, tak pak s rodičema taky. No a ve finále než se nám podařilo do toho nějak zasáhnout, tak ty rodiče stáhli toho kluka ze školy, dali ho na jinou školu. Teprve potom, protože já jsem jim dávala i doporučení na vyšetření, protože ten kluk byl hrozně takovej jako zvláštní, jo. Vypadalo to, že má Aspergerův syndrom, i když si myslím, že to nebyl typický asperger. No a tenkrát ti rodiče si strašně na tu učitelku stěžovali a my jsme potom postupně zjistili, že ona teda je fakt teda dost příšerná. Takže jsme se to snažili pořád jako narovnávat a ve finále nás mrzelo, že ten kluk odešel (...).</p>	<p>nepovedená intervence, Šikana, Nepovedené: Dítě odešlo ze školy</p>

	<p>Pak se nepovedla teď poslední dobou jedna taková situace. Ale všechno to souvisí s nějakými náznaky šikany teda musím říct. A tam to byla v podstatě takový jako skoro stíhání, stalkování dvou dívek o rok mladší holky, jako že ji různě stalkovaly ve škole, významně na ni koukaly, pokřikovaly na ni v autobuse... a skončilo to tím, že před nima nějak utekla na záchod a teď ony za ní vlezly na ten záchod a před těma dveřma o ní mluvily záměrně a ona musela zavolat kamarádce, aby mohla odejít ze záchodu. A když jsme to řešili, tak ta dívka, která byla tou jakoby iniciátorkou, tak jsme jí vysvětlovali, že tohle je špatně, že takhle nemůže s tou holkou jednat a tak... tak se rozplakala, volala tatínkovi, tatínek nám volal, co se to u nás děje na škole, že holka pláče a kvůli tomu, že se usmívá na holku a kvůli tomu ji obviňujeme ze šikany a tak dále. A než jsme vůbec stihli nějak zasáhnout, tak tu holku stáhl ze školy. Ale je pravda, že ta holka už dva roky před tím u nás moc neprosplávala. A rok před tím jsme řešili nějaký takový posmívání zase jiným holkám, víš, tak myslím, že nechtěl žádnou nepříjemnou situaci, takže ji stáhl ze školy (...).</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>6 Napadá tě ještě něco, co by k tomu tématu mělo zaznít a nezaznělo?</p> <p>Nevím. Hele, za mě karlovarský kraj ti školní psychologové jsou dost zoufalí pz toho, že nemají ty děti kam poslat. Klinických dětských psychologů a dětských psychiatrů je prostě strašně málo. Takže v tomhle je to hrozný. (...) Takže já těm rodičům kolikrát říkám, že než se dostane k tomu psychologovi, samozřejmě může chodit ke mně ale rovnou jim říkám, že nejsem psychoterapeut. Nabídnu jim to, ale je to takový zoufalý v tomhle.</p> <p>A využívají to?</p>	<p>nedostupné služby, Záchytná síť - dočasná péče, Potřeba odeslat k dalším odborníkům</p>

	Jo, tak většinou jo.	
Resp. SOU.docx	<p>Abych si trochu dovedla představit, jak to u Vás vypadá, mohl byste mi popsat, jaké činnosti děláte od těch nejčastějších, až po méně časté nebo výjimečné?</p> <p>Často se s těma dětma setkávám tváří v tvář. To znamená buď v podobě nějaké krizové intervence, nebo v podobě psychologického vedení, kde se setkáváme pravidelně jednou týdně nebo jednou za dva týdny. To bývá nejčastější část mé práce. Pak mám rozvojový kurz pro žáky, to znamená, že se s nima chci během toho tříletého studia pětkrát, šestkrát, sedmkrát, ještě si to ustaluju, setkat s nějakýma tématama, který je můžou rozvíjet po stránce komunikace, řešení konfliktů, děláme emoce, úzkost, vztek. Tak to chodím do hodin. Pak chodím občas se podívat do hodin, konzultuju s vyučujícíma. Mám případně intervence, když se ve třídě něco děje, tak se třeba sejdeme i s učitelem a s těma dětma to řešíme. Dělán dotazníky diagnostiku třídního kolektivu a na základě toho případně nějaké intervence v té třídě. Chodím na internát, kde taky pracuju s dětma.</p> <p>Vy jste říkal o tom rozvojovém kurzu, to je zvlášť v každé třídě?</p> <p>Jo, s každou tou třídou se chci potkat, ideálně třikrát za ten rok. Na začátku, kolem Vánoc, potom ke konci. Ne vždycky se to</p>	<p>Individuální práce, Programy ve třídách, sociometrie, Práce s dětmi na internátu, hospitace, konzultace s učiteli, Práce se třídou</p>

	<p>poďaří, tak aspoň dvakrát. To je kombinovaný právě s tou diagnostikou třídního kolektivu.</p>	
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7 Z aktivit, které děláte, co Vám přijde takové nejdůležitější dělat?</p> <p>Třeba důležitý pro oslovení těch žáků jsou tyhle setkávání, aby mě vůbec poznali, aby věděli, když mají potíže, že za mnou můžou přijít, aby věděli, do čeho jdou. Pak mám vlastně ještě adaptační kurzy vždycky pro nové třídy dvouhodínkovu nějakých aktivit, na to jsem zapomněl. Takže to je důležitý pro seznámení, tyhle aktivity ve třídě. A potom si myslím, že je důležitá právě třeba ta krizová intervence, kdy ty děti přijdou samy. Už mají tu důvěru, chtějí to řešit, nečekají, přijdou samy, protože už mají tu důvěru a navázaný nějaký vztah, už jsou schopní o tom mluvit a hlavně spolupracovat, to je asi důležitý, spolupracovat.</p>	<p>Adaptace, Dítě přijde samo, Budování a udržování vztahů</p>

<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>Jaké z těch činností jsou pro Vás osobně nejvíc zatěžující nebo stresující?</p> <p>Náročné jsou třeba situace, kdy se něco děje a řeší to žáci, řeší to vyučující a řeší to i rodiče, tak spojit všechny tyhle prvky dohromady, aby byli schopni si porozumět a společně o tom komunikovat. Třeba holčína, která je hodně citlivá, tak se dostává do sporu se spolužačkami a ona to bere jako šikanu, že jsou na ni zlý a ony vidí, že má často ve třídě nějaké emoční výbuch nekontrolovatelné a nějakým způsobem na to reagují, pak si to předávají rodiče, kteří viní školu, že nedělá nic se šikanou a zároveň učitelé vidí jak to v té třídě skutečně vypadá, že ta holčína, která by jí měla nadávat... tak ta vina není úplně na ní, ta vina je přece jenom rozložená mezi všechny ty žáky. Takže sladit všechny tyhle skupiny dohromady je někdy náročný</p>	<p>Náročné: mediace</p>
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>A k tomu mě ještě napadá, pracujete nějak víc i s rodičema?</p> <p>Jo, taky. Rodiče některé třeba vedu, že se potkáme třeba jednou za dva týdny a povídáme o tom a jinak konzultace ohledně těch žáků. Buď já s nima potřebuju mluvit, nebo oni už ví, že když se něco děje ve škole, tak je dobrý mi zavolat, nebo případně na internátu.</p> <p>A když říkáte, že je vedete, tak to znamená jako v přístupu k tomu dítěti nebo v jakém smyslu?</p> <p>Taky, že třeba jsou tam konflikty mezi rodičem a dítětem. A nebo třeba maminka jednoho žáka, kterej je úzkostnej, nechodil do školy, protože měl sociální fobii a hodně to vycházelo z té rodiny, maminka byla hodně úzkostná, trpěla depresemi, tak aby se ta situace jako zlepšila u toho žáka, tak</p>	<p>Rodiče, Rodiče jako partneri, Edukace rodiny, Intervence ve prospěch dítěte</p>

	bylo potřeba pracovat s tou maminkou, aby se trochu stabilizovala, takže jsem pracoval s ní.	
Resp. SOU.docx	<p>A odkud Vás ti žáci znají, kde všude se s nimi setkáváte? Kromě toho, co jste říkal...</p> <p>Tak vždycky ten adaptační kurz, zároveň se představím, zároveň teda část těch žáků i učím a mám tady nástěnku, kde je napsáno, že jsem školní psycholog no a pak funguje šuška mezi žáky. A to je asi nejlepší, že oni si řeknou vzájemně. Mně se třeba stává, že přijde jeden žák nebo žákyně, že má nějaký problémy a během dne se mi tam vystřídá z té jedné třídy třeba tři děti, protože si řeknou, že tam byli a jdou další, protože mají taky problémy.</p>	<p>Adaptace, Znají z hodiny, Představení novým třídám, informační nástěnka, Doporučení mezi žáky</p>
Resp. SOU.docx	<p>A šíří to nějak třeba i vedení školy nebo učitelé? Nabízí to dětem, když vidí, že se něco děje?</p> <p>Jo, jsem v kontaktu s učitelama, takže ty už jako ví, že když se něco děje, tak mi dají echo, nebo řeknou tomu žákovi, ať si zajde za mnou. To trvá nějaký čas, než si s těma učitelama člověk taky naváže nebo vytvoří nějaký vztah. A pak už se ta spolupráce rozjede. Když důvěřují tomu psychologovi, tak jsou schopní to předat dál těm žákům.</p>	<p>doporučení učitele, Kontakt přes učitele, Spolupráce s učiteli</p>

<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>Jak celkově Vás vnímá vedení a učitelé?</p> <p>Já věřím, že kladně no. Že mě berou jako přínos. Tím, že tady ti žáci se speciálníma vzdělávacíma potřebama jsou, vlastně třeba víc jak třetina žáků má nějaké doporučení z PPP nebo SPC, takže oni jsou třeba rádi, že to mají reálně s kým konzultovat. Ještě vzhledem k tomu, že jsem pracoval v PPP, takže vím, co a jak. Postupně si k tomu našli cestu. Když jsem sem přišel ze začátku, tak to bylo takový, že nevěděli, co s tím. I pro mě to byla novinka, takže to byla doba nějakého hledání. Ale postupně si získají nějakým způsobem důvěru ti učitelé.</p> <p>A to vedení?</p> <p>Myslím si, že dobře, že paní ředitelka je ráda, že tady jsem. Nebo mi to aspoň tak nějak dává najevo, tak doufám, že to je pravda.</p>	<p>konzultace s učiteli, dobré vztahy s učiteli, Podpora vedení</p>
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>Teď se přesunu přímo k těm krizovým situacím, setkáváte se s nimi? A s jakými?</p> <p>Jo. Tak dneska, dneska jsem řešil tři právě. Jedna holčina, to je taková ta úzkostnější, o které jsem mluvil před tím, tak ta se rozešla s jedním klučinou, takže to byl obrovský výbuch emocí a teď právě se ještě nepohodla se spolužačkou, na kterou už ty její výbuchy byly hodně. To byla jedna věc, že pak měla strach z toho jít do školy, že tam budou na ni budou zlí. Tak to jsme řešili.</p> <p>Pak jsme řešili holčinu, která má sociální fobii a je úzkostná. Podařilo se nám po čtyřech letech co tady byla, že tenhle rok bude končit. Poslední půlrok chodila úplně bez problémů, což bylo super. Akorát teď jí zemřel strýček a ona je z toho nějak rozhozená a za týden má zkoušky.</p>	<p>Vztahy, KI příklad, Úmrtí v rodině, Konflikt, KI -Rodina, Orientace, Rozchod</p>

	<p>A pak... No, to jsou často vztahové věci, buď vztahy mezi partnery, to řeší hodně ty děti, vztahy dětí ve třídě, rodina určitě, konflikty, úmrtí. Třeba jsme řešili téma odlišné orientace, změna pohlaví. S tím pár žáků přišlo. To jsou asi hlavní témata tohle.</p>	
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>Mohl byste jednu z těch situací, se kterými jste se setkal popsat?</p> <p>Tak třeba právě ta holčička, co už jsem o ní mluvil několikrát. Holčička taková úzkostnější, má hodně obavu, pocitu viny, má pocit, že jí věci jako úplně nejdou. Částečně to je pravda, že jí věci moc nejdou, ona je na oboru cukrář a ona když má pocit, že jí něco nejde, tak je celá rozhozená, má pocit, že ji ostatní obviňují, myslí si, že je nešikovná. Paní mistrová, která normálně je hodná, tak občas asi zvýší hlas, ale nijak výrazně, tak ona ji bere jako že na ni křičí v tu chvíli a je z toho rozhozená, to jsme řešili opakovaně. A ona začala chodit s jedním klukem tady ze školy a on taky má takové psychické potíže, taky jsem to s ním tady řešil. A prostě ona na něj hodně tlačila a on potřeboval čas pro sebe, tak se s ní rozešel a ona z toho byla celá zničená. Takže to jsme řešili teď. Průběhu třeba posledního měsíce, kdy ten stav se pořád zhoršoval a ve škole propadala v pláč, maminka nevěděla co s ní. Tak jsme řešili co se dá dělat, co v tu chvíli jako dělá, přece jenom ty rozchody jsou náročná věc a vždycky do toho patří spousta emocí, takže si poplakala, dostala to ze sebe, ale pořád jí to pronásledovalo v hlavě, tak jsme řešili i s maminkou následně</p>	<p>KI příklad, Záchvat pláče, Vztahy, Rozchod, Potřeba odeslat k dalším odborníkům, opakovaná krize</p>

	<p>nějakého psychiatra. Ale to je spíš dlouhodobější záležitost, už jsme se s tím setkali víckrát a pořád je to tenhle problém, teď nejvíc s tím klukem. Zároveň jsem vlastně mluvil i s tím klukem, protože on přišel sám a taky o tom povídal, tak jsem se snažil zprostředkovat pohled i té druhé osoby a nějak jako najít způsob nějakýho smíření vzájemnýho, aby zároveň neprohlubovali ty obtíže, nedostávali se do nějakého začarovaného kruhu těch emocí. Takže takhle.</p>	
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7 A Vy jste říkal, že jste komunikoval s tou maminkou a navazoval je na psychiatra, k tomu mě napadá, to asi není nejběžnější postup po nějaké krizové intervenci, že jo, i když je to možnost. Co se běžně děje po krizových intervencích, když vezmeme, že tohle je jedna varianta, že je potřeba vyhledat psychiatra, tak jaké jsou další varianty?</p> <p>To záleží jak se cítí, jestli ten problém potom pokračuje nebo ne. Někdy se stane, že je to dítě úplně rozhozený a dokonce jsme asi dvakrát museli volat rodiče, aby si prostě pro něj přijeli, pak třeba bylo tři dny doma, pak se vrátilo, tak to je jedna varianta. Druhá je, že je to prostě nějaký problém, který to dítě řeší a nevyřeší se na jednom setkání, takže si řekneme, že přijde třeba příští týden a věnujeme se tomu dál. Nebo je to jednorázová záležitost, kdy řeknu, ať si zkusí o tom popřemýšlet, třeba to vyřešit tak jak jsme si říkali a když to bude pokračovat nebo se nebude zase cítit dobře, tak může přijít znova.</p>	<p>Odchod domů, Potřeba odeslat k dalším odborníkům, Nabídka spolupráce</p>

<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7 A spolupracujete s někým mimo školu?</p> <p>Tak jsou to buď PPP nebo SPC, zvlášť když spousta těch žáků má doporučení. Psychiatrů je málo. Vůbec nikdo nebere, ani psychologové. Takže v kontaktu jsem, ale moc jich tady není. Mám připravený seznam, aby věděli, kam třeba zkusit zavolat, tak aspoň takhle.</p> <p>Pak ještě spolupracujeme se střediskem výchovný péče, ti za námi občas jezdí. Máme tady hodně žáků, kteří už v minulosti byli ve středisku výchovný péče. A taky s OSPODem spolupracujeme, tam je to to samý. U žáků, kteří měli nějaké problémy, ať už třeba psychiatrickou diagnózu, lehké mentální postižení, nebo to jsou žáci, kteří nemají úplně oporu doma a chodí za školu nebo se chytanou nějaký špatný party a pak jdou sem, protože jakoby neměli dobrý výsledky na těch základních školách.</p>	<p>Seznam kontaktů, nedostupné služby</p>
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7 Jak často se Vám tak asi stává, že se setkáte s nějakou krizovkou?</p> <p>Tak... skoro každé den. No, asi jo. Oni jak si zvyknou chodit ty děti... To nejsou vždycky jako obrovský krize, někdy jsou to malý věci, ale přijdou no. Mají třeba zkoušky, tak přijdou, že se necítí dobře, nemůžou spát, tak si o tom povídáme. Ale skoro každé den někdo přijde.</p>	<p>KI skoro každý den, Krize je subjektivní, KI spánek, krize: necítí se dobře</p>

<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>A jsou v případě krizovek klienty jen ti žáci? Nebo se stane, že by třeba učitel přišel, nebo rodič?</p> <p>Taky přijdou.</p> <p>Je to časté?</p> <p>Je to čím dál tím častější. Jak si jako zvyknou... Ale není to zase tak častý. Třeba jednou za měsíc? Asi tak.</p> <p>A v jejich případě je to situace, která se týká jich samotných nebo dítěte?</p> <p>Oboje. Buď dítěte, nebo třeba fungování v kolektivu, v případě pedagoga třeba si nějak vyříkat situaci, je tam nějaká nevraživost mezi nima s kolegama a pak to jsou nějaký soukromý věci třeba s dětma, s neteří, s otcem nebo matkou třeba když jsou nemocný, různě.</p>	<p>KI učiteli, KI rodiči, KI osobní problémy</p>
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>Jak Vás kontaktují ty děti? Můžou přijít jste říkal a je i jiná možnost jak se s Vámi spojit?</p> <p>Já tady mám i schránku důvěry, tu teda zatím nevyužívají, protože mají asi spíš požadavky jako jiný a oni jsou takový otevřený dost, takže se s námi jako baví. Většinou přijdou a nebo řeknou paní učitelce a ona mi řekne. To je nejčastěji. Nebo na internátu taky řeknou, že se něco děje. Vím, že se něco děje a pak si toho žáka vytáhnu a zeptám se, jak se cítí.</p>	<p>Schránka důvěry, Kontakt přes učitele, Dítě přijde samo, vyhledání dítěte</p>
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>A stává se i že je nějaká taková ta evidentní krize, se kterou ale nepřichází sám ten žák, ale někdo z jeho okolí? Třeba spolužák?</p> <p>Taky se stalo, že mi třeba řekli, že spolužačka je pořezaná, že</p>	<p>vyhledání dítěte, Kontakt přes učitele, kontakt přes spolužáka</p>

		jím to ukázala. Tak jsem si ji taky vytáhnul a povídal jsem si s ní. Nebo učitelka mi to řekla, že viděla nějaký řezný rány.	
Resp. SOU.docx	7	<p>A dá se nějak z Vašeho pohledu říct, co je to krizová situace?</p> <p>Jak byste to za sebe definoval?</p> <p>Tak asi nějaká situace, která vytváří nějakou tenzi, častěji negativní a ten člověk má nějakou vnitřní potřebu to řešit.</p>	Krize: negativní tenze, krize: potřeba řešit
Resp. SOU.docx	7	<p>Dá se říct, co je důležitý podle Vás udělat, když máte klienta v krizi?</p> <p>Dát mu pocit bezpečí. A jistoty. Že může o tom mluvit a tady je ten prostor na to to řešit bez pocitů viny nebo studu.</p> <p>A ještě něco dalšího?</p> <p>Dát mu možnost o tom přemýšlet. Dostat ze sebe ty emoce, to je první fáze, vyčistit si hlavu a pak možná zapojit ten rozum a vytvořit nějakou mapu co se děje, kam směřovat a takhle. Dát mu tu možnost vyjádřit ty emoce, což často nemá, protože když to řekne třeba rodičům, tak začnou hned jako nadávat. Takže dostat ty emoce ven bez nějakého hodnocení, bez kritiky.</p>	<p>bezpečí, Dát prostor, Opečování emocí, zorientovat se v situaci, Plán</p>

<p>Resp. 7 SOU.docx</p>	<p>A co Vám pomáhá krizové situace řešit? Z toho vzdělání nebo jestli máte nějakou další podporu jako supervize, intervize? Co byste třeba doporučil začínajícímu školnímu psychologovi, aby na tohle byl připravený?</p> <p>Tak kurz krizový intervence určitě je dobrá věc. To mi možná dalo víc, než to studium psychologie do praxe, protože tam byly ty nácviky, že jo. Pak máme takový to setkávání těch psychologů, kde nás je pár a ono to úplně nefunguje, protože ty lidi moc nechodí, ale i tak je to sdílení těch zkušeností, defacto nějaká intervize. A asi hlavně důležitá je podpora kolektivu v té škole, no, těch učitelů, toho vedení, to rozhodně, že na to člověk jako není sám, to by bylo těžký, kdyby člověk na to byl sám, měl by pocit, že stojí ještě proti těm učitelům, což někdy může bejt, psycholog má pocit, že stojí za těma žákama a jde proti těm učitelům a pak je to těžký. Takže mít vybudovaný vztahy s těma vyučujícíma a nemuset se s nima dohadovat, moct otevřeně říct prostě co vidíme a jak by bylo dobrý to řešit. (...) Takže mít takovou tu podporu těch kolegů učitelů. A to věřím, že teď se z velký části u nás podařilo. Třeba se sejdeme s metodičkou prevence, s druhou výchovnou poradkyní a se spoustou třídních učitelů a v klidu, v příjemné atmosféře si o těch dětech a problémech, které řešíme, povídáme a hledáme to řešení a všichni jsou otevření tomu hledat to řešení, tak to je fajn.</p>	<p>Výcvik v KI, Intervize, kolegiální sdílení, Podpora vedení, Opora ve škole, dobré vztahy s učiteli, Funkční ŠPP</p>
<p>Resp. 7 SOU.docx</p>	<p>A k tomu mě napadá, je teda i možnost, že to dítě potřebuje nějakou úpravu ve výuce a jdete to řešit s těma vyučujícíma?</p> <p>Taky se to stává, určitě. Pokud to něčemu pomůže, tak je to dobrý. Nebo když oni přišli, upozornili na nějakou potíž ti učitelé, tak to s nima probrat no.</p>	<p>Intervence ve prospěch dítěte</p>

<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>A je něco, co vám chybí ze vzdělávání, z kurzů, z nějaké další podpory a zároveň si myslíte, že by vám to pomohlo?</p> <p>Tak výcvik určitě. Hledám a do nějakého se chci zapojit dřív nebo později. Bere to hrozně moc času, tak to člověk pořád odkládá.</p>	<p>Chybí systematické vzdělávání ŠP, Chybí výcvik</p>
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>Ještě když se vrátím k těm intervencím, vzpomněl byste si i na nějakou nepovedenou?</p> <p>Jedna třeba žákyně taková hodně citlivá, která se dostávala hrozně často do střetu s dalšíma spolužákama a hrozně často měla pocit, že jsou na ni ostatní zlí a že ji neberou a byla taková hodně opečovaná doma a zároveň měla do nějaký míry i tělesné postižení. Žila u babičky a u dědy, rodiče se jí zřekli, ale babička s dědou s ní moc nemluvili a ona se cítila hodně sama a měla pocity lítosti a opuštění a hodně vyčítala těm spolužákům pořád něco a oni jí to jako vraceli. A spolužáci pak měli pocit, že je pomlouvá, což do jistý míry ona dělala, protože si stěžovala na ně ostatním, často nevybíravým způsobem. Ale sama to neviděla akorát se cítila být jako oběť v té třídě. Takže spolu jsme to probírali několikrát a tam jsem asi jakoby hodně zatlačil na to, aby se zkusila podívat očima těch druhých a na ni to bylo asi moc, to jsem asi přehnal s tím tlakem. Pak ke mně přestala chodit, takže asi tam jsem to přehnal, možná jsem mohl setrvat delší dobu u odreagování těch emocí. Mně už přišlo, že je potřeba se posunout trochu dál, ale ona na to asi ještě nebyla připravená, takže tam si myslím, že jsem to mohl udělat trošku jinak.</p>	<p>nepovedená intervence, Tlak na řešení, Nepovedené: uspíšený proces</p>
<p>Resp. SOU.docx</p>	<p>7</p> <p>Třeba holčina, která je hodně citlivá, tak se dostává do sporu se spolužačkami a ona to bere jako šikanu, že jsou na ni zlí a ony vidí, že má často ve třídě nějaký emoční výbuch nekontrolovatelný a nějakým způsobem na to reagují, pak si to předávají rodiče, kteří viní školu, že nedělá nic se šikanou a</p>	<p>mediace</p>

		<p>zároveň učitelé vidí jak to v té třídě skutečně vypadá, že ta holčína, která by jí měla nadávat... tak ta vina není úplně na ní, ta vina je přece jenom rozložená mezi všechny ty žáky. Takže sladit všechny tyhle skupiny dohromady je někdy náročný.</p>	
Resp. SOU.docx	7	<p>A Vy teda máte nějaký prostor pro to, že můžou přijít a Vy na ně hned máte čas?</p> <p>No, nebo se s nima domluvím, že třeba si je vytáhnu třeba čtvrtou, pátou hodinu, nebo odpoledne po vyučování, nebo na internátu, když jsou, tak tam zajdu. Oni třeba přijdou, nebo mi řekne učitelka a pak se domluvíme, když budu mít zrovna nějaký okýnko prostor. Ale vždycky se snažím v tom dnu tam nějaký to okýnko pro to mít.</p> <p>A je teda možný si je vytahovat i z těch hodin?</p> <p>Tak to tu máme nastavený, že to jde. Pokud je jiná možnost, tak to samozřejmě preferuju, ale jde to i takhle.</p>	Dostupný
Resp. SOU.docx	7	<p>A chybí Vám nebo ne?</p> <p>Je dobře, když si o tom s někým můžu popovídat, buď s kolegama, nebo se setkáváme s kolegama z poradny, kde jsem pracoval, kteří jsou taky částečně v jiném zařízení školském poradenském a nebo přímo taky ve škole, takže máme i kontakt s lidma, kteří mají podobné zkušenosti a to pomáhá a tímhle způsobem to i funguje. A svým způsobem je to klad i tím, že ty lidi znám, takže se člověk nebojí říct, jak se cítí v tý situaci a požádat třeba i o nějakou pomoc.</p>	kolegiální sdílení
Resp. GY.docx	8	<p>Myslím, že se to dá v rámci jednoho úvazku stíhat, ale že je prostě hlavní, abys tady byla co nejvíc dní v týdnu. Protože ten poloviční úvazek, když se pak rozpočítá na přímou a nepřímou</p>	Dostupný

		práci, tak jsi tady třeba dva dny v týdnu a to mi přijde fakt málo.	
Resp. GY.docx	8	A proč je to potřeba, být tam každý den? Tak jednak tě všichni víc vidí, takže si spíš spojí, kdo jsi, s čím za tebou můžou zajít. A taky ty vidíš všechny ty lidi, co jsou součástí školy. A tak nějak jako přirozeněji zapadneš do toho systému. (...) Přijde mi důležitý být tady docela vidět.	Být vidět/terén
Resp. GY.docx	8	Takže jste tak domluvené. Jojo. Ale zároveň jí už taky dost těch dětí zná nebo ona jich dost třeba pošle. Protože ona je taková spojka dost, protože je v tom terénu. A nedokážu si vlastně představit, že by tady nebyla, protože dost těch věcí zprostředkovává. Jsem si vědomá, že to není úplně šťastný, když tu někdy je, nebo když je tu nějaký dítě a ona si přijde třeba pro učebnice, ale zároveň to tak jako vlastně dost pomáhá tomu, že ty děti vůbec ví, že já jsem tady.	spojka v terénu, Kontakt přes učitele
Resp. GY.docx	8	Co to vzdělání, které máš, je ti užitečné? KBT výcvik je hodně užitečný tady a rozhodně nejvíc, co mi dalo přípravu na tohle, tak bylo pět let v primární prevenci, kdy jsem byla pod poradnou vlastně dost ve školním prostředí a myslím si, že ta práce s kolektivama se mi hodně hodila.	Výcvik, zkušenost práce se skupinou, Zkušenost se školním prostředím
Resp. GY.docx	8	A je ještě něco z toho vzdělávání nebo z nějaké další podpory, co nemáš a máš pocit, že by ti to pomohlo? Myslím si, že by mi pomohl nějaký jako mediační kurz, něco na předávání s rodičema, něco komunikačního. A možná taky nějaký kurz asertivity víc než jednodenní, dvoudenní, jak vlastně komunikovat s těma rodičema. Protože s těma dětma mi přijde, že tam to pak hodně stojí na nějakém jako buď	chybí vzdělání v komunikaci s rodiči

	<p>poradenství, psychologický nebo terapeutický práci, ale s těma rodičema mi to občas přijde úplně... No... Pomohlo by mi fakt asi mít kurz komunikační vyloženě na sdělování některých věcí, některých požadavků z mé strany.</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p> <p>A máš i nějaké supervize nebo intervize?</p> <p>Já vlastně v rámci výcviku mám svého supervizora a tam s ním probírám jako jednotlivé postupy se studentama a intervizní setkání sice nepravidelně, ale do poradny, se kterou spolupracuje ta škola a se kterou já jsem právě dělala ty primární prevence, tak tam se právě připojuju na intervize. Ale třeba v rámci školy se nám to nepodařilo úplně udělat nějaký intervizní setkání. Byli tady loni, byli tady dvakrát jako psychologky z poradny a udělaly nám takový supervizní, ale nějak se nám to nedaří tady ve škole rozjet.</p>	<p>Externí supervize, Intervize psychologů</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p> <p>Nejvíce častý mi přijde, že si jako zapisuju věci, co mi tady kdo řekl, protože si to prostě nejsem schopná zapamatovat. Takový věci okolo, jako že si sháním materiály, že si hledám nějaký inspirativní věci, ať už nějaký letáčky nebo nějaký grafiky... taková ta mravenčí práce okolo. A pak... on je to možná můj subjektivní pocit, ale mně prostě přijde, že já tady prostě sedím, někdo si přijde na kafe, vyleje si tady srdíčko a zase odejde. Občas mi prostě přijde, že moje primární práce tady je v tom tady sedět, tak nějak tady jako být a všechny si tady vyposlechnout. A to jsou vždycky takový problémy jako „vyřeš to teďka hrozně rychle a úplně nejlíp mi dej nějaký řešení“ jako „co tady s tímhle dítětem a co tady a kam mám dát svoje dítě na školu“, to jsou třeba zakázky učitelů. A myslím, že s těma dětma je to tak půl na půl. Protože já se vždycky někde s někým zakecám, něco si pozjišťuju a pak jsou tu ty děti no, ale myslím si, že je to fakt tak půl na půl, že přijdou</p>	<p>nepřímá práce, Individuální práce, Dostupný, konzultace s učiteli, Budování a udržování vztahů, Vztahy, udržování atmosféry</p>

	<p>děti a nebo je tady něco s učitelama. Ale vlastně mi přijde, že ta práce je... Já nevím, jestli je to teda jako dobře, jo, ale v mnoha případech je to takový neformální udržování tady. Ať už dobrý nálady nebo dobrý atmosféry. Nepřijde mi, že je to jenom o tom jako abych já tady poskytovala poradenskou službu. A vlastně určitě mám co se týče dětí mnohem víc zakázek jako osobních, nějaké rodinné, vztahové problémy, než že by to byly věci spojený se školou.</p>	
<p>Resp. 8 GY.docx</p>	<p>A to jsou tím pádem nějaké jako individuály?</p> <p>Jo, jo. A pak práce se třídou. (...) Práce se třídou je pro mě dvakrát ročně čtyřhodinový program nějaký jako co vybere ta metodička. A vlastně my z tý poradny posílají jednoho člověka. Vlastně jak jsem byla do loňska zvyklá, pracovala jsem pro poradnu, tak teď to tu mám v rámci úvazku ty prevence. A pak je to se třídou spíš podle aktuální potřeby. Ale tam zase s metodičkou vyhodnocujeme, jestli je přínosný, abych já s tou třídou pracovala nebo aby to vzal někdo třeba z poradny. Když to jsou nějaký selektivní prevence, tak já zase nechci být jako ve střetu zájmů. (...)</p>	<p>Programy ve třídách, Práce se třídou</p>
<p>Resp. 8 GY.docx</p>	<p>A nějaká práce s rodičema?</p> <p>Vlastně na začátku roku s rodičema mám třeba přednášku, jak vlastně pomáhat jejich dětem se učit na gymplu. A pak spíš jako kontaktuju třeba rodiče, od kterých mi přijdou nějaký papíry z PPP, tak se jich na to doptávám, jakou oni mají zkušenost. A pak mě dost těch rodičů kontaktuje samo. Třeba teď naposled jsem řešila, že mělo nějaký dítě jako zhoršenou známku, že psalo všechno velkýma písmenama, tak mě ta maminka poprosila, ať nějak jako vyjasním, proč je ta známka</p>	<p>Vzdělávání rodičů, Rodiče mají X nemají se ŠP zkušenost, zvyk</p>

	<p>zhoršená, když to dítě může psát tiskacím. Takže takový jako zprostředkovatel spíš třeba. Jo, že ty rodiče se přijdou poradit spíš během třídních schůzek nebo když je na mě někdo odkáže. Ale je hrozně vidět, jestli ty rodiče jsou jako zvyklí a nebo už měli nějakýho školního psychologa na škole. (...)</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8 Jak je ta tvoje pozice školního psychologa vnímaná? Rodičema, učitelama, vedením.</p> <p>Mně přijde, že nikdo moc neví, co vlastně dělám. Teď především jsem odcházela ze školy a jeden student mi říká „jé, co vy tady ještě děláte?“ Pracuju, jak jako, co tu ještě dělám. Prostě někdy asi ve tři nebo čtyři. A když někdo přijde a třeba si se mnou jenom povídá, tak pak řekne, že mě určitě rušil od práce. A já si říkám, že tyjo, tohle je to, co já tady mám jako dělat a přijde mi to vždycky hrozně humorný, že mi fakt přijde, že neví, co je moje práce. A asi je to i tím, že... já jsem s tím na začátku taky hrozně bojovala tím, že tady ta pozice vůbec nebyla. A teď ještě čerstvě po škole nemůžeš říct, že budeš dělat diagnostiku a všechno, ale to posílám do poraden, protože mi přijde, že tady na to vůbec nejsou podmínky. Ale vlastně pak se ti tady tak jako okrouhá to, co vlastně můžeš na té pozici dělat a fakt to je ve finále potom o individuálních konzultacích pro mě. Ale zároveň mi přijde, že třeba děti... třeba letos chybělo dost učitelů na dozor, nebo mi studenti přišli říct, jestli s nima půjdu jako dozor do zoo a prostě úplně mi přijde, že spíš mě mají tady jako takovýho random člověka často, se kterým je fajn si pokecat, ale prostě... no, to by bylo docela zajímavý si udělat šetření „jak vnímáte pozici školního psychologa“. Jasně, že ti učitelé občas jako nejsou rádi, že obhajuju nějaký děti s obtížema. Tady byly</p>	<p>neznalost náplně práce ŠP, Obhájce dětí s obtížemi</p>

	<p>na začátku roku konflikty, že já jsem rodičům řekla, že je přece v pohodě, že dítě s ADHD bude mít Rubikovu kostku, ať se zabaví, když bude dávat pozor a je na to zvyklý a pak se prostě hnedka na další pedagogický radě řešilo, že mu ty kostky berou, protože je to vyrušuje v hodině a nemá to mít. Já jsem tady občas takovej jako... takový trdlo občas, který obhájí takovouhle pro mě jako blbost a těm učitelům to vadí. A já se hrozně snažím, aby si obě strany trochu víc porozuměly. Ale to je spíš moje vnímání teda toho jak já se beru jako školní psycholog. A třeba moje kolegyně tady, ta to bere tak, že já tady dělám všechnu tu práci, co nestíhají oni, která je jako potřeba.</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p> <p>A to vedení?</p> <p>No... To je dobrá otázka. Jako paní ředitelka to shrne tím, že „psychologové jsou potřeba“. Ale fakt mi přijde, že vlastně nejvíc tady je takový tajemno okolo tý pozice. Přijde mi, že to, že je to potřeba, to vlastně vystihuje. Ale nikdo neví proč a k čemu.</p> <p>A fakt je tady dost kolegů, který by nikdy neřekli, že mi něco potřebují, ale fakt si sem přijdou jen tak jako na kafe a přijdou se vlastně vyklidnit. Ale neřekli by, že něco potřebují.</p>	<p>neformální sdílení, tajemno</p>

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8 Co z těch činností, který děláš je pro tebe nejnáročnější, nejvíc zatěžující, stresující?</p> <p>Asi když se to týká studentů, kteří mají potíže, které se musí řešit ve smyslu že mají nějaký kázeňský postihy. A když se po mně třeba chce, aby se mnou pracovali. Tak vůbec, než se k nim člověk nějak dostane, tak všichni už čekají, že to dítě už bude o sto procent fungovat jinak a že já za jednu, dvě hodiny vyřeším následky výchovy, následky různých věcí, které ono si řeší celý život. Tak to. A pak taky komunikace s rodičema, který jsou už nějak jako primárně naštvaní. To úplně nesnáším, když přijdou a řeknou „tak a tady pani psycholožka nic nedělá, ta už to měla dávno řešit“ a já třeba vůbec nevím, že se tam něco dělo v tý třídě.</p>	<p>opravář dětí, Náročný rodič</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8 A měla bys i nějakou konkrétní situaci, kterou bys mohla popsat? Co bylo takový pro tebe náročný.</p> <p>Měli jsme tady takový konflikt dvou studentek a za mnou vlastně přišla jenom jedna strana a ta druhá to řešila s někým jiným a já jsem vůbec nevěděla o tom, že se to paralelně řeší. A pak se to najednou hrozně vyostřilo a začali sem chodit i ty rodiče. A já jsem to vlastně vůbec nevyhodnotila tak, že se něco děje až na takový úrovni. A právě v tu chvíli ta jedna strana už byla na takové pozici, že já jsem se zastala tý druhý a že je to jako hrozně špatně a že jsem pochybila a že jsem nic nevyšetřovala... A přitom já jsem vůbec nevěděla, kolik těch věcí se tady dělo místo mě. Já jsem tady třeba ani nebyla zrovna, proběhly nějaký rozhovory, ty informace se ke mně vůbec nedostaly a pak se po mně chtělo, že jsem s tím měla něco dělat. Tak to bylo dost krizový, když pak přišli rodiče a první co bylo, tak řekli „no a tady paní psycholožka s tím nic nedělá“ a já jsem na to neměla co říct, protože jsem ani nevěděla, co se stalo.</p>	<p>Paralelní procesy, Obvinění psychologa</p>

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p> <p>A jinak krizové situace... je to paradoxní, ale já mám štěstí tady na krizové situace nebýt. Ve smyslu toho, že se stanou třeba v pátek, kdy já tu nejsem. Tak prostě v pondělí pak někdo přijde a „no, ten tě tady hledal úplně v panickém záchvatu a ty jsi tu nebyla“. A to se prostě nestane od pondělí do čtvrtka, stane se to vždycky v pátek. Tak to se pak tak jako žehlí. Vlastně mi přijde, že pro mě krizová situace vždycky je, když se to neřeší včas. Když to prostě někdo nechá vyhnít. Ať už třeba ty konflikty, nebo že má nějaký dítě obtíže a ke mně se dostane až ta finální verze, že si chtěl ublížit, že dostal antidepressiva a že je hospitalizovanej. Ale nepřijdou za mnou třeba v tu chvíli, kdy se to dítě zhorší, ne, ke mně se to dostane až jako když už je to úplně, že si s tím ten učitel neví rady. Tak to je pro mě potom vždycky krizová situace. Kdyby se to všechno komunikovalo mnohem dřív, tak se spouště těch věcí, který jsou potom krizový, dá předcházet.</p>	<p>Potíže co se nechají vyhnít</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p> <p>A odkud tě ti žáci znají? Ty jsi říkala, že tam tak jako hodně sedíš a oni přichází a dvakrát ročně jsi v každé třídě... Je ještě něco odkud tě znají?</p> <p>Ti úplně nejmladší, primáni, s těma jsem byla na adaptáku. Pak mě znají primy až kvarty, protože s nima pracuju na primárnkách a ti starší, ti se spíš tak nějak jako dozvěděli, že tady jsem. Třeba od kamarádů. A vlastně hrozně dobrý spojky jsou, když... ne že bych s nima třeba něco řešila, ale třeba dva studenti s náma jeli na ty adaptáky, ti mě už potom znali a už se to pak jako dostalo dál. No, tak mít v každé třídě někoho, koho znám, ale s kým nepracuju. Někoho, kdo se mnou řešil třeba, že se chtěl dostat na psychologii. A je to takový ten člověk, který tě na chodbě pozdraví třeba a je najednou jasný, že tady nejsi jako student, což si podle mě spousta dětí i učitelů myslelo na začátku. Nebo když s tebou ten učitel spolupracuje, když na tebe třeba odkazuje. (...) Ale pořád to záleží hrozně na</p>	<p>Adaptace, spojka v terénu, doporučení učitele, Spolupráce s učiteli</p>

		<p>těch učitelích, jestli vlastně oni mi třeba řeknou o něco.</p> <p>A pak jsi ještě ze začátku mluvila o té kolegyni, co je s tebou v kabinetu...</p> <p>To je výchovná poradkyně. Ona přesně dělá to, co si myslím, že to dítě má najednou tři pětky za sebou a řekne mu třeba „hele, tohle pro tebe není běžný“, tak nějak trošku kouká, jestli se něco neděje a pak řekne, že si myslí, že by třeba mohlo pomoci přijít za mnou.</p>	
Resp. GY.docx	8	<p>Je možný, aby za tebou děti šly místo nějaký hodiny?</p> <p>Jo, je. Většinou s tím učitelé nemají problém. Od minulého roku jsem se poučila a snažím se domlouvat s dětma na volný hodiny, ale pak nám někdy vymizí u někoho možnost vůbec přijít a tak to třeba směřujeme do suplovaných. Nebo když to dítě chodí dýl, tak aby aspoň nechodilo pořád místo jedný a tý samý dokola. To jsem tady měla takhle jednou slečnu, co se záměrně vyhýbala maticce. Takže když chodí pořád stejně, tak chodí většinou o volný. To taky není úplně ideální, na druhou stranu některý ty děti třeba nechtějí, aby se vědělo, že nebyly na hodině. Takže ono je to hodně individuální. (...)</p>	Utajení dětí, Dostupný
Resp. GY.docx	8	<p>Teď se přesunu ke krizovým situacím, potkáváš se s nimi?</p> <p>Jo, ale zároveň mi přijde, že se spoustou těch situací si poradí učitelé na místě. Nebo jako jim to tady nějak funguje. Já totiž nevím, jestli ty máš nějakou definici, co je vlastně krizová situace, nebo je to čistě na mě?</p>	krizi řeší i někdo jiný

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p> <p>To je jedna z mých dalších otázek, že mě zajímá, jak si to vlastně Ty definuješ.</p> <p>Takhle, já si za krizovou situaci představím... když to vezmu jako co se děje třeba přímo ve třídě, tak to, když se tam někdo zmlátí třeba. To jsem třeba řešila, že si tam o přestávce dali kluci pěstí a poslali je za mnou. Ale spousta těch situací jako fakt zvládají učitelé. Tohle je za mě určitě krizová situace, když je tam nějaký násilí. Pak když třeba chytanou někoho, jak kouří na záchodě, to je pro mě krizová situace. Pak třeba panický ataky během hodin. To třeba vim, že se tady děje, ale zároveň ten způsob, jak s tím učitelé nakládají, mi třeba nepříjde úplně šťastnej, že třeba už prostě ví, že to dítě si na to dá prášek, protože už je na to zvyklý a pak třeba odejde. Ale jako vůbec nedojde k tomu, že by třeba prošlo tady mnou nebo tak. Ale to je za mě krizová situace. To já se ale vždycky dozvím až na pedagogický radě třeba, když se probírají děti, které mají nějaké potíže. Takže já pak odcházím se seznamem třeba třiceti dětí, kterým se něco děje, ale do té doby vlastně o tom nevím. No a když jsou to takový jako náhlý situace. Ale fakt mě napadají spíš takový ty panický věci, že já beru fakt jako krizovku. A to tady jako jsou takový, že třeba pár těch studentů, který mě už znaj, dochází sem třeba občas, když už ne pravidelně, tak pak řeknou, že jim není dobře a přijdou třeba sem v nějaký volný hodině třeba jen tak jako si posedět vyklidnit se. A když to jsou nějaký návaly negativních emocí, tak to beru jako krizovou situaci taky. A nebo, když to dítě nepříjde do školy. Ale to je přesně to, že mně se to jako většinou vyhne. Já na to mám buď hrozný štěstí, nebo ty děti mají smůlu, že když je to fakt potřeba, tak z nějakýho důvodu já tady nejsem. To se mi stalo už víckrát.</p>	<p>Agrese, Panické ataky, Nával emocí, Kouření ve škole, Nešťastné řešení krize učitelem, KI u stálých klientů, Dítě nepříjde do školy</p>
--------------------------	--	--

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8 A ty jsi říkala, že ti učitelé to moc řeší, ale zní to jako že to není moc dobrý způsob, jak ty krize řeší. Je to jen u těch panik nebo u víc situací?</p> <p>Já si osobně myslím, že spousta těch učitelů si prostě nechce říct o pomoc. Kdy třeba se pak řeší, že nějaký student řval na nějakou učitelku, tak si myslím, že to třeba je krizová situace a že se to mohlo hned řešit tady u mě. A ono se to pak řeší spíš s nějakým odstupem, kdy už to je sice konflikt, ale není to nějaká krize a už se to jako hůř rozmotává. Takže já bych neřekla, že to ty učitelé řeší špatně, ale že mi přijde, že to začnou řešit až v momentě, kdy je to mnohem horší. Víš, že třeba někteří se mě v uvozovkách přijdou zeptat na úplný drobnosti, ale vlastně tím předejdou tomu, že se to zhorší. Ale takový ty jako velký věci mi pak přijde, že se řeší hrozně pozdě.</p>	<p>učitelé jak kdo, učitel si nechce říct o pomoc, Agrese</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8 A myslíš, že je to tím, že by si pak přišli jako že selhali, nebo že si myslí, že to prostě musí vyřešit oni, nebo proč?</p> <p>Myslím si, že vlastně nejsou zvyklí, že tady může být někdo třetí, kdo by to řešil. Že třeba, já nevím, když se třeba pohádají s nějakým studentem, tak že to nemusí hnedka skončit tak, že jdou hned za vedením, ale že tady můžou využít ten mezikrok třeba tady u mě s tou poradkyní. Ale zároveň si myslím, že učitelé, se kterými se třeba setkávám... Tady jde hrozně cítit, že tu jsou dva pavilony. A s tím jedním já se setkávám mnohem víc a ti se přijdou jen tak když jdou kolem třeba poradit s něčím nebo si ulevit. A s tím druhým já vlastně nepřijdu tolik do styku a tam si myslím, že je mnohem víc situací, o kterých já nevím.</p>	<p>Být vidět/terén, zvyk</p>

Resp. GY.docx	8	<p>A to je celá druhá budova?</p> <p>No, to jsou takový dva pavilony. Je to spojený, ale ty učitelé, co jsou třeba ve druhém patře ty druhý části, tak vždycky řeknou, že to maj hrozně daleko. Učitelé, co jsou tady a potkáme se tu třeba neformálně na kafi, tak si tady uleví, něco tady řeknou a co je aktuální, to já prostě vim. (...)</p>	Nedostupný
Resp. GY.docx	8	<p>A jak často se potkáš s nějakou krizovkou?</p> <p>Záleží, jestli to dítě bere jako krizovku, to bych řekla, že vlastně na týdenní bázi. A když to já vnímám jako krizi, tak si myslím, že to je... No to je otázka. Mně přijde, že všechny ty věci nejsou.. Jako jsou to problémy, ale nepřijde mi, že to splňuje třeba definici krize. Víš, že mi přijde, že se spousta věcí dá řešit v klidu, že to jsou spíš nějaký táhlý konflikty, a to už já neberu jako krizovou situaci. Ale zase jako to je každý den se tady něco objeví.</p>	Krize z pohledu dítěte, kdy je to krize?, týdně
Resp. GY.docx	8	<p>Výše úvazku: 1,0, dříve 0,5 a 0,75</p> <p>Velikost školy: 500 žáků</p> <p>Kraj: Praha</p> <p>Typ školy: osmileté gymnázium</p>	
Resp. GY.docx	8	<p>U těch učitelů to jsou takový, to vlastně nevím, co by bylo za mě krizový. To jsou spíš takový věci jako že nějaký student něco udělal a oni neví co s tím. To jsou spíš kázeňský.</p>	konzultace s učiteli

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p> <p>A co teda berou jako krizi ty děti?</p> <p>Tak jako ty děti berou jako krizi špatnou známku, to, že na ně učitel zakřičí, že dostane poznámku, že se s nima nebaví jejich kamarád, rozchody jsou častý krize, to mi přijde jako nejčastější u dětí. Teď se bavím jenom o dětech. Tak to mi přijdou jako vztahový věci nejčastější, ty školní jako prospěšchový, když jim hrozí něco špatného, vztahy s rodičema a pak třeba nějaký zdravotní věci. Jako že , já nevím, že kvůli nemoci tady dlouhodobě nejsou. Tak to pak jako je taková krizová situace, že se to na ně naválí hrozně. Tak to je u dětí.</p>	<p>Známky, Vztahy, Krize z pohledu dítěte, Nároky školy, Rozchod</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p> <p>Takže to nejsou úplně krize, ale spíš poradenství u učitelů?</p> <p>Jo... Ale já nad tím přemýšlím. Jestli prostě jenom nemám já moc volnou definici toho, co je krize. Nebo že.. Já nevím, i v nějakým jako osobním terapeutickým vztahu mi řekli ty lidi... třeba si pamatuju jednu frázi, že jsem je jako naučila na všechno srát doslova, jo. Že ten můj přístup je v mnoha situacích až jako moc flegmatickej. Že přesně když se to jako dá vyřešit, tak to pojďme řešit... ale v hlavě to mám nastavený tak, že ta krize už musí být něco fakt extrémního, do čeho se musí zapojit hodně lidí. To mi třeba přijde, to vím, nějaký sebevražedný myšlenky, sebepoškození, to je krize. Ale to mě asi nenapadlo, protože to přesně už jako jsou třeba táhlý problémy, nebo ty děti už jsou jinde uchycený. Víš jako tohle jsou pro mě už jako nadstandardní krize, který se třeba řeší často, ale ty děti vlastně jako ať už pro ně třeba není úplně dobrý spolupracovat se mnou tady nebo prostě nechceš se o takový věcech zase bavit, když sem může přijít někdo jinej... Tak tyhle děti já posílám prostě rovnou dál. Oni ví, že můžou přijít, oni třeba přijdou přesně tak jako si pokecat, ale tyhle věci řeší už s dalšíma jinýma specialistama.</p>	<p>Potřeba odeslat k dalším odborníkům, Suicidiální tematika, Sebeškození, Krize: vážná věc, Krize: musí se zapojit více lidí, kdy je to krize?</p>

<p>Resp. GY.docx</p>	<p>A to znamená, že ty spolupracuješ s nějakýma dalšíma lidma? Nebo máš nějaký seznam odborníků?</p> <p>Nemám seznam, já to prostě tady většinou tak jako dělám na koleni. Víím, že často lidi odkazuju na zařízení, co je tady kousek, na krizáče a třeba i ať rodiče si někam dojdou, když se něco děje. Takže nejčastěji odkazuju na krizový centra. Tam jim řeknou co zase dál. Ale seznam vysloveně nemám, to když už, pokud ty děti nemají vlastního terapeuta, tak se snažíme hledat někoho, kdo má jednak volnou kapacitu, ale kdo se třeba i soustředí na danou problematiku. Že když mají třeba, já nevím, poruchy příjmu potravy, tak je prostě pošlu za někým, kdo se třeba na to specializuje, ale to vždycky hledám.</p> <p>To je vlastně ono, že když ta situace je jako už moc krizová, tak je spíš dávám dál, protože ne vždy si myslím, že ta škola je na to nejlepší prostředí, kde to řešit. A zároveň mě k tomu napadá, že pak často tyhle děti, který nějak pošlu dál, tak nikoho neseženou a stejně dochází ke mně.</p>	<p>Velké krize posílám dál, nedostupné služby, Záchytná síť - dočasná péče, Doporučení krizového centra</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>A měla bys konkrétní případ, který bys mohla popsat? Něco kde bys řekla, že jsi dělala fakt krizovku.</p> <p>To jsou přesně sebepoškozování. To mě napadají asi tři.</p> <p>Učitel tělocviku uviděl studentku, že má pořezaný stehna, hned to šel říct třídní a ta třídní vlastně jí poslala hnedka za mnou s tím, že ale stejně se to řešilo zprostředkovaně přes tu třídní. Potom jsme tady měly maminku a i tu studentku. A ta studentka už potom pracovala sama se mnou a teď dochází pravidelně. To je spíš přesně takhle, že se to někde objeví a já to pak s těma rodičema třeba proberu i s tím třídním. A to vlastně je krizová situace, protože to dítě je ohrožený v tu</p>	<p>Sebepoškozování, Kontakt přes učitele, KI příklad, Návazná péče, Informování rodičů, Def krize = ohrožené dítě, Nabídka spolupráce</p>

		<p>chvíli. Takže nejvíc krizových situací je za mě rozhodně spojených se sebepoškočováním.</p>	
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p>	<p>A tím pádem to jsou takové situace, že to není primárně zakázka toho dítěte, ale dostane se k tobě přes někoho?</p> <p>Zrovna s tím sebepoškočováním to dítě přijde jako „včera jsem si ublížil a bylo to proto a proto“. A my spolu ale řešíme spíš to proč se to vlastně stalo. Ale jako většinou jsou to takové jako odložený krize.</p> <p>Spíš dlouhodobější?</p> <p>Jo, nebo že jim dlouhodobě není dobře a přijdou s tím.</p>	<p>"Odložené krize"</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p>	<p>A jak tě teda kontaktují? Vnímám tu několik způsobů, že teda buď přijdou, nebo ti to řekne učitel...?</p> <p>On je často pošle učitel. Někdy přijdou sami, ale nejčastěji bych řekla, že se přijdou zeptat, kdy můžou přijít. A nebo napíšu s tím jako jestli za mnou můžou přijít. To zase chápu, že je jim příjemnější. Zvlášť ty, co už to znaj, tak napíšu, kdy můžou přijít.</p>	<p>Kontakt přes učitele, Dítě přijde samo, Kontakt přes internet</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>8</p>	<p>Co je podle tebe nejdůležitější udělat, když máš klienta v krizi?</p> <p>Zachovat chladnou hlavu. Nedat na sobě znát paniku, nedělat zkratkový rozhodnutí jen abych něco udělala v uvozovkách.</p>	<p>nepanikařit</p>

Resp. GY.docx	8	<p>Co ti pomáhá řešit krizové situace? Z nějakých výcviků, kurzů, technik, nebo podpora, která ti pomáhá. Co bys třeba doporučila začínajícímu školnímu psychologovi.</p> <p>Určitě si projít výcvikem v krizové intervenci, zkusit si to nanečisto, říct si zpětně o podporu, nějak s odstupem probrat, co jsem mohla udělat jinak, lépe a tak dál. A odměnit se, pokud mám za sebou náročnou konzultaci. Taky je dobrý vědět, co pomáhá mně osobně, když jsem v krizi a je důležitý vědět, jak s tím můžu pracovat. Já třeba ráda aktivně pracuju s dechem.</p>	Výcvik v KI, supervize, Sebepěče
Resp. GY.docx	8	<p>Vzpomněla by sis i na nějakou nepovedenou intervenci? A mohla bys ji popsat?</p> <p>Předávání informace o sebepoškozování a sebevražedných myšlenkách dívky její mamince, která příliš nespolupracuje a nepřišla osobně. Tehdy jsem jí to oznamovala do telefonu a ona mluvila tak, jako kdyby se nic nedělo, pak mi to položila. A já jsem slyšela, že je logicky v téhle situaci rozhozená...</p>	nepovedená intervence, Nepovedené: předávání informací rodičům
Resp. GY.docx	8	<p>Co se děje po krizové intervenci?</p> <p>Záleží hodně na konkrétní situaci. Někdy se vrátí do vyučování, někdy odejde s nabídkou podpory nebo termínem další schůzky, někdy se omluví i z další hodiny a „jen“ se u mě uklidní, někdy voláme rodiče a někdy odchází domů.</p>	Návrat do třídy, Odchod domů, odpočinek, Nabídka spolupráce
Resp. GY.docx	8	<p>Specifika: Ve škole jsou další lidé, kteří se věnují krizovým situacím</p>	krizi řeší i někdo jiný
Resp. SOŠ.docx	9	<p>A ta krizová interventka je na které škole?</p> <p>Na té, kde mám půl úvazku. Ona je na pozici asistentky pedagoga, ale dělala před tím v krizovém centru a má</p>	krizi řeší i někdo jiný

		zkušenosti, tak na základě toho tam dělá i ty krizový intervence.	
Resp. SOŠ.docx	9	<p>A to znamená, že ji ti žáci preferují? Nebo vědí, že můžou s touhle zakázkou chodit i k tobě?</p> <p>Jo, tak jak to funguje, když je někdo u nás na škole v krizi. Tak tam je to takový, že v ŠPP jsem já, je tam sociální pedagog, krizová interventka, metodik prevence a výchovný poradce a všechno jsou to jako zvlášť lidi. Není to jako na jiných školách, že by jeden člověk měl víc pozic. A když je tam někdo, kdo je v krizi, tak učitel má instrukci, že má dítě odvést na sekretariát, případně do informačního centra, což je taková jako knihovna a tam mají kontakty na nás v ŠPP a my máme vlastně společný whatsappový účet a řešíme, kdo má zrovna volna. S tím, že ta krizová interventka je tam jako nejvíc pro tyhle náhlý případy, protože je tam pět dní v týdnu a měli by jako nejčastěji jít za ní. Ale samozřejmě už to třeba jak dělá jako asistentku, tak dělá třeba zrovna něco jiného a když takhle nemůže, tak jsme tam ještě dalších pět lidí, na který se můžou kdyžtak obrátit. Takže je to přes ten sekretariát. Případně když jsme u něčeho a vidíme dítě v krizi, tak si ho samozřejmě vezmeme bez ohledu na to kdo z nás to je.</p>	<p>Funkční ŠPP, Standardizovaný postup kontaktu psychologa, Nabídka pomoci v "terénu"</p>
Resp. SOŠ.docx	9	<p>A zároveň je to na místě, kde o tobě všichni vědí?</p> <p>Jojo, to jo. My jsme jako obcházely ty třídy a když neví, tak se můžou případně někoho doptat, případně jsem přemýšlela, že na začátku roku zase napíšu nějaký informační email, kde mě jako najdou, aby věděli. A v září pojedeme na adapták s prvákama a nějak se představíme a budeme to jako propagovat. Nebo ne propagovat, ale aby věděli ty možnosti. A někdy přichází úplně nezávisle na tom, že by je někdo poslal, prostě se jen tak objeví.</p>	<p>Adaptace, Dítě přijde samo</p>

<p>Resp. SOŠ.docx</p> <p>9</p>	<p>A když na to navážu, tak odkud tě teď v tuhle chvíli znají? Odkud vědí, že za tebou můžou přijít?</p> <p>Tak já jsem na začátku, když jsem nastoupila, tak probíhalo takový jako seznamování se třídama. To znamená, že jsme s výchovnou poradkyní a vždycky s někým ze ŠPP obešla celou tu školu. A oni tam mají takový předmět Osobně sociální výchova a tam jsou takové témata typicky teď jsme tam měli komunikaci, tak občas se s někým z kolegů domluvim a vstoupím s nima do nějaký třídy a nějak se zapojuju do nějakýho toho vedení. Takže je to takový nárazový, ale určitě s tím byli všichni seznámení. A teď jeden klučina mi říkal, že všichni ví, kdo jsem, protože já hodně nosím takový barevný netypický oblečení, takže všichni ví, že když projdu, tak to jsem já. (...)</p> <p>A teď budeme u prvků, protože nám tam nastoupí hodně žáků se SPU, tak je taky půjdeme seznámit s tím, co jsou to nějaký podpůrný opatření a tak. A moje vize je, že povedeme i nějaký programy o duševním zdraví, takže bych to chtěla ještě takhle rozšířit. Zatímco kolega sociální pedagog dělá sociometrii, to nedělám já.</p>	<p>Programy ve třídách, Představení novým třídám, Být vidět/terén</p>
<p>Resp. SOŠ.docx</p> <p>9</p>	<p>Jak tě ty děti najdou, když tě potřebují?</p> <p>Je to různý. Na stránkách školy je email a kontakt na mě, takže mě můžou oslovit buď takhle přímo, nebo jak jsem říkala pár přijde takhle o těch volných hodinách. Pak se mi stalo, že občas učitelé osloví ty žáky, když vidí, že jim není dobře a nabídnou jim pomoc školního psychologa, takže mě můžou kontaktovat i třídní učitelé těch dětí. Případně dost často když nejdu k tomu třídnímu, tak ta výchovná poradkyně má s dětmi hrozně hezky navázaný vztah, takže ještě mi je odesílá ona. Případně ještě se stává, že rodiče mě osloví, že mají dítě</p>	<p>Dítě přijde samo, Kontakt přes internet, Kontakt přes učitele, Kontakt přes rodiče, kontakt přes spolužáka, doporučení učitele</p>

	<p>s nějakým problémem a jestli by nebylo možný... (...) Teď se ke mně jedna holčina dostala přes spolužačku, která chodila k té psychologce, která tam byla přede mnou. A bylo to takový vtípný, ona se vsadily, protože ta jedna má problém, že nemá hotový do školy něco, co měla dělat doma a řeší nějaký svý depresivní poruchy a druhá má poruchu příjmu potravy a vsadily se, že když ta jedna osloví mě, tak ta druhá odevzdá ty cvičení. Tak i takhle se to může stát. (...)</p>	
<p>Resp. SOŠ.docx</p> <p>9</p>	<p>To mě napadá, každý psycholog to má nastavený trochu jinak, tak abych si mohla představit tvoji práci, můžeš zkusit nějak jako seřadit činnosti které děláš od nejčastější po výjimečné?</p> <p>Asi nejčastější jsou individuální konzultace se žákama. Pak jsou tam konzultace s pedagoga. Dost často se stává, že se sejdeme v tom týmu a řešíme nějaký věci, který se třeba přímo netýkají té mé činnosti, ale je to takový, že je nás víc a koukáme na to z různých úhlů pohledu a je to taková jako volná diskuse. Takže asi nejmíň časté jsou vstupy do tříd. Ale tomu bych se určitě chtěla věnovat víc. Případně ještě teď se tam objevilo, že máme žákyně s různýma úzkostnýma poruchama, který nejsou schopný chodit do školy a ty chodí dopisovat testy. Takže vlastně i to děláme, že si rozdělujeme v rámci dne kdo si co s kým napíše a snažíme se je nějak podpořit. A byla jsem u nějakýho ústního zkoušení spíš jako nějaká psychická podpora. Takže to teď taky zavádíme.</p>	<p>Individuální práce, konzultace s učiteli, Práce se třídou, Podpora při zkoušení</p>
<p>Resp. SOŠ.docx</p> <p>9</p>	<p>A není to ani tak, že by si tě vyhledali rodiče, že oni mají nějaký problém?</p> <p>To se mi stalo dvakrát. Může se to stát, ale výjimečně. Ono se fakt stává, že rodiče vyhledají spíš tu výchovnou poradkyni, tu kolegyni. (...)</p>	<p>Rodiče</p>

<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 A dá se říct, které z těch činností, které tam děláš, jsou pro tebe nejvíc takové zatěžující, stresové, nebo až třeba jako krizové, jestli něco takového vůbec je.</p> <p>Hele já úplně nevím, čím to je, ale to jsem se s tím setkávala všude, že když pracuješ někde, kde máš i jiný profese, nejen psychology, tak tam je takový jako nepochopení. Takový narážení na to jako proč tenhle žák potřebuje tohle a že se nám smějou, že vůbec nemají depresi... Víš, takový to jako znevažování té práce. A to pro mě asi vždycky bude jako stresující. Tam máš pocit, že o tom s těma lidma ani nejde mluvit, protože oni si to nechtějí nechat vysvětlit, oni se chtějí dohadovat. A v tom je to stresující, takový bezmocný. A někdy je to těžký v tom, že já jim nechci říkat úplně konkrétní věci o těch dětech, ale jak jim mám jako dokázat, že ta slečna udělala velký pokrok, když mi teď zvládne aspoň poslat SMS, když je jí špatně a nemůže na konzultaci dojít. A to před tím vůbec nebyla schopná udělat. Pro mě je to velký pokrok, že i v tom úzkostném stavu teď tohle dokáže. Ale tohle jim jako nemůžeš zprostředkovat, protože jim nemůžeš říkat tyhle podrobnosti.</p>	<p>nepochopení od kolegů</p>
<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 Jak máš pocit, že tě učitelé a to vedení ve škole bere?</p> <p>To je hrozně různý. Tam je čtyřicet pedagogů a dost z nich nemá plný úvazky. Takže nedá se asi říct obecně, že to přijímají nebo nepřijímají. Co se týče vedení, tak to je jako rádo za ŠPP jak funguje, ty nás jako respektují a jsou spokojení s naší prací, což je podle mě základ toho, že to tam takhle drží. A u pedagogů je to tam hrozně různý.</p>	<p>Funkční ŠPP, učitelé jak kdo, Podpora vedení</p>
<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 A když přeju k těm krizovkám, setkáváš se s nima, s krizovými situacema?</p> <p>Jo. Teď kolem maturit se samozřejmě nějaký vyrojily, to je takový typický. Takže jsem pár krizových intervencí poskytla.</p>	<p>KI občas, Dynamika školního roku</p>

	<p>Není to paradoxně tak častý, ale sem tam se někdo takový objeví. Dělal jsem nějaký dvě, tři. A hlavně si myslím, že jsem jich dělala tolik, protože tam je ještě ta kolegyně. (...)</p>	
<p>Resp. SOŠ.docx</p> <p>9</p>	<p>A když už se s tou krizovkou setkáš, tak jaký to jsou případy, co je to za situace?</p> <p>Tak já řeknu tu jednu konkrétní. Přišla za mnou holčina. A ona byla hrozně nejistá a tu nejistotu zakrývala tím, že se smála a skoro brečela. A přišla o volný hodině s tím, že vůbec neví, co má dělat, že neví, jestli by mě jako psychologa s tím měla obtěžovat, že vůbec nespí, ale myslí si, že to pro mě jako není případ. Tak jsem musela vůbec jako říkat, že to je v pořádku, že je tady, naopak, teď jako zklidnit, podpořit a vyklubala se pak z toho nějaká dlouhodobější spolupráce. A to byla fakt jako krizovka, jako jo, uklidnit ji, že je tu správně a že to musí být jako nepříjemný, když nespí. A až na těch dalších schůzkách jsme se bavili o tom, jak se to dá řešit. Poprvé to fakt bylo takové jako zklidnění toho, že jo, je to v pohodě, je dobře, že mě našla.</p> <p>A ten druhý případ byla holka, co šla na maturitu a ona vlastně už v pondělí, když šla na jednu zkoušku, tak z ní v půlce odešla, že tam dostala nějakou psychickou panickou záchvat a musela odejít. A pak šla na další a tam je to ještě komplikovaný tím, že ona má dlouhodobě psychické problémy a rodina ji tlačí tu školu dodělat a jí to to zdraví pořád jako podlamuje. Takže přišla na tu druhou zkoušku a rovnou když přišla do školy, tak začala hledat mě. Takže mi ji tam přivedli. S tím, že mi říkala, že jí máma ráno dala dva neuroly, ať si je vezme a jde na tu maturitu, ať to dá. Takže, no... Tak to bylo náročný, takže to bylo zase o tom ji zklidnit, domluvit ten plán, co bude dělat, až odejde ode mě z té místnosti, ještě jsem tam</p>	<p>KI příklad, KI spánek, KI u klienta s patologií, Maturita, Panické ataky, Nároky školy, Návazná péče, Plán, uklidnění, Intervence ve prospěch dítěte</p>

	<p>jako obvolávala, ptala jsem se, co je potřeba, aby ji omluvili z té zkoušky ze zdravotních důvodů, tak nějak jsme to jako zachytili a domluvili se co dál. Tak to byly dva případy, co jsem teď měla.</p> <p>Pak jenom vím, že kolegyně měla krizovou intervenci. Když děti dělali týmovou výuku a stalo se nám to, že byly děti, které to hrozně vyhrotily, fakt hrozně moc pracovaly, o víkendu, v týdnu, neodpočívaly a ty děcka samozřejmě na konci, když se vyhodnocovalo, kdo to měl nejlepší, tak je začaly přepadávat panický ataky a začaly jsme je tak jako odchyťovat.</p>	
<p>Resp. SOŠ.docx</p> <p>9</p>	<p>A máš nějakou představu jak často se celkově krizovky dějí? Když vezmeš i případy té kolegyně.</p> <p>Řekla bych, že třeba dvakrát, třikrát do týdne maximálně. Ale není to podle mě takový, že by to běžně bylo tak často, ale. Je to dohromady s těma stresovými obdobímá jako jsou maturity a tak. Tak maximálně dvakrát do týdne. (...) A často jsou to u nás děti, které nemají potřebu chodit s tím za někým dalším. Prostě si to nějak rozdýchají na záchodě a nikoho nevyhledají. To je z povahy toho oboru takový specifický.</p>	<p>Dynamika školního roku, Krizi rozdýchají sami, týdně, KI není potřeba</p>

<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 Mohla bys mi zkusit říct tvůj pohled, co je to vůbec taková krizová situace?</p> <p>Hele za mě je to situace, kterou ten student vyhodnotí, že je pro něj krizová, kterou on vnímá jako neřešitelnou, se kterou se nedokáže popasovat a kdy to jde do nějaký somatizace, do nějakých typických projevů jako do panický ataky. Tak to je za mě jako krizová situace.</p> <p>Ještě bych tam možná dala, to řešili kolegové loni, protože tam měli dost ukrajinských a ruských studentů, tak samozřejmě krizová situace je, když přijde něco zvenčí, co se může stát, že s těma dětma zamává. To si pak kolegové ty děti vybírali na základě vlastní iniciativy aniž by ony samy přišly. Takže když víme o tom, že někdo prožívá něco těžkýho, typicky úmrtí v rodině. Nebo když víš, že to dítě samo tenhle stav jako vnímá jako krizovej, protože si se nedá říct obecně, že propadnutí je krize, protože pro každýho studenta je to jako jinak. Takže to vnímám na základě toho jak oni to sami hodnotí a co to s nima dělá.</p>	<p>vyhledání dítěte, Krize je subjektivní, Všeobecné krizové situace - Válka, Krize: neví si rady, krize: nad aktuální zvládací kapacitu, Krize: typické vnější projevy</p>
<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 Takže to chápu správně, že byly i situace, kdy za vámi ty děti nechodily samy, ale vybírali jste je vy?</p> <p>Jo, to bylo ale úplně výjimečný. To bylo se začátkem války na Ukrajině a kolegyně měla třídu, kde věděla, že je studentka z Ruska, co žije tady v Čechách a všichni řešili ty Ukrajinský studentky a tahle kolegyně koukala na tuhle studentku a říkala si, že vypadá, že jí není dobře, tak ji jako vytáhla z hodiny, oslovila a jakmile si ji vytáhla, tak už se rozbřečela. (...) Takže takhle se to stalo. Občas se stane, že když víme, že některý žáci to mají fakt jako těžký, tak je třeba oslovíme na chodbě, jenom jim připomeneme, že jsme tady, kdyby chtěli. (...)</p>	<p>vyhledání dítěte</p>

	<p>V nějakých výjimečných případech to občas uděláme, když usoudíme, že je potřeba.</p>	
<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 S tím souvisí další věc, děje se ti to, že by byla nějaká krizová zakázka, kdy s tím nepřijde konkrétně to dítě, ale spolužáci nebo učitelé?</p> <p>Stalo se mi to, stalo se mi to jednou a to byla dívka, která neměla nic diagnostikovaného a teď čekáme na diagnostiku PAS. Ta chodila pozdě do třídy a nosila čepici, protože když měla úzkosti, tak si trhala vlasy. A tu za mnou poslaly učitelky. Protože ona nedůvěřovala psychologům, byla ještě jiného etnika z jiného kulturního prostředí. Tak tu ke mně vyloženě poslali oni, když si trhala nějaký den hodně vlasů, že je potřeba, aby se o ní někdo postaral.</p> <p>A byla to tím pádem krize nebo ne?</p> <p>Myslím, že jo, ale že ona nebyla úplně v situaci to posoudit, že to byl kritický stav. Za mě asi jo. Nějak se to stupňovalo, furt ty vlasy si víc trhala a nechodila do školy... Nevím, jestli přímo krize, ale podle mě to bylo někde těsně před tou krizí. Takže to byl nějaký jako včasný odchyt za mě, než by se úplně rozpadla v tý škole.</p>	<p>Sebepoškozování, Kontakt přes učitele, doporučení učitele</p>

<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9</p> <p>A s tím souvisí ještě jedna věc. Když jsou ty děti v krizi, jak se k tobě dostanou? Vnímám, že je víc možností.</p> <p>Dostanou se buď tak, že mě přímo osloví, případně si je někdo z pedagogů vyndá ze třídy, odvede je na ten sekretariát a tam se se mnou někdo spojí. Takže buď samy nebo přes to, že mě někdo kontaktuje. Případně se mi stalo, že nám jedna slečna plakala během výuky, bylo toho na ní moc a já jsem ji jenom na chodbě viděla, viděla jsem, že jí není dobře, tak jsem se zeptala, jestli se něco děje a ona se rozplakala. Tak jsem jí řekla, že teď mám konzultaci, ale jestli si chce sednout ke kolegyni a ona že jo. Tak se občas stane i tohle, že ty děti najdeme a nejbližší volný kabinet se členem ŠPP co je zrovna k dispozici a to dítě se tam dalo, když chtělo. Případně jsem měla ještě krizovku se slečnou, která potřebovala být někde a ani nepotřebovala se mnou mluvit, potřebovala si udělat čaj a pustit hudbu a počkat až ten stav přejde. A ta se ke mně dostala tak, že chodí ke kolegovi, kolega tam nebyl, tak mi napsal a poslal ji ke mně. (...)</p>	<p>Kontakt přes učitele, Dítě přijde samo, Nabídka pomoci v "terénu"</p>
<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9</p> <p>A dá se nějak obecně říct, co je důležitý udělat, když máš klienta v krizi?</p> <p>Pro mě je asi důležitý zjistit, co to dítě potřebuje v ten moment. Jestli jako chce o tom mluvit nebo chce tu krizi nějak zvládnout sám, udělat si čaj a pustit si tu hudbu. Zjistit, co to dítě chce, s čím přichází. Protože když... to byl taky takovej krizovej případ, mi tam poslali slečnu paní učitelky s tím, že slečna souhlasí, chce mluvit s psychologem a ona přišla a byla jako v odporu, nechtěla nic řešit. Tak jsem s ní fakt nic neřešila. Za mě to je nějak se přizpůsobit těm jejich potřebám, dát jim možnost nějak to vydýchat, vyklidnit, případně zkusit nějaký techniky, ale je pravda, že je moc jako nedělám, to dělá krizová interventka. A občas s nějakýma dětma, když chtějí,</p>	<p>zjistit aktuální potřeby, Dát prostor, uklidnění, KI není potřeba</p>

	<p>tak nadáváme, že to jako pouštíme ven takhle. A to je skvělý, že jo jako. (...)</p>	
<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 Spolupracuješ s někým mimo školu? S někým kam můžeš ty děti přeposílat nebo koho jim doporučuješ?</p> <p>Spolupracuju buď s pedopsychiatrami nebo někým takovým. Já asi nemám konkrétní lidi, se kterými jsem domluvená, ale tím, že už jsem před tím dělala ve středisku a posílala jsem děti na psychiatry a do poraden, tak ty lidi už různě znám a mám tady v okolí přehled odborníků kdo co dělá a přece jenom je to oproti Praze menší, takže se více méně známe. A když potřebuju někoho poslat, tak jim i zavolám, zeptám se, jestli by takovýho klienta s takovou problematikou přijali. Takže nějakých pár odborníků mám. Případně i do soukromých terapií odesílám.</p>	<p>Potřeba odeslat k dalším odborníkům</p>

<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9</p> <p>A dá se nějak říct, co z tvého vzdělání a zkušeností ti pomáhá tyhle situace řešit? Co z toho bys třeba doporučila začínajícímu psychologovi, aby na takové situace byl připravený?</p> <p>Já bojuju za výcvik. Jako myslím si, že nikdy na to nebudeš připravená jako začínající psycholog, musíš prostě jít do vody a čekat, co se stane. Mně pomohlo, když jsem začínala v tom středisku. Protože tam bylo spoustu kolegů speciálních pedagogů a psychologů, takže jsem hodně konzultovala s nima a spíš to bylo o nějakém jako kolegyálním sdílení a výcvik hlavně. Řešit, co některý situace vyvolávají ve mně, co mi připomínají mého. Celkově si myslím, že člověk, co chce dělat nějakou terapii klientům by měl projít vlastní terapií, že jako sedět na druhý straně je za mě hrozně důležitá zkušenost. Takže já bych paradoxně nedoporučila kurzy, ale tuhle sebezkušenost. Ta je důležitá. Protože podle mě si každý pak najdeme nějaký způsob, jak s těma studentama pracovat, každý tě něco učí a bude to vždycky jiný. Ještě dělám psychoanalýzu, ne KBT, takže to je tak, že nemám úplně důvěru vždycky v jasný postupy. Ale je to tak, že ta sebezkušenost, poznání a možná vlastně prožití si taky nějaký jako psychický krize a vyhledání krizovýho centra, což jsem vyhledala já na vysoký, byla pro mě paradoxně asi nejsilnější zkušenost v tomhle ohledu. Že jsem si to zažila sama.</p> <p>A samozřejmě věřím, že je dobrý se vzdělávat kolem toho, to je vždycky důležitý. Ale asi ta sebezkušenost mi pomohla nejvíc, no.</p>	<p>Výcvik, kolegiální sdílení, sebezkušenost, Vlastní zkušenost</p>
---------------------------	--	---

<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9</p> <p>A máš supervize?</p> <p>Jo, mám supervizorku na škole. A v rámci terapií mám ještě svoji supervizorku zvlášť.</p> <p>A to je něco, co ti nějak pomáhá nebo třeba u těchhle situací to nepotřebuješ?</p> <p>Jo, je to pro mě hrozně důležitý. I kdyby to bylo jen o tom tam přijít a srovnat si, co jsem udělala, jak jsem to udělala, jestli jsem to mohla udělat jinak, tak je to pro mě hrozně užitečný. A zvlášť, když my jsme třeba ještě v tom středisku před tím jsme měli intervizní setkání, což bylo v podstatě, že se nás sešlo víc a řešili jsme případ jednoho toho člověka a povídali jsme si o tom, co dělat, kdo co může z týmu udělat... Konzultovat s někým takhle z týmu, kdo ti na to dá jinej pohled, to mi přijde jako nejužitečnější. Ono tě to donutí přemýšlet, jestli by tam něco nešlo udělat trochu jinak a to je za mě nejužitečnější. To doporučuju na začátek.</p>	<p>Supervize ve škole, Externí supervize, kolegiální sdílení, Rady od kolegů</p>
<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9</p> <p>A je naopak něco, co ti chybí a pomohlo by ti to? Bud' ze vzdělávání nebo z nějaký další podpory.</p> <p>Hele, já jsem přemýšlela... co by mi jako pomohlo.. Tak mě by se líbilo, kdyby existovalo něco jako kazuistický semináře, co mají v klinice, ale v poradenství. To si myslím, že nám chybí. Jo, myslím si, že kdybychom se takhle setkávali, že by to bylo fajn.</p> <p>Takže zase sdílení s dalšíma odborníkama.</p> <p>Jo a může to být vlastně i vzdělávací, doporučování nějaký literatury, kde o tom píšou zajímavě. Já hrozně ráda jsem na nějakých facebookových stránkách, kde jsou třeba školná</p>	<p>Chybí kazuistické semináře, kolegiální sdílení</p>

	<p>psychologové, kde se jako sdílí ty problémy a teď si pročítám ty diskuse jak to kdo vidí, to mi přijde dobrý.</p> <p>A myslím si, že mi chybí klinická zkušenost. Že nemám přípravu v rámci těch psychických poruch. To mi chybí určitě, k tomu bych se taky nějak chtěla dostat.</p>	
<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 Co se děje po těch intervencích? Jaké jsou možnosti?</p> <p>Za mě je to zase dost jako různý. Je to na tom, jak jsou na tý střední škole, tak to jako není tak, že když to dítě nechce jít do třídy, tak že ho jen tak pustíme. Vždycky se ptám, jak to jako vidí, jestli se chce vrátit do třídy, jestli potřebuje doprovod... Zajišťuje se to, co potřebuje udělat. Většinou s nima udělám plán, co by potřebovali, aby se cítili líp. Jako co by teď potřeboval? Koupit si brambůrky v automatu? Tak si kup si brambůrky, kup si colu a pak jdi do třídy... Takový jako mini kroky. Když se jako stane, že to dítě je hodně rozhozený a není mu osmnáct, tak je to na nějaký kontakt s rodiči, případně v tom nejvyhrocenějším na záchranku, ale to jsem zažila jenom jednou. To byl až psychotický záchvat, že dívka nebyla schopná nám říct co je za den a tak. Ale obecně se snažíme to dítě nejdřív stabilizovat, než ho někam pošleme. Abychom věděli, že nepůjde a neskočí z okna, že jo. Ale nikdy úplně nevíš, co to dítě přece jenom chce udělat. (...) Ale to je prostě nejistota, kterou člověk v tomhle oboru asi bude mít vždycky.</p>	<p>Plán, Sanitka, Kontakt s rodiči po intervenci, Stabilizace, Návrat do třídy</p>

<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 A napadá tě i třeba nějaká nepovedená intervence? Co by sis řekla, že to nevyšlo?</p> <p>Jo, těch je samozřejmě hrozná řada. Na začátku hlavně to byly strašný faily, když jsem jako nevěděla co dělám. A pak se mi jako stávalo, že to dítě nebylo uklidněný a já jsem z toho začala být hrozně nervózní, takže to vůbec nefungovalo.</p> <p>Hlavně ze začátku v tom středisku. A myslím, že jak jsem z toho sama byla vyplašená, tak jsem ty děti nezklidnila. (...)</p> <p>A kolikrát jsem neodhadla moment, kdy by dítě mohlo zvládnout nějaký odlehčený humor. On je humor dobrý, ale když neodhadneš, kdy to to dítě zvládne, tak se akorát naštve, že jo.</p> <p>A myslím si, že se pořád učím. Každý další dítě je velká škola.</p>	<p>nepovedená intervence, nepanikařit, Nepovedené: nevím si rady, zpanikařím, Nepovedené: pokus o odlehčení v nevhodnou chvíli</p>
<p>Resp. SOŠ.docx</p>	<p>9 Můžou za tebou děti přijít i místo nějaký hodiny?</p> <p>Jo. Když to napíšu já pedagogům, tak to mají nezapočitatelnou absenci.</p>	<p>Dostupný</p>
<p>Resp. GY.docx</p>	<p>10 - Co z toho vzdělání, které máš, nejvíc využíváš?</p> <p>Krizovka a výcvik jsou pro mě největší opora. Fakt, jakože mám z čeho vycházet, můžu využít ty metody, člověk má nějakou strukturu, má se o co opřít. A jako začínající školní psycholog úplně. Já teďka se cítím lehce ostřílená, ale samozřejmě vím, že ještě vím prd. Ale je to fakt jako super v tom.</p>	<p>Výcvik, Výcvik v KI</p>

<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Přijde ti toho půl úvazku psychologa na té škole dost?</p> <p>Na týhle škole bych řekla, že jo. Já tam dělám individuální konzultace se žáky, potom preventivní programy ve třídách, který jsou hodně zaměřený... jako rozdělujeme si to s metodičkou prevence, že já je mám třeba zaměřený na stmelování kolektivu, duševní zdraví hodně jedem a takovýchle věci. Psychohygienu, sebepoznání.</p> <p>Potom pracuju s učitelama, dělám takový jako neformální skupiny. Ale oni jako i když dělám neformální setkávání, tak stejně za mnou přichází s nějakýma tématama. Ať už kvůli žákům, nebo kvůli něčemu svému.</p> <p>Dělám různé přednášky třeba i pro rodiče, pro učitele. Teď jsme měli třeba zrovna program pro učitele, který byl zaměřený na psychohygienu, na sebepěči a tak dále. Co ale nedělám, tak diagnostiku specifických poruch učení, protože tím, že je to osmiletý gymnázium, tak ty děti když už něco mají, tak s tím přichází. Ale určitě depistáž a základní diagnostiku jako dělám. A určitě pracuju i s rodičema, že jsou často nějaký konzultace a takovýchle věci, buď telefonický nebo osobní.</p>	<p>Programy ve třídách, neformální skupiny učitelů, Vzdělávání rodičů, Vzdělávání učitelů, Rodiče, Individuální práce, konzultace s učiteli</p>
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>A dá se říct, co z těch činností je pro tebe nejtěžší, nejvíc stresující?</p> <p>Určitě jako ze začátku pro mě bylo nejnáročnější a nejvíc stresující jako komunikovat s rodičema. A to bylo v případech, kdy jsem jim musela říct, že jejich děti se sebepoškozují, nebo že jsou tam nějaký myšlenky na sebevraždu. To pro mě bylo jako hodně těžký, ale musím říct, že jak jsem teďka v klinice, tak je pro mě práce školního psychologa odpočinková. A ty témata, ačkoliv jsou jako těžký, tak už to</p>	<p>Náročné: komunikace s rodiči</p>

	<p>pro mě asi není tak stresující, asi mám pocit, že všechno se dá nějak řešit vlastně. Takže bych asi neřekla, že mě to stresuje nějak. Co může být náročnější, tak ta komunikace s rodičema někdy. Třeba teď mě kontaktovala maminka, která byla strašně našťavaná na jednoho učitele kvůli tomu, jakou známku chtěl dát prostě zašce. Tak tam to bylo jako náročný, ale nemůžu říct stresující.</p>	
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Odkud tě žáci znají? Při jakých příležitostech se s tebou můžou potkat?</p> <p>Tak já na začátku každého školního roku dělám to, že obejdu všechny třídy. Představím se těm, co mě neznají a připomenu, s čím za mnou můžou chodit. Potom když jsou různé příležitosti, třeba třídní schůzky, tak obejdu všechny třídy, představím se zase těm rodičům, aby věděli, kdy se na mě obrátit. Tím, že chodím do těch tříd dělat preventivní programy a fakt jako tenhle rok jsem obešla všechny třídy s tím duševním zdravím. Takže... A vždycky připomínám, s čím za mnou můžou přijít, jak to funguje, kde jsem, kdy jsem a tak dále. A tím, že máme dobrý vztah s těma učitelama, tak oni vědí, že kdyby si všimli u nějakýho žáka, že se něco děje, tak buďto ty učitelé za mnou můžou přijít nebo se jako stává, že jim řeknou „hele jako zajděte si za paní psychologkou“ třeba.</p>	<p>Pravidelné představení ve všech třídách, představení rodičům, Třídní schůzky, dobré vztahy s učiteli</p>
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>A jak se k tobě studenti dostanou?</p> <p>Řekla bych, že nejčastěji tak, že mi napíší email, potom za mnou přijdou sami, to je další varianta, že mě osloví třeba o přestávce, že by si chtěli domluvit setkání. Nebo i napíší nebo zavolají rodiče, že by potřebovali s něčím pomoci a nebo je to třeba učitelma, že buď jim řeknou jako „kdybyste chtěl o tom si s někým promluvit, je tu paní psychologka, zajděte za</p>	<p>Kontakt přes rodiče, Kontakt přes internet, Kontakt přes učitele, Dítě přijde samo, vyhledání dítěte</p>

	<p>ní“ a nebo ti učitelé za mnou přijdou a vymyslíme třeba jak toho žáka oslovit.</p>	
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>A stává se i takový to, že... a to už jsme u těch krizí spíš... že by byl případ nějaké jako evidentní krize jako sebepoškození nebo něco vážného, ale kontaktoval by tě s tím třeba spolužák?</p> <p>Hele nebylo to tak vyhocený. Většinou to bylo... psali mi o tom... a několik žáků za mnou i přišlo s tím, že „mám kamaráda/kamarádku a ty řeší sebepoškození, poruchy příjmu potravy... co mám dělat?“. A většinou přes ně se dá jako hezky dostat k tomu spíš, že oni můžou nabídnout tu moji pomoc a podpořit je nějakým způsobem a zároveň si myslím, že je to spíš krizovka pro ty kamarády. Že oni přijdou, protože jsou jako špatný z toho, že jejich kamarád/kamarádka něco řeší a vlastně sami potřebují tu podporu. Tak to je docela běžný. (...)</p> <p>(...) A často děti chodí samy na doporučení někoho ze svých kamarádů, takže to je dobrý.</p> <p>To znamená, že ti kamarádi mají s tebou nějakou zkušenost, nebo jenom vědí, že tam jsi?</p> <p>Jo, já si myslím, že obojí. Že poměrně často se mi stává, že jako někdo přijde a řekne „kamarádka tady jako byla a říkala, že dobrý a řekla mi ať to zkusím taky, že mi to třeba pomůže a tak jsem tady“.</p>	<p>Doporučení mezi žáky, kontakt přes spolužáka</p>

<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Jak je ta tvoje pozice psychologa vnímaná ve škole? Jak to bere vedení, učitelé?</p> <p>Já si myslím, že mě tam velmi vítají. Teďka zrovna jsem dostala jako několikrát moc hezkou zpětnou vazbu na to, že jsou fakt rádi, že mě tam mají. Fakt myslím, že je to velmi vítaný a využívaný. Myslím, že ta důvěra tam je a že jsou fakt rádi. Třeba ředitel si myslím, že je rád hlavně v tom, že může vlastně předat některý ty kompetence nebo situace, s kterými oni si jako úplně nevědí rady jako na někoho kdo to vyřeší. Takže fakt jako učitelé na mě dobře reagují... Já jsem se bála, že to vzdělávání, ta přednáška pro ně, že budou jako otrávení, ale oni fakt jako poslouchali, komunikovali, ptali se... Takže fakt mi přijde, že to je úplně skvělý. (...) Naše škola je hodně založená na hodnotách. A myslím si, že je tam minimálně pár jedinců, kteří snaží pořád vzdělávat a že třeba dneska učitel matematiky mi přinesl knížku o neuropsychologii, ať si ji přečtu přes léto. Víš co, že mi přijde, že jsou fakt fajn ti učitelé. Snaží se minimálně v tom svém oboru rozvíjet.</p>	<p>dobré vztahy s učiteli, Podpora vedení</p>
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Já to mám jako jednu z otázek, tak možná napřed zkus říct tvůj pohled, co to vlastně ta krizová situace je, co to znamená krize?</p> <p>Řekla bych, že jsou takový jako dva druhy krize. Kdy tu jednu krizovou situaci vnímám fakt jako akutní krizi. To znamená, že ten člověk je opravdu úplně rozhozený z něčeho teď a tady, něco ho rozhodilo v tu chvíli a teď hned to potřebuje řešit. To vnímám jako jednu věc. A potom vnímám to, že některý lidi jsou v nějaký náročný životní situaci a přišla ta poslední kapka toho, kdy už to je na ně prostě moc. A dlouhodobě jim třeba není dobře. A není to o tom, že by přišli v krizi jako do krizovýho centra, jako panický záchvat nebo tak, to ne. Ale</p>	<p>Akutní krize X dlouhodobá zátěž, Krize: vyžaduje akutní pomoc, Krize: aktuální dění, krize: necítí se dobře, Krize: neví si rady, Krize: je toho na ně moc</p>

	<p>tenhle druh krize... kdy řeší náročnou životní situaci, krizovou. Já nevím, úmrtí něčí nebo fakt jako problematický vztahy, nějaký jako vyhocení psychických potíží... A to si myslím, že je častější. Že by za mnou přišel někdo v akutní, akutní krizi v tom smyslu jako teď a tady panická ataka, tak to minimálně, to se stalo třeba dvakrát. Ale většinou jsou to jako déledobější problémy, který se nějak jako vygradovaly a ty lidi už prostě nevědí co dál.</p>	
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>A dá se nějak říct, jaký typy problémů to jsou?</p> <p>Nějaký vztahový, rodinný problémy často, včetně nějakýho domácího násilí třeba ať už fyzickýho nebo psychickýho hlavně. Což je pak hrozně těžký to nějak jako pojmenovat, to psychický domácí násilí. Nebo nějaká vyhocená situace doma, já nevím, rozvod rodičů a tak dále. Potom jsou to... přišla mi i holka a to bylo jako akutní a bylo to, že se rozešla s klukem prostě a nevěděla, co má dělat. A ta přišla opravdu v akutní krizi vlastně no. Dokonce jsem řešila i úmrtí domácího zvířátka. Nebo to, že ke mně chodila holka se sociální fobií a pak se ukázalo, že má i halucinace a bludy. Nebo často je to takový, že jako ty děti jsou depresivní, nebo subdepresivní nebo úzkostný a začaly se sebepoškozovat třeba. A párkrát se mi i jako stalo to, že přišly a řekly „tyjo, už to došlo tak daleko, že jako jsem se prostě pořezala teďka.“ Ale vlastně to bylo jako první nebo druhá zkušenost nebo několikátá zkušenost s tím sebepoškozováním, ale bylo to ještě podchytitelný dobře. Nebo dvakrát se stalo, že za mnou přišla děvčata s poruchou příjmu potravy, kdy už vlastně oni opravdu z toho byly tak... a neřešilo se to v těch rodinách a přišly za mnou s tím, že už je potřeba to řešit vlastně. Takže fakt to je od těch klinických věcí, po ty vztahový. Ať už v rodině nebo</p>	<p>Vztahy, KI - Rodina, Domácí násilí, Rozvod rodičů, Rozhod, Úmrtí mazlíčka, KI u klienta s patologií, Sebepoškozování, Poruchy příjmu potravy, neshody s učitelem</p>

	<p>ve vztazích s kamarádama třeba nebo partnerský nebo domácí zvířata nebo i učitelé třeba, že jako se nepohodli, mají pocit, že je na ně někdo zasedlej...</p>	
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Určitě by mě zajímalo, jestli bys mohla popsat dvě situace, jeden případ třeba akutní a jeden těch dlouhodobých problémů, kde to přestaly děti zvládat?</p> <p>Tak když přišla ta slečna po tom rozchodu, plakala, tak tam jsem postupovala podle toho schématu krizový intervence.</p> <p>Takže prostě jako získání si důvěry, vytvoření důvěrný bezpečný atmosféry. Nabídnou čaj, vodu, nechám je vybrat si místo. Potom jsem se zeptala s čím přišla, nějak jsme mapovaly tu situaci, byl tam prostor pro to emoční odžítí si, kdy ona potřebovala ze sebe dostat ty emoce, ty obavy. Já jsem se jí ptala, co je na té situaci nejhoršího a tak dále. Potom tam byla samozřejmě jako otázka na zakázku, co my tam spolu vlastně můžeme vyřešit, s čím by potřebovala odcházet. Odpověď samozřejmě byla, aby se k ní přítel vrátil. Tak jsem říkala no... to asi nezmáknem, bylo by to super, ale... Takže spíš jsme si jako ujasnily, co ode mě může očekávat, že spíš je to o tom jako vyrovnání se s tou situací, plánování konkrétních kroků potom, jak o sebe může pečovat, co pro sebe může udělat. A bylo tam i nějaký jako praktický řešení toho, že jako by měla potřebu ona s ním ještě komunikovat a co by</p>	<p>KI příklad, Rozchod, Důvěra, bezpečí, fyziologické potřeby, Mapování situace, Opečování emocí, Další kroky, Jasný postup, Zakázka</p>

potřebovala s ním ještě jako vyřešit a tak dále. Takže to si myslím, že je takový důležitý, ale že tam šlo hlavně o takzvanou emoční abreakci, což znamená prostě dostat ze sebe ty emoce, nějakým způsobem si to uspořádat o co se tam jednalo. A hlavně si popovídat o tom. To si myslím, že byla jako hlavní zakázka vlastně. A ta už potom vlastně jako nepřišla, že fakt to bylo jako jednorázový.

<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Potom další případ, to byly ty dlouhodobější problémy. Přišel kluk na spodním gymnáziu. A přišel s tím, že ... A to je důležitý říct, že já vlastně na každém prvním setkání říkám těm žákům že všechno, co si řekneme, zůstane mezi námi, ale jsou výjimky a to je, když zjistím, že jsou objeti nebo pachatelem trestného činu a když bych se dozvěděla nějakou závažnou informaci, například že se sebepoškozují nebo že mají nějaký černý myšlenky. To říkám každému vždycky, takže oni vědí, že když by mi něco takového řekli, tak já to budu řešit s rodiči. A přišel právě kluk, že mu dlouhodobě prostě není dobře, že se cítí hrozně osaměle, má nízké sebevědomí, hodně se sebeobviňuje za různé věci, hodně se srovnává se sourozencem. A tam vlastně bylo sebepoškozování a myšlenky na sebevraždu. Takže tam jsme řešili vlastně... To první setkání určitě byla krizovka, protože tam jsme přesně řešili jako... za prvé teda klasické postup, jak jsem říkala u té studentky před tím. Důvěra, kdy se to objevuje, kdy se to neobjevuje a tak dále. Potom jsme řešili vlastně zakázku, co spolu můžeme jako udělat a hlavně jsme taky řešili a plánovali, jak budeme postupovat dál, protože tam bylo jako nutný informovat rodiče, takže jsme se dohadovali na tom jakým způsobem informuju rodiče, koho z rodičů, co všechno jim můžu říct z toho, co mi říkal, kromě těch informací, které musím říct. Co by od nich potřeboval od těch rodičů. Takže my jsme tam pak jako krokovali... což je konec té krizovky, že krokuješ konkrétní věci vlastně. Co se bude dít dál, co dál potřebují, jak o sebe může pečovat, co by potřeboval od těch rodičů, co pro něj můžu udělat já. Tak takhle no.</p> <p>A ten k tobě chodil dál?</p> <p>Ten ke mně chodí pořád. Tam jsem v docela intenzivním kontaktu s maminkou, on už teda má psychoterapii, teďka tam</p>	<p>KI příklad, Sebepoškozování, Suicidiální tématika, Informování rodičů, Další kroky, Kontakt s rodiči po intervenci, Domluva na informování rodičů, Panické ataky, Důvěra, Mapování situace, Plán, Jasný postup, Zakázka, Návazná péče, Záchytná síť - dočasná péče</p>
-------------------------------	--	---

	<p>byl poprvé vlastně. Takže já se snažím nezdujovat ty služby, ale když jako vím, že pro ty děti velmi často je prostě náročný už jenom zajít za tím prvním člověkem, tak abych jako je hned nevyšoupla, tak to nějakým způsobem plynule přechází k tomu druhému člověku a potom to jako ukončíme společně. Ale ten teďka u mě byl a vlastně se mu rozjely panický ataky, takže tím, že já mám to KBT, tak prostě vim, že zrovna panický ataky já, i když bych neměla dělat terapii, ale jenom poradenství, tak vim, že než by se dostal k dětskému jako psychologovi, kterej by byl schopnej pracovat podle KBT s panickýma atakama, což pro to KBT je jasně danej postup.... Tak teďka prostě řešíme společně panický ataky s tím, že ten zbytek bude řešit terapeut. To sebevědomí a tyhle hluboký věci. Co já můžu poskytnout, tak je prostě práce s těma panickéjma atakama. Taková ta edukace a prostě ty KBT metody různý.</p>	
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Je nějaký rozdíl v tom, jak moc k tobě chodí mladší a starší žáci?</p> <p>Hele jsou vždycky ročníky, který jsou takový krizový. To je osmá, devátá třída, kde se nejvíc podle mě rozjíždí takový ty potíže jako úzkostný, sociální fobie, depresivní a tak. Těch chodí nejvíc. Potom nejvíc chodí ještě dva poslední ročníky. Takže lidi kolem čtrnácti, patnácti a pak kolem devatenácti, osmnácti.</p> <p>A ty starší s čím?</p>	<p>"Krizové ročníky"</p>

	<p>Často vztahový problémy, docela často pozornost, jak se naučit efektivně učit. Asi u dvou lidí bylo podezření na nedagnostikovaný ADHD, takže jsme řešili kam dál jít, aby to měli diagnostikovaný. Protože to ADHD často se pojí s úzkostma, takže ty lidi jsou nepozorný, úzkostný, tak plus aby se odlišilo, jestli mají úzkosti a proto jsou nepozorný, nebo mají ADHD a proto jsou úzkostný. Ale hodně často s úzkostma, depresi. Nebo směřování do budoucna, takže nějaká profesní orientace. Pak pár lidí, to je výjimečný, chodí na sebezkušenost. Jako že vlastně je to poradenský, neklinický, zaměřený na to, jaký mají hodnoty, kam chtějí směřovat, na nějaký sebepoznání.</p>	
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>A když se ještě vrátím ke krizím, pokud je někdo v akutní krizi, může za tebou přijít kdykoliv? Uděláš si čas ještě ten den?</p> <p>Určitě jo. Může za mnou přijít kdykoliv, stačí zaťukat a já se s ním domluvím. Buďto v tu chvíli mám na terapii někoho, s kým můžu... kdo není jako akutní a můžu to s ním nějak přerušit, pokud to není vyloženě nevhodný, tak jdu řešit tu krizi, nebo řeknu tomu člověku, ať počká a udělám s ním krizovku nějak mezi tím. A jsme domluvený vlastně s těma učitelma, že první hodinu si nechávám volno přesně na tyhle situace... já vim, že ne vždycky se to rozvine první hodinu hnedka, ale když učitelé vidí, že někdo to měl třeba jako už předchozí den na hraně, tak že druhý den hnedka přijde, nebo odpoledne.</p>	<p>Prostor pro akutní případy</p>

<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Jak často se setkáváš s nějakou krizovou situací? Kolikrát za týden nebo za měsíc, jestli se to dá takhle říct v průměru.</p> <p>Bavíme se o akutní krizové situaci?</p> <p>Bavíme se o obou. Klidně to rozděl a řekni ke každému.</p> <p>No jako akutní krize, tak ta... tím, že jsme malá škola, tak ta přichází třeba jednou za měsíc. Fakt že je to jako akutní, akutní krize. To je jednou za měsíc až dva, možná i tři. Záleží, jaké je období, protože podzim, zima jsou horší, než je jaro, léto. (...)</p> <p>A neakutní krize, ale krize, tak bych řekla, že každé měsíce přijdou třeba dva až tři lidi s něčím takovým. Ale fakt jsme jako malá škola, takže si myslím, že... No ale vlastně, když počítám i učitele, tak si myslím, že klidně čtyři až pět lidí.</p> <p>Takže chodí i učitelé?</p> <p>Takže když do toho nebudu počítat jenom žáky, protože to nejsou jediní klienti, ale započítám i učitele, i rodiče, tak si myslím, že čtyři, pět lidí klidně přichází s nějakou jako krizovou situací ve smyslu jako... dlouhodobě něco řeším a teď to prostě už je jako nutný do toho nějak říznout vlastně.</p>	<p>Dynamika školního roku, KI občas, měsíčně, několikrát do roka, Akutní krize X dlouhodobá zátěž</p>
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Teď jsem si vzpomněla na jeden případ. Volal jeden tatínek, že u svého dítěte našel spodní prádlo druhého pohlaví. Tak co s tím jako má dělat. Takže to byla akutní krize, protože tatínek z toho byl rozložený, nevěděl, co dělat, jak se k tomu postavit. Bylo to mladší dítě. Já bych řekla, že to byla krize, protože z toho tatínek byl hodně rozhozený.</p>	<p>KI genderová témata, KI rodiči, KI příklad</p>

<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Nebo pak jsme řešili dneska a tam si myslím, že potřebovala krizovku spíš maminka, než žák. Tam jsme řešili podezření ze šikany u jednoho žáka. Ve třídě se k němu nechovají úplně dobře a je to komplikovaný tým, že v té třídě se obecně teď kluci vymezují v té skupině a hledají si to svoje místo, ale on to zvládá ještě hůř, protože je takový sociálně a emočně nezralý. A tam to chování těch spolužáků nese blbě, jde do nějakých somatických obtíží. Ale ta maminka... to byla krize. Ta nese tu bezmoc z toho, že neví, co s tím dělat, jak tomu synovi pomoc. Protože on nějak jako trpí a ona s tím nemůže udělat nic. Nebo... něco s tím děláme samozřejmě, ale že ona nemůže vlítnout na ty kluky do té třídy a opravit to vlastně.</p>	<p>Šikana, KI rodiči, KI příklad</p>
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>A u učitelů? Jsou to krize jejich osobní? Nebo se to týká práce s kolektivem, s dětmi? Co je to za situace?</p> <p>Hele, jsou to jak osobní věci. Přijdou s tím, že mají nějaký potíže, třeba úzkosti a nevědí, co s tím a potřebují nějakou podporu, nějaký doporučení, kam dál, nějaký základní ošetření nebo vyslechnutí. Nebo nějaký potíže v rodině, jako vztahový třeba věci, rozvod a takový. Nebo i vztah se svými dětma. Nebo to je to, že třeba jako „nevím, co mám dělat, štvete mě žák, nebo žáci se mě snaží vytočit a já se vytočím, co s tím mám dělat? Je mi to nepříjemný, nechci se vytočit, co s tím mám dělat, abych to zvládal“. Nebo že třeba volá naštvanej rodič tomu učiteli a ten učitel potom přijde s tím, že je z toho špatnej a potřebuje nějakou podporu a zároveň nějaký další možnosti co dál.</p>	<p>KI osobní problémy, Úzkosti, Vztahy, KI -Rodina, Potíže se žáky</p>
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>A je to jednorázové u těch učitelů? Nebo i dlouhodobější spolupráce?</p> <p>Hm... to se těžko odděluje. Protože s těma učitelem je to mnohem míň oficiální. Není to tolik ohraničený. Je to spíš asi dlouhodobější, protože kromě takových těch oficiálních</p>	<p>Budování a udržování vztahů</p>

	<p>situací, kdy oni přijdou a něco řešíme jako pracovně, tak je tam to, že se potkáš na chodbě a zeptáš se, jak to pokračuje a tak dále. Nebo pokecáš u kafe nebo něco takovýho. Oficiálně je to spíš jednorázový, ale neoficiálně je to dlouhodobější prostě.</p>	
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Jak tě kontaktují děti, které jsou v krizi?</p> <p>No buďto mailem, nebo volá rodič, nebo prostě přijdou, nebo je potkám na chodbě, nebo je přivede učitel. Ale já je sama neoslovuju, protože si myslím, že by to nebylo vhodné. Nebo kdybych viděla na chodbě, že někdo pláče, tak ho oslovím, ale snažím se je neoslovovat, nechávat i na nich, jestli mě třeba pozdraví nebo ne, protože mám pocit, že aby to bylo dostatečně anonymní, tak je to takhle dobře.</p>	<p>Kontakt přes internet, Kontakt přes rodiče, Kontakt přes učitele, Dítě přijde samo, Nabídka pomoci v "terénu"</p>
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>Co je podle tebe důležité udělat, když máš klienta v krizi?</p> <p>Zajistit pocit bezpečí a to si myslím, že může být i tím, že mu řeknu pravidla, jako co zůstane mezi náma, co musím říct a tak dále. Aby ten člověk měl svobodnou volbu co mi chce říct a jaký to může mít důsledek. Potom... ale to tak strašně záleží na jednotlivých krizových situacích... Jako ona ta krizovka je vymyšlená dobře v tom, má dobrou strukturu a je dobrý se toho držet. Včetně mapování té zakázky, odžití emocí, vypovídat se, zároveň krokovat jednotlivé věci, co může člověk dělat hned po, co může dělat dlouhodobě. Co si myslím, že je hodně důležité, když je člověk opravdu v krizi, tak předat kontakty na krizový linky (...), odkázat na nějakou další pomoc, případně domluvit si další setkání. A být hodně v tom transparentní a komunikovat i to, co musím říct rodičům, jakým způsobem to řeknu, co všechno řeknu a co by potřeboval, aby se dělo... hodně o těch věcech mluvit. Nedělat nic za zády toho žáka. I pokud je nutný něco řešit</p>	<p>bezpečí, Jasný postup, Domluva na informování rodičů, Informovat dítě o mlčenlivosti, Kontakty na krizové linky, Nabídka spolupráce</p>

	<p>s vyučujícíma, tak se fakt domluvit na tom, jestli oni mu to chtějí říct sami, nebo jestli mu to řeknu já, nebo mu to řekneme spolu, co všechno říct, co by potřebovali od těch vyučujících, co od rodičů... Jakou reakci by si přáli, jestli o tom chtějí potom mluvit, nebo nechtějí a tak dále. Takže fakt být co nejvíc transparentní a partnerskej.</p>	
<p>Resp. 10 - GY.docx</p>	<p>A co ti pomáhá tyhle krizový situace řešit? Z toho, co ses naučila, nebo jestli máš nějakou podporu jako supervizi, co ti daly různé kurzy? Co bys třeba doporučila začínajícímu psychologovi, aby tyhle situace zvládal?</p> <p>No krizovka jako určitě. Ať už základní kurz, nebo nějaký komplexní. A zkušenosti. Což je jako těžký, ale ty zkušenosti fakt člověka naučej. Protože když se člověk setká s nějakou první krizí, tak to je fakt jako těžký udržet si chladnou hlavu. Ale tou zkušeností člověk zjistí, že to má určitý... A i ta struktura, že se je o co opřít. Nebo i mít dostatek informací, co se týká jako legislativy. Je hrozně fajn mít ty informace o tom, co člověk může, co musí, co nesmí. Potom mít někoho v tý škole. Já tam mám metodičku prevence nebo toho ředitele, kterej jako když za nim přijdu a řeknu, že tu máme krizovou situaci, tak on řekne: jo, pojd'me to vyřešit. A je to v pohodě. No nebo ty jiný známí, kterým se můžu ozvat, můžu se na ně obrátit. Tak to je hrozně fajn, mít tu podporu.</p>	<p>Výcvik v KI, informace, podpora od kolegů, Podpora vedení, kolegiální sdílení, Pomůže praxe</p>

<p>Resp. 10 GY.docx</p>	<p>A máš teda nějaké supervize nebo intervize?</p> <p>Supervize mám. Intervize mám v podstatě taky. To máme do jistý míry i s tím ŠPP. To si myslím, že je taky fajn to sdílení. A hlavně si myslím, že je fajn ta metodická podpora v těch známých. Přesně, když jsem řešila třeba halucinace u dítěte, tak jsem věděla, že můžu zavolat známý klinický psychologe, zeptat se jí, jakej může být postup, co se dá dělat dál a tak dále. Takže to je strašně důležitý.</p>	<p>supervize, Intervize, Kolega na telefonu, kolegiální sdílení, Rady od kolegů</p>
<p>Resp. 10 GY.docx</p>	<p>A je naopak něco, co ti chybí a myslíš, že by ti to pomohlo?</p> <p>Tyjo, asi ne. Mně asi nic nechybí. Mám fakt pocit, že ta škola je hrozně podporující a ty kontakty jsou fajn a to zázemí je dobrý, to že na to teď mám časovou kapacitu je taky fajn, ty supervize jsou skvělý... Plus prostě si myslím, že je důležitá psychohygiena. (...)</p>	<p>Sebepéče</p>
<p>Resp. 10 GY.docx</p>	<p>A to KBT je ti něčím užitečný v krizovkách?</p> <p>No jako moc. Já jsem za to hrozně ráda. (...) Pro mě jako pro začínající, já jsem tak strašně byla vděčná za to, že mám nějaký metody a nějaký postupy, o který se můžu opřít a kdybych nevěděla, tak je můžu použít, mám se o co opřít. Takže to je hrozně fajn. A hlavně fakt ta další věc a to je nějaký překračování kompetencí teda. Ale když vím, že je to v mých silách a možnostech co se týká znalostí, zkušeností a času, tak mi přijde skvělý moct tam trošku toho terapeutickýho dát. Ne moc, určitě bych nešla do něčeho hodně hlubokýho. Ale když vim, že je to třeba něco takovýho jako třeba ty panický ataky, tak se s tím dá pracovat a dá se to vyřešit i v tý škole si myslím. Kdybych věděla, že už je to za mojí hranou, tak určitě posílám dál, ale výcvik je prostě určitě dobrá věc.</p>	<p>Výcvik</p>

<p>Resp. 10 GY.docx</p>	<p>Vzpomněla by sis na nějakou nepovedenou intervenci, kde sis řekla, že jsi mohla dělat něco jinak nebo že to prostě nevyšlo?</p> <p>Neřekla bych úplně, že by to nevyšlo. Ale situace, ve který jsem cítila silnou bezmoc, tak byla přesně ta, kdy ke mně právě chodila slečna se sociální fobií a jednoho dne právě přišla, že má halucinace. Sluchový a zrakový. A to bylo fakt jako těžký. Tam jsem musela volat rodiče... a navíc ona měla ještě sebevražedný myšlenky.... Takže jsem zavolala rodiče, byla jsem naštěstí v kontaktu s tou klinickou psycholožkou, ale fakt jsem jako měla strach, aby se něco nestalo a tam bylo hrozný to, že jsme řešili, že by to bylo na hospitalizaci. Jenomže jsme obvolávaly všechny psychiatrický nemocnice a nikde prostě neměli místo. (...) Naštěstí jsme ji už za měsíc dostali k psychiatrovi. A do té doby prostě dva týdny byli s ní doma rodiče a chodila intenzivně na terapii a ke mně a byli jsme v kontaktu. A potom teda i byla ve škole, protože doma jí bylo ještě hůř. (...) Nevím, jestli bych řekla, že se to nepovedlo, ale bylo to jako zmatený z mé strany, protože to byla první situace a fakt jsem nevěděla, co vlastně pořádně. A bylo to strašně bezmocný v tom, že člověk ji potřeboval akutně někam poslat, ale nešlo to. (...) Ale teď má psychiatra, terapii, takže v pořádku, jo. Ale nepříjemný. Bohužel v té škole se fakt člověk potká úplně se vším.</p>	<p>Pocit bezmoci, Suicidiální tematika, Halucinace, Záchytná síť - dočasná péče, nedostupné služby, Náročné: nedostupnost včasné péče mimo školu, KI u klienta s patologií, Náročné: klient s psychopatologií</p>
<p>Resp. 10 GY.docx</p>	<p>Jak často býváš jejich první kontakt s odborníkem?</p> <p>- No já bych řekla, že tak devadesát procent třeba. Ale kdybychom do toho počítali PPP a tak dále, tak by bylo třeba padesát procent, ale pokud jde o potíže jiného rázu, tak bych řekla osmdesát, devadesát procent. (...)</p>	<p>první odborník</p>

Resp. 10 GY.docx	- Z mé strany je to všechno. Máš něco, co bys chtěla k tomuhle tématu ještě říct? ... No, jen asi, že ta krizovka je fakt základ do tý školy. Protože člověk se má o co opřít. A tím, jak jsou ty kompetence v tý škole takový jako rozvleklý, že člověk tam dělá všechno v podstatě, tak je jako hrozně fajn mít nějakou strukturu, něco, o co se můžu v klidu opřít a ulehčí to hrozně moc kapacity.	Výcvik v KI
Resp. 10 GY.docx	- Specifika: Ve škole jsou další lidé, kteří se věnují krizovým situacím	krizi řeší i někdo jiný
Resp. 10 GY.docx	- K tomu řešíme i nějaký individuální případy. Třeba i když mám já v péči nějakýho studenta a dohodnu se s tím studentem i s rodičema, že to budu sdílet v rámci školního poradenského pracoviště a jaký informace tam budu sdílet. Tak to tam pak sdílím a domlouváme se, co pro toho žáka by se dalo udělat. (...)	konzultace s učiteli
Resp. 10 GY.docx	- Jo a co si myslím, že je dobrý, tak mít prostě hodně kontaktů jako s dalšíma odborníkama. Mít se kam obrátit, mít vytvořenej vztah jako s poradnou, se SVP, s klinickejma psychologama, kontakty na dětský psychiatry... to si myslím, že je hodně jako důležitý.	Seznam kontaktů
Resp. 10 GY.docx	- krizový centrum pro děti.	Doporučení krizového centra
Resp. 10 GY.docx	- To znamená, že za tebou můžou přijít i místo nějaký hodiny? Jo, já si je teda беру z hodin. A je to tak, že tam je ta podmínka taková. Můžou přijít jako během hodiny, ale je důležitý, aby tam nepsali žádněj test, aby neměli moc velkou absenci a aby to nebyl předmět, kde jim to moc nejde. (...)	Dostupný
Resp. 10 GY.docx	- No všichno no... I paní uklízečka za mnou už byla. Učitelé, nepedagogičtí pracovníci, paní sekretářka se mnou něco řešila,	zaměstnanec

	jinak primárně žáci, ale i rodiče. Protože ty děti se jim s něčím svěří a oni volají ti rodiče.	
Resp. 10 - GY.docx	Protože to je tak jako rozmanitý a přijde mi, že práce školního psychologa je jako balíček strašně moc různých kompetencí včetně toho umět rozpoznat, kdy už pošlu dál třeba a tak dále.	Potřeba odeslat k dalším odborníkům

3 Kódy a kategorie

Kód	Kategorie 1	Kategorie 2
Externí supervize	Podpůrné faktory	
Individuální práce	Rozložení činností ŠP	
Rodiče	Rozložení činností ŠP	
Autonomie	Podpůrné faktory	
1. i 2. stupeň	Klienti KI	
Problémové chování	Témata intervencí	
Chybí vzdělání -> pocit nekompetentnosti	Ztěžující faktory	
Psycholog za trest	Atmosféra školy	
Vzdělávání podle potřeby	Podpůrné faktory	
Vzdělávání podle možností	Podpůrné faktory	
Představení novým třídám	Povědomí o ŠP	
Programy ve třídách	Rozložení činností ŠP	Povědomí o ŠP
Dítě přijde samo	Kontakt ŠP	
Kontakt ŠP přes učitele	Kontakt ŠP	
Kontakt ŠP přes rodiče	Kontakt ŠP	
Instagram	Povědomí o ŠP	
učitelé jak kdo	Atmosféra školy	
pozitivní přijetí rodiči	Atmosféra školy	
Prostor pro akutní případy	Specifické postupy	
KI -Rodina	Témata intervencí	

Hádky doma	Témata intervencí	
U mladších nejsou krizovky	Klienti KI	
Schránka důvěry	Kontakt ŠP	
Děti bez patologií	Klienti KI	
Seznam Kontakt ŠPů	Postupy KI	
Potřeba odeslat k dalším odborníkům	Postupy KI	Specifické postupy
Záchytná síť - dočasná péče	Role ŠP	
Náročný rodič	Náročné činnosti	
Podpora vedení	Podpůrné faktory	Atmosféra školy
Funkční ŠPP	Podpůrné faktory	
Krize z pohledu dítěte	Kritéria krize	
Dělám co umím	Rozložení činností ŠP	
Být k dispozici	Povědomí o ŠP	
Mapování situace	Postupy KI	
Stabilizace	Postupy KI	
Opečování emocí	Postupy KI	
Výcvik v KI	Podpůrné faktory	
Jasný postup	Podpůrné faktory	Postupy KI
Krize nepočká	Kritéria krize	
Kolega na telefonu	Podpůrné faktory	
Rady od kolegů	Podpůrné faktory	
Děti se vrací	Specifické postupy	

Pocit nekompetentnosti	Náročné činnosti	
Návrat do třídy	Postupy KI	Specifické postupy
Stigma	Ztěžující faktory	
Všeobecné krizové situace - Válka	Témata intervencí	
KI osobní problémy	Témata intervencí	
Adaptace	Rozložení činností ŠP	
Vzdělávání rodičů	Rozložení činností ŠP	
Podle citu/ intuice	Postupy KI	Specifické postupy
Literatura	Podpůrné faktory	
Intervize	Podpůrné faktory	
Přínosné vzdělávání	Podpůrné faktory	
Výcvik	Podpůrné faktory	
Metodické vedení	Podpůrné faktory	
kasuistické semináře	Podpůrné faktory	
Předávání zkušeností	Podpůrné faktory	
Profesní orientace	Rozložení činností ŠP	
Dynamika školního roku	Frekvence KI	
strach ze známek	Témata intervencí	
Poradenství	Rozložení činností ŠP	
Terapie	Rozložení činností ŠP	
Psycholog jako součást školy	Podpůrné faktory	

Učitelé znají náplň práce psychologa	Podpůrné faktory	Atmosféra školy
představení rodičům	Povědomí o ŠP	
Součást aktivního školního života	Povědomí o ŠP	
Rodiče jako partneři	Atmosféra školy	
Pravidelné představení ve všech třídách	Povědomí o ŠP	
skupiny pro děti	Rozložení činností ŠP	Povědomí o ŠP
Školní parlament	Rozložení činností ŠP	Povědomí o ŠP
Na straně dětí	Náročné činnosti	
Náročnost udržení pozice psychologa	Náročné činnosti	
široká škála KI zakázek	Témata intervencí	
Standardizovaný postup Kontakt ŠPu psychologa	Kontakt ŠP	
Sebepoškozování	Témata intervencí	
Úzkosti	Témata intervencí	
Známky	Témata intervencí	
Vztahy	Témata intervencí	
Panické ataky	Témata intervencí	
Úmrtí v rodině	Témata intervencí	
Kyberprostor	Témata intervencí	
První X Druhý stupeň	Klienti KI	

Utajení dětí	Postupy KI	
Doporučení mezi žáky	Povědomí o ŠP	Kontakt ŠP
doporučení učitele	Povědomí o ŠP	
Důvěra	Postupy KI	
Doporučení mezi rodiči	Kontakt ŠP	
Spolupráce s učiteli	Atmosféra školy	
Kontakt ŠP přes asistentku	Kontakt ŠP	
Vliv Covidu	Témata intervencí	
Monitorování po KI	Specifické postupy	
Rodiče součástí problému	Témata intervencí	
Strategie zvládnání	Témata intervencí	
Informování rodičů	Postupy KI	
Domluva na informování rodičů	Postupy KI	
Po KI dát dětem čas	Postupy KI	
Odchod domů	Postupy KI	
Marodka	Specifické postupy	Postupy KI
Rozcestník	Role ŠP	
Učitel v konfliktu s vedením	Témata intervencí	
KI není potřeba	Postupy KI	Specifické postupy
Krize je subjektivní	Kritéria krize	
Preventivní opečování potenciální krize	Specifické postupy	

KI učiteli	Klienti KI	
Terapeutický přístup	Podpůrné faktory	
Vlastní zkušenost	Podpůrné faktory	
Sebevzdělávání	Podpůrné faktory	
Opora ve škole	Podpůrné faktory	
Chybí kurz KI	Co schází	
Chybí sebezkušenost	Co schází	
Chybí podpora ze strany systému	Co schází	
Nepovedená domluva	Z praxe (příběhy KI)	
větší zkušenosti, větší kompetence, větší jistota	Podpůrné faktory	
Pocit bezmoci	Náročné činnosti	
první odborník	Role ŠP	
Krátkodobá podpora	Rozložení činností ŠP	
sociometrie	Rozložení činností ŠP	
Práce s AP	Rozložení činností ŠP	
Práce se třídou	Rozložení činností ŠP	Povědomí o ŠP
krizi řeší i někdo jiný	Atmosféra školy	
Náročná situace X krizovka	Kritéria krize	
Podpora učitelům	Rozložení činností ŠP	
Být vidět/terén	Povědomí o ŠP	
Dostupný	Povědomí o ŠP	

kolegiální sdílení	Podpůrné faktory	
Šok	Témata intervencí	
Rozvod rodičů	Témata intervencí	
Edukace rodiny	Postupy KI	
Kontakt ŠP mimo školu	Specifické postupy	
Externí organizace / spolupráce	Podpůrné faktory	
Intervence ve prospěch dítěte	Specifické postupy	
Návazná péče	Specifické postupy	
Podpora dítěte	Rozložení činností ŠP	
Ve prospěch dítěte	Klienti KI	
Nabídka spolupráce	Postupy KI	Specifické postupy
informace	Podpůrné faktory	
Pomůžte praxe	Podpůrné faktory	
nepovedená intervence	Z praxe (příběhy KI)	
upouštění páry	Podpůrné faktory	
Stres	Témata intervencí	
KI rodiči	Klienti KI	
Učení sdílením	Podpůrné faktory	
Chybí supervize	Co schází	
Chybí kolega psycholog	Co schází	
Rozporuplný pocit z provedené KI	Z praxe (příběhy KI)	

KI občas	Frekvence KI	
Zavedená pozice	Podpůrné faktory	
hospitace	Rozložení činností ŠP	
konzultace s vedením	Rozložení činností ŠP	
administrativa	Rozložení činností ŠP	
připomínání přítomnosti psychologa žákům	Povědomí o ŠP	
účast na akcích	Povědomí o ŠP	
bagatelizace vedením	Atmosféra školy	
Neshody s vedením	Atmosféra školy	
Nejasná role	Atmosféra školy	
KI u stálých klientů	Klienti KI	Specifické postupy
KI u klienta s patologií	Klienti KI	
odpočinek	Frekvence KI	
Záchvat pláče	Témata intervencí	
Vzteky	Témata intervencí	
uklidnění	Postupy KI	
Suicidiální tematika	Témata intervencí	
Sanitka	Postupy KI	
opakovaná krize	Specifické postupy	
Úhel pohledu	Kritéria krize	
neformální sdílení	Rozložení činností ŠP	

Odmítnutí pomoci	Specifické postupy	
nedostupné služby	Co schází	
fyziologické potřeby	Postupy KI	
kdy je to krize?	Kritéria krize	
Dát prostor	Postupy KI	
Potíže za krizí	Ztěžující faktory	Z praxe (příběhy KI)
Diagnostika	Rozložení činností ŠP	
Supervize ve škole	Podpůrné faktory	
Vzdělávání učitelů	Rozložení činností ŠP	
Nabídka pomoci v "terénu"	Kontakt ŠP	
přivede spolužák	Kontakt ŠP	
Kontakt ŠP přes internet	Kontakt ŠP	
Schůzka učitel, rodič, psycholog	Rozložení činností ŠP	
Agrese	Témata intervencí	
KI příklad	Z praxe (příběhy KI)	
čas	Postupy KI	
dech	Postupy KI	
Na ráně	Povědomí o ŠP	
ŠP = krizový intervent	Role ŠP	
zalarmovat systém	Postupy KI	Specifické postupy
Zneužití	Témata intervencí	

vyhledání dítěte	Kontakt ŠP	
supervize	Podpůrné faktory	
Předchozí praxe	Podpůrné faktory	
kotvení	Postupy KI	
náročná třída	Náročné činnosti	
Třídni schůzky	Povědomí o ŠP	
tlak	Náročné činnosti	
Znají z hodiny	Povědomí o ŠP	
lest ve prospěch dítěte	Specifické postupy	
rodiče jak kdo	Atmosféra školy	
konflikt rolí	Atmosféra školy	
Útěk před něčím	Témata intervencí	
Konflikt	Témata intervencí	
zaměstnanec	Klienti KI	
Šikana	Témata intervencí	
Individuálně X se třídou	Postupy KI	
Intenzivní reakce	Témata intervencí	
nepanikařit	Postupy KI	
Informovat dítě o mlčenlivosti	Postupy KI	
Chybí systematické vzdělávání ŠP	Co schází	
Práce s dětmi na internátu	Rozložení činností ŠP	
informační nástěnka	Povědomí o ŠP	

konzultace s učiteli	Rozložení činností ŠP	
dobré vztahy s učiteli	Atmosféra školy	
Orientace	Témata intervencí	
KI skoro každý den	Frekvence KI	
Kontakt ŠP přes spolužáka	Kontakt ŠP	
bezpečí	Postupy KI	
zorientovat se v situaci	Postupy KI	
podpora od kolegů	Podpůrné faktory	
spojka v terénu	Povědomí o ŠP	
zkušenost práce se skupinou	Podpůrné faktory	
Zkušenost se školním prostředím	Podpůrné faktory	
chybí vzdělání v komunikaci s rodiči	Co schází	
Intervize psychologů	Podpůrné faktory	
nepřímá práce	Rozložení činností ŠP	
Budování a udržování vztahů	Rozložení činností ŠP	
udržování atmosféry	Rozložení činností ŠP	
Rodiče mají X nemají se ŠP zkušenost	Atmosféra školy	
neznalost náplně práce ŠP	Atmosféra školy	
Obhájce dětí s obtížemi	Role ŠP	
tajemno	Atmosféra školy	
opravář dětí	Role ŠP	

Paralelní procesy	Ztěžující faktory	
Obvinění psychologa	Atmosféra školy	
Potíže co se nechají vyhnít	Ztěžující faktory	
Nával emocí	Témata intervencí	
Kouření ve škole	Témata intervencí	
Nešťastné řešení krize učitelem	Ztěžující faktory	
učitel si nechce říct o pomoc	Atmosféra školy	
zvyk	Podpůrné faktory	
Nedostupný	Ztěžující faktory	
Nároky školy	Témata intervencí	
Velké krize posílám dál	Postupy KI	Specifické postupy
"Odložené krize"	Kritéria krize	
Sebepéče	Podpůrné faktory	
Podpora při zkoušení	Rozložení činností ŠP	
nepochopení od kolegů	Atmosféra školy	
KI spánek	Témata intervencí	
Maturita	Témata intervencí	
několikrát do týdne	Frekvence KI	
Krizi rozdýchají sami	Frekvence KI	
zjistit aktuální potřeby	Postupy KI	
sebezkušenost	Podpůrné faktory	
Chybí kasuistické semináře	Co schází	

Plán	Postupy KI	
Kontakt ŠP s rodiči po intervenci	Postupy KI	
neformální skupiny učitelů	Rozložení činností ŠP	
Akutní krize X dlouhodobá zátěž	Kritéria krize	
Domácí násilí	Témata intervencí	
Rozchod	Témata intervencí	
Úmrtí mazlíčka	Témata intervencí	
Poruchy příjmu potravy	Témata intervencí	
neshody s učitelem	Témata intervencí	
Další kroky	Postupy KI	
"Krizové ročníky"	Klienti KI	
KI genderová témata	Témata intervencí	
Potíže se žáky	Témata intervencí	
Halucinace	Témata intervencí	
Doporučení krizového centra	Postupy KI	
Rozpoznat krizi	Postupy KI	
mediace	Rozložení činností ŠP	
Chybí výcvik	Co schází	
Tlak na řešení	Ztěžující faktory	
Dítě nepřejde do školy	Témata intervencí	
Def krize = ohrožené dítě	Kritéria krize	

týdně	Frekvence KI	
Náročné: komunikace s rodiči	Náročné činnosti	
Kontakt ŠPy na krizové linky	Postupy KI	
několikrát do roka	Frekvence KI	
měsíčně	Frekvence KI	
Stresující: náročné chování	Náročné činnosti	
Stresující: nedobrovolnost	Náročné činnosti	
Náročné: malá zkušenost	Náročné činnosti	
Náročné: oficiální schůzky učitel rodič, psycholog	Náročné činnosti	
Náročné: mladší děti	Náročné činnosti	
Náročné: přetížení	Náročné činnosti	
Náročné: vzdělávání učitelů	Náročné činnosti	
Náročné: mediace	Náročné činnosti	
Náročné: nedostupnost včasné péče mimo školu	Náročné činnosti	
Náročné: klient s psychopatologií	Náročné činnosti	
Krize: je toho na ně moc	Kritéria krize	
Vnější projevy X nenápadná krize	Kritéria krize	
Krize: ohrožuje	Kritéria krize	
Krize: neví si rady	Kritéria krize	

Krize: emoce, které dítě nezvládá	Kritéria krize	
Krize: vyvolá úzkost	Kritéria krize	
Krize: pocit ohrožení	Kritéria krize	
Krize: vážná věc	Kritéria krize	
Krize: vyžaduje akutní pomoc	Kritéria krize	
Krize: aktuální dění	Kritéria krize	
Mimořádná situace X norma dítěte	Kritéria krize	
Záchvat	Témata intervencí	
krize: nad aktuální zvládací kapacitu	Kritéria krize	
krize: znemožňuje adekvátně fungovat ve škole	Kritéria krize	
krize: vyhrocená	Kritéria krize	
krize: dítě nemá strategie, není adaptované	Kritéria krize	
krize: necítí se dobře	Kritéria krize	
Krize: negativní tenze	Kritéria krize	
krize: potřeba řešit	Kritéria krize	
Krize: musí se zapojit více lidí	Kritéria krize	
Krize: typické vnější projevy	Kritéria krize	
Nemoc v rodině	Témata intervencí	
Krize ze strachu o spolužačku	Témata intervencí	

podpůrná setkání	Rozložení činností ŠP	
lidskost	Postupy KI	
Vysvětlit co se děje	Postupy KI	
Zakázka	Postupy KI	